

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd

Diplomová práce

**Demokratický deficit v procesu politického vývoje obce
Hlincová Hora**

Bc. Kateřina Fejfarová

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Kateřina Fejfarová

Veřejná správa a regionální rozvoj – c.v. Sez. Ústí – Tábor

Název práce

Demokratický deficit v procesu politického vývoje obce Hlincova Hora

Název anglicky

Democratic Deficit in the Process of Political Development of the Municipality of Hlincova Hora

Cíle práce

Hlavním cílem diplomové práce je na základě analýzy faktorů, které ovlivnily místně politický proces po obecních volbách v roce 2020 ve volebním obvodu Hlincova Hora, potvrdit či vyvrátit existenci demokratického deficitu v politickém jednání obce. Budeme se zabývat otázkou, zda nedošlo k porušení zákonnosti povolebního jednání zvolených komunálních zástupců.

Mezi dílčí cíle vybraného tématu bude patřit identifikace aktérů politického procesu v obci (místní sdružení nezávislých kandidátů, místní skupiny popř. podnikatelské subjekty a další), jejich vzájemné působení a v neposlední řadě jednání politických aktérů v rámci místních konfliktních linií.

V rámci práce jsou stanoveny výzkumné otázky, které by měly dopomoci identifikovat štěpící linie a základy demokratického deficitu.

Výzkumné otázky:

1. Co lze chápat jako příčinu rozdělení obce do dvou názorových proudů?
2. Kde, případně kdy, vznikla krize v zastupitelstvu?
3. Existuje obecní řešení krize?

Metodika

Práce je postavena jako případová studie obce Hlincova Hora. Jako hlavní metodologickou technikou bude využita analýza dokumentů. Bude se jednat o odbornou literaturu, základní legislativní předpisy, analýzu volebních výsledků obce Hlincova Hora, interní předpisy úřadu Hlincova Hora a také právní dokumenty související s výkonem zastupitelstva obce Hlincova Hora.

K získání reálného obrazu zkoumaného problému bude tato technika doplněna polostrukturovanými rozhovory. Rozhovory budou vedeny s politickými zástupci obce, právníky i občany dané lokality.

Doporučený rozsah práce

50-70

Klíčová slova

obec, zastupitelstvo, volby, nezávislí kandidáti

Doporučené zdroje informací

BUBENÍČEK, V. – ČMEJREK, J. – ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE. PROVOZNĚ EKONOMICKÁ FAKULTA. *Lokální modely demokracie v malých obcích ČR*. Disertační práce. Praha: 2010.
ČMEJREK, J. – BUBENÍČEK, V. – ČOPÍK, J. *Demokracie v lokálním politickém prostoru : specifika politického života v obcích ČR*. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3061-5.
ČMEJREK, J. – BUBENÍČEK, V. – LUHANOVÁ, M. – ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE. KATEDRA HUMANITNÍCH VĚD. *Politika v regionálním rozvoji : úvod do studia*. V Praze: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta ve vydavatelství Credit, 2004. ISBN 80-213-1157-6.
Zákon č. 128/2000 Sb. Zákon o obcích (obecní zřízení)

Předběžný termín obhajoby

2022/23 ZS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Markéta Jüptnerová, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra humanitních věd

Elektronicky schváleno dne 29. 11. 2022

prof. PhDr. Michal Lošťák, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 30. 11. 2022

doc. Ing. Tomáš Šubrt, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 30. 11. 2022

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Demokratický deficit v procesu politického vývoje v obci Hlincová Hora" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 30.11.2022

Fejfarová Kateřina

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala Ing. Markétě Jüptnerové Ph.D. za vedení a ochotu při zpracování mé diplomové práce, za důležité rady a odborné konzultace.

Dále bych ráda poděkovala respondentům za jejich čas a poskytnutí informací potřebných pro tuto práci.

Demokratický deficit v procesu politického vývoje obce Hlincová Hora

Abstrakt

Tato diplomová práce je zaměřena na analýzu faktorů vedoucích k existenci demokratického deficitu v politickém vývoji v obci Hlincová Hora. Práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. Teoretická část vymezuje základní pojmy související s komunálním politickým systémem. Praktická část je orientována na charakteristiku vybrané obce, jsou vymezeny základní demografické a socioekonomické ukazatele. Další část vlastního zpracování obsahuje identifikaci politických aktérů a jejich vzájemné vztahy, dále analýzu dokumentů týkajících se sporů o rezignace zastupitelů a v poslední řadě obsahuje vyhodnocení rozhovorů poskytnutých občany obce, které dopomohou nastínit problematiku v místní politice a atmosféru v obci.

Klíčová slova: Hlincová Hora, komunální politický proces, komunální volby, demokratický deficit, obec, zastupitelstvo

Democratic deficit in the process of political development of the municipality of Hlincová Hora

Abstract

This thesis is focused on the analysis of the factors leading to the existence of a democratic deficit in the political development in the municipality of Hlincova Hora. The thesis is divided into theoretical and practical parts. The theoretical part defines the basic concepts related to the municipal political system. The practical part is oriented to the characteristics of the selected municipality, basic demographic and socio-economic indicators are defined. The next part of the actual work includes the identification of political actors and their interrelationships, then the analysis of documents related to the disputes over the resignations of councillors, and last but not least, it includes the evaluation of interviews provided by the citizens of the municipality to help outline the issues in local politics and the atmosphere in the municipality.

Keywords: Hlincová Hora, municipal political process, municipal elections, democratic deficit, municipality, council.

Obsah

1. Úvod.....	10
2. Cíl práce a metodika	11
2.1. Cíl práce	11
2.2. Metodologie práce.....	11
3. Teoretická východiska	16
3.1. Demokracie a demokratický deficit	16
3.2. Vývoj územní samosprávy	17
3.3. Územní samospráva – reforma po roce 1989.....	19
3.4. Veřejná správa a samospráva	20
3.5. Obec – základ územní samosprávy	21
3.5.1. Samostatná působnost obce	23
3.5.2. Přenesená působnost obce	24
3.5.3. Typy obcí	24
3.5.4. Orgány obce.....	26
3.6. Komunální volby.....	31
3.6.1. Volební právo	32
3.6.2. Právní zakotvení komunálních voleb.....	32
3.6.3. Komunální volební systém	33
3.6.4. Volební obvod.....	34
3.6.5. Způsob volby – forma kandidatury.....	34
3.6.6. Struktura hlasu	35
3.6.7. Volební klauzule a formule.....	36
3.6.8. Komunální politický prostor a komunální politické stranictví	36
3.7. Konfliktní linie	39
4. Analytická část	41
4.1. Charakteristika obce Hlincová Hora	41
4.1.1. Historie obce.....	41
4.1.2. Charakteristika obce	42
4.1.3. Demografie obce	43
4.1.4. Socioekonomická aktivita	45
4.2. Analýza výsledků komunálních voleb v letech 1998-2020	48
4.2.1. Volby do zastupitelstva v roce 1998	48
4.2.2. Volby do obecního zastupitelstva v roce 2002.....	48
4.2.3. Volby do obecního zastupitelstva v roce 2006.....	49
4.2.3. Volby do zastupitelstva v roce 2010	49

4.2.4. Volby do zastupitelstva v roce 2014	49
4.2.5. Volby do zastupitelstva v roce 2018	50
Rozkol v zastupitelstvu	50
4.2.6. Volby do zastupitelstva v roce 2020	52
4.3. Analýza rozhovorů	59
5. Závěr.....	66
Výzkumné otázky.....	66
6. Seznam použitých zdrojů	70
6.1. Tištěné dokumenty	70
6.2. Elektronické dokumenty	71
6.3. Legislativní dokumenty.....	72
7. Seznam obrázků, tabulek, grafů a zkratk.....	73
Seznam obrázků	73
Seznam tabulek	73
Seznam grafů.....	73
Seznam použitých zkratk.....	73
8. Přílohy	74

1. Úvod

Na počátku devadesátých let začal do obcí mířit stále větší počet lidí. Hledali místo pro splnění svého snu. Tím snem bylo bydlení v menší komunitě lidí v klidné obci, kde by se jim dobře a klidně žilo. Možná právě zde by mohli založit svoje rodiny, vychovávat svoje děti a v mnoha případech i zde nalézt klidnější životní tempo. Velkou úlohu v plnění takových cílů byla rozšířená střední třída společnosti a finanční možnosti díky novým bankovním produktům v oblasti hypotečních úvěrů. Plněním přání o vlastním bydlení v domě nejvíce odpovídají obce v blízkosti větších měst. Svůj význam měly samozřejmě i finančně dostupnější stavební pozemky.

Příchodem lidí z měst do obcí vznikala zprvu nenápadná, ale později zvětšující se diference ve vnímání života a způsobu života v obci. Původní obyvatelé v obci mají po generace zažitý způsob života, který nemají zájem příliš měnit. Přistěhovalí noví obyvatelé naproti tomu mají většinou rychlejší životní tempo, rozdílné bývají i věkové kategorie či intelektuální potenciál.

Osobně jsem se dostala do obce s poněkud jiným mechanismem, nicméně nevyrostla jsem v obci, ale v maloměstě. To mi dává tu možnost srovnávání a určitého odstupu či snad nadhledu a zároveň velké pochopení pro oba pohledy obyvatel obce.

Moje práce se zabývá tématem voleb do zastupitelstva malé jihočeské obce Hlincová Hora. Ráda bych popsala a doložila některé děje, které vidím jako ojedinělé a pro obyvatele a „atmosféru“ v obcích nedobré. Sám fakt existence svobodných voleb je ústavou naší republiky daný jakožto demokratický proces. Často, obzvláště v komunálním prostředí, dochází ale k jevům, které se samotnou demokracií mají jen málo společného a samu demokracii spíše omezují. Zákonné normy, které by měly být návodem jak si v nestandardních situacích počínat, tuto úlohu neplní. A zde se zjevuje sám deficit demokracie, který dal mé diplomové práci jméno. Mojí ambicí je získat dobrý teoretický předpoklad studiem a rešeršemi odborné literatury. Ráda bych získala informace od občanů, kteří mi budou ochotni věnovat pár minut svého času a odpovědět na otázky, které dokreslí obraz pohledu na situaci v obci. V čistě teoretickém pohledu by se obě linie, tedy právní normy i pohled občanů obce měly potkat v nějakém pozitivním konsenzu. Jako výklad právního pohledu mi velmi poslouží žaloby i soudní rozsudky soudů různých stupňů a vytvoří tak obraz právního prostředí.

2. Cíl práce a metodika

2.1. Cíl práce

Hlavním cílem diplomové práce je na základě analýzy faktorů, které ovlivnily místně politický proces po obecních volbách v roce 2020 ve volebním obvodu Hlincová Hora, potvrdit či vyvrátit existenci demokratického deficitu v politickém jednání obce. Budeme se zabývat otázkou, zda nedošlo k porušení zákonnosti povolebního jednání zvolených komunálních zástupců.

Mezi dílčí cíle vybraného tématu bude patřit identifikace aktérů politického procesu v obci (místní sdružení nezávislých kandidátů, místní skupiny popř. podnikatelské subjekty a další), jejich vzájemné působení a v neposlední řadě jednání politických aktérů v rámci místních konfliktních linií.

V rámci práce jsou stanoveny výzkumné otázky, které by měly dopomoci identifikovat štěpící linie a základy demokratického deficitu.

Výzkumné otázky:

1. Co lze chápat jako příčinu rozdělení obce do dvou názorových proudů?
2. Kde, popřípadě kdy, vznikla krize v zastupitelstvu?
3. Existuje obecné řešení krize?

2.2. Metodologie práce

Tato diplomová práce je rozdělena do dvou částí, a to do části teoretické a praktické a bude zpracována jako případová studie. Teoretická část bude zaměřena na výklad základního pojmosloví souvisejícího se samosprávou obce a komunální politikou. Pro její zpracování bude použita metoda studia odborné literatury metoda deskriptivní. Praktická část je v první řadě věnována charakteristice obce, jako základního prvku veřejné správy. V druhé řadě bude směřovat k popisu a analýze situace, která nastala v období předčasných komunálních voleb v roce 2020. Pro praktickou část bude využit výzkumný přístup, studium dokumentů a strukturované dotazování.

Zjišťování informací bude prováděno pomocí rozhovorů, které by měly pomoci vytvořit obraz postoje občanů v obci.

Výzkum má podpořit téma závěrečné práce. Práce má charakter případové studie, která se snaží popsat děj komplexně a zároveň detailně v jeho složitosti i celistvosti. Základem mi bylo nastudování publikací, které se tématy lokálního prostředí a jeho jevů intenzivně zabývají. Tou první byla kniha *Demokracie v lokálním politickém prostoru* od kolektivu autorů pod vedením Jaroslava Čmejřka. Druhou publikací byla *Komunální politika obce, aktéři a cíle místní politiky*, jejichž autorem je Stanislav Balík. Zde jsou podrobně rozpracovány a zobecněny děje v malých obcích, které velikostně odpovídají obci Hlincová Hora. Proto právě tyto jsou tyto publikace základem pro teoretický předpoklad výzkumu. Dalším zdrojem informací mi byla analýza dokumentů, které vydávaly státní instituce ve snaze situaci pojmenovat či dokonce situaci nějak, i často protichůdně, řešit.

Cílem výzkumu je dále zjistit, jak se na problematiku předčasných voleb, které byly vyvolávány odstoupením části zastupitelů, dívají sami obyvatelé obce. Jaký je jejich pohled na takový způsob řešení názorové neslučitelnosti. Dále pak ověřit stávající teorie, které se zabývají teoretickými motivy a předpoklady pro jednání voličů v obcích s nevelkým počtem obyvatel.

V mé práci bude použita kvalitativní metoda získání informací a dat, řízený strukturovaný rozhovor. Úmyslem bylo udržet téma a pohled na něj v kontinuitě s obyvateli obce Hlincová Hora.

Metoda rozhovoru (interview) je založena na přímém dotazování, tedy na verbální komunikaci výzkumného pracovníka s respondentem nebo s více respondenty. Způsoby užití této metody rozlišujeme podle několika kritérií. Podle počtu osob, které se rozhovoru zúčastní, rozlišujeme rozhovory individuální (výzkumný pracovník pracuje jenom s jednou osobou) a rozhovory skupinové (např. besedy s rodiči o jejich zkušenostech z integrace zdravotně postižených žáků), kdy se účastníci vzájemně inspirují, doplňují, vyjadřují analogické zkušenosti nebo rozdílné názory, z nichž se často dozvíme více, než při rozhovorech individuálních. Získané poznatky je však těžší zpracovat, protože někdy mluví více lidí najednou, skáčou si do řeči apod.

Podle struktury otázek se rozlišuje rozhovor standardizovaný (strukturovaný) polostandardizovaný a nestandardizovaný (nestrukturovaný). Standardizovaný rozhovor probíhá podle otázek, jejichž znění a pořadí jsou přesně určeny a alternativy odpovědí jsou předem připraveny (je to vlastně dotazník zadávaný ústní formou). Jeho výsledky jsou snáze zpracovatelné, ale míra poznatků je poměrně nízká. Polostandardizovaný rozhovor rovněž

nabízí respondentovi odpovědi, ale výzkumník klade doplňující otázky. Nestandardizovaný rozhovor probíhá pružněji. I zde si výzkumný pracovník musí připravit základní okruhy otázek, které bude klást, ale jejich obsah, pořadí a formulace závisí na tazateli, který se přitom nemusí přidržovat žádného schématu¹.

Požadavky vztahující se k efektivitě této metody jsou shodné s metodou dotazníku. Základním požadavkem je formulovat otázky tak, aby ověřovaly hypotézu výzkumu – nejde o sbírání faktů nebo názorů lidí na určité jevy.

Příprava rozhovoru by měla obsahovat tyto činnosti:

- jasné vymezení problému
- určení vzorku respondentů
- volbu typu rozhovoru a stanovení jeho plánu
- formulaci otázek (okruhů)
- prověření a zpřesnění otázek v předvýzkumu (nepodceňovat)

Doporučuje se začínat rozhovor obecnými otázkami, které uvedou respondenta do okruhu problematiky, postupně přecházet k otázkám speciálním, teprve uprostřed rozhovoru klást hlavní otázky, které jsou předmětem zkoumání. Končí se otázkami osobní povahy, jejichž zodpovězení vyžaduje vzájemnou důvěru.²

Pro samotný rozhovor jsou připraveny otázky, které dokreslují postupný vývoj a vznik až k názorovému rozdělení obce a zároveň k absenci jednoznačného řešení, které nebyl schopen nalézt ani soudní systém. Je zvoleno pět otázek, které chronologicky vybízí k pojmenování příčin, jednoduchý popis stávajícího stavu a možnost výhledu k nějakému řešení. V obci žije přibližně dvě stě občanů s trvalým bydlištěm, kteří mají volební právo a mohou ho uplatňovat v obci. Aby měly rozhovory ve svém souhrnu vypovídající hodnotu, je určeno deset procent jako reprezentativní vzorek z voličské veřejnosti, který je následně ve vyhodnocení generalizován. Respondenti jsou vybráni nahodile, ale zároveň tak, aby byli ochotni odpovídat na zvolené otázky. Než budou otázky položeny, bude každý respondent poučen, čeho se rozhovor bude týkat a zároveň, že jeho odpověď bude anonymizovaná.

¹ Vaněk, M.. *Orální historie: metodické a "technické" postupy*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2003.

² ŠVARCOVÁ, I. *Základy pedagogiky pro učitelské studium*. Praha: Vysoká škola chemicko -technologická v Praze, 2005,

Otázka č. 1.

V posledních několika letech je naše obec rozdělena do dvou názorových proudů, co je podle vás příčinou takového rozdělení?

V odpovědích na tuto otázku bych se ráda dozvěděla, zda občané vnímají kořen názorového rozdělení a jeho příčinu, nebo příčiny. Co stálo na začátku, od jakých skutečností k tomu začalo docházet. Otázka je položena jednoznačně bez možnosti jiného porozumění.

Otázka č. 2.

Jak byste oba názorové tábory charakterizoval/a?

U této otázky bych se v odpovědi ráda dověděla, zda je respondent schopen nějak popsat, charakterizovat názorové proudy, aby bylo možné zhodnotit, co mají společného a co je zásadně rozděluje. Otázka je položena jednoznačně bez možnosti jiného porozumění.

Otázka č. 3.

Co stálo podle vás na začátku „krize“ zastupitelstva, které bylo demokraticky zvoleno, v jehož čele byl pan Karel Fousek?

Zde bych ráda získala informaci, zda příčina krize je otázkou pragmatickou, nebo se spíše váže k osobě pana Fouska. Pokud by motivem byla druhá možnost, přiblížila by se odpověď teoretickému předpokladu, který popisuje Stanislav Balík. Problémy se v malých obcích vážou více na osoby, než na samu racionalitu problematiky. Otázka je opět položena jednoznačně bez možnosti jiného porozumění.

Otázka č. 4.

Co je podle vás příčinou situace, kde jednomu zastupiteli je uznána možnost vzdát se mandátu při absenci chuti pracovat pro obec a v druhém případě, naprosto identické vzdání se mandátu je neuznáno.

Podstatou této otázky je právní názorová nejednotnost výkladu. Ráda bych zde zjistila, zda se na to podobně dívají i občané bez rozdílu ke kterému skupinovému názoru patří. Zde se možná projeví i fakt, že někteří respondenti o zmíněné skutečnosti ani neví a jen se přidali k názorovému proudu. Otázka je položena jednoznačně bez možnosti jiného porozumění.

Otázka č. 5.

Existuje podle vás nějaké obecné řešení, které by situaci mohlo pomoci vyřešit?

Po zodpovězení otázek jsme popsali fakticky děj, který se v obci udál. Zajímavé bude zjistit v odpovědích, zda respondenti vnímají možnost nějakého řešení, které by bylo ku prospěchu obce samé, a nedívali se na věc pouze v personální rovině. Zda by zjištěné řešení mohlo být opravdu použito. Případně bylo hodno generalizace.

Kromě výše uvedených hlavních metodologických přístupů bude v práci použita metoda komparace, díky níž budou porovnány přístupy politických uskupení a dále výsledky voleb v jednotlivých obdobích.

Obec Hlincová Hora jsem vybrala záměrně, protože zde žiji a zúčastním se voleb a za druhé, situace, která nastala u nás v obci po volbách v roce 2019, není nikterak standardní a to ani její řešení. Věřím, že analýza povolební situace pomůže identifikovat nedemokratické postupy, ke kterým může docházet na regionální úrovni a bude tak inspirací k jejich případně budoucí eliminaci.

3. Teoretická východiska

3.1. Demokracie a demokratický deficit

Pro pochopení pojmu demokratický deficit, je třeba začít s definicí demokracie jako takové. Dnes je pojem demokracie natolik nadužívaný, že najít samotnou obecně platnou definici, nebude lehké. Kořeny demokracie sahají do starověkého Řecka, kde se pojem demokracie, *démokratia*, objevoval jako složenina slov *démos* (lid) a *kratein* (vláda), tedy jedna z forem vlády lidu, jejímž charakteristickým znakem a základním principem je podřízení menšiny většině a uznání svobody rovnoprávnosti občanů³. Nicméně takto jednoduše význam demokracie v současné době chápat nemůžeme, je to tedy pouze vodítko, pro další možné výklady. Je potřeba také brát v úvahu, že během vývoje společnosti prošel koncept chápání demokracie jistými proměnami.

Avšak pro pochopení významu demokracie, nemusíme chodit daleko. Však samotná Ústava České republiky⁴ charakterizuje demokratický stát a definuje demokracii, jako formu vlády občanů, kteří se podílí na správě věcí veřejných a to buďto přímo, či prostřednictvím jimi volených zástupců, kdy se volby konají pravidelně a dle zákona⁵. Lidu je svěřena moc a ten ji vykonává prostřednictvím orgánů moci. Moc pak dělíme na moc zákonodárnou, výkonnou a soudní.

Demokratický deficit je pojem, který často slýcháváme ve spojitosti s Evropskou unií a to v souvislosti se složitostí rozhodovacích procesů a tomu, jak vzdáleně fungování samotné Evropské unie běžnému občanovi může připadat. Nicméně samotná charakteristika pojmu může být vykládána jako nedostatečná úroveň demokracie v politických institucích a procedurách, ve srovnání s ideálem demokratické vlády. Dále se o demokratickém deficitu hovoří jako o nedostatečném rozvoji důležitých demokratických institucí. Nicméně a toto je pro pochopení tématu práce podstatné, je to, že o deficitu můžeme hovořit i jako selhávání

³ Kolektiv autorů. *Filozofický slovník*. Praha: Svoboda, 1976. s. 85

⁴ Zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů. In: Úplné Znění Ústava ČR Listina základních práv a svobod, redakční uzávěrka 24. 10. 2016. SAGIT

⁵ Zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod, ve znění pozdějších předpisů. In: Úplné Znění Ústava ČR Listina základních práv a svobod, redakční uzávěrka 24. 10. 2016. SAGIT

těchto institucí v řádném fungování (např. nedostatečná transparentnost, technokratické rozhodování atd.)⁶.

Demokratický deficit můžeme chápat jako situaci, při které orgány a jejich rozhodovací postupy mohou trpět nedostatkem demokracie a odpovědnosti⁷.

Je zjevné, že pojem demokratický deficit nemá jasnou definici a jeho výklad je dosti široký a aplikovatelný na široké spektrum událostí. Proto nebo spíše přesto, že je více užitý ve spojení s Evropskou unií, je třeba na něho nezapomínat i v rámci národních vnitrostátních institucí.

3.2. Vývoj územní samosprávy

Dříve než přistoupíme k vysvětlení pojmu samospráva, bylo by vhodné pohlédnout do minulosti na její počátky. Důležitým mezníkem a rokem, který přinesl mnohé změny v historii českých zemí, byl rok 1848. V tomto revolučním roce bylo zrušeno feudálního zřízení, poddanství a vrchnostenská správa⁸. Občané navíc požadovali možnost aktivní účasti na politickém rozhodování. Aby se obce, ale i města mohla samostatně rozvíjet podle svých potřeb, bylo zapotřebí uvést v platnost takové zákonné normy, které by to umožňovaly.

Dne 20. března 1849 byla vydána první právní úprava obecního zřízení. A to v provizorním prováděcím říšském obecním zákoně o zřízeních místní, okresních a krajských obcích. Památná je jeho první věta „*Základem svobodného státu je svobodná obec*“⁹. Jak už z názvu samotného zákona vyplývá, rozlišovaly se tři druhy obcí, a to místní, okresní a krajské. Cílem bylo, aby se na všech třech úrovních vytvořila samospráva. Toho bylo ale docíleno pouze podrobnou úpravou fungování obcí na místní úrovni. Byly položeny základy fungování obcí ve dvojí působnosti, přirozené (samostatné) a přenesené. Do přirozené působnosti spadalo vše, co se týkalo zájmů obce v rámci jejích hranic. V přenesené

⁶ LETKI, N.. Democratic deficit. Encyclopaedia Britannica [online]. 2013 [cit. 2022- 12-07]. Dostupné z: <https://www.britannica.com/topic/democratic-deficit>

⁷ EUR-LEX. nedat.a. Glossary of summaries: Democratic deficit. EUR-Lex: Access to European Union Law [online]. [cit. 2020-12-07]. Dostupné z: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=LEGISSUM:democratic_deficit

⁸ Vrchnostenské (patrimoniální) úřady byly správními aparáty jednotlivých panství a zajišťovaly hospodářskou činnost velkostatku. Kromě toho také zajišťovaly soudní, policejní a správní agendu v první instanci. ČMEJREK, J., BUBENÍČEK, V., ČOPÍK, J. *Demokracie v lokálním politickém prostoru*. 2010, s. 20.

⁹ ČMEJREK, J., BUBENÍČEK, V., ČOPÍK, J. *Demokracie v lokálním politickém prostoru*. Praha: Grada, 2010. s. 20.

působnosti zajišťovala úkoly delegované státem. Občané volili obecní výbor a členové tohoto výboru volili své představenstvo. To se skládalo z purkmistra a minimálně dvou radních.

Za „zlatý věk“ české samosprávy lze považovat dobu mezi lety 1862 až 1918. V roce 1862 byl vydán zákon o pravidlech uspořádání obecních záležitostí, zákon č. 18 ř. z., obecně platil pro všechny rakouské země s výjimkou Uher, tedy pro budoucí předlitavské země a navazoval na zemské zákony obecní jednotlivých zemí. Jednotlivé země přijaly tuto úpravu v rozdílných letech. Pro Slezsko začala platit v roce 1863, pro Čechy a Moravu o rok později. V této době už obec nevedl purkmistr, objevuje se post starosty. Dle zákona obce fungovaly v dvojí působnosti, přenesené a samostatné.

V rámci samostatné působnosti fungovala obec zejména v těchto oblastech:

- Správa obecního jmění
- Ochrana bezpečnosti osob a jmění
- Péče o obecní komunikace
- Vykonávat zdravotní policie
- Konat mravnostní policii
- Pečovat o chudé a o obecní dobročinné stavy

V přenesené působnosti to byla součinnost v některých oblastech státní správy. Přenesená působnost ale mohla být obcím nařízena pouze zákonem. Představitelé obcí byli v době monarchie voleni na základě veřejného, přímého, nevšeobecného a nerovného hlasovacího práva. Toto nevšeobecné a nerovné hlasovací právo bylo častým terčem kritik.

Po vzniku Československé republiky došlo velmi záhy k přijetí nového volebního zákona. Ten zajišťoval všeobecné a rovné volební právo. Právo volit získaly i ženy. Právo volit měli všichni českoslovenští občané od 21 let. Došlo k novelizaci obecního zřízení. Právo být volen náleželo každému, kdo mohl volit a zároveň dosáhl věku 26 let. Další podmínkou pasivního volebního práva bylo bydliště v obci a nevyločenost z volitelnosti. Obecními orgány se staly zastupitelstvo a rada.

Období protektorátu nebylo pro vývoj obecní samosprávy zrovna obdobím vývoje. Zanikla samostatnost československého státu a ohrožena byla i samotná podstata demokratického systému. Do obecních zastupitelstev byli úředníci dosazeni.

Ani poválečné období nebylo pro demokratický vývoj samospráv příznivé. V mnohém se lišilo od uspořádání předválečného. Vznikají se národní výbory jako orgány státní správy a samosprávy. Tyto národní výbory byly přímo podřízeny ministerstvu vnitra. Co bylo ovšem zcela v rozporu s právem na samosprávu, bylo znárodnění veškerého obecního majetku. Obce po té hospodařily s majetkem, který jim stát svěřil.

Činnost národních výborů byla ukončena zákonem o obcích¹⁰ hned ke dni prvních voleb do obecních zastupitelstev. Obnovení místních samospráv bylo součástí transformačního procesu po roce 1989. Pluralitní demokracie, územní decentralizace, demokratické municipality, to byla klíčová hesla volebních programů všech politických stran a hnutí.

3.3. Územní samospráva – reforma po roce 1989

Jak bylo výše zmíněno, po roce 1989 byly nastartovány změny a reformy veřejné správy. Vešel v platnost nový zákon o obcích, proměnil se systém územní veřejné správy. Nový systém měl připomínat systém z první Československé republiky. Došlo k odstranění jednokolejného systému veřejné správy, oddělení výkonu státní správy a samosprávy¹¹. A tím nastolení systému dvojkolejného.

První reformní „vlaštovkou“ byl zákon České národní rady č. 367/1990 Sb., o obcích (o obecním zřízení) schválený dne 4. 9. 1990. Nicméně, tento nový zákon nebyl zcela v souladu s Ústavou, a tak se musela pro jeho přijetí dosavadní Ústava pozměnit. To se stalo přijetím zákona č. 294/1990 Sb., který měnil zákon č. 100/1990 Sb., Ústavy Československé socialistické republiky. Základem místní samosprávy se stala obec. V této době byly přijaty další významné zákony tvořící právní rámec fungování samosprávných orgánů, zákon č.

¹⁰ Zákon č. 367/1990 Sb.

¹¹ KOCOUREK, L. *Správa v českých zemích a v Československu v letech 1848-2005*. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 2007, s. 95

418/1990 Sb., o hlavním městě Praze, zákon č. 368/1990 Sb., o volbách do zastupitelstev v obcích a zákon č. 425/1990 Sb., o okresních úřadech a úpravě jejich působnosti.

Byly zrušeny národní výbory, jak na okresní tak krajské úrovni, a byly nahrazeny okresními a krajskými úřady. Vláda v těchto letech pracovala na další fázi decentralizace, bylo podáno hned několik návrhů zákonů. Nicméně politické klima nebylo s blížícím se rozpadem federace úplně příznivé.

Reforma veřejné správy a samosprávy již samostatné České republiky probíhala až do roku 2002 a podílely se na ní větší či menší měrou všechny vlády.

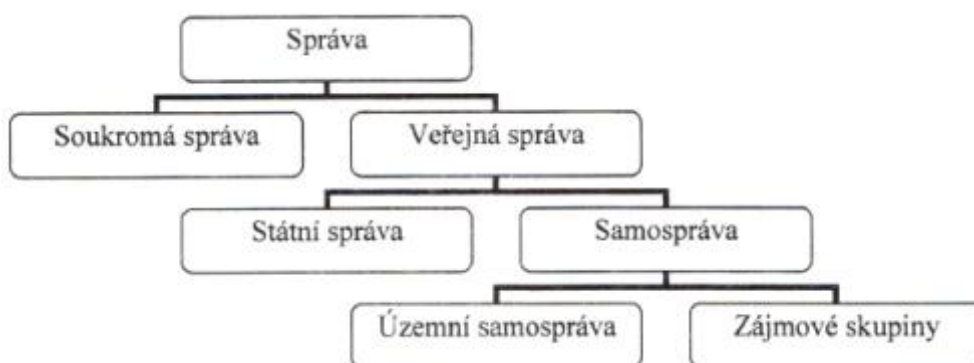
3.4. Veřejná správa a samospráva

Najít jedinou a právě tu správnou, determinující definici pojmu veřejná správa a samospráva není zrovna jednoduché. Veřejná správa je definována celou řadou definic.

Veřejnou správu můžeme v rámci jejího základního členění dělit na dvě hlavní složky, a to státní správu a samosprávu. Některé zdroje oproti tomu uvádí 3 základní podoby: moc státní, samosprávu (územní, profesní) a veřejnoprávní korporace¹².

Veřejná správa je vykonávána ve veřejném zájmu, nositelé veřejné správy jsou vázáni, omezeni a kontrolováni právním řádem.¹³

Obr. č. 1 Struktura dělení správy v ČR

Zdroj:¹⁴

¹² KOUDELKA, Z. Samospráva. Praha: Linde, 2007. s.

¹³ ČMEJREK, J. Veřejná správa, České Budějovice: JČU, 2016. s. 6

¹⁴ PIKOLA, P., BORSKÁ, J., KORCOVÁ, R. Správní právo prakticky. Praha: ČZU, 2014., s. 11

Veřejná moc je vykonávána státem. Ten její výkon může svým rozhodnutím, přenechat jiným nestátním subjektům. Lze tedy říci, že samospráva se v tomto smyslu podílí na takové části veřejné správy, kterou jí stát přenechává. Zbytek veřejné moci je poté svěřen subjektům nestátního charakteru, veřejnoprávním korporacím¹⁵. Jako územní veřejnoprávní korporace můžeme chápat obce a kraje. Zájmové veřejnoprávní korporace jsou především profesní komory. Rozdílnost těchto dvou pojmů je patrná.

Vraťme se k územní samosprávě, o kterou nám především v této práci jde. Ta, jak již z názvu vyplývá, je spojena s určitým územím. Územní samosprávu můžeme chápat jako nositelku politické moci. Územně samosprávné celky se podílí na výkonu politické vůle těch, vůči kterým pak samosprávu vykonávají¹⁶. Dalšími elementy samosprávy jsou: území, vůči kterému působí, existence samosprávy jako právnické osoby veřejného práva se soustavou samosprávných orgánů a vlastní hospodaření a rozpočet¹⁷. Je zapotřebí zmínit také to, že územní samospráva je zakotvená v Ústavě a také disponuje normotvorným právem.

Samospráva je typická tím, že zde převažuje kolegiální řízení nad individuálním a hlavní orgány jsou spíše než byrokraticky řízeny laicky. Je upřednostňován princip volby nad jmenováním¹⁸.

3.5. Obec – základ územní samosprávy

Pojem obec lze chápat v rozdílných významech, nejčastěji hovoříme o obci jako společenství osob spojovaných určitým znakem, např. akademická obec, obec sokolská, laická obec atd.¹⁹.

Nicméně pro naše účely chápeme obec jako základní jednotku územní samosprávy. Ke dni 1. 1. 2021 jich čítalo 6258, z toho 608 měst (27 statutárních) a 229 městysů²⁰. Ke dni 1. 1. 2021 vstoupil v účinnost nový zákon, Zákon č. 51/2020 Sb., o územně správním členění státu. Tento zákon upravil územně správní členění České republiky a dokončil tak reformu

¹⁵ BALÍK, S. Komunální politika. Obce, aktéři a cíle místní politiky. Praha: Grada, 2009., s. 11.

¹⁶ MALAST, J. Teoretická východiska obecní samosprávy v České republice. Plzeň: Západočeská univerzita, 2016. s. 75

¹⁷ BALÍK, S. Komunální politika. Obce, aktéři a cíle místní politiky. Praha: Grada, 2009., s. 12

¹⁸ KOUDELKA, Z. Samospráva. Praha: Linde, 2007. s. 21

¹⁹ MALAST, J. Teoretická východiska obecní samosprávy v České republice. Plzeň: Západočeská univerzita, 2016. s. 75

²⁰ Malý lexikon obcí České republiky. *Český statistický úřad* [online]. [cit. 2022-08-07]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/maly-lexikon-obci-ceske-republiky-2021>

státní správy. Zároveň jím byl nahrazen zákon o územním členění státu z roku 1960. Došlo k úpravě územně správního členění státu, §1 a § 2 upravují členění státu do krajů, okresů, dále vymezuje územní členění hlavního města Prahy. Definuje správní obvody krajů a okresů a vymezuje je jako obvody obcí s rozšířenou působností. Ty jsou dále vymezeny výtčtem obcí a vojenských újezdů²¹.

Existuje široké spektrum definic, které je potřeba mít na mysli v souvislosti s chápáním obce jako tradičním základem územní samosprávy. Obec je veřejnoprávní územní korporací, tzn., že je právnickou osobou veřejného práva, při výkonu svých pravomocí, ke kterým se ještě v práci dostaneme, má povahu veřejného úřadu, má právní subjektivitu. Zde je potřeba si uvědomit, že právní subjektivita není spojena s jednotlivými orgán obce, ale s územní samosprávou jako takovou²².

Někteří autoři vymezují obec jako venkovskou obec. Zde se ale také rozchází v použití přístupů. Uvedeme si tři hlavní. První z nich, vymezuje obec podle počtu obyvatel. Tento přístup uvádí hranici 3000 obyvatel. Tento počet obyvatel je hranicí oddělující obec od města, zákon přímo uvádí, že obec, která má alespoň 3000 obyvatel je město²³.

Z formálního hlediska je však obcí, venkovskou obcí vše, co není považováno za město. Třetí přístup bere jak kritérium hustotu zalidnění a stanovuje venkovskou obec jako menší obec s menší hustotou zalidnění než 150 obyvatel na km²²⁴

Do těchto přístupů bývá ještě přidáván přístup vymezující venkovskou obec podle počtu ekonomicky aktivních obyvatel a zároveň dojíždějících denně za prací do jednoho velkého města²⁵

²¹ Zákon č. 51/2020 Sb: Zákon o územně správním členění státu a o změně souvisejících zákonů (zákon o územně správním členění státu). *Zákony pro lidi* [online]. [cit. 2022-08-07]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2020-51>

²² KOUDELKA, Z. Samospráva. Praha: Linde, 2007. s. 93

²³ Zákon č. 128/2000 Sb., O obcích (obecní zřízení)

²⁴ ČMEJREK, J. Participace občanů na veřejném životě venkovských obcí ČR. Praha: Nakladatelství Alfa, 2009., s. 9

²⁵ BERNARD, J. a kol. Samospráva venkovských obcí a místní rozvoj. Praha: Slon, 2011. s. 19

3.5.1. Samostatná působnost obce

Působnost jako taková vymezuje oblast činnosti jakéhokoliv subjektu. Když hovoříme o působnosti, můžeme mít na mysli působnost věcnou, prostorovou popřípadě časovou. Působnost samosprávy náleží subjektu samosprávy jako veřejnoprávní korporaci - tedy jedná se o subjekt práva a v rámci působnosti realizuje své pravomoci²⁶.

Dle zákona o obcích (dále ZO) spravuje obec své záležitosti samostatně. Vnější zásahy státu či krajů jsou možné, jen vyžaduje-li to ochrana zákona a to způsobem, který je zákonem povolený.

Samostatnou působností chápeme ty záležitosti obce, které jsou v zájmu obce a jejich občanů a nejsou svěřeny státu, krajům či pokud nejde o přenesenou působnost.

V rámci samostatné působnosti vydává obec obecně závazné vyhlášky. Musí být v souladu se zákonem a zpravidla regulují záležitosti místního významu, veřejný pořádek, udržování čistoty, ochranu životního prostředí.

Výčet veškerých záležitostí, které spadají do samostatné záležitosti, jsou upraveny v §7 ZO. Pro příklad si uvedeme některé z činností, které do samostatné působnosti spadají

- Hospodaření obce – obec se musí chovat jako dobrý hospodář a účelně hospodařit a chránit svůj majetek
- Schvalování rozpočtu
- Program územního rozvoje obvodu obce
- Vydávání obecně závazných vyhlášek
- Organizace voleb do zastupitelstva obce a konání místního referenda

²⁶ KOUDELKA, Z. *Samospráva*. Praha: Linde 2007. s. 122

3.5.2. Přenesená působnost obce

V předešlé kapitole bylo uvedeno, že obce působí v samostatné působnosti. Mimo tu jí ale také náleží působnost přenesená. Ta je určena ve speciálních zákonech. Jedná se o takové záležitosti státní správy, které jsou zákonem nebo na jeho základě svěřeny orgánu obce.

Při výkonu přenesené působnosti se na rozdíl od působnosti samostatné, v rámci které se obec řídí pouze normami státu, musí řídit usneseními vlády, směrnicemi ústředních správních úřadů či krajských úřadů. Obec se za výkon přenesené působnosti odpovídá státu a ten nese za její fungování odpovědnost. Výkon veřejné správy je povinností obce²⁷.

Vzhledem k tomu, že se jedná o výkon státní správy, je přenesená působnost obcí finančně podporována ze státního rozpočtu.

Podle míry přenesené působnosti dělíme obce na tři základní úrovně:

- Obce I. stupně v základním rozsahu přenesené působnosti
- Obce II. stupně s pověřeným obecním úřadem
- Obce III. stupně s rozšířenou působností.

Kromě tohoto základního dělení rozlišujeme dále.

- Obce s matričním úřadem
- Obce se stavebním úřadem
- Statutární města
- Brno se zvláštní přenesenou působností
- Praha s působností kraje²⁸

3.5.3. Typy obcí

Jak bylo výše zmíněno, dle zákona o obcích rozlišujeme několik typů obcí. V tomto rozdělení se řídíme počtem obyvatel. Ten říká, že pokud má obec alespoň 3000 obyvatel, je městem, pokud tak na návrh obce stanoví předseda Poslanecké sněmovny po vyjádření vlády. Současný zákon se také vrací k historickému statusu – městys. Tento status požívaly

²⁷ KOUDELKA, Z. *Samospráva*. Praha: Linde, 2007. s. 149

²⁸ BALÍK, S. *Komunální politika. Obce, aktéři a cíle místní politiky*. Praha: Grada, 2009., s. 24-25

obce do roku 1954. Jednalo se o obce, které nebyly ani městy, ani venkovskou obcí. V roce 1954 jim byl tento titul odebrán a byl jim navrácen až v roce 2006²⁹

Stejně tak jako se po roce 2006 navracel historický titul městysům, které toto označení užívaly do roku 1954, tak se analogicky navracel titul i městům, která byla městy do roku 1954. Zákon o obcích uvádí, že v případě, že si obce požádá o obnovení historického statusu předsedu Poslanecké sněmovny, ten určí den, od kterého se tituly budou navracet.

Vraťme se k typu obce město. Uvedli jsme, že městem je taková obec, která má minimálně 3000 obyvatel. Město, jako spádové centrum pro okolní obce, musí disponovat infrastrukturou. Nesmí zde chybět zdravotnické zařízení, ubytovací zařízení, kulturní a společenská činnost a podobně³⁰. Vzhledem k tomu, že se ale dnes mohou stát městy i obce s méně než 3000 obyvateli a to v návaznosti na jejich historii, ne vždy dochází k naplnění podstaty města, jako obslužného centra.

Posledním typem obcí jsou statutární města. Jejich důležitým aspektem je jejich dělitelnost do městských obvodů, či městských částí s vlastními orgány samosprávy a to z rozhodnutí zastupitelstva. Tuto možnost ale ne všechna statutární města využívají. Jsou sice členěna, ale nemají vlastní správu ani subjektivitu. Statutární města nabývají zvláštního významu a jsou v zákoně o obcích explicitně vyjmenována. Pokud by došlo k jakékoliv změně počtu statutárních měst, musí dojít zároveň k aktualizaci příslušného zákona.

Status, který města užívají, upravuje jejich pravomoci v oblasti samostatné a přenesené působnosti, součinnost mezi orgány města a orgány městských částí či obvodů. Zákonem je také upraveno finanční spravování a nakládání s majetkem města svěřený jeho dělitelným částem.³¹

²⁹ VALEŠ, L. *Politologické aspekty veřejné správy*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2000. s. 119

³⁰ KOUDELKA, Z. *Samospráva*. Praha: Linde, 2007. s. 96

³¹ ČMEJREK, J. *Veřejná správa*, České Budějovice: JČU, 2016. s 68-69

3.5.4. Orgány obce

Zmínili jsme, že obec je veřejnoprávní korporace. Ta jako taková jedná navenek prostřednictvím svých orgánů. Dle ZO mezi orgány obce patří zastupitelstvo obce, rada obce, obecní úřad, zvláštní orgány obce a také komise (pouze tehdy, byl-li jim svěřen výkon přenesené působnosti). Mohli bychom namítnout, že existuje jakýsi nesoulad ve výčtu, neboť Ústava ČR zná pouze zastupitelstvo obce³².

Zastupitelstvo obce

Zastupitelstvo obce je jediný orgán, který je ústavně zakotven. Je orgánem voleným s přímou demokratickou legitimitou. Jedná se o jednokomorový orgán. Zastupitelstvo je složeno ze zastupitelů. Počet zastupitelů je odvislý od počtu obyvatel dané obce. Mandát zastupitele vzniká okamžikem zvolení, ale je podmíněn složením slibu na prvním zasedání zastupitelstva, kterého se účastní. Zastupitelstvo je voleno na 4 roky v režimu zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, na základě všeobecného, rovného a přímého volebního práva tajným hlasováním³³ obyvateli obce s volebním právem dle poměrného zastoupení D'Hontova volebního dělitele s 5% uzavírací hranicí.

Člen zastupitelstva a to je zásadní zmínit, získává reprezentativní mandát a není vázán žádnými příkazy či pokyny. Je dokonce povinen vykonávat svůj mandát pouze na základě svého svědomí a také podle svého svědomí hlasovat. Není vázán ani subjektem, za který kandidoval a ani pokyny voličů³⁴.

³² BALÍK, S. Komunální politika. Obce, aktéři a cíle místní politiky. Praha: Grada, 2009., s. 67

³³ KOPECKÝ, M. PRŮCHA, P., HAVLAN, P., JANEČEK, J. Zákon o obcích, Komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2016. s. 161

³⁴ BALÍK, S. Komunální politika. Obce, aktéři a cíle místní politiky. Praha: Grada, 2009., s. 67

Tab. č. 1 Počet členů zastupitelstva

Počet obyvatel	Počet mandátů
obce do 500 obyvatel	5 - 15 členů
obce nad 500 do 3 000 obyvatel	7 - 15 členů
obce nad 3 000 do 10 000 obyvatel	11 - 25 členů
obce nad 10 000 do 50 000 obyvatel	15 - 35 členů
obce nad 50 000 do 150 000 obyvatel	25 - 45 členů
obce nad 150 000 obyvatel	35 - 55 členů

Zdroj: § 68 ods. 1 zákona č. 128/200 Sb., o obcích, vlastní zpracování

Každý zastupitel má při výkonu své funkce nejen práva ale i povinnosti.

Mezi práva řadíme

- Právo iniciativy
- Právo interpelace
- Právo informace

Ve zkratce, zastupitel má právo předkládat návrhy, zastupitelstvu, radě, výborům a komisím. Dále může vznášet dotazy a připomínky.

Mezi povinnosti patří

- Aktivní účast
- Vyvarovat se střetu zájmů

Zastupitel je povinen účastnit se zasedání všech orgánů, ve kterých je členem a plnit jemu uložené úkoly. Pokud u zastupitele nastanou takové skutečnosti, které by mohly znamenat výhodu resp. škodu u něho samého či osoby blízké, je povinen tuto skutečnost sdělit³⁵.

Zastupitelstvo jedná ve věcech samostatné působnosti. Problém nastane v případě, poklesne-li počet členů o více jak polovinu, či pod pět. Tehdy nemůže vykovávat svou rozhodovací pravomoc. Schází se podle potřeby avšak minimálně jednou za tři měsíce, svolává jej starosta a zpravidla je i řídí. Zasedání jsou veřejná, občané mají možnost se v průběhu konání zastupitelstva dotazovat k projednávaným věcem v souladu s jednacím řádem, který si každá obec upravuje sama. Jednací řád má podobu interního předpisu.

³⁵ KOUDELKA, Z. Samospráva. Praha: Linde, 2007. s. 178-179

Z jednotlivých zasedání zastupitelstev se pořizuje zápis, který podepisuje starosta či místostarosta a ověřovatel. Jeho osoba by měla zajistit kontrolu správnosti zápisu. Bývá projevem politické vyspělosti, že ověřovatel je vybrán z opozice. Zápis zastupitelstva musí být nejpozději do 10 dní po jeho skončení zpřístupněn na obecním úřadě k nahlédnutí³⁶.

Zastupitelstvu je vyhrazeno:

- Schvalovat rozpočet a závěrečný účet obce
- Zřizovat trvalé a dočasné peněžní fondy
- Zřizovat a rušit příspěvkové organizace a organizační složky obce
- Rozhodovat o založení nebo rušení právnických osob
- Vydávat obecně závazné vyhlášky
- Zřizovat a rušit výbory, volit předsedy a další členy a odvolávat je z funkce
- Volit z řad zastupitelů starostu, místostarosty a další členy rady obce
- Stanovit výši odměn neuvolněným členům zastupitelstva
- Vydávat nařízení obce, není-li zřízena rada.
- Atd³⁷.

Rada obce

Rada je výkonným orgánem obce v oblasti samostatné působnosti a ze své činnosti se odpovídá zastupitelstvu obce. V oblasti přenesené působnosti přísluší radě obce rozhodovat, jen stanoví – li tak zákon³⁸.

Členy rady jsou starosta, místostarosta a zvolení radní z řad členů zastupitelstva. Minimální počet členů je 5, maximální pak 11, vždy musí být lichý počet členů rady a nesmí přesáhnout třetinu všech členů zastupitelstva. Rada je zřizována v obcích, kde je více než 15 členů zastupitelstva. Na rozdíl od zastupitelstva, nemá rada periodu scházení a je svolávána starostou dle potřeby. Její schůze jsou neveřejné³⁹. Rada je usnášení schopná za přítomnosti nadpoloviční většiny jejích členů. Stejně tak jako u zasedání zastupitelstva je i z jednání pořizován zápis. Je k nahlédnutí pouze členům zastupitelstva.

³⁶ KOUDELKA, Z. Samospráva. Praha: Linde, 2007.s. 194

³⁷ ČMEJREK, J. Veřejná správa, České Budějovice: JČU, 2016. s. 58-59

³⁸ Zákon č. 128/2000 Sb., O obcích (obecní zřízení) §99 odst. 1.

³⁹ BALÍK, S. Komunální politika. Obce, aktéři a cíle místní politiky. Praha: Grada, 2009., s. 72-73

Pravomoci rady obce jsou upraveny ZO.

Mezi pravomoci rady patří namátkou:

- Rada připravuje návrhy pro jednání zastupitelstva obce a zabezpečuje plnění jím přijatých usnesení,
- Zabezpečuje hospodaření obce podle schváleného rozpočtu
- Vydává nařízení obce
- Stanovuje pravidla pro přijímání a vyřizování petic a stížností.

Rada tyto a jiné pravomoci uvedené v ZO nemůže svěřit starostovi ani obecnímu úřadu. Existují ovšem dvě výjimky a to ukládání pokut ve věcech samostatné působnosti a rozhodování o zavírání nájemních smluv a smluv o výpůjčce. V ostatních případech rozhoduje rada, pouze pokud nejsou záležitosti vyhrazeny zastupitelstvu obce či pokud si je zastupitelstvo nevyhradilo⁴⁰.

Starosta

Nejviditelnější postavou, orgánem v obci je starosta. Za zmínku ovšem stojí, že ačkoliv starosta zastupuje obec navenek, je orgánem bez pravomocí. Není totiž statutárním orgánem.

Potencionálně nejsilnější kompetenci starosty je pravomoc řídit zasedání zastupitelstva a rady⁴¹

Starosta je volen z řad zastupitelů absolutní většinou všech zastupitelů, zastupitelstvu se také odpovídá. Stejně tak je to i s jeho zástupci. Způsob volby, zda veřejný, či tajný zákon neurčuje a je plně v kompetenci zastupitelstvem upraveného jednacího řádu.

Mezi hlavními kompetencemi starosty můžeme najít: odpovědnost za včasné objednání kontrolního auditu hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok, odpovídá za informování veřejnosti obce, svolává zastupitelstvo a radu obce, zabezpečuje výkon přenesené působnosti v obcích, kde nepůsobí tajemník obecního úřadu. Dále plní úkony, které mu určuje zákon v souvislosti s organizací voleb, plní úkoly v krizovém řízení.

⁴⁰ ČMEJREK, J. Veřejná správa, České Budějovice: JČU, 2016. s. 62

⁴¹ BALÍK, S. Komunální politika. Obce, aktéři a cíle místní politiky. Praha: Grada, 2009., s. 72-73

Pokud starosta ze své pozice odstoupí, či je odvolán, vykonává jeho funkce až do zvolení nového starosty místostarosta, kterého určilo zastupitelstvo k zastupování starosty.

Obecní úřad

Pokud máme na mysli obecní úřad, musíme si uvědomit, kým je tvořen. Obecní úřad tvoří starosta, místostarosta, tajemník obecního úřadu (je-li tato funkce zřízena) a zaměstnanci obce zařazení do obecního úřadu.

Úlohou obecního úřadu (dále OÚ) je plnit v samostatné působnosti úkoly dané zastupitelstvem či radou. V oblasti přenesené působnosti vykonává státní správu. Tajemník je povinně zřízen v obcích II. A III. stupně.

Další orgány obce

Dalšími orgány obce chápeme orgány zastupitelstva a rady obce. Řadíme sem výbory a komise.

Výbory jsou iniciativní a kontrolní orgány zastupitelstva. Mají mu napomáhat v plnění jeho úkolů a činností. Je potřeba mít na paměti, že ale nejde o samostatné orgány, které by mohly konat nezávisle na zastupitelstvu. Zastupitelstvo vždy zřizuje finanční a kontrolní výbor. Počet členů výboru musí být vždy lichý.

Stejně tak jako má zastupitelstvo své poradní orgány, tak také rada je zřizuje. V tomto případě se jedná o komise. Z logiky věci tedy vyplývá, že komise jsou zřizovány pouze v obcích, ve kterých je jedním z orgánů rada.⁴²

⁴² KOUDELKA, Z. Samospráva. Praha: Linde, 2007. s. 211-214

3.6. Komunální volby

Svobodné volby jsou znakem demokracie a jsou součástí života každého z nás. Volby jsou jedním z nejdůležitějších ukazatelů kvality demokracie. Akt volby je aktem osobního rozhodování voličů.⁴³ Zastupitelská demokracie funguje na vztahu zprostředkování politiky mezi občany a zástupci, které si volíme. Právo volit a být volen, aktivní a pasivní volební právo, patří mezi základní lidská práva a svobody a je zakotveno v zákoně č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů. Zařazení do ústavy jako nejvyššího právního předpisu je znakem toho, jak velkou přisuzujeme tomuto právu váhu. Celosvětově je volební právo chápáno jako jedno z nejdůležitějších politických práv. Cesta k všeobecnému, rovnému a přímému volebnímu právu však nebyla jednoduchá a nebylo samozřejmostí, že všem bylo toto právo přiznáno. Připomeňme si zákon č. 121/1920 Sb., ústava Československé republiky, který poprvé zmiňuje volební právo bez rozdílu pohlaví.⁴⁴

Komunální volby představují nejnižší úroveň rozhodovacího politického procesu, v rámci kterého mají občané možnost výběru mezi politickými alternativami a umožňují ustavit legitimní politické a správní orgány. Jednou z funkcí voleb je zajistit rozvržení politických sil a jejich reprezentaci. Na výsledky voleb pak navazují další kroky, rozdělení mandátů, vytvoření většiny, formování opozice atd. Díky opakujícímu se charakteru voleb, mají občané možnost kontroly plnění a v případě nespokojenosti, mohou v následujících volbách politickou reprezentaci vyměnit. Je více než zřejmé, že mají volby funkci kontrolní a kromě toho i legitimizační. Volbou legitimují volené zástupce a s nimi spojené orgány⁴⁵.

Zmínili jsme kontrolní a legitimizační funkce voleb. Dalšími funkcemi voleb mohou být funkce integrační ve smyslu sjednocování názorů různých politických subjektů a tím vedoucí ke snížení politického konkurenčního boje, funkce výběru spojená s výběrem nejvhodnější varianty reprezentace na základě představy voličů. V neposlední řadě nesmíme

⁴³ ŘÍCHOVÁ, B. Úvod do současné politologie, Praha: Portál, 2007. s. 131

⁴⁴ Zákon č. 121/1920 Sb., kterým se uvozuje ústavní listina Československé republiky. In [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2022-8-13]. Dostupné z: www.aspi.cz. ISSN 2336-517X. Odkaz: <https://www.aspi.cz/products/lawText/1/1702/1/2/zakon-c-121-1920-sb-kterym-se-uvozuje-ustavni-listina-ceskoslovenske-republiky/zakon-c-121-1920-sb-kterym-se-uvozuje-ustavni-listina-ceskoslovenske-republiky>

⁴⁵ ČMEJREK, J., BUBENÍČEK, V., ČOPÍK, J. *Demokracie v lokálním politickém prostoru*. Praha: Grada. 2010. s. 51.

zapomenout, že volby posilují občanské vědomí a zvyšují aktivní přímou občanů na politickém životě⁴⁶.

3.6.1. Volební právo

Rozlišujeme dvě možnosti participace na volebním aktu, právo volit a právo být volen neboli aktivní a pasivní volební právo. Aktivní volební právo představuje oprávněnost občanů participovat na sestavení zastupitelského sboru. Naopak pasivní volební právo je označení pro právo, díky němuž máme právo být voleni. Aktivní i pasivní volební právo mají všichni občané, kteří dosáhli určitého věku, pro aktivní 18 let a pro pasivní 21 let a pokud nepozbyli způsobilost k právním úkonům⁴⁷.

3.6.2. Právní zakotvení komunálních voleb

Komunální volební systém procházel po roce 1989 velkými změnami. Inspirací pro tvorbu nového znění, byla podoba samosprávy tzv. první republiky.

V současnosti jsou volby do zastupitelstev obcí v České republice upraveny těmito právními předpisy:

- Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky,
- Ústavní zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod České republiky (politická práva občanů),
- zákon č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů,
- zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení),
- vyhláška Ministerstva vnitra č. 59/2002 Sb., o provedení některých ustanovení zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí,
- čl. 40, Listiny základních práv EU (2010/C 83/02),
- směrnice Rady 94/80/ES z 19. 12. 1994, kterou se stanoví pravidla pro výkon práva volit a práva být volen v obecních volbách pro občany Unie s bydlištěm v členském státě, jehož nejsou státními příslušníky⁴⁸.

⁴⁶ ŘÍCHOVÁ, B. Úvod do současné politologie, Praha: Portál, 2007. s. 132

⁴⁷ ŘÍCHOVÁ, B. Úvod do současné politologie, Praha: Portál, 2007. s. 139

⁴⁸ KOPECKÝ, M., PRŮCHA, P., HAVLAN P., JANEČEK, J. *Zákon o obcích: Komentář*, Praha: Wolters Kluwer, 2016. str. 127.

3.6.3. Komunální volební systém

Volební systém můžeme chápat jako metodu či postup převádění výsledků volby občanů na mandáty v zastupitelském orgánu. Je nutné ho chápat jako proces na sebe navazujících činností zahrnující proces voleb, od jejich přípravy, vyhlášení až po ukončení vyhlášením celkových výsledků⁴⁹.

Volební systém lze popsat jako soubor pěti základních složek: volební obvod, forma kandidatury, struktura hlasu, volební klauzule a volební formule.

Na volební systém může být nahlíženo dvěma pohledy, v užším a širším slova smyslu. Užší pojetí vyjadřuje princip převádění hlasů na mandáty. V širším slova smyslu jde o volební systém ve své komplexnosti⁵⁰.

Na volební systémy můžeme nahlížet dvojí optikou, v užším a širším pojetí. Užší pojetí používá dva volební principy většinový a proporcionální. V rámci většinového volebního principu je přidělován mandát v jednomandátových volebních obvodech, tzn. je voleno tolik mandátů, kolik je volebních obvodů a to prostřednictvím prosté většiny či absolutní většiny⁵¹. Výhodou tohoto systému je jeho přehlednost a jednoduchost a zároveň propojenost voleného zastupitele s voliči a volebním obvodem. Na druhé straně, tímto systémem mohou být zvýhodňovány větší strany oproti menším. Většinové volební systémy však nedostatečně odrážejí rozložení politických sil. Může nastat situace, kdy strana s největším počtem získaných hlasů prohraje volby, a to v situacích, kdy k zisku mandátu stačí prostá většina hlasů, je-li ovšem k zisku mandátu zapotřebí absolutní většina, malé strany dostávají prostor k úspěchu⁵².

Oproti tomu princip poměrného zastoupení, který je používán ve více mandátových obvodech, jeví se jako spravedlivější. Je založen na přidělování mandátů tak, aby to odráželo strukturu podpory voličů kandidátským stranám a uskupením. Získané hlasy se přepočítávají na mandáty pomocí systému volebního dělitele, či systémem volebních kvót⁵³. Základní úkol voleb zajišťující aktuálního rozložení politických sil, je v tomto případě velmi rozvinutý a

⁴⁹ NOVÁK, M., LEBEDA T. *Volební a stranické systémy: ČR v mezinárodním srovnání*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2004. ISBN 80-86473-88-0.

⁵⁰ ČMEJREK, J., BUBENÍČEK, V., ČOPÍK, J. *Demokracie v lokálním politickém prostoru*. Praha: Grada, 2010. s. 51,52

⁵¹ ŘÍCHOVÁ, B. *Úvod do současné politologie*, Praha: Portál, 2007, s. 145

⁵² ČMEJREK, J., BUBENÍČEK, V., ČOPÍK, J. *Demokracie v lokálním politickém prostoru*. Praha: Grada, 2010. s. 53

⁵³ ŘÍCHOVÁ, B. *Úvod do současné politologie*, Praha: Portál, 2007., s. 152

musí být tlumen. Do zastupitelského orgánu by se díky tomuto systému mohlo dostat příliš velké množství politických subjektů a z toho důvodu se zavádí tzv. volební klauzule, chápána jako umělý práh pro vstup do zastupitelstva. Systému je vyčítána jeho složitost a těžkopádnost, složitěji se utváří většina a exekutivní koalice. Vzhledem k tomu, že volič musí vybírat mezi celými kandidátními listinami, je úloha politických stran velmi silná. Zavádějí se preferenční hlasy, pomocí nichž může volič ovlivnit pořadí jednotlivých kandidátů na listinách⁵⁴.

3.6.4. Volební obvod

Volební obvod je jedním ze základních komponentů volebního systému. Ve volebním obvodě probíhají volby. Velikosti volebního obvodu je důležitá z hlediska počtu mandátů, které se v daném obvodě rozdělují. Obec tvoří jeden volební obvod, přičemž nejpozději do 85 dnů před dnem konání voleb může zastupitelstvo obce vytvořit více volebních obvodů⁵⁵.

Velikost volebního obvodu je v přímé úměře k proporcionalitě voleb. Se zmenšováním volebních obvodů, proporcionalita klesá. Kritická je velikostní hranice, kde se rozděluje pouze 5 mandátů. Pak se začíná projevovat silná disproporcionalita⁵⁶.

3.6.5. Způsob volby – forma kandidatury

Volební systém na komunální úrovni je systém poměrný a listinný, jehož znakem je kandidátní listina volebních uskupení. Existují tři typy listinných systémů: přísně vázané kandidátní listiny, vázané kandidátní listiny a volné kandidátní listiny. U prvně zmiňovaného typu, nemá volič žádnou možnost měnit pořadí osob a volič nemůže ovlivňovat pořadí. U druhého typu, vázané kandidátní listiny, může ovlivňovat volič pořadí pomocí preferenčního hlasu, nicméně pouze u jedné kandidátní listiny. V České republice se tento typ volební listiny používá při volbách do zastupitelstva obcí⁵⁷.

⁵⁴ ČMEJREK, J., BUBENÍČEK, V., ČOPIK, J. *Demokracie v lokálním politickém prostoru*. Praha: Grada, 2010. s. 53

⁵⁵ Zákon č. 491/2001 Sb: Zákon o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů. *Zákony pro lidi* [online]. 2001 [cit. 2022-08-13]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-491?text=volebn%C3%AD%20obvod&citace=1>

⁵⁶ BALÍK, S. *Komunální politika. Obce, aktéři a cíle místní politiky*. Praha: Grada, 2009. s. 92

⁵⁷ ČMEJREK, J., BUBENÍČEK, V., ČOPIK, J. *Demokracie v lokálním politickém prostoru*. Praha: Grada, 2010. s. 55-56

Úprava volebního lístku je lety neměnná. Volič dostává jeden volební lístek, pro každé volené zastupitelstvo. Na tomto volebním lístku jsou uvedeny všechny kandidující subjekty včetně seznamu kandidátů. Úprava hlasovacího lístku může probíhat několika způsoby, volič může označit jednu volební stranu, uskupení. Tím dává hlas celé kandidátce a pořadí kandidujících. Druhý způsob umožňuje voliči označit jednotlivé kandidáty napříč volebními stranami a každý jeden kandidát dostává jeden hlas. Poslední způsob kombinuje oba předchozí způsoby. Lze označit jednu volební stranu a hlasy, které zbývají do celkového počtu volených zastupitelů, může volič rozdat napříč stranami jednotlivě⁵⁸.

Podle typu volebního obvodu odvozujeme formu kandidatury. V případě, že se volič rozhoduje mezi jednotlivými kandidáty, jde o tzv. personální kandidaturu, ta je typická pro jednomandátové volební obvody. Ve vícemandátových obvodech se používá listinná forma kandidatury. Personální stránka volby bývá upozaděna⁵⁹.

3.6.6. Struktura hlasu

V předchozí kapitole jsme si popsali formy kandidatury. S formou kandidatury úzce souvisí struktura hlasu voliče, který svým hlasem dává najevo své preference k jednotlivým politickým alternativám. Způsob hlasování neboli struktura hlasu, je vlastně převedení politických preferencí voličů do standardizované podoby hlasování. Rozlišujeme hlas jediný a vícenásobný. Jejich kombinací pak vznikají různé alternativy. V komunálních volbách používáme vícenásobný hlas, ten je spjat s otevřenými kandidátními listinami. Výše jsme si popsali, v čem spočívají otevřené kandidátní listiny a jak s nimi může volič zacházet. To, že volič může hlasovat napříč politickými uskupeními, se také nazývá „panašování“ případně „preferenční hlasování.“⁶⁰

⁵⁸ BALÍK, S. *Komunální politika. Obce, aktéři a cíle místní politiky*. Praha: Grada, 2009. s. 92

⁵⁹ ČMEJREK, J., BUBENÍČEK, V., ČOPIK, J. *Demokracie v lokálním politickém prostoru*. Praha: Grada, 2010. s. 55-56

⁶⁰ ČMEJREK, J.; BUBENÍČEK, V.; LUHANOVÁ, M. *Politika v regionálním rozvoji. Úvod do studia*. Praha, ČZU, 2006. s. 97-125.

3.6.7. Volební klauzule a formule

Volební nebo uzavírací klauzule je uměle vytvořená hranice pro vstup do zastupitelského orgánu. Jedná se o minimální hranici počtu hlasů, které musí strana získat a mohla se tak podílet na přerozdělování mandátů. Tato klauzule má zamezit roztržitosti zastupitelského orgánu. V České republice byla uzavírací klauzule zavedena v roce 2001 v souvislosti se schválením zákona 491/2001 Sb., Zákon o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů a to ve výši 5% z celkového počtu hlasů ve volbách, který se dělí voleným počtem členů zastupitelstva a vynásobeného počtem kandidátů strany⁶¹.

Volební formuli můžeme chápat jako výpočet, díky němuž můžeme převádět volební výsledky na mandáty. Od roku 2002 používáme pro přepočtení hlasů v rámci voleb do zastupitelstva obcí d'Hontovou metodu volebního dělitele.

3.6.8. Komunální politický prostor a komunální politické stranictví

Mnohokrát zde byl zmíněn vztah politického stranictví a zastupitelské demokracie jako vztah občanů a jimi volených zástupců. Lokální demokracii můžeme chápat ve dvou přístupech, normativní přístup a deskriptivní přístup.

Normativní přístup přisuzuje velkou roli občanské společnosti a její participaci v komunálním politickém prostoru. Společně s občanskými aktivitami, je zde rovina lokální vlády. Předpokládá se úzký vztah místní vlády a občanské společnosti, který společně napomáhá identifikaci a řešení problémů. Zásadním znakem tohoto přístupu je rozložení rozhodovacích pravomocí a odpovědnosti mezi lokální politické instituce a občanskou komunitu.

Deskriptivní přístup slouží především k odlišení jednotlivých demokratických institucí na lokální úrovni od demokratických institucí na vyšších úrovních. Je potřeba brát v potaz také tu skutečnost, že demokratické instituce nižších úrovní jsou odvozovány od institucí na vyšších úrovních.⁶²

⁶¹ ČMEJREK, J.; BUBENÍČEK, V.; LUHANOVÁ, M. *Politika v regionálním rozvoji. Úvod do studia*. Praha, ČZU, 2006. s. 130

⁶² ČMEJREK, J., BUBENÍČEK, V., ČOPIK, J. *Demokracie v lokálním politickém prostoru*. Praha: Grada, 2010. s. 11-17

Politické strany jsou prostředkem integrace společnosti a odráží politickou vůli lidu. Přispívají k participaci občanů na politickém procesu a to nejen z pohledu politických stran, které usilují o své voliče, ale zároveň i titíž občané jsou součástí politických stran.

Rozmach a chuť participovat na politickém procesu byla nejvíce patrná na konci 19. a počátkem 20 století. Vznikala masová hnutí, zavedlo se všeobecné hlasovací právo a další demokratické reformy. Tyto nově vzniknuvší uskupení se organizovaly kolem třídních a stavovských zájmů. Postupem času se tyto strany modifikovaly do elitářských uskupení se širší sociální tematikou. Tato tendence, snižování počtu stran, byla patrná i českém politickém prostředí. Mezi strany, které působí na české politické scéně dlouhodobě, lze považovat pouze KSČM a KDU-ČSL, nové strany se objevují až po roce 1990.⁶³

Lokální úroveň a působení politických stran je odvozena od velikosti obce. Česká republika je charakteristická vysokým počtem malých venkovských obcí. Z toho vyplývá i rozložení politického stranictví. Parlamentní strany a místní politické subjekty najdeme spíše ve větších obcích a městech a struktura je podobná vyšším politickým úrovním, čím větší obec tím převažují parlamentní strany. Naproti tomu v malých venkovských obcích je spíše stranická příslušnost výjimkou. Pokud se v kandidátní listině objeví nějaké politická strana, objevují se zde nezávislí kandidáti.⁶⁴

Nezávislí kandidáti

Lokální politika se vyznačuje velkým množstvím nezávislých kandidátů. Nezávislí kandidáti kandidují buď samostatně, nebo utvářejí sdružení nezávislých kandidátů. Poměr nezávislých a jejich sdružení je přímo úměrný velikosti obce. Tzn. čím menší obec, tím větší počet těchto uskupení. Nezávislé kandidáty a uskupení běžně najdeme v obcích do 2000 obyvatel. Patrné je, že se tato forma kandidatury objevuje právě v malých obcích, kde se kandidáti zaměřují na lokální problémy. S tím je pevně spjata absence ideologie. Místní zastupitelé vstupují do komunální politiky s vidinou řešení místních problémů⁶⁵

Oproti tomu v obcích kde se objevují kandidátní listiny parlamentních stran, je více než pravděpodobné, že narazíme na kandidátní listiny složené z větší části právě z nezávislých. Důvodem k tomu může být slabá členská základna v regionu a tím nemožnost

⁶³ ČMEJREK, J., BUBENÍČEK, V., ČOPÍK, J. *Demokracie v lokálním politickém prostoru*. Praha: Grada, 2010, s. 65,66

⁶⁴ ČMEJREK, J. *Obce a regiony jako politický prostor*. Praha: Nakladatelství Alfa, 2008. s. 59-62.

⁶⁵ ČMEJREK, J., BUBENÍČEK, V., ČOPÍK, J. *Demokracie v lokálním politickém prostoru*. Praha: Grada, 2010, s. 74-76

složení kandidátní listiny z vlastních řad. Dalším důvodem je silné slovo politické strany v regionu.⁶⁶

Koalice

To, že politické uskupení uspěje ve volbách a získá určitý počet mandátů, není pro politickou sílu dostačující. Většinou je vládnutí spojeno s nadpoloviční většinou mandátů. Tento jev je v prostředí systému poměrného zastoupení výjimečné. Tento fakt je hlavním důvodem, proč mezi sebou politické strany uzavírají koalice⁶⁷.

Dle ZO se ustavující jednání zastupitelstva musí uskutečnit nejpozději 15 dnů od vyhlášení výsledků voleb. (§91 z. 128/2000 Sb.) V této době bývá uzavíráno nejvíce koaličních dohod. Koalice vznikají jak ve městech, tak i v malých obcích. Někdy je koalice uzavřena pouze za jedním cílem a to je volba starosty, jindy mají koalice dlouhodobý a formální charakter.⁶⁸

Lokální koalice dělíme do pěti základních skupin. Kategorizace na minimální vítězné a nadměrné je bráno jako nedostačující, neboť neobsahuje odpovědi na otázky spojené s charakterem soutěživosti

- Minimální vítězná koalice, umožňuje získat nadpoloviční většinu hlasů zastupitelstva s co nejmenším počtem zapojených koaličních partnerů. Tento typ koalic dělíme na koalice ideově propojené, kdy k sobě mají jednotliví členové ideově blízko, a bývá nejlogičtější řešením. Nebo ideově nepropojené, koalice je tvořena dvěma či více stranami ideově nepříbuznými, reprezentující opačné názorové póly.
- Velká koalice, vzniká výjimečně, je definována na základě idejí. Ve velké koalici spolupracují dva dominantní, ideově protikladní hráči. Velké koalice vznikají nejčastěji za účelem zvýšení podpory v legislativním sboru.
- Nadměrná koalice, ideově propojená, či nepropojená. Ideově propojená nadměrná koalice musí splňovat dvě důležité podmínky. Za prvé v ní musí být přítomen alespoň jeden nadbytečný člen, bez kterého by měla koalice nadpoloviční většinu hlasů a druhou podmínkou je ideová příbuznost

⁶⁶ ČMEJREK, J. *Obce a regiony jako politický prostor*. Praha: Nakladatelství Alfa 2008, s. 64-68

⁶⁷ ČMEJREK, J. *Participace občanů na veřejném životě venkovských obcí ČR*. Praha: Nakladatelství Alfa 2009, s. 35.

⁶⁸ BALÍK, S. *Komunální politika. Obce, aktéři a cíle místní politiky*. Praha: Grada, 2009. s. 187

koaličních subjektů. Oproti tomu ideově nepropojenou nadměrnou koalici tvoří ideově rozdílní členové. Tuto koalici bychom našli na pomezí velké a široké koalice.

- Široká koalice je spojením téměř všech relevantních politických sil. Je charakteristická složením z více subjektů, než je potřeba k získání nadpoloviční většiny a musí v ní spolupracovat ideologicky nesourodé politické subjekty. Motivem vzniku bývá společná zodpovědnost.
- Všestranná koalice, je stav, kdy na formování exekutivy participují všechny relevantní politické strany.⁶⁹

3.7. Konfliktní linie

Pod pojmem konfliktní linie, někdy nazývané jako štěpení či rozpory, si můžeme v české politologické sféře představit konflikt protichůdných zájmů různých skupin společnosti. To samo by nebylo na škodu, či nepředstavovalo objekt zájmů. Problém nastává tehdy, pokud se okolo těchto skupin začínají formovat politické subjekty a dochází k přenosu problému na politickou úroveň. Rozpor začíná být chápán jako problematický ve chvíli, kdy rozdíl v jeho chápání mezi skupinami přeroste v konflikt, který má trvalý charakter. Na základě různých chápání téhož problému a jeho řešení dochází k profilaci jednotlivých relevantních stran a uskupení. Na české politické sféře je nejvíce patrný rozpor mezi pravíci a levíci, tedy socioekonomická konfliktní linie. V chápání konfliktních linií jako takových opět hraje roli velikost obce a opět můžeme říci, že v menších obcích se politické spory dostávají do roviny osobních vztahů a ideologické přesvědčení je upozadováno.⁷⁰

Na lokální úrovni budou patrné jiné konfliktní linie než na úrovni vyšších celků. Některé se kumulují, některé působí samostatně a ne všechny mají stejnou váhu.

Na místní úrovni tedy můžeme najít následující rozpory. Díky uvědomění si existence těchto konfliktních linií snáze pochopíme střety na lokální úrovni, tedy za předpokladu, že si odmyslíme osobní rovinu sporu. Ne všechny rozpory mají stejnou dobu trvání, některé jsou jen krátkodobé a jiné nabývají dlouhodobější charakter.

⁶⁹ BALÍK, S. *Komunální politika. Obce, aktéři a cíle místní politiky*. Praha: Grada, 2009, s. 187-196

⁷⁰ ČMEJREK, J., BUBENÍČEK, V., ČOPÍK, J. *Demokracie v lokálním politickém prostoru*. Praha: Grada, 2010. s. 125

Rozvojový rozpor – říká se mu také developerský rozpor a je často patrný v menších obcích. Je spojen s mírou rozvoje obce. Ne vždy je to rozpor developer vs. starousedlík, spíše jde o různý pohled na vizi rozvoje obce.

Rozpor původu – tuto konfliktní linii najdeme ve všech obcích bez rozdílu velikosti. Nicméně zde můžeme pozorovat napojení na předchozí rozpor, neboť je spojen s rozvojem obcí. Můžeme tedy tuto linii také nazvat spor starousedlíků a nově přistěhovaných.

Geografický rozpor – tento rozpor je uvažován ve dvou liniích. První z nich vidí situaci obcí, které jsou složené z více sídelních jednotek, které bývaly kdysi samostatnými. Druhou linií je rozpor centrum vs. periferie.

Spolkový rozpor – v tomto rozporu jde především o míru podpory obce pro jednotlivé spolkové zájmy ať už sportovní či kulturního charakteru.

Rozpor občan vs. obec – zde uvažujeme prioritizaci zájmů občana či společenství obce. Může jít o spory při budování liniových staveb a tak podobně.

Rozpor o rozsah funkcí obce – v rámci této konfliktní linie jde o míru zasahování obce do života občanů, jednotlivců. Vymezení hranic, co si je občan schopen aktivně vyřešit sám, zda má být obec chápána jako servisní organizace.

Níže uvedené konfliktní linie vznikly jako odvozeniny z celostátních cleavages.⁷¹ Jde o Náboženský rozpor, Práce vs. kapitál, Postmateriální rozpor, Rozpor vztahu ke starému režimu, Gendereový rozpor.⁷²

⁷¹ Slovo původně z angličtiny, znamená konfliktní linie

⁷² BALÍK, S., *Místní cleavages a politika na místní úrovni - skutečně dochází k depolitizaci?*. 2016, s. 73-85 (BALÍK, Stanislav. Local Cleavages, Politics and Policy at the Local Level – Is the Depolitization Real? Sociální studia. Masarykova univerzita, 2016, roč. 13, č. 1, s. 73-85. ISSN 1214-813X.

4. Analytická část

4.1. Charakteristika obce Hlincová Hora

Charakteristika obce je vytvořena z dostupných statistických dat, internetových zdrojů, jako např. Český statistický úřad. Podkladem pro historickou část jsou informace čerpány z obecních stránek, kde se nachází rozsáhlý historický výňatek z knihy Dr. Bedřicha Bohnela „Z minulosti zmizelých jihočeských osad Vstuh a Ortvínovic a Nícovy Hory z roku 1937“.

4.1.1. Historie obce

V prvních dokumentech se obec nazývala „Nícovou horou“, německy Pfaffendorf. Nejstarší zmínka z roku 1398 uvádí zdaněného občana Pauluse z Nyczowy hory. Lze tedy usuzovat, že ves byla založena panem Nícem. V roce 1399 se usadil v Rožnově Nycz Neustifter, odvozenina z německého Nikolaus (zkráceně Nietz). Obec, v té době spíše osada „Nietzova hora“ měla zřejmě původ svého starého jména v něm. Obec patřila pod budějovickou faru a kostel sv. Mikuláše, takže i zde můžeme hledat spojitost.

Další zmínky o existenci obce můžeme nalézt v dokladech z konce 15. století v listině z roku 1479. Jméno Nietzova hora se dále objevuje v listinách z 16. století z roku 1552 (v budějovickém archivu), nebo z r. 1530 o sporu mezi příslušníkem farní obce Niezowy hory a poddanými sousedícího vstuzského panství.

V 17. století dochází k změně názvu. V sirotčí knize z r. 1688 se koncem století objevuje název „Hnizova hora“, v sirotčích knihách z let 1693, 1695 až 1699 píše Hlintzová hora. Nově vznikající Hlincová hora, podle „Hlintzer Gebürg“ nebyla všeobecně přijímána a byl přijat přechodný název „Hniztova hora“, po němž se konečně zjevuje definitivní český název Hlincová Hora

Tento český název se objevil teprve roku 1868, v roce 1850 patřila ves pod Dubičné, v roce 1892 se osamostatnila. V roce 1943 byla obec připojena k Rudolfovu, mezi lety 1945-1975 byla samostatnou obcí a poté do roku 1990 opět spadala pod Rudolfov. Od roku 1991 je opět samostatnou obcí.

Vesnice byla elektrizována až v roce 1946, v roce 1952 zde vzniklo JZD.

V místě bývalé Kodetovy zahrady vznikla koncem 20. století obytná čtvrť Kodetka.

4.1.2. Charakteristika obce

Obec Hlincová Hora leží v okrese České Budějovice v Jihočeském kraji zhruba 6 km východně od Českých Budějovic. Žije zde 460 obyvatel. Obec je složena ze dvou sídelních jednotek Hlincová Hora a Kodetka.

Obec leží na Lišovském prahu, který odděluje Budějovickou pánev od pánve Třeboňské zhruba v nadmořské výšce 480 - 571 m n. m. Západně od obce se nachází Kněžský vrch (v minulosti nazýván Pfaffenberg). Současné mapy ho uvádějí pod jménem Na novinách, častěji však Hlincová Hora.

Katastrální území Hlincová Hora má rozlohu 3,36 km², rozprostírá se mezi Rudolfovským potokem na severu a Vráteckým potokem na jihu a sousedí s katastrálními územími Jivno, Rudolfov, Dubičné, Kaliště u Českých Budějovic a na východě Zvíkov u Lišova.

Více než třetinu území obce (37%) zabírají lesy. Lesy mají obecně velký význam z hlediska funkce krajinyotvorné, zadržování vody a prameniště pitné vody, ale i jako příměstské rekreační lesy. Na území obce se nachází řada rybníků. Zaujímají 7% rozlohy území. Největšími jsou, Mrhal (8 ha), Bendík (7 ha), Nový, Nosovský, Jarval, Punčocha, Bahnitý, Hluboký, celkem vodní plochy zabírají 24 ha. Největší podíl území zaujímá zemědělská půda – 45,1 %.

V obci je dochován a respektován charakter některých zemědělských usedlostí v centrální části původní obce. Nachází se zde drobné sakrální objekty a je územím s archeologickými nálezy a památkami po těžbě stříbra.

Můžeme zde najít technické, kulturní a ostatní typy památek.

Jako technickou památku tu najdeme, po těžbě stříbra dochovalý soubor Hlincohorských rybníků a částečně dochovaný systém vodních příkopů (těžba stříbrných rud v Rudolfově vyžadovala zdroj vody, jako nejlevnějšího zdroje energie - největší z nich rybník Mrhal).

Kulturní památkou je zemědělský děkanský dvůr Lustenek, mezi ostatní typy památek můžeme zařadit návesní kapli sv. Jana Nepomuckého, pomník sovětského vojáka, kamenné kříže, boží muka, kapličky, křížové či pamětní kameny atd.

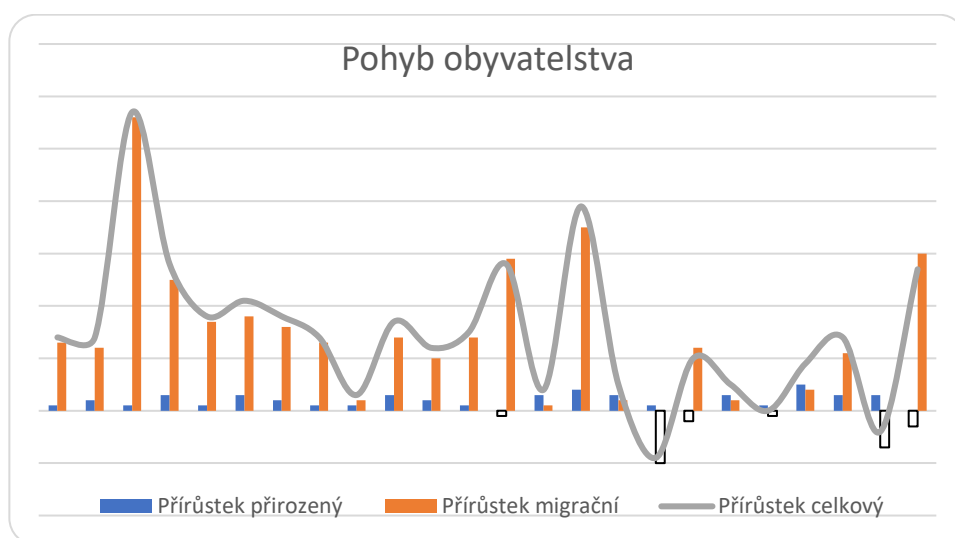
4.1.3. Demografie obce

K 1. 1. 2022 žilo v obci Hlincová Hora 460 obyvatel. Všichni obyvatelé žijí v rodinných nebo vícegeneračních domech. Počet obyvatel v posledních letech rychle narůstá. Důvodem je budování lokality Kodetka, která vzniká od roku 1997. O rok později byla výstavba již vidět na vzrůstajícím počtu obyvatel. K největšímu nárůstu došlo v roce 2000, kdy ze 124 obyvatel v roce 1999 vzrostl počet obyvatel na 237 v roce 2000. Z grafu č. 1 je patrné, že přírůstek obyvatel je důsledek migrace. Přirozený přírůstek je pouze zanedbatelný.

Celkový přírůstek obyvatel je důležitým demografickým ukazatelem. Lze ho vyjádřit jako rozdíl mezi počátečním a koncovým stavem obyvatelstva daného roku a tvoří ho součet přirozeného přírůstku a přírůstku migračního. Z grafu č. 1 lze vyčíst vývoj celkového přírůstku obyvatel v obci Hlincová Hora ve sledovaném období od roku 1998 do roku 2021.

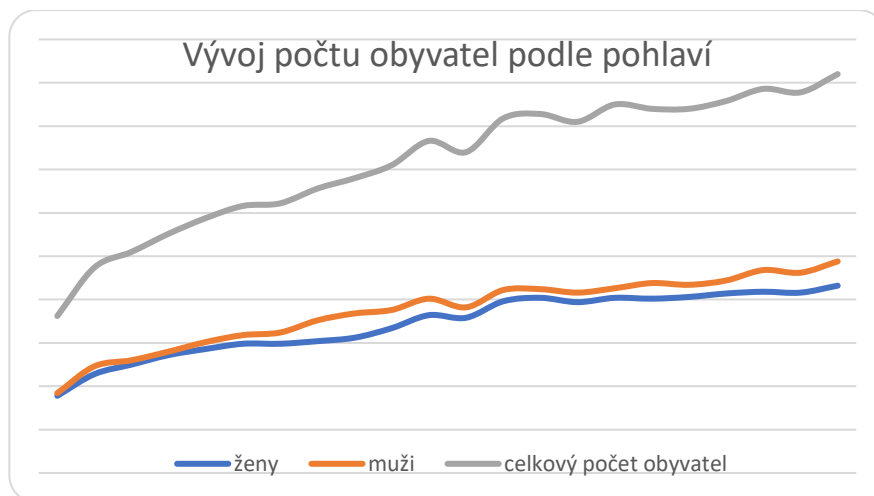
Nejdramatičtější nárůst migrace je patrný na začátku století a souvisí s rozvojem výstavby v nové části Kodetka.

Graf č. 1. Pohyb obyvatel.

Zdroj: Český statistický úřad, zpracování vlastní

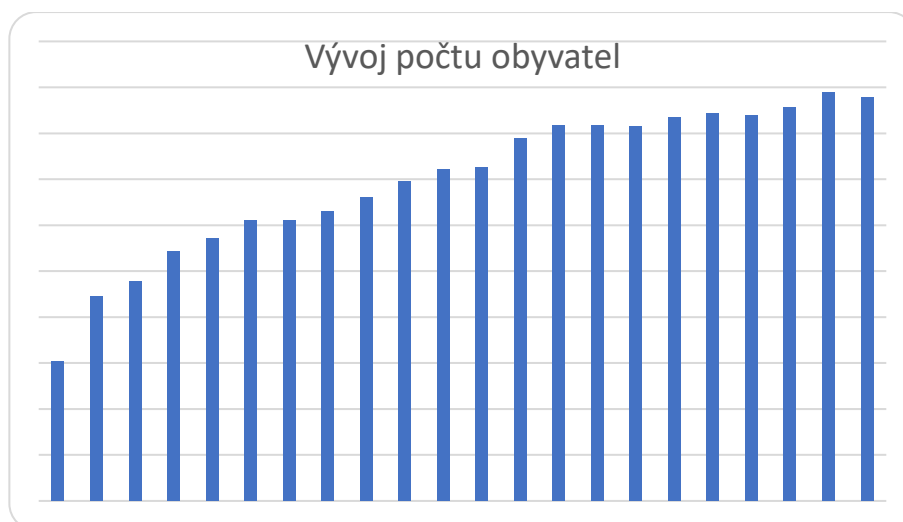
Graf č. 2 Vývoj počtu obyvatel podle pohlaví

Zdroj: Český statistický úřad, zpracování vlastní

Jak už bylo výše zmíněno, k nejvyššímu nárůstu obyvatel došlo s narůstající výstavbou rodinných domů ve čtvrti Kodetka. Z grafu č. 3 je patrný skokový nárůst mezi lety 2000 až 2001, kdy došlo k přírůstku 70 obyvatel.

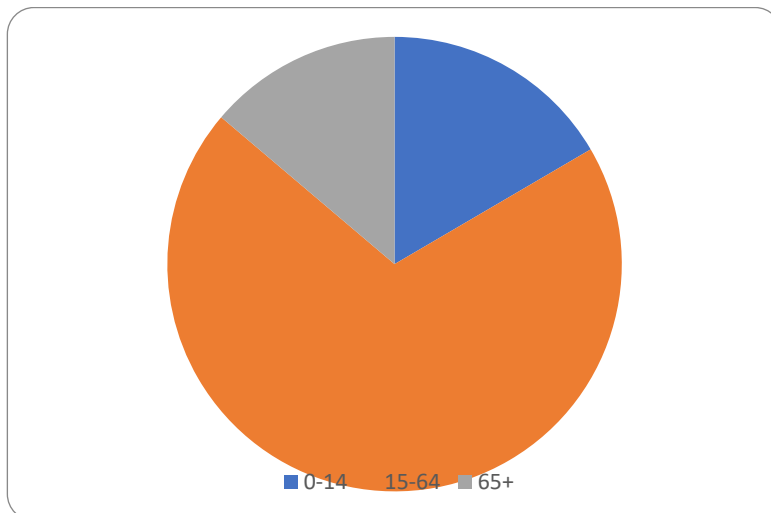
Graf č. 3 Vývoj počtu obyvatel

Zdroj: Český statistický úřad, zpracování vlastní

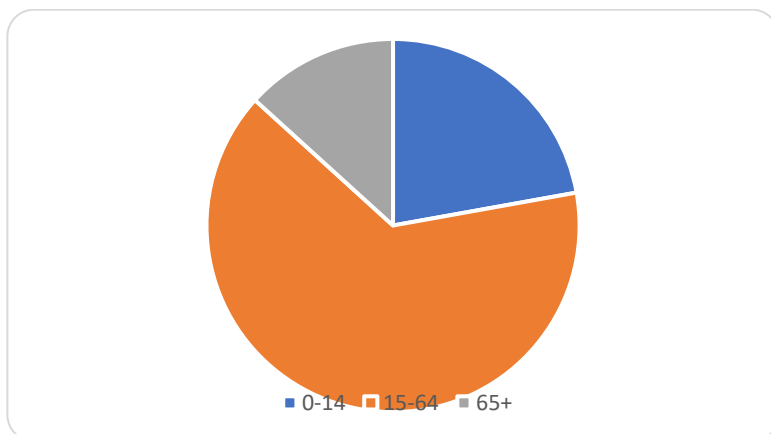
Níže uvedené grafy věkového rozložení obyvatel dokreslují trend, který opět souvisí s novou výstavbou a to, přírůstek v kategorii 0-14 let.

Graf č. 4 Věkové složení obyvatelstva k 31. 12. 2000

Zdroj: Český statistický úřad, zpracování vlastní

Graf č. 5 Věkové složení obyvatelstva k 31. 12. 2022

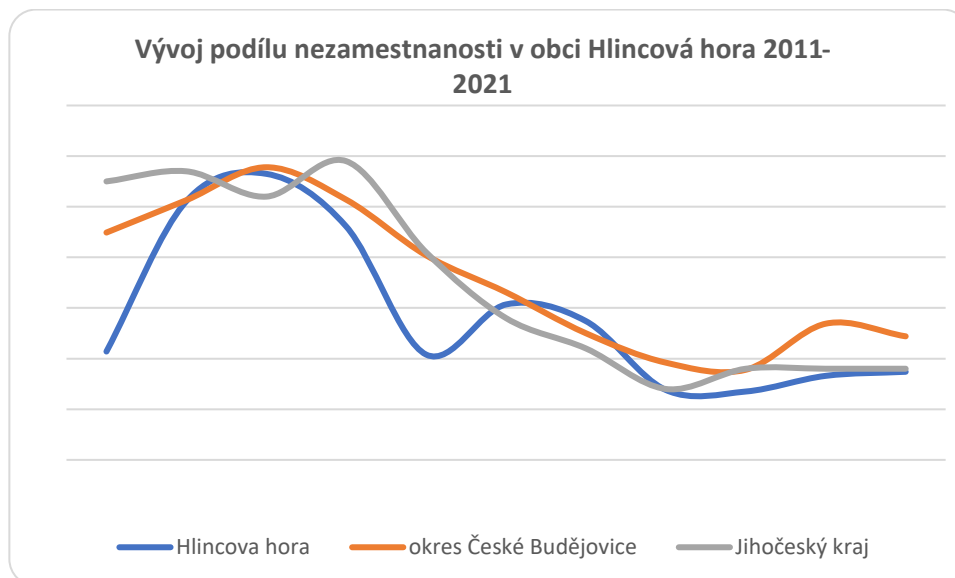
Zdroj: Český statistický úřad, zpracování vlastní

4.1.4. Socioekonomická aktivita

Míra registrované nezaměstnanosti sleduje víceméně krajský trend, potažmo okresní trend nárůstu či poklesu. K nejvýznamnějšímu nárůstu, více než dvojnásobnému, došlo mezi

lety 2011 až 2013, kdy dosáhla svého maxima v rámci sledovaného období a převýšila krajský průměr. V současné době se hodnoty pohybují pod krajským normálem.

Graf č. 6 Vývoj podílu nezaměstnanosti

Zdroj: Český statistický úřad, zpracování vlastní

Podnikatelské subjekty

V obci působí 139 podnikatelských subjektů, z toho 103 podnikajících fyzických osob.

V priméru je zapojeno 3,5% subjektů, v sekundéru téměř 34% a v terciálním sektoru 62,2%.

Obyvatelé převážně dojíždí za prací do krajského města České Budějovice.

Infrastruktura a občanská vybavenost

INFRASTRUKTURA DOPRAVNÍ A TECHNICKÁ

Obcí Hlincová Hora prochází silnice III/1468 Rudolfov – Hlincová Hora – Zvíkov – Lišov a silnice III/1469 Zvíkov – Vlkovice – Libín – Spolí – Domanín. Jedná se o málo frekventovanou silnici místního významu, lze ji považovat za územně stabilizovanou a postačující stávajícímu i výhledovému zatížení.

Autobusové spojení má obec ve směru Třeboň – České Budějovice, obcí projíždějí a mají zde zastávku autobusové linky ČSAD AUTOBUSY České Budějovice (7 párů ve všední den, o víkendech zde autobusová doprava nefunguje). Dále do obce zajíždějí spoje MHD České Budějovice (s konečnou zastávkou na Kodetce, jedná se 6 párů spojů ve všední den + 3 páry v sobotu a neděli).

Obec má oddělenou kanalizaci na splaškovou a dešťovou. Splaškové vody odchází do ČOV v Českých Budějovicích a dešťová voda je svedena do rudolfovského potoka. Kanalizace je v dobrém stavu a při jejím budování bylo počítáno s postupným rozšiřováním obce. Obyvatelé obce jsou napojeni na vodovod Dubičné – Rudolfov. Obec je plně plynofikována a opět je počítáno s rozvojem obce.

Obec zajišťuje třídění hlavních skupin odpadů. Sběrných nádob je dostatek jak ve staré obci, tak v nové části. Pro velkoobjemové a nebezpečné odpady je zajištěn odvoz několikrát ročně oprávněnou firmou.

Hlincová Hora není centrálně zásobována teplem a nemá na svém území žádný zdroj lokálního vytápění pro obyvatele.

OBČANSKÁ VYBAVENOST

V sídle obecního úřadu se nachází pobočka veřejné knihovny, dále je zde MŠ a restaurační zařízení s velkým sálem, kde je možnost pořádat drobné kulturní akce. Dále se v obci nachází sportovní areál s volným přístupem. Naopak zde není žádný obchod a není zde místo vybavené veřejným internetem nebo jiný prostor k setkávání občanů než je hostinec. Není zde veřejné WC.

4.2. Analýza výsledků komunálních voleb v letech 1998-2020

Následující přehled voleb od roku 1998 do roku 2019 by měl poukázat na tendence, které by teoreticky mohly vést k pochopení toho, co se v obci vlastně událo. Ve sledovaném období došlo k realizaci developerského projektu, za kterým stáli dva lidé. Jeden ze zastupitelů pan Petrů a jeden z vlastníků pozemků pan Mířka. Byl nově schválen územní plán obce s vymezením nových stavebních parcel. Projekt dostal název Kodetka, podle původního vlastníka pozemků pana Kodeta⁷³. Realizací projektu dochází k nárůstu nového obyvatelstva a jeho tendence ovlivňovat dění v obci.

Zastupitelstvo obce je 7 členné. Má kontrolní a finanční výbor.

4.2.1. Volby do zastupitelstva v roce 1998

V roce 1998 se konaly řádné volby, o místa v zastupitelstvu se ucházelo 7 zastupitelů z řad nezávislých kandidátů. Vzhledem k tomu, že zastupitelstvo obce je 7 členné, všichni kandidáti se dostali do zastupitelstva. Starostou se stal Jaroslav Petrů, místostarostka byla Hana Ševčíková, členové zastupitelstva byli Marcel Našinec, Jan Chumlen, Jaroslav Kroupa, Zuzana Tůmová a Jana Kándlová.

4.2.2. Volby do obecního zastupitelstva v roce 2002

V tomto roce se objevily první tendence nových obyvatel zapojit se do komunální politiky se svým sdružením nezávislých kandidátů (dále SNK) – Kodetka. Jejich kandidátka čítala 5 členů. Dále kandidovali jednotliví nezávislí kandidáti. Opět kandidovalo jen 7 kandidátů. Starostou byl zvolen Jiří Jirka, místostarostkou byla Zuzana Strolená, členové zastupitelstva Marie Hanusová, Karel Kučera, Pavel Müller, Petra Petrů, a Petr Zatloukal.

⁷³ Než byly po roce 1950, po založení západního okruhu využívány československou armádou, byly pozemky zemědělskou půdou. Majitelem byl v období před druhou světovou válkou pan Kodet, který během druhé světové války zemřel pro svůj židovský původ v koncentračním táboře.

4.2.3. Volby do obecního zastupitelstva v roce 2006

Zapojení občanů Kodetky do obecního dění pokračovalo i ve volbách v roce 2006. Kandidátky byly dvě. Z názvů jsou patrné dělicí tendence. SNK obce Hlincová Hora a SNK „Kodetka“. I v tento rok se o post zastupitele ucházelo pouze 7 kandidátů. Volební účast byla vysoká, 77,27% občanů s volebním právem. Starostou byl zvolen Karel Fousek, členové zastupitelstva byli Petrů Jaroslav, Jiří Founě, Chumlen Tomáš, Zuzana Strolená, Libor Kaleta a Jaroslav Pacholík.

4.2.3. Volby do zastupitelstva v roce 2010

V tento rok se konali řádné volby do zastupitelstva obce Hlincová Hora. Kandidovalo pouze jedno uskupení nezávislých kandidátů SNK pro Hlincovou Horu. V tento rok kandidovalo pouze 7 zastupitelů a všichni byli zvoleni. Starostou obce se již podruhé stal pan Karel Fousek, jako místostarosta figuroval Bc. Pavel Sova a druhou místostarostkou byla paní Zuzana Strolená. Volební účast byla 37,36 %.

SNK pro Hlincovou horu bylo složeno z občanů jak z nové části obce Kodetka tak z původní obce. Obec usilovala o všestranný rozvoj obce a snažila se být dobrým hospodářem.

4.2.4. Volby do zastupitelstva v roce 2014

Podobná situace nastala i ve volbách v roce 2014. Stále figurovala jen jedna kandidátní listina o 7 kandidátech, tudíž opět byli všichni kandidující zvoleni. Na kandidátce došlo jen k drobným změnám, dva kandidáti z minulého období byli nahrazeni jinými. Obec se chovala jako správný hospodář a navazovala na své aktivity započaté v minulém volebním období. Volební účast byla 36,77 % obyvatel. Post starosty obhájil pan Karel Fousek. Došlo zde ke zdvojení funkce místostarosty. Prvním místostarostou byl Karel Strolený, druhým místostarostou byl Pavel Sova. Zastupiteli byli zvoleni Václav Hanus, František Lemoch, Jaroslav Pacholík, Josef Petrášek.

4.2.5. Volby do zastupitelstva v roce 2018

Zlomovými volbami se staly volby v roce 2018. Volební účast byla vysoká, necelých 71%. Vzniklo nové uskupení nezávislých kandidátů Hlincovka spolu, jehož členové se snažili dostat do zastupitelstva společně s již existujícím SNK pro Hlincovou Horu. Vznik nového uskupení lze chápat jako snahu o roztržštění moci stávajícího SNK. Ve sdružení kandidátů Hlincovka spolu figurovali bývalí členové SNK doplněni o nové členy. Je velmi těžké definovat nově vzniklé sdružení, najít to co je spojuje a čím se odděluje od SNK. Možné odpovědi, jak toto sdružení definovat najdeme v rozhovorech s obyvateli obce.

Po volbách, které vyhrálo SNK pro Hlincovou horu, byl starostou opět zvolen pan Karel Fousek (SNK). Funkce místostarosty se omezila na jednoho místostarostu a byl jím zvolen Karel Strolený (SNK). Zastupiteli byli zvoleni Václav Hanus (SNK), Aleš Fejfar (SNK), Ilona Bláhová (Hlincovka spolu), Josef Petrášek (Hlincovka spolu) a Jan Havelka (Hlincovka spolu). U osob paní Bláhové a pana Havelky, můžeme hovořit o tom, že jsou to noví zastupitelé. Josef Petrášek v minulém období kandidoval za SNK a dle zápisů ze zastupitelstvem konaných mezi lety 2014-2018 figuroval spíše jako pasivní zastupitel. Po ustavující schůzi zastupitelstva byli kandidáti Hlincovka spolu vyzváni k tvorbě povolebního programového konsensu, avšak k tomu nikdy nedošlo. Většinové uskupení SNK se rozhodlo, že bude prosazovat a pracovat na svém volebním programu, který před volbami prezentovali jako vlastní.

Obec v té době vzkvétala, bylo rozběhnuto několik investičních projektů (přístavba MŠ, obnova návesního rybníka, cyklostezka spojující Rudolfovo a Hlincovou horu a spousta dalších drobných akcí.)

Rozkol v zastupitelstvu

Následující řádky zabývající se rozkolem zastupitelstva by měly pomoci porozumět situaci, která bezprostředně vedla k novým volbám.

Zhruba v lednu roku 2019 došlo k označení třetí osobou vztahu mezi obcí a sportovním klubem SK Hlincovka jako nezdraví, pohybující se za hranicí obecných pravidel⁷⁴. Protože

⁷⁴ Zápis č.05/2019 z řádného zasedání zastupitelstva obce Hlincová Hora dne 22. 1. 2019 dostupné on-line <https://www.Hlincováhora.cz/www/obecHlincováhora/fs/zapis-c05-2019-radneoverenor.pdf> (28.9.2021)

své připomínky nejen adresoval starostovi obce, ale zároveň přišel na zastupitelstvo, které se konalo v lednu téhož roku, rozhodlo se zastupitelstvo obce pojmenované skutečnosti prověřit a pokud by se ukázalo, že byly pravdivé, tak je řešit.

O měsíc později, tedy v únoru roku 2019, byl pověřen zastupitel a zároveň jednatel SK Hlincovka, pan Jan Havelka, přípravou aktualizace smlouvy mezi SK Hlincovka a obcí Hlincová Hora. Na této schůzi zastupitelstva se zjistilo, že po léta užívaný sklolaminátový kiossek občerstvení nacházející se v areálu SK, byl přejmenován na šatna muži a nahrazen zděnou stavbou, na kterou byla použita dotace z Jihočeského kraje. Kontrolou dotační dokumentace, kterou si nechali starosta a místostarosta obce připravit na krajském úřadě, bylo zjištěno, že došlo k padělání dokumentů včetně podpisu a souhlasu starosty obce. Původně iniciovaným záměrem totiž byla právě jen oprava stávajícího sklolaminátového kompozitu buňky kiosku, nikoliv uskutečněná stavba nového zděného objektu. Tato stavba však překračovala rozměr 25 m² a tudíž by měla podléhat stavebnímu povolení. Stavební řízení však nebylo nikdy zahájeno. Zároveň byly šatny přistaveny ke stávajícímu a již zkolaudovanému objektu sociálního zařízení. Tato skutečnost se stala jak bez souhlasu zastupitelstva obce, tak bez vědomí stavebního úřadu. Dále bylo shledáno, že i další stavby ve sportovním areálu chyběly jako existující v dokumentaci stavebního úřadu.

Zastupitelstvo shledalo tuto situaci jako nutnou řešit a proto po dohodě s vedením SK došlo k ustavení komise ve složení 3 zástupců zastupitelstva obce a 3 zástupců vedení SK. Cílem bylo připravit podmínky pro tvorbu nové smlouvy mezi SK a obcí⁷⁵.

Celkem se konala 3 jednání této pracovní skupiny. Pracovní skupina připravila návrh podmínek pro novou smlouvu. Tyto podmínky však neakceptoval pan Havelka a spolu s ostatními zastupiteli za Hlincovka spolu iniciovali odstoupení všech tří kandidátů včetně náhradníků jejich sdružení. Dnes se můžeme jen domnívat, že hlavním důvodem nepřijetí nové smlouvy a odstoupením kandidátů Hlincovka spolu by mohlo být překrytí podvodného jednání při získání dotace.

Společná rezignace všech kandidátů Hlincovka spolu nepřišla úplně ve správný čas. Zastupitelstvo se tak stalo pouze 4 členné a mělo omezené pravomoci.

⁷⁵ Zápis č.07/2019 z řádného zasedání zastupitelstva obce Hlincová Hora dne 26. 3. 2019 online <https://www.Hlincováhora.cz/www/obecHlincováhora/fs/zapis-c07-2019-radnefinalr.pdf> (28.9.2022)

Rezignace všech zastupitelů i potenciálních náhradníků byly podány ve stejný den, tj. 11. 8. 2019 a o měsíc později tj. dne 10. 9. 2019 byly odeslány na Krajský úřad Jihočeského kraje starostou obce. (příloha č. 1). Tím, že poklesl počet zastupitelů pod 5 a náhradníci také nebyli⁷⁶, bylo konání nových voleb jedinou správnou možností. Nové volby byly vyhlášeny Ministerstvem vnitra na den 14. 3. 2020

4.2.6. Volby do zastupitelstva v roce 2020

Následující události nemají v minulosti obecní politiky nikde obdobu. Budou uvedeny chronologicky s obrazovou dokumentací a komentářem.

Na 14. 3. 2020 vyhlásilo Ministerstvo vnitra České republiky konání nových voleb. Nové volby byly pouze jednodenní a vše proběhlo relativně v poklidu. Volby byly částečně ovlivněny nejistou dobou pandemie Covid 19. Dva dny před volbami byl vyhlášen nouzový stav s řadou opatření. Tyto volby, stejně tak jako volby předchozí, se vyznačovaly vysokou volební účastí a to 75,79%. V nových volbách se objevily tři uskupení. Sdružení Hlincovka spolu se rozdělilo do dvou a vzniklo tak uskupení Kodetka spolu. Procentuálně vyhrálo uskupení SNK Hlincová Hora v čele s Karlem Fouskem. Nicméně nově vzniknuvší koalice Kodetka spolu a Hlincovka spolu získala nadpoloviční většinu 4 zastupitelé ku 3 zastupitelům SNK Hlincová Hora s tím, že se již domluvili na rozložení funkcí. Starostou měl být zvolen Josef Petrášek ze sdružení Hlincovka spolu a místostarostkou měla být jediná zvolená kandidátka ze sdružení Kodetka spolu Ilona Bláhová.

Než se pustíme do samotného rozboru následujících událostí, je potřeba si vysvětlit co vše se událo a co bylo předměty následujících žalob. Souběžně běžely dva soudní procesy, kterými se kandidáti ze SNK a zástupci občanů, snažili dobrat pravdy a správnosti procesu, který oni považovali za regulérní. Cílem není právní rozbor jednotlivých rozsudků či usnesení, ale ukázat na nejednostnost, nejednoznačnost v rozhodování o komunální politice.

V prvním řízení, které směřovalo ke Krajskému soudu v Českých Budějovicích, se žalobci domáhali zrušení Usnesení, na jejichž základě byl zvolen starosta, místostarostka,

⁷⁶ Zákon č. 491/2001 Sb. Zákon o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů online <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-491>

byl zřízen kontrolní a finanční výbor a zvoleni jeho členové. Usnesení bylo přijato až po skončení ustavujícího zasedání, které vedl starosta Karel Fousek.

Druhý soudní spor byl veden proti Ministru vnitra České republiky žalobou na ochranu proti nezákonnému zásahu správního orgánu k Městskému soudu v Praze. Ministerstvo svým vyjádřením adresovaným p. Petráškoví rozporovalo postup Krajského úřadu ve věci rezignací zastupitelů a náhradníků ze SNK Hlincová Hora.

Jednotlivá řízení budou popsána samostatně a v návaznosti na situace, které jim předcházely a budou doplněna obrazovým materiálem v přílohách.

Po vyhlášení výsledků bylo jasné, že zastupitelé SNK Hlincová Hora budou z rozhodování o směru komunální politiky vyřachováni a to v návaznosti na události, které předcházeli těmto volbám popsané v části práce s názvem Rozkol zastupitelstva.

Zvolení zastupitelé za SNK Hlincová Hora a náhradníci na zastupitelské pozice, podali dne 23. 4. 2020 do rukou tehdejšího starosty a místostarosty Karla Fouska a Karla Stroleného rezignace na mandáty zastupitelů (příloha č. 2). Rezignace podali ve stejném znění, které užíli při podávání rezignací bývalí zastupitelé a jejich náhradníci ze sdružení Hlincovka spolu v roce 2019.

Pandemii Covid 19 byla ovlivněna i ustavující schůze. Karel Fousek se předem dotazoval na odboru veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra ČR, jak organizovat ustavující schůzi a dle instrukcí, které mu byly vedoucím odboru sděleny, tak ustavující schůzi svolal, vedl a ukončil. Sdělil zastupitelům informaci, že všichni zastupitelé i náhradníci ze SNK Hlincová Hora podali rezignace na mandáty dle § 55 odst. 2 písm. b) zákona č. 491/2001 Sb. O volbách do zastupitelstev obcí, ještě před ustavující schůzí. Starosta shledal, že z tohoto důvodu není možné dále pokračovat v jednání, neboť počet zastupitelů poklesl pod zákonem stanovený počet, tj. 5 zastupitelů. Uvedl, že nadále povede obec spolu s místostarostou v omezených pravomocích až do předčasných voleb.

Vše je uvedeno v zápise z ustavujícího zasedání zastupitelstva pověřeným starostou (dosavadním) Fouskem (příloha č. 3)

Tento postup však nebyl akceptován protistranou a ta po ukončení ustavující schůze po přestávce dále pokračovala. Zastupitelé z uskupení Hlincovka spolu a Kodetka spolu si rozdělili funkce ve zřizovaných výborech a zvolili si ze svých řad starostu a místostarostku.

Zápis z ustavujícího zasedání pořízený zvolenými členy zastupitelstva Petráškem, Bláhovou, Havelkou a Müllerem je přílohou č. 4.

Rezignace zastupitelů a náhradníků ze SNK byly dodány na Krajský úřad v Českých Budějovicích. Krajský úřad považoval rezignace za platné a postoupil je Ministerstvu vnitra (příloha č. 7⁷⁷)

Zastupitelé Petrášek, Bláhová, Müller a Havelka nerespektovali tento postup, zpochybnili rezignace i rozhodnutí Krajského úřadu a obrátili se na odbor veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra pro stanovisko (příloha č. 5). Z výkladu MV je patrné, že dávají za pravdu postupu, který zvolil nově zvolený starosta p. Petrášek a dle stanoviska MV mělo být zastupitelstvo kompletní ve složení Petrášek, Bláhová, Havelka, Müller, Fejfar, Bárta a Jirka. Je třeba ovšem podotknout, že se jednalo o stejný odbor a stejného pracovníka, který radil panu Fouskovi, jak vést ustavující schůzi.

Kandidáti z uskupení SNK Hlincová Hora se však s tímto názorem nechtěli smířit a využili možnosti demokratického státu a obrátili se tak na soud, který by mohl pomoci celou situaci rozklíčovat.

Jak bylo výše uvedeno, skupina žalobců ze SNK vedla několik soudních řízení. V prvním řízení byli na straně žalobců pánové Fousek, Strolený, Fejfar a Petrželka. Uvedení, jako zástupci SNK Hlincová Hora a občanů, podali žalobu na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného, kterým v tomto případě bylo nově vzniknuvší zastupitelstvo. Toto nezákonné jednání dle nich spočívalo v přijetí několika usnesení v rámci ustavující schůze ze dne 28. 4. 2020. Na jejich základě byl zvolen starosta, místostarostka, zřízen finanční a kontrolní výbor a jeho členové. Krajský soud žalobu odmítl Usnesením (příloha č. 6) s tím, že „*postrádá pravomoc ve věci rozhodovat, resp. Jedná se o žalobu podanou osobami zjevně neoprávněnými.*“ Dále jako důvod odmítnutí soud uvádí, že žalobou napadená usnesení nespádají do kategorií, kterými se správní soudy zabývají, když uvádí, že rozhodují o ochraně proti nečinnosti správního orgánu, ochraně před nezákonným zásahem správního orgánu, kompetenčních žalobách a dále ve věcech volebních, ve věcech politických stran a hnutí a o zrušení opatření obecné povahy nebo jeho části pro jeho rozpor se zákonem. Žaloba byla koncipována jako žaloba proti rozhodnutí správního orgánu ve smyslu § 65 s. ř. s. Soud

⁷⁷ Rozsudek KS ze dne 28. 4. 2021 čj. 61 A 19/2020-153 „Dne 23. 4. 2020 jmenované osoby na mandát zastupitele resp. náhradníka rezignovali. Platnost rezignací dle názoru žalobců potvrdil Krajský úřad Jihočeského kraje přípisem ze dne 1. 6. 2020“. II. Shrnutí žalobní argumentace, bod 8.

ve svém usnesení uvádí, že napadená Usnesení zastupitelstva nejsou rozhodnutím správního orgánu v oblasti veřejné správy a tudíž mu nenáleží ve věci rozhodovat.

Žalobci nebyli s výsledkem Krajského soudu spokojeni a podali opravný prostředek proti tomuto řízení, kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu. Ten v rozsudku výše zmíněné usnesení Krajského soudu zrušil a vrátil mu věc znovu k projednání.

V novém řízení (příloha 7) se však objevily nové skutečnosti, kterými se před tím žádný soud nezabýval. Krajský soud posuzoval účinnost rezignací zastupitelů za SNK Hlincová Hora a jejich náhradníků. Právě účinnost či neúčinnost těchto rezignací měla vliv na platnost Usnesení z ustavujícího zasedání zastupitelstva ze dne 28. 4. 2020. Zaměřil se především na rezignaci stávajícího starosty pana Fouska. Shledal, že dle §55 odst. 2 písm. b) zákona 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí, měl starosta Fousek podat rezignaci nově vzniklému zastupitelstvu na jeho ustavující schůzi a ne původnímu místostarostovi obce, jak také učinil. Tím pádem nepoklesl počet zastupitelů pod 5 a zastupitelstvo tak bylo usnášení schopné a bylo oprávněno si zvolit dle napadených usnesení starostu, místostarostu, zřídit finanční a kontrolní výbor a zvolit členy těchto výborů. Krajský soud nicméně shledal ještě jeden důvod, pro který žalobu zamítl. Odmítl poskytnout soudní ochranu jednání, spočívající v hromadném podání rezignací všech zastupitelů a náhradníků ze Sdružení nezávislých kandidátů bezprostředně po volbách. Tuto skutečnost označil za účelové zneužití práva. Soud upozornil na to, že všichni zástupci SNK podali rezignace současně, v totožné formě a krátce po zveřejnění výsledků voleb. Dle soudu se tak jednalo o koordinovaný postup, jehož jediným cílem bylo zamezit fungování nového zastupitelstva vyvolat nové volby. *„Pouhá skutečnost, že zvolení kandidáti, kteří se v důsledku volebního výsledku ocitli v opozici, nechťejí za této situace v zastupitelstvu působit, nemůže hromadné podání rezignací legitimizovat. Takovéto lehkovážné nakládání s mandátem, který je bezprostředním projevem důvěry voličů, nelze považovat za řádný výkon práva.“*⁷⁸ Soud dále uvedl, že nelze k výkonu funkce nikoho nutit, ale hromadné rezignace nejsou hodny soudní ochrany v podobě konstatování nezákonných zásahů. V případě, že by tak soud učinil, mohlo by to vést k opakovaným rezignacím nespokojených kandidátů a tato jednání nejsou žádoucí. Krajský soud tyto hromadné rezignace považoval za zneužití práva. Krajský soud žalobu tedy zamítl.

⁷⁸ Rozsudek KS z28.4.2021 čj. 61 A 19/2020-153

Jediným možným opravným prostředkem proti tomuto rozhodnutí Krajského soudu v Českých Budějovicích byla kasační stížnost (příloha č. 8). Zástupci SNK tohoto opravného prostředku využili a obrátili se s kasační stížností na Nejvyšší správní soud. Kasační stížnost byla podána 25. 5. 2021. Po posouzení Nejvyšší správní soud dospěl ve svém rozsudku (příloha č. 9) k závěru, že kasační stížnost není důvodná. Ztotožnil se s názorem KS, který posuzoval správnost rezignace dosavadního starosty Fouska a který konstatoval, že pokud nově zvolený zastupitel zároveň vykonává funkci starosty a dochází tak ke kumulaci funkcí, může tato osoba rezignovat na mandát člena zastupitelstva pouze veřejně na zasedání zastupitelstva. Zároveň shledal správné rozhodnutí KS i ve druhé věci, a to neposkytnutí soudní ochrany právního jednání žalobcům, které shledal jako zneužití práva. Dále byla potvrzena skutečnost, že tím, že rezignace stávajícího starosty Fouska nebyla účinná, nepoklesl počet zastupitelů pod 5. Z těchto důvodů byla kasační stížnost shledána jako nedůvodná a byla zamítnuta.

Druhým procesem, který byl avizován, byl spor vedený u Městského soudu v Praze proti Ministru vnitra České republiky. Jednalo se o žalobu na ochranu proti nezákonnému zásahu správního orgánu. Bylo uvedeno, že po skončení ustavujícího zastupitelstva, které vedl a ukončil starosta p. Fousek, na kterém bylo oznámeno rezignování všech členů kandidátky SNK Hlincová Hora, zbylí zastupitelé nerespektovali zmíněné rezignace, pokračovali v jednání. Zvolili si starostu, místostarostu, zřídili kontrolní a finanční výbor a zvolili jejich členy. Pro posouzení jejich jednání adresovali dotaz na MV ČR a to vydalo vyjádření (příloha č. 5), ze kterého vyplynulo, že rezignace podané členy SNK nejsou platné, protože všechny byly označeny jako rezignace na mandát zastupitele a podány ve stejný den, tj. 23. 4. 2020. Nicméně náhradníci měli podat rezignace na pozici zastupitele až den následující po podání rezignací zastupitelů a tím se staly jejich rezignace neplatnými. Zastupitelstvo tak tedy bylo nadále sedmičlenné, protože jeho součástí byli náhradníci Jirka, Bárta a Fejfar. Nově zvolený starosta Petrášek byl MV poučen, že pokud by klesl počet zastupitelů pod 5, je jeho povinností tuto skutečnost oznámit. Zde je nutné podotknout, že tento důvod, datace a rezignace na mandát zastupitele, shledal Krajský soud jako příliš formalistické hledisko a z tohoto důvodu rezignace jako neplatné neshledal.

Výše zmíněné vyjádření MV se stalo právě předmětem žaloby k MS v Praze. Městský soud ovšem také konstatoval, že dosavadní starosta p. Fousek, který byl opětovně zvolen členem zastupitelstva, měl rezignovat na svůj mandát na zasedání zastupitelstva

veřejně. Potvrdil tak zároveň rozhodnutí NSS (příloha 10.) MěS potvrdil rezignace p. Stroleného a Hanuse, a zároveň nebyly uznány rezignace náhradníků. Z rozsudku bylo tedy patrné, že nepoklesl počet zastupitelů pod 5 a zastupitelé z Hlincovka spolu a Kodetka spolu mohli na pokračujícím zasedání navolit orgány obce. Žaloba tak byla pro nedůvodnost zamítnuta. S takovýmto, a opět jiným rozhodnutím se soudu, se nemohli ztotožnit. Využili tak opravného prostředku a podali kasační stížnost. Je potřeba říct, že se jednalo již o třetí kasační stížnost.

Ani tato kasační stížnost vedená u Nejvyššího správního soudu (příloha č. 11) však nevnese světlo do celého problému. Novou věcí, která se objevila, bylo zjištění MV, jako žalovaného, který nesouhlasil s tvrzením, že starosta měl na svůj mandát rezignovat veřejně. A shledával tedy rezignaci p. Fouska za platnou. Uvádí, že *“vystupoval v tomto případě, jako řadový člen zastupitelstva, byť v rozhodné době plnil i úkoly starosty obce. Městský soud pomínil smysl ustanovení §55 odst. 2. písm. b) zákona o volbách, neboť pokud na mandát zastupitele rezignuje zastupitel, který je současně starostou obce, zaniká mu ze zákona i funkce starosty obce, tudíž je žádoucí, aby starosta obce podal rezignaci přímo na zastupitelstvu obce, tj. nejvyššího orgánu obce, který je oprávněn mimo jiné volit starostu obce. V případě osoby, která vykonává na základě zákona dočasně pravomoci starosty obce, tento aspekt odpadá, neboť s rezignací na mandát zastupitele není nijak spojen zánik zákonné povinnosti vyplývající z § 107 zákona o obcích”*⁷⁹⁸⁰. I další tvrzení žalobců však byla rozporována a tato kasační stížnost byla zamítnuta.

Pokud shrneme výsledky všech soudů a vyjádření Ministerstva vnitra dojdeme k závěru, že se jednotlivá stanoviska liší. Ministerstvo vnitra ve svém vyjádření zasláném p. Petráškovu uvádí, že rezignace podané pány Fouskem, Stroleným a Hanusem, což byli řádně zvolení zastupitelé, jsou platné. Rezignace podané náhradníky p. Fejfarem, p. Bártou a p. Jirkou nejsou platné a to z důvodu označení rezignace jako rezignace na mandát zastupitele

⁷⁹ § 107 zákona 128/2000 Sb., o obcích

„Dosavadní starosta v období ode dne voleb do zastupitelstva obce do zvolení nového starosty nebo místostarosty vykonává pravomoci starosty podle § 103; v tomto období vykonává své pravomoci též dosavadní místostarosta. Nevykonává-li dosavadní starosta své pravomoci podle věty první, vykonává je dosavadní místostarosta, a je-li dosavadních místostarostů více, ten, kterého přede dnem voleb pověřilo zastupitelstvo obce zastupováním starosty, jinak ten, kterého pověřil dosavadní starosta. Vykonával-li ke dni voleb pravomoci starosty člen zastupitelstva obce podle § 103 odst. 6, použijí se věty první a druhá obdobně“.

⁸⁰ Rozsudek NSS ze dne 22.10.2022 č.j. 4As 403/2020-88

a jejich datace ke stejnému datu jako podané rezignace zastupitelů. Toto je klíčové, neboť zastupiteli by se náhradníci stali až uplynutím dne po rezignaci zastupitelů. Zastupitelstvo by mělo dle MV být ve složení Petrášek, Bláhová, Müller, Havelka Bárta, Fejfar, Jirka.

Krajský soud rozhodl ve věci tak, že neuznal rezignaci p. Fouska, neboť jako starosta měl podat rezignaci veřejně na ustavující schůzi zastupitelstva a to neučinil. Ostatními rezignacemi se víceméně nezabýval. V tomto případě počet členů zastupitelstva tedy také neklesl pod 5 a přijatá Usnesení jsou platná.

Nejvyšší správní soud, který rozhodoval o kasační stížnosti ve věci rezignace p. Fouska, potvrdil rozhodnutí Krajského soudu.

Městský soud v Praze ve svém rozsudku uvádí potvrzení rezignací p. Stroleného a p. Hanuse. Rezignace náhradníků neuznává. A zároveň potvrzuje stanovisko Krajského soudu ve věci veřejné rezignace p. Fouska.

Podaná kasační stížnost vedená k Nejvyššímu správnímu soudu toto potvrdila.

Výsledek je tedy ne zcela zřejmý.

Obecní zastupitelstvo si tedy vzalo za své vyjádření MV neboť dle zápisu č. 12N/2021 z řádného zasedání zastupitelstva obce Hlincová Hora konaného dne 15. 9. 2021 je zřejmé, že zastupiteli by měli být nepřítomni p. Bárta, p. Fejfar a p. Jirka (příloha č. 12)

Tím ale situace úplně neskončila. Zastupitelé ze SNK nemohli v návaznosti na minulé události dále spolupracovat a opět podali rezignace na mandát zastupitele, tentokrát na základě rozhodnutí NSS. Rezignace přijal a zveřejnil na webových stránkách obce starosta Petrášek (příloha č.13).

Ze zápisu ZO ze dne 22. 11. 2021 (příloha č. 14) vyplývá, že starosta Petrášek informoval ostatní zastupitele o přijatých rezignacích, o poklesu počtu zastupitelů pod 5 a tedy o „omezených“ kompetencích zastupitelstva.

Starosta p. Petrášek měl odeslat obdržené rezignace prostřednictvím Krajského úřadu na MV ČR. Na tuto povinnost byl zvláště upozorněn MV ČR v odpovědi na svůj dotaz ze dne 26. 05. 2020 (příloha č. 5). Ovšem neučinil tak. Naopak nechal si vypracovat stanovisko právníka obce (příloha č. 14), který se ve svém vyjádření opírá o soudní rozhodnutí Krajského soudu a zmiňuje, že rezignace podané p. Stroleným, p. Fouskem a p. Hanusem

nejsou platné a byly klasifikovány jako zneužití práva. Proto se s nimi nadále počítá jako se zastupiteli a není tedy důvod k předčasným volbám.

Posledním dokumentem, který se podařilo k celé věci získat, je vyjádření ke stížnosti na Krajský úřad Jihočeského kraje (příloha č. 15). Tento dokument dává celé situaci jiný rozměr. Nicméně vzhledem k načasování před řádnými volbami, nebylo možné již danou situaci nijak zvrátit. Krajský úřad shledal rezignace podané v listopadu 2021 členy SNK jako platné. Dále shledal jako platné i rezignace p. Stroleného a p. Hanuse, podané dne 23. 4. 2020. Ve svém vyjádření dále uvádí, že měli být v zastupitelstvu p. Jirka, p. Fousek a p. Bárta. Pokud se podíváme do historie, kterou jsme výše uvedli, žádný orgán o takovém složení nikdy neuvažoval. Krajský úřad také uvádí, že p. Petrášek měl po podání poslední rezignace podané dne 11. 11. 2021 postupovat dle § 58 odst. 1 písm. b) zákona č. 491/2001 Sb. o volbách do zastupitelstev obcí a o změnách některých zákonů, neboť se podanými rezignacemi snížil počet členů zastupitelstva pod 5 a nebyli náhradníci. Tato skutečnost měla být oznámena krajskému úřadu již v listopadu 2021a následně MV ČR, bohužel nebyla. Zastupitelstvem byl schválen mimo jiné i rozpočet obce.

K rezignacím všech kandidátů Sdružení nezávislých kandidátů Hlincová Hora vedl jediný důvod a to, že odmítli společně „sedět“ v zastupitelstvu obce s konkrétními kandidáty sdružení Kodetka spolu a Hlincovka spolu. Současný starosta prokazatelně porušil zákon č. 491/2001 § 58 odst. 4. Předseda finančního výboru se podle ukončeného šetření policie dopustil přečinu dotačního podvodu.

4.3. Analýza rozhovorů

V obci Hlincová Hora bylo zastupitelstvo v posledních patnácti letech bez zásadních změn. Pod vedení Karla Fouska, který je původním povoláním stavební inženýr, došlo ke změně územního plánu obce. Každoročně se upravoval strategický plán rozvoje obce, který zhmotnil myšlenky zastupitelů ve směru rozvoje a přípravy projektů. V zastupitelstvu se po boku starosty sešlo několik zastupitelů, kteří vnímali rozvoj podobně a byli schopni pomoci s dlouhodobým plánem rozvoje v závislosti na systémových možnostech státní politiky. V retrospektivním pohledu se jednalo o investice v řádech stovek milionů korun. Většina

investic šlo do staré části obce. Nová část obce byla nová a tak prvních pár let po dostavbě sítí a komunikací nebyly nové investice tak potřeba.

Hlavní cíle rekonstrukce a stavebních cílů v obci:

- Stavba chodníků okolo komunikace třetí třídy
- Kanalizaci na splaškovou vodu
- Oprava návesní kapličky Sv. Jana Nepomuckého
- Rekonstrukce restaurace a sálu včetně zařízení kuchyně restaurace.
- Stavba a rekonstrukce přečerpávací stanice kanalizace.
- Výměna svítidel veřejného osvětlení za led osvětlení se zlomkovou spotřebou energie.
- Stavba nové mateřské školky a budovy obecního úřadu.
- Stavba cyklostezky, která spojuje obec s městem Rudolfov.
- Příprava a stavba inženýrských sítí pro další etapu staveb rodinných domů v obci.
- Příprava a přístavba mateřské školky.
- Změna systému sběru komunálního odpadu, pořízení vozidla schopného svážet bioodpad.
- Příprava systému na svoz odpadu ve vlastní režii obce, což by mělo za následek nulové poplatky pro občany za předpokladu, že třídí odpad.

To vše jsou velké investice, které změnilы tvář obce. Zároveň obyvatelé původní části obce nebyli po generace zvyklí na tolik změn v tak krátkém časovém horizontu.

Moje dotazování si klade za cíl pootevřít problematiku a možná navrhnout nějaké řešení. Výhodou rozhovorů, které jsem si zvolila jako zdroj dat a názorů občanů, je možnost pokládat doplňující otázky, případně otázky rozšířit s možností vystihnout podstatu pohledu na věc dotazovaným obyvatelem obce. Nevýhodou je, že dotazovaný má pocit prostoru posluchače a rozvine svoji odpověď na několik desítek minut, bez ohledu na původně položenou otázku.

Otázka č. 1.

V posledních několika letech je naše obec rozdělena do dvou názorových proudů, co je podle vás příčinou takového rozdělení?

V odpovědích na tuto otázku bych se ráda dozvěděla, zda občané vnímají kořen názorového rozdělení a jeho příčinu, nebo příčiny. Co podle nich stálo na začátku, od jakých skutečností ke štěpení začalo docházet. Otázka je položena jednoznačně bez možnosti jiného porozumění.

Všichni respondenti otázce rozuměli a odpovídali k tématu. Nikdo z respondentů nemusel položit otázku, která by vedla k porozumění otázky.

V odpovědích se takřka všichni respondenti shodují. Jako příčinu vidí rozdíl v pohledu na způsob života. Obyvatelé původní části obce jsou ve většině případů střední, ale spíše vyšší věková skupina. Jsou po generace zvyklí na klidný způsob života. Hodně z nich chová drobné hospodářské zvířectvo. Jsou zvyklí na to, co mají a změny spíše odmítají, nebo alespoň nejsou hybnou silou v podpoře změn. Nemají chuť se družít s novými obyvateli obce, autoritou pro ně může být jen člověk, který se ve vsi narodil a má tam pevné kořeny.

Naproti tomu noví obyvatelé obce chtějí standardní podmínky pro život, který je dnes běžný i v jiných městech či menších obcích v dosahu měst. Ve většině případů mladí lidé, lépe situovaní, s vyšším vzděláním ze středních pozic v zaměstnáních nebo podnikatelé, kteří mají v práci úspěch. Takoví lidé, kteří řeší jiné problémy, kam s malými dětmi na procházku, jestli budou mít místo v předškolním zařízení, jestli škola je dostupná a jak často jezdí kupříkladu autobus pro děti při školní docházce. Jak se obec pomůže postarat o organizaci volného času pro děti. Zda je v obci postaráno dostatečně o svoz komunálního odpadu atp.

Z popisu obou skupin je zřejmé, že se jen obtížně hledá kompromisní řešení. Jiné věkové skupiny, jiný mozkový potenciál, jiná životní zkušenost a v neposlední řadě i jiný sociální původ. Je zde i další pohled, a to je spíše osobností parametr, kam je kdo ochotný zajít v prosazení svého „cíle“. Zde se projevují už negativní lidské vlastnosti, jako závist, sobeckost a podobně.

Otázka č. 2.

Jak byste oba názorové tábory charakterizoval/a?

U této otázky bych se v odpovědi ráda dověděla, zda respondent je schopen nějak popsat, charakterizovat, názorové proudy, aby bylo možné zhodnotit, co mají společného a co je zásadně rozděluje. Otázka je položena jednoznačně bez možnosti jiného porozumění.

Rozdílnosti obou skupin podle respondentů vycházejí z popisu u otázky č. 1. Lze tedy hovořit o rozdělení na novou a starou část obce.

Stará obec se jeví jako konzervativní a nechce žádné změny ani nové lidi, nemají plán ani vizi, co by v obci chtěli. Skupina původních obyvatel lehce manipulovatelná, povětšinou bez vlastního racionálního názoru. Malá osobní progresivita obyvatel. Odmítání rozvoje.

Naproti tomu stojí nová část obce, která si uvědomuje, že by obec měla mít plán rozvoje, rozvoj je jediná správná cesta. Život na vsi s prvky městského způsobu života. Novým obyvatelům je vlastní modernější život už v návaznosti na profese i věkové skupiny obyvatel. Rozvoj vnímají jako něco naprosto přirozeného.

Otázka č. 3.

Co stálo podle vás na začátku „krize“ zastupitelstva, které bylo demokraticky zvoleno, v jehož čele byl pan. Karel Fousek?

Zde bych ráda získala informaci, zda příčina krize je otázkou pragmatickou, nebo se spíše váže k osobě pana Fouska. Pokud by motivem byla druhá možnost, přiblížila by se odpověď teoretickému předpokladu, který popisuje Stanislav Balík. Problémy se v malých obcích vážou více na osoby, než na samu racionalitu problematiky. Otázka je položena jednoznačně bez možnosti jiného porozumění.

Všichni respondenti otázky rozuměli a odpovídali k tématu. Nikdo z respondentů nemusel pokládat doplňující otázku, která by vedla k přesnějšímu porozumění zadání.

Respondenti se u této otázky více v odpovědích rozcházejí a začátek krize vidí v různých podnětech. Vedení obce ve sledovaném období začalo s velkými inovativními

změnami. A to bylo jedním ze zdrojů krize obzvláště v původní části obce. Dalším důvodem bylo podle respondentů nepřejícnost úspěchu, která často přerostla do osobních rovin mezi obyvateli. Velký impulz bylo spáchání dotačního podvodu představitelem sportovního klubu, který má nájemní smlouvu na obecním pozemku. Iniciátor dotačního podvodu byl zároveň zastupitelem. Další vyjmenovaný motiv je i touha po moci současného starosty. Neschopnost unést porážku z voleb v roce 2018 se spojilo problémem se sportovním klubem a došlo k odstoupení části zastupitelstva ve snaze odvrátit nutná řešení zastupitelstvem obce.

Otázka č. 4.

Co je podle vás příčinou situace, kde jednomu zastupiteli je uznána možnost vzdát se mandátu při absenci chuti pracovat pro obec a v druhém případě, naprosto identické vzdání se mandátu je neuznáno.

Podstatou této otázky je právní názorová nejednotnost výkladu. Ráda bych zde zjistila, zda se na to podobně dívají i občané bez rozdílu ke kterému názorovému proudu patří. V odpovědích se projevil i fakt, že někteří respondenti o zmíněné skutečnosti ani neví. Otázka je položena jednoznačně bez možnosti jiného porozumění.

Někteří respondenti vidí chybu v právním systému, který je nejednoznačný a dává možnosti více výkladů, jednoduše řečeno – co právník to výklad zákona. Tato odpověď se vyskytla několikrát. Další zajímavá odpověď zmínila nezájem pomoci řešit situaci nadřazeným orgánem, tedy Krajským úřadem Jihočeského kraje. Obec, která má problémy a potřebuje s řešením pomoci, jen přiděluje starosti. Další skupinka o problému nevěděla, protože to moc nesleduje. Proto na otázku neodpověděla. Zde je třeba kriticky říci, že u této otázky jsem se domnívala, že je situace ve větší míře známá a nebude nezodpovězena. Proto by bylo bývalo vhodnější zvolit otázku jinou. Po vysvětlení podstaty věci bylo však jednoznačné, že zákonný systém není dobrý, pokud takové možnosti i v obecné rovině existují.

Otázka č. 5.

Existuje podle vás nějaké obecné řešení, které by situaci mohlo pomoci vyřešit?

Zajímavé bude v odpovědích zjistit, zda respondenti vnímají možnost řešení, které by bylo ku prospěchu obce samé, a neřvali se na věc pouze v personální rovině. Zda by zjištěné řešení mohlo být opravdu použito. Případně, zda by takové řešení bylo hodno generalizace.

Všichni respondenti spontánně odpovídali na položenou otázku bez potřeby zopakování otázky nebo nějakého vysvětlení problematiky.

Všichni respondenti se shodli na tom, že vše vyřeší až čas a výměna generací a to především v původní části obce. Musí přijít nové obyvatelstvo do obce se zdravím názorem hodným době, ve které žijeme. Zároveň trochu idealisticky, někteří zmínili odchod lidí s komplexy a vlastními pocity neužitečnosti či neuznalosti. Někteří respondenti navrhují jako řešení „tlustou čáru“ a začít jinak. Jen už nevěděli při doplňující otázce jak. Protože řešení není o způsobu řešení, ale o lidech, kteří to budou provádět a budou přijatelní pro většinu. Další respondenti nabízejí řešení v nových kandidátkách a dalších lidech, kteří nemají „nálepku“, že patří do toho či opačného tábora a budou se snažit pracovat pro obec bez pocitu sounáležitosti s tou či onou skupinou obyvatel. Jeden respondent nabízí možnost a jedinou cestu v naučení se vzájemnému respektu a toleranci, protože jsme všichni v jedné obci a nikdo se kvůli tomu stěhovat z obce nebude.

Závěr výzkumu

Není žádnou neznámou, že s přibývajícím věkem každého člověka dochází k ustálenosti názorů a k nechuti ke změnám. Bez rozdílu faktu, že jsou to změny k lepšímu. Každého obyvatele povětšinou zajímají jen ty změny, které se ho přímo týkají a právě jemu ulehčí život. A to je jeden z aspektů, který se do obecné situace v podloží promítá. Imaginární člověk, který je dvacet let ve starobním důchodu, nejasá na nově otevřenou školkou či její přístavbou, protože se ho to moc netýká. Jeho děti ve vsi nežijí a tak využití takového zařízení v majetku obce se limitně blíží nule. Někteří respondenti vnímají i pokusy o nálepkování mezi lidmi a absenci potenciálu v komunikaci s názorově opačnými obyvateli. Další obyvatelé jsou díky nedostatku osobního či nedostatku informačního snadno

manipulovatelní a vyjadřují se velmi často i na sociálních sítích s kritickými slovy, aniž by znali podstatu věci.

Jediným klíčem, který by bylo možné zobecnit i pro další obce v podobné situaci, je nečekat na pomoc od státních institucí, protože takové řešení je příliš dlouhodobé, nejednoznačné a ještě s velmi nejistým řešením. Ale pokusit se hledat řešení uvnitř obce, pokud možno bez osobních invektiv, ale v racionalitě situace, která jako jediná má potenciál i v časově nejbližším horizontu situaci zmírnit a snad postupně i zklidnit. Pomoc může být i přijmout k hledání společných řešení další občany, kteří nebyli zainteresováni v situacích, které obec přivedly do těžko řešitelné situace.

5. Závěr

V mé závěrečné práci jsem se pokusila pojmenovat a popsat skutečnosti, které tvoří podstatu významu slova deficit demokracie. Domnívala jsem se, že v malé obci něco takového není možné a samu mě překvapila absurdita pojmenovaných dějů.

Výzkumné otázky

V rámci práce jsem si stanovila výzkumné otázky, které měli pomoci identifikovat štěpící linie a potvrdit či vyvrátit existenci demokratického deficitu v politickém procesu v obci Hlincová Hora. Byly stanoveny tři výzkumné otázky a to:

- Co lze chápat jako příčinu rozdělení obce do dvou názorových proudů?
- Kde, případně kdy, vznikla krize v zastupitelstvu?
- Existuje obecné řešení krize?

Odpověď na první výzkumnou otázku, co stojí za rozdělením obce, můžeme najít v názorové neshodě na rozvoj obce. Ze zjištěných dat je zřejmé, že část obyvatel obce nemá zájem o přílišné změny a modernizaci obce. Nabízí se souvislost v chápání rozvoje obce starousedlíky a nově přichozími občany. Z výzkumu je patrné, že ne všichni starousedlíci jsou proti rozvoji obce jako takovému. Ale jistá “přebujelost” investičních akcí, které se v obci za posledních několik let konaly, mohla v některých občanech vyvolat pocit zásahu do jejich starousedlického života. Občané původní části obce jsou spíše konzervativní a to i vzhledem k věkovému složení původních obyvatel. Mají jiné životní priority vycházející ze způsobu života, který po generace ve vsi žili. Velkou změnou bylo rozšíření obce o novou výstavbu a tím příchod nových, ve většině případů mladších obyvatel, jejichž potřeby, se od původních obyvatel, dost liší. Zde tedy vnímám příčinu rozdělení obce na dva názorové proudy jako rozdílnost pohledů jak na rozvoj obce, tak s tím související rozdílnost původu občanů, potažmo voličů. Bývalý starosta Fousek, ač má postaven dům na okraji původní části obce a dalo by se tedy říci, že je obyvatelem spíše staré části vsi, tak je představitelem rozvojového proudu a zároveň není starousedlíkem. I přesto, že byl starostou zvolen několik po sobě jdoucích volebních obdobích a za jeho působení obec prošla výrazným rozvojem,

tak stigmatizace přílišné rozvojovosti a nových trendů mohla také zapříčinit názorový rozkol v obci.

Přesné určení vzniku krize lze jen těžko najít. Avšak dle výzkumu můžeme spatřovat dvě nejzásadnější myšlenky samotného vzniku. Ta první v zásadě navazuje na závěry z první výzkumné otázky. Lze ji vnímat spíše personálně v osobě p. Fouska a jeho úspěchu ve vedení obce. Druhý důvod vzniku krize v zastupitelstvu občané dle výzkumu vnímají jako neochotu některých zastupitelů přiznat a napravit nezákonné jednání při opravě kiosku občerstvení v areálu SK Hlincovka a raději odstoupili z postu zastupitelů. Problematika s dotacemi ve sportovním klubu byla popsána v části práce Rozkol v zastupitelstvu. Část občanů však za administrativním narovnáním záležitostí okolo SK viděla přímou likvidaci sportovního klubu a to také vedlo ke zkreslení názoru na vedení obce.

Z rozhovorů je patrné, že občanům není tato situace lhostejná a vnímají ji nedobře. Avšak jednotné řešení v současné době nenachází. Shodují se na tom, že pomůže čas, obměna obyvatel a nové názory a pohledy na vnímání okolního světa. Někteří navrhuji nové kandidátky s lidmi, kteří ještě ve vedení obce nebyli. Nicméně všichni se shodují na jedné věci a to, že vše je o lidech a ač může být nápad sebelepší, pokud ho navrhne někdo s “minulostí” nikdy nebude přijat.

Je třeba podotknout, že z analýzy veškerých dokumentů, které byly k dispozici k dokreslení situace po předčasných volbách v roce 2020, je patrné, že události, které nastaly, kdy ve snaze najít oporu v zákonném systému představitelé SNK neuspěli, ba dokonce bylo zřejmé, že zákonný systém sám nemá zcela jasný pohled, došlo ke vzniku deficitu demokracie, který je zároveň patrný i z odpovědí v uskutečněných rozhovorech s občany.

V případě naší obce lze konstatovat, že s nárůstem počtu obyvatel nové části Kodetka, došlo k zvýraznění konfliktních linií a nové progresivní směřování rozvoje obce je vnímáno jako zdroj sporů.

V obecné rovině by si člověk mohl myslet, že v malé obci se ve volbách vybere uskupení, které má lepší intelektuální potenciál a které připraví lepší volební program a představí občanům plány, které budou více odpovídat představám o rozvoji obce. To se ale v malých vsích neděje. Plány jsou až druhotné, prvotní pro občany malých vsí jsou sympatie či averze k lídrům volebních uskupení. Z toho vyplývá, že úspěch či neúspěch je vázán na

osobu či osoby volebních uskupení a ne tedy k celému zastupitelstvu bez rozdílu příslušnosti k danému sdružení kandidátů. Právě v nevelké komunitě, je obecné povědomí často ovlivňováno sociálními sítěmi a nepravdami a urážkami bez omluv, které se pohybují za hranicí trestnosti.

V práci je použit průzkum pohledů na situaci vzorkem obyvatel, který v souhrnu patologičnost podtrhuje. Stále si pokládám otázku proč tomu tak je. Když pomínu osobnostní vlastnosti některých občanů, je možným kořenem odpovědi demografické složení obyvatelstva, které se začalo měnit dostupností vzdělání počátkem osmdesátých let dvacátého století. Za vzděláním se stěhovalo do měst hodně dětí a mladých lidí z venkova a po ukončení škol kvůli uplatnění často v nových oborech zůstávali ve městech. Přispělo k tomu i větší ohodnocení takových pracovně kvalifikovaných míst. Podobná situace byla i s trhem pracovních sil. Tím docházelo k postupnému vylidňování venkova. Venkov začal být využíván především k rekreačním účelům. Obyvatelstvo, které zůstávalo, bylo spíše zemědělsky orientované s nižším intelektuálním potenciálem. Do současných vsí se v posledních letech vrací generace mladých lidí, kteří jsou v podstatě druhou a třetí generací obyvatel, která z obcí odcházela. A to je jeden z důvodů, proč se obě názorové skupiny jen těžko shodují.

V malé obci, jako ta naše, se obyvatelé vzájemně znají a ve své podstatě je moc nepřekvapuje postoj či výrok toho kterého občana obce. Co je ale největším zklamáním napříč obcí, a tam se shodují i všichni respondenti, je právní nesoulad a různost výkladů jednotlivých institucí.

Několik orgánů soudní struktury se pokoušelo najít pravé řešení a navést ke správnému pohledu na vzniklé skutečnosti, avšak situace se tím ještě více zkomplikovala, protože právní pohledy nejsou jednotné. Jednotný pohled nenabízí ani příslušný odbor krajského úřadu. Stejně tak je tomu i s právním pohledem odboru voleb ministerstva vnitra. Dlužno uvést, že pod hlavičkou všech zúčastněných institucí se problémem zabývali vystudovaní absolventi právnických fakult. Ačkoliv se nepochybně poctivě snažili najít ten „správný právní výklad,“ výsledky se v některých ohledech velmi zásadně lišily. V úvodu jsem položila teoretickou otázku, zda se právní linie pohledu na dané skutečnosti shodnou s většinovým pohledem obyvatel. To se ale nestalo. Bohužel nedošlo ke shodě ani mezi institucemi, kde skupina občanů hledala oporu v zákoně a institucích. Nesrozumitelnost a nejasnost jako výsledek je ještě vzdálenější právnímu povědomí občanů a k žádnému

názorovému konsenzu nedošlo. Samo zklamání z jednání státních institucí i finanční ztráta, kterou museli zaplatit soudům ve snaze najít pomoc je něčím, co si účastníci komunální politiky ponesou jako šrám na duši a někteří se jistě napříště dobré vůli „být prospěšný obci ve které žiji“ raději vyhnou.

Další újmou jsou vzájemné mezilidské vztahy sousedů ve vsi. Sprostota volební kampaně vykopala v některých případech nepřekonatelné příkopy mezi lidmi, které už možná nikdy nezmizí.

Budu ráda, pokud moje práce poslouží k předcházení či zmírnění podobných situací, nebo nalezení snadnějších a možná méně finančně nákladných řešení. Skutečnosti, které jsou patrné v mé práci, nejsou řešitelné zákonnými pravidly ani systémem státního aparátu. Mnoho potíží vzniklo ze shody okolností v čase a s vlastnostmi lidí, které do pravidel vložit nejde.

6. Seznam použitých zdrojů

6.1. Tištěné dokumenty

BALÍK, Stanislav. *Komunální politika: Obce, aktéři a cíle místní politiky*. 1. Praha: Grada, 2009. ISBN 978-80-247-2908-4.

BALÍK, Stanislav. *Česká komunální politika v obcích s rozšířenou působností: Koalice, voličské vzorce a politické strany na místní úrovni v letech 1994-2006*. 1. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2008. ISBN 978-80-7325-144-4.

BALÍK, Stanislav, Petr GONGALA a Kamil GREGOR. *Dvacet let komunálních voleb v ČR*. 1. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2015. ISBN 978-80-7325-381-3.

BERNARD, Josef, Tomáš KOSTELECKÝ, Michal ILLNER a Jana VOBECKÁ. *Samospráva venkovských obcí a místní rozvoj*. 1. Praha: SLON, 2011. ISBN 978-80-7419-069-8.

ČMEJREK, Jaroslav, Václav BUBENÍČEK a Jan ČOPÍK. *Demokracie v lokálním politickém prostoru: Specifika politického života v obcích ČR*. 1. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3061-5.

ČMEJREK, Jaroslav. *Veřejná správa*. 1. České Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích Ekonomická fakulta, 2016. ISBN 978-80-7394-578-7

ČMEJREK, Jaroslav. *Participace občanů na veřejném životě venkovských obcí ČR*. 1. Praha: Nakladatelství Alfa, 2009. ISBN 978-80-87168-10-3.

ČMEJREK, Jaroslav, Václav BUBENÍČEK a Markéta LUHANOVÁ. *Politika v regionálním rozvoji: úvod do studia*. 1. Praha: Česká zemědělská univerzita, 2006. ISBN 978-802-4730-615.

ČMEJREK, Jaroslav. *Obce a regiony jako politický prostor*. 1. Praha: Nakladatelství Alfa, 2008. ISBN 978-808-7197-004.

KOCOUREK, Ludomír. *Správa v českých zemích a v Československu v letech 1848-2005*. 1. Praha: vysoká škola finanční a správní, 2007. ISBN 978-80-86754-75-8.

Kolektiv autorů. *Filozofický slovník*. 1. Praha: Svoboda 1976

KOPECKÝ, Martin, Petr PRŮCHA, Petr HAVLAN a Jan JANEČEK. *Zákon o obcích: Komentář*. 2. Praha: Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-7552-376-1.

KOUDELKA, Zdeněk. *Samospráva*. 1. Praha: Linde, 2007. ISBN 978-80-7201-665-5.

MALAST, Jan. *Teoretická východiska obecní samosprávy v České republice*. 1. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni, 2016. ISBN 978-80-261-0657-9.

PROROK, Vladimír. *Tvorba rozhodování a analýza v politice*. 1. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-4179-6.

PIKOLA, Pavel, Jana BORSKÁ a Renáta KORCOVÁ. *Správní právo prakticky*. 1. Praha: Česká zemědělská univerzita v Praze, 2014. ISBN 978-80-213-2503-6.

ŘÍCHOVÁ, Blanka. *Úvod do současné politologie: Srovnávací analýza demokratických politických systémů*. 2. Praha: Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-348-2

ŘÍCHOVÁ, Blanka, Petr JUPTNER, Martin RIEGL a Kamil ŠVEC. *Analýza politiky a političtí aktéři*. 1. Praha: Slon, 2015. ISBN 978-80-7419-187-9.

VALEŠ, Lukáš. *Politologické aspekty veřejné správy*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2006. ISBN 80-7380-010-1

VANĚK, Miroslav. *Orální historie: metodické a "technické" postupy*. 1. Olomouc: Univerzita Palackého, 2003. ISBN 80-244-0718-3.

ŠVARCOVÁ - SLABINOVÁ, Iva. *Základy pedagogiky pro učitelské studium*. I. Vydání. Vysoká škola chemicko - technologická v Praze, Praha 2005, ISBN 80-7080-573-0

6.2. Elektronické dokumenty

BALÍK, Stanislav. *Místní cleavages a politika na místní úrovni - skutečně dochází k depolitizaci?*. [online]. 2016 [cit. 2022- 12-07] Dostupné z: https://is.muni.cz/el/fss/jaro2016/POL190/um/Vytraceni_politiky_Komunalni_uroven.pdf

EUR-LEX. nedat.a. Glossary of summaries: Democratic deficit. EUR-Lex: Access to European Union Law [online]. [cit. 2020-12- 07]. Dostupné z: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=LEGISSUM:democratic_deficit

LETKI, Natalia. Democratic deficit. Encyclopaedia Britannica [online]. 2013 [cit. 2022-12-07]. Dostupné z: <https://www.britannica.com/topic/democratic-deficit>

Malý lexikon obcí České republiky. *Český statistický úřad* [online]. [cit. 2022-08-07]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/maly-lexikon-obci-ceske-republiky-2021>

Obyvatelstvo. *Český statistický úřad* [online]. [cit. 2022-08-07]. Dostupné z: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=statistiky&katalog=30845>

Volby. *Český statistický úřad* [online]. [cit. 2022-08-07]. Dostupné z: <https://www.volby.cz/>

Zákon č. 51/2020 Sb: Zákon o územně správním členění státu a o změně souvisejících zákonů (zákon o územně správním členění státu). *Zákony pro lidi* [online]. [cit. 2022-08-07]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2020-51>

Zákon č. 121/1920 Sb., kterým se uvozuje ústavní listina Československé republiky. In [online]. 2022 [cit. 2022-8-13]. Dostupné z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/1/1702/1/2/zakon-c-121-1920-sb-kterym-se-uvozuje-ustavni-listina-ceskoslovenske-republiky/zakon-c-121-1920-sb-kterym-se-uvozuje-ustavni-listina-ceskoslovenske-republiky>

Zákon č. 491/2001 Sb: Zákon o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů. *Zákony pro lidi* [online]. 2001 [cit. 2022-08-13]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-491?text=volebn%C3%AD%20obvod&citace=1>

Zápis č.05/2019 z řádného zasedání zastupitelstva obce Hlincová Hora dne 22. 1. 2019 [online]. 2019 [cit. 2022-09-28] Dostupné z:<https://www.Hlincováhora.cz/www/obecHlincováhora/fs/zapis-c05-2019-radneoverenor.pdf>

Zápis č.07/2019 z řádného zasedání zastupitelstva obce Hlincová Hora dne 26. 3. 2019 [online]. 2019 [cit. 2022-09-28]. Dostupné z:<https://www.Hlincováhora.cz/www/obecHlincováhora/fs/zapis-c07-2019-radnefinalr.pdf>

6.3. Legislativní dokumenty

Zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů. In: Úplné Znění Ústava ČR Listina základních práv a svobod, redakční uzávěrka 24. 10. 2016. SAGIT

Zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod, ve znění pozdějších předpisů. In: Úplné Znění Ústava ČR Listina základních práv a svobod, redakční uzávěrka 24. 10. 2016. SAGIT

Zákon č. 367/1990 Sb.

Zákon č. 128/2000 Sb., O obcích (obecní zřízení

7. Seznam obrázků, tabulek, grafů a zkratk

Seznam obrázků

Obr. č. 1. Struktura dělení správy v ČR

Seznam tabulek

Tab. č. 1. Počet členů zastupitelstva

Seznam grafů

Graf č. 1. Pohyb obyvatel

Graf č. 2. Vývoj počtu obyvatel podle pohlaví

Graf č. 3. Vývoj počtu obyvatel

Graf č. 4. Věkové složení obyvatelstva k 31. 12. 2000

Graf č. 5. Věkové složení obyvatelstva k 31. 12. 2022

Graf č. 6 Vývoj podílu nezaměstnanosti

Seznam použitých zkratk

ZO – zákon o obcích

SNK – sdružení nezávislých kandidátů

KS – Krajský soud

NSS – Nejvyšší správní soud

MěS – Městský soud

MV – Ministerstvo vnitra

OÚ – Obecní úřad

MŠ – mateřská škola

SK – sportovní klub

8. Přílohy

Příloha č. 1 Rezignace na mandát a rezignace na postavení náhradníka sdružení Kodetka Spolu.

Příloha č. 2 Rezignace na mandát a rezignace na postavení náhradníka SNK

Příloha č. 3 Zápis z ustavujícího zasedání zastupitelstva obce Hlincová Hora ze dne 28. 4. 2020

Příloha č. 4. Zápis z ustavujícího zasedání zastupitelstva obce Hlincová Hora ze dne 28. 4. 2020 – pokračování

Příloha č. 5. Vyjádření Ministerstva vnitra České republiky

Příloha č. 6. Usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích čj. 61 A 19/2020-38

Příloha č. 7. Rozsudek jménem republiky – Krajský soud v Českých Budějovicích čj. 61 A 19/2020 -153

Příloha č. 8. Kasační stížnost proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích čj. 61 A 19/2020-153

Příloha č. 9 Rozsudek jménem republiky – Nejvyšší správní soud 6 As 163/2021 – 34

Příloha č. 10 Rozsudek jménem republiky – Městský soud v Praze – čj. 11 A 69/2020 – 74

Příloha č. 11 Rozsudek jménem republiky – Nejvyšší správní soud 4 As 403/2020 – 88

Příloha č. 12 Zápis č. 12N/2021 z řádného zasedání zastupitelstva obce Hlincová Hora dne 15. 9. 2021

Příloha č. 13. Rezignace zastupitelů – informace na webových stránkách obce

Příloha č. 14. 12 Zápis č. 13N/2021 z řádného zasedání zastupitelstva obce Hlincová Hora dne 22. 11. 2021

Příloha č. 15. Stanovisko k počtu členů zastupitelstva obce Hlincová Hora

Příloha č. 16 Vyjádření k podané stížnosti na porušení zákona - Krajský úřad Jihočeské kraj

Příloha č.1

Obec Hlincová Hora

Hlincová Hora 5, 373 71

(3) JIHOČESKÝ KRAJ KRAJSKÝ ÚŘAD	Č.R.
Došlo: 11-09-2019	sp.zn.
Číslo j.:	91
Příloha:	

Naše číslo jednací 712/2019

Ministerstvo vnitra ČR
Prostřednictvím Krajského úřadu Jihočeského kraje
JUDr. Milan Kučera, Ph.D., ředitel krajského úřadu
U Zimního stadionu 1952/2
370 76 České Budějovice

V Hlincové Hoře, dne 10.9.2019

Vážený pane řediteli,
postupuji Vám tímto dle zákona podle § 55 odst.2 písm. b) zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí rezignaci na mandát zastupitele obce Hlincová Hora, jmenovitě: Josef Petrášek, Ilona Bláhová, Jan Havelka včetně rezignace na postavení náhradníka zastupitele, jmenovitě: Zdeněk Zunt, Michal Konýček, Michal Bumba, Pavel Filip, Milena Bergerová a Jaroslav Petřů, kterou jsem převzal dne 13.8.2019. Jmenovaní podali rezignaci písemnou formou prostřednictvím ČP adresovanou do rukou starosty obce. Jednotlivé rezignace jsou opatřeny prezentačními razítky obce Hlincová Hora a jsou přílohou tohoto oznamovacího dopisu.

S úctou

Ing. Karel Fousek
starosta obce

Přílohy: rezignace na mandát zastupitele:
Josef Petrášek, Ilona Bláhová, Jan Havelka

rezignace na postavení náhradníka zastupitele:
Zdeněk Zunt, Michal Konýček, Michal Bumba, Pavel Filip, Milena Bergerová a
Jaroslav Petřů

REZIGNACE NA MANDÁT ZASTUPITELE

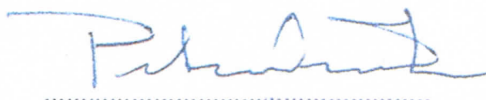
podle § 55 odst. 2 písm. b) zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí

Já, níže podepsaný

Josef PETRÁŠEK

tímto **rezignuji** na mandát zastupitele obce Hlincová Hora.

V Hlincové Hoře, 11.8.2019

Josef Petrášek, zastupitel

13. 8. 2019
658/2019

REZIGNACE NA MANDÁT ZASTUPITELE

podle § 55 odst. 2 písm. b) zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí

Já, níže podepsaná

Ilona BLÁHOVÁ

tímto rezignuji na mandát zastupitele obce Hlincová Hora.

V Hlincové Hoře, 11.8.2019

Ilona Bláhová, zastupitel

13. 8. 2019

658/2019

REZIGNACE NA MANDÁT ZASTUPITELE

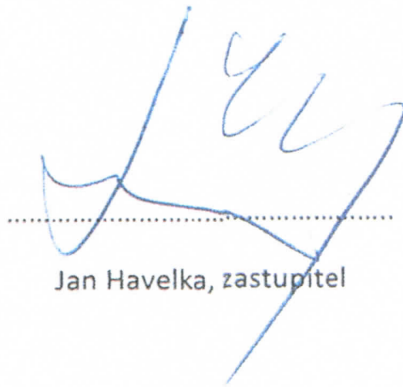
podle § 55 odst. 2 písm. b) zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí

Já, níže podepsaný

Jan HAVELKA

tímto rezignuji na mandát zastupitele obce Hlincová Hora.

V Hlincové Hoře, 11.8.2019

Jan Havelka, zastupitel

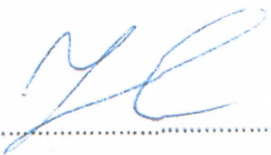
13.8.2019

658/2019

REZIGNACE NA POSTAVENÍ NÁHRADNÍKA ZASTUPITELE
podle § 55 odst. 2 písm. b) zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí

Já, níže podepsaný **Zdeněk ZUNT**, tímto rezignuji na mandát zastupitele obce Hlincová Hora.

V Hlincové Hoře, 11.8.2019

Zdeněk Zunt

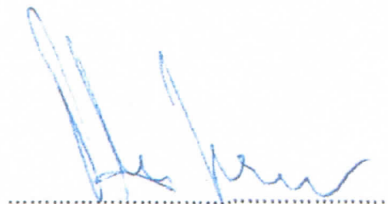
13.8.2019

658/2019

REZIGNACE NA POSTAVENÍ NÁHRADNÍKA ZASTUPITELE
podle § 55 odst. 2 písm. b) zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí

Já, níže podepsaný **Jaroslav PETRŮ**, tímto rezignuji na mandát zastupitele obce Hlincová Hora.

V Hlincové Hoře, 11.8.2019

Jaroslav Petřů

13.8.2019

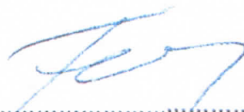
658/po-19

REZIGNACE NA POSTAVENÍ NÁHRADNÍKA ZASTUPITELE

podle § 55 odst. 2 písm. b) zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí

Já, níže podepsaný **Pavel FILIP**, tímto rezignuji na mandát zastupitele obce Hlincová Hora.

V Hlincové Hoře, 11.8.2019

Pavel Filip

13.8.2019

658/2019

REZIGNACE NA POSTAVENÍ NÁHRADNÍKA ZASTUPITELE
podle § 55 odst. 2 písm. b) zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí

Já, níže podepsaná **Milena BERGEROVÁ**, tímto rezignuji na mandát zastupitele obce Hlincová Hora.

V Hlincové Hoře, 12.8.2019

Milena Bergerová

13.8.2019

658/2019

REZIGNACE NA POSTAVENÍ NÁHRADNÍKA ZASTUPITELE

podle § 55 odst. 2 písm. b) zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí

Já, níže podepsaný **Michal BUMBA**, tímto rezignuji na mandát zastupitele obce Hlincová Hora.

V Hlincové Hoře, 11.8.2019

.....
Michal Bumba

13.8.2019

658/2019

REZIGNACE NA POSTAVENÍ NÁHRADNÍKA ZASTUPITELE
podle § 55 odst. 2 písm. b) zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí

Já, níže podepsaný **Michal KONÝČEK**, tímto rezignuji na mandát zastupitele obce Hlincová Hora.

V Hlincové Hoře, 11.8.2019

.....
Michal Konýček

13.8.2019

658/2019

REZIGNACE NA MANDÁT ZASTUPITELE

podle § 55 odst. 2 písm. b) zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí

Já, níže podepsaný

Ing. Karel Fousek,

tímto rezignuji na mandát zastupitele obce Hlincová Hora.

V Hlincové Hoře, 23. 4. 2020

.....
Ing. Karel Fousek, zastupitel

23. 4. 2020

273/2020

Prizval: Karel Štrobeň

REZIGNACE NA MANDÁT ZASTUPITELE

podle § 55 odst. 2 písm. b) zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí

Já, níže podepsaný

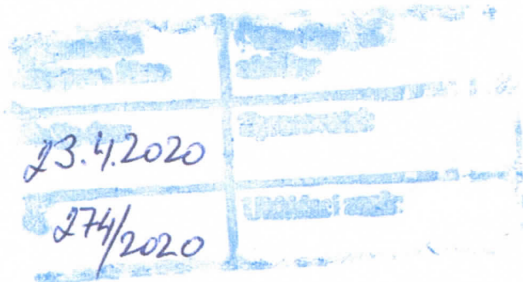
Ing. Václav Hanus

tímto rezignuji na mandát zastupitele obce Hlincová Hora.

V Hlincové Hoře, 23. 4. 2020

Ing. Václav Hanus, zastupitel

Ing. Václav Hanus, zastupitel

PRŮVŠAL: KAREL FOUSEK

REZIGNACE NA MANDÁT ZASTUPITELE

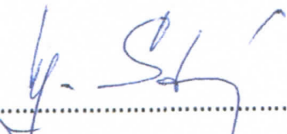
podle § 55 odst. 2 písm. b) zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí

Já, níže podepsaný

Ing. Karel Strolený,

tímto rezignuji na mandát zastupitele obce Hlincová Hora.

V Hlincové Hoře, 23. 4. 2020

.....
Ing. Karel Strolený, zastupitel

23. 4. 2020
27/2020

PŘEVZAL : KAREL FOUSEK

REZIGNACE NA POSTAVENÍ NÁHRADNÍKA ZASTUPITELE
podle § 55 odst. 2 písm. b) zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí

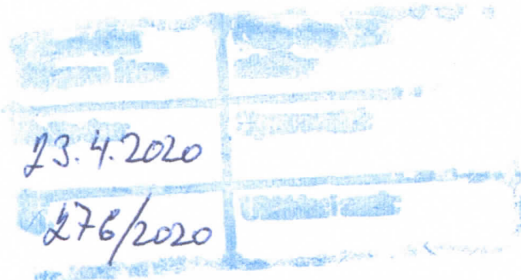
Já, níže podepsaný

Ing. Jiří Jirka,

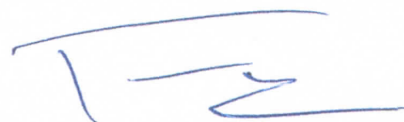
tímto rezignuji na mandát zastupitele obce Hlincová Hora.

V Hlincové Hoře, 23. 4. 2020

.....
Ing. Jiří Jirka

PŘEVZAL: KAREL FOUSEK

REZIGNACE NA POSTAVENÍ NÁHRADNÍKA ZASTUPITELE
podle § 55 odst. 2 písm. b) zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí

Já, níže podepsaný

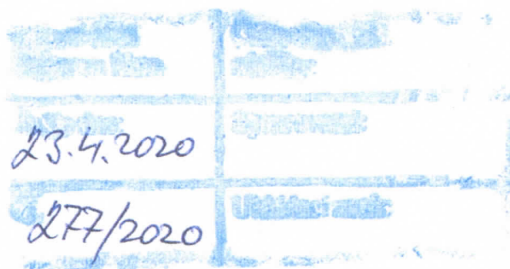
Ing. Luděk Bárta

tímto rezignuji na mandát zastupitele obce Hlincová Hora.

V Hlincové Hoře, 23. 4. 2020

Ing. Luděk Bárta

PREUZAL: KARA FOUSEK

REZIGNACE NA POSTAVENÍ NÁHRADNÍKA ZASTUPITELE
podle § 55 odst. 2 písm. b) zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí

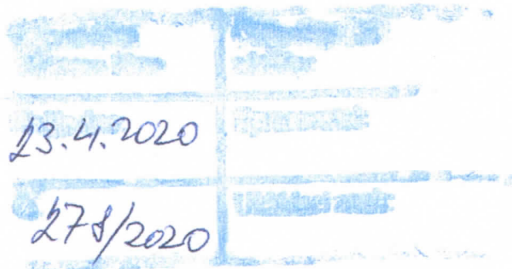
Já, níže podepsaný

Mgr. Aleš Fejfar, Ph.D.

tímto rezignuji na mandát zastupitele obce Hlincová Hora.

V Hlincové Hoře, 23. 4. 2020

Mgr. Aleš Fejfar, Ph.D.

PŘEVZAL: KAREL FOUŠEK

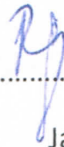
REZIGNACE NA POSTAVENÍ NÁHRADNÍKA ZASTUPITELE
podle § 55 odst. 2 písm. b) zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí

Já, níže podepsaná

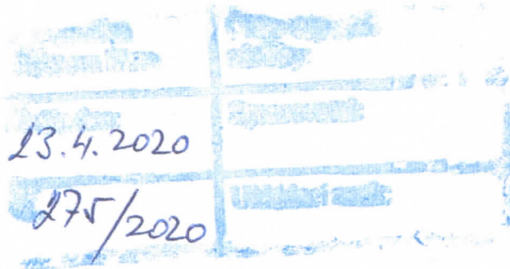
Jana Ratajová

tímto rezignuji na mandát zastupitele obce Hlincová Hora.

V Hlincové Hoře, 23. 4. 2020

Jana Ratajová

PŘEVZAL: KAREL FOUSEK

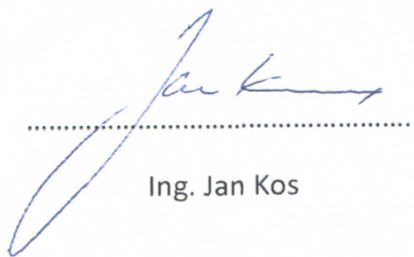
REZIGNACE NA POSTAVENÍ NÁHRADNÍKA ZASTUPITELE
podle § 55 odst. 2 písm. b) zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí

Já, níže podepsaný

Ing. Jan Kos

tímto rezignuji na mandát zastupitele obce Hlincová Hora.

V Hlincové Hoře, 23. 4. 2020

.....
Ing. Jan Kos

23. 4. 2020
279/2020

PŘEVZAL: KAREL FOUSEK

Příloha č.3

Zápis z ustavujícího zasedání zastupitelstva obce Hlincová Hora ze dne 28.4.2020

Starosta obce Karel Fousek jako předsedající zahájil v 10.00 hod. ustavující zasedání zastupitelstva obce Hlincová Hora, které svolal po předčasných komunálních volbách, které se uskutečnily v obci dne 14. 3. 2020.

Starosta konstatoval, že toto jednání bylo svoláno ve formě jednání on line, tedy způsobem videokonference a to na základě usnesení vlády č. 388 ze dne 6. 4. 2020, dle zákona č.151/2020Sb. o přijetí krizového opatření týkajícího se jednání zastupitelstev obcí a krajů.

Dále konstatoval, že před zahájením zasedání bylo členům zastupitelstva obce předáno formou poštovního doručení osvědčení o zvolení členem zastupitelstva obce podle § 53 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, v platném znění.

Konstatoval, že zasedání bylo řádně svoláno tak, aby se v souladu s § 91 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění, konalo do 15 dnů ode dne vyvěšení v tomto případě usnesení KS ČB na úřední desce, když této soud zamítl návrh na neplatnost voleb v obci Hlincová Hora. Informace podle § 93 odst. 1 zákona o obcích byla na pevných úředních deskách Obecního úřadu Hlincová Hora zveřejněna v souladu se zákonem po dobu nejméně 7 dní, a to od 21.4.2020 do 28.4.2020. Současně byla zveřejněna na „elektronické úřední desce“.

Jako předsedající tohoto jednání starosta konstatoval, že z členů zastupitelstva je přítomna nadpoloviční většina členů, takže zastupitelstvo je usnášeníschopné (§ 92 odst. 3 zákona o obcích).

Prvním bodem jednání bylo určení zapisovatele a ověřovatelů zápisu

Zapisovatelem jednání byl určen pan Fejfar

Prvním ověřovatelem zápisu byl určen pan Hanus

Druhým ověřovatelem zápisu byl určen pan Strolený

Před vlastním schválením programu jednání předsedající vyzval zastupitele ke složení slibu členů zastupitelstva obce

Jako předsedající vyzval v souladu s § 69 odst. 2 zákona o obcích jednotlivé členy zastupitelstva ke složení slibu. Upozornil je, že odmítnutí složit slib nebo složení slibu s výhradou má za následek zánik mandátu (§ 55 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, v platném znění).

Složení slibu proběhlo tak, že jako předsedající přečetl slib stanovený v § 69 odst. 2 zákona o obcích. Text slibu zní: „Slibuji věrnost České republice. Slibuji na svou čest a svědomí, že svoji funkci budu vykonávat svědomitě, v zájmu obce Hlincová Hora a jejích občanů a řídit se Ústavou a zákony České republiky.“ Tímto vyzval členy zastupitelstva ke složení slibu pronesením slova „slibuji“, přičemž stvrzení podpisem na připraveném archu bude provedeno dodatečně na obecním úřadu

Vyzval pana Petráška ke složení slibu, který odpověděl - slibuji

Vyzval paní Bláhovou ke složení slibu, která odpověděla - slibuji

Vyzval pana Havelku ke složení slibu, který odpověděl - slibuji

Vyzval pana Müllera ke složení slibu, který odpověděl - slibuji

Předsedající dále konstatoval, že žádný ze jmenovaných členů zastupitelstva neodmítl složit slib ani nesložil slib s výhradou.

Dále konstatoval, že všichni zastupitelé a jejich náhradníci za Sdružení nezávislých kandidátů Hlincová Hora rezignovali na mandáty dle § 55 odst. 2 písm. b) zákona č.491/2001 Sb. o volbách do zastupitelstev obcí ještě před ustavujícím zasedání zastupitelstva obce Hlincová Hora.

Předsedající definoval, že z těchto důvodů není možné pokračovat v dalším jednání, neboť počet zastupitelů poklesl pod zákonem stanoveného počtu 5.

Upozornil zastupitelstvo, že zastupitelstvo obce bude dál pokračovat v omezených pravomocech dle § 84 odst. 2 a § 85 zákona o obcích až do vyhlášení předčasných voleb ministerstvem vnitra.

Konstatoval, že do předčasných voleb obec Hlincovou Horu budou nadále řídit stávající místostarosta Karel Strolený a starosta Karel Fousek.

Tímto bylo zasedání formou videokonference ukončeno v 10.09 hodin.

Poděkoval všem přihlášeným za pozornost a účast na jednání.

OBECNÍ ÚŘAD HLINCOVÁ HORA

Hlincová Hora č. p. 5
373 71 Hlincová Hora
IČ: 00581321
www.hlincovahora.cz

Příloha č.4

ZÁPIS Z USTAVUJÍCÍHO ZASEDÁNÍ ZASTUPITELSTVA OBCE HLINCOVÁ HORA DNE 28.4.2020

Datum zasedání: 28.4.2020

Místo konání: videokonference a zasedací místnost Obecního úřadu Hlincová Hora č.p.5

Přítomni: Ing. Fousek (on-line), Ing. Strolený (on-line), Ing. Hanus (on-line), RNDr. Petrášek (on-line, osobně), Ing. Müller (on-line, osobně), Mgr. Bláhová (on-line, osobně), Bc. Havelka (on-line, osobně)

Hosté: p. Fejfar (on-line), další hosté připojeni on-line bez bližší identifikace (zobrazeno např. jen telefonní číslo)

Ustavující zasedání obce Hlincová Hora bylo zahájeno v 10.00 hod formou videokonference s internetovým připojením pro všechny zvolené členy zastupitelstva a s možností on-line přístupu veřejnosti.

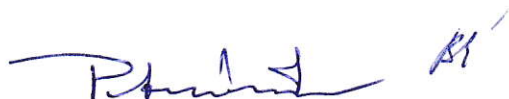
Způsob této formy - videokonference bez osobní přítomnosti zvolených členů zastupitelstva byl organizován na základě usnesení vlády č. 388 ze dne 6.4.2020 (151/2020 Sb.) týkajících se krizových opatření v rámci nouzového stavu. Následně však z důvodu rozvolnění těchto krizových opatření, která v den konání ustanovujícího zasedání zastupitelstva (dále jen ZZ) již umožňoval setkání až 10 osob, podali společně zvolení zastupitelé za sdružení KODETKA SPOLU a HLINCOVKA SPOLU (Josef Petrášek, Jiří Müller, Ilona Bláhová, Jan Havelka) dvakrát elektronickou výzvu (maily dne 22.4.2020 a 24.4.2020) panu starostovi o přehodnocení formy konání stanovujícího zasedání zastupitelstva bez osobní přítomnosti zvolených zastupitelů a znovu zvážení možnosti setkání zastupitelů osobně za dodržení všech hygienických a ochranných opatření a s přenosem jednání pro veřejnost v jiném místě (jiná budova v obci). Vzhledem k tomu, že tyto výzvy po úpravě krizových opatření nebyly panem starostou reflektovány (na druhý mail nebylo ani reagováno), proběhly v této věci dne 27.4.2020 neúspěšný pokus o osobní jednání a následně úspěšný telefonní kontakt, avšak ze strany starosty byla tato žádost zamítnuta s argumentací, že rozhodnutí je v plné kompetenci starosty a že technické zajištění přenosu již bylo vyřešeno.

Zvolení zastupitelé za sdružení KODETKA SPOLU a HLINCOVKA SPOLU (Petrášek, Bláhová, Müller, Havelka) se společně rozhodli pro osobní účast a společné on-line připojení z prostor OÚ Hlincová Hora, což jim bylo umožněno.

Ostatní zvolení zastupitelé za sdružení SNK byli k jednání připojeni on-line samostatně (Fousek, Strolený, Hanus).

Zasedání je usnášeníschopné (počet zvolených členů zastupitelstva obce je 7).

Kvalita jednání byla silně poznamenána technickými zvukovými problémy (ozvěny, velmi špatná srozumitelnost, zpoždění hlasu). Na základě toho zastupitelé p. Petrášek a p. Müller opakovaně vyzývali po zahájení jednání pana starostu, aby prověřil kvalitu připojení a srozumitelnost

dotazem k jednotlivým zastupitelům. Toto bylo však ignorováno, dokonce i přes námitky a připomínky o nesrozumitelnosti.

Po zahájení zasedání panem starostou, nebyl určen ani zapisovatel a ani ověřovatel zápisu. Starosta pouze uvedl, že bude následovat složení slibu zvolených zastupitelů s tím, že podpisy budou následně doplněny osobně na obecním úřadu.

Starosta následně přečetl slib a vyzval zastupitele ke složení slibu jmenovitě v pořadí pana Petráška, paní Bláhovou, pana Havelku a pana Müllera. Všichni tito na výzvu reagovali vyslovením souhlasu (vyřčením „slibuji“). Následně však již nedošlo k výzvě slibu pro zbylé zvolené zastupitele (za SNK). Starosta pouze oznámil, že zvolení zastupitelé za SNK odmítli slib složit (tito se však osobně nevyjádřili) a dále uvedl, že všichni náhradníci kandidátů SNK rezignovali na své pozice náhradníků. Poté uvedl, že na stávajícím stavu (obec řídí dosavadní starosta a místostarosta) se nic nemění a následně videokonferenci ukončil bez jakékoliv možnosti se ke skutečnostem vyjádřit, ani se nedotázal, zda oznámení bylo pro všechny srozumitelné.

Protože skutečnost o rezignaci na pozice náhradníků byla panem starostou pouze ústně oznámena a nebyl podán ani obrazový a ani fyzický důkaz o existenci těchto rezignací, dále pak protože zvolení zastupitelé SNK se jednotlivě výslovně nevyjádřili odmítnutím slibu, zastupitelé Petrášek, Bláhová, Müller a Havelka mají významné pochyby o pravdivosti a pravosti těchto tvrzení pana starosty. Navíc veškeré snahy o kontakt s výzvou k doložení těchto dokumentů (rezignací) byly ignorovány. Na základě tohoto bylo odejmutí postů náhradníků považováno za nepředmětné a zastupitelé (Petrášek, Bláhová, Müller a Havelka) se rozhodli v zasedání pokračovat a ustanovit obecní samosprávu, neboť zastupitelstvo je nadále usnášeníschopné. Všichni tito zastupitelé se také domnívají, že s ohledem na okolnosti lze zastupitelstvo doplnit náhradníkem (náhradníky), protože oznámení pana starosty o jejich rezignaci fyzickým nedoložením neshledávají jako právoplatné.

Na řízení zasedání byl navržen Ing. Jiří Müller jako nejstarší z přítomných zastupitelů. Protinávrh žádný.

Návrh byl přítomnými členy zastupitelstva schválen (hlasování 4 PRO, 0 PROTI, 0 ZDRŽEL).

USNESENÍ č.1

Řízením pokračování ustavujícího ZZ byl pověřen p. Ing. Jiří Müller

Bod 1) : Určení zapisovatele a ověřovatelů zápisu.

Ing. Müller navrhl jako zapisovatele Mgr. Ilonu Bláhovou a jako ověřovatele Ing. Jiřího Müllera a Bc. Jana Havelku. Protinávrh žádný.

Tento návrh byl schválen (hlasování 4 PRO, 0 PROTI, 0 ZDRŽEL).

USNESENÍ č.2

Zapisovatelem ustavujícího ZZ se stala Mgr. Ilona Bláhová a ověřovateli Ing. Jiří Müller a Bc. Jan Havelka.

Bod 2) : Schválení programu zasedání.

Ing. Müller navrhl změnu programu doplněním o bod: „Zrušení usnesení č. 65 zápisu č.13/2019 ze dne 17.10.2019“ a opravit (upravit) číslování bodů programu.

Návrh upraveného programu:

- 1) Určení zapisovatele a ověřovatelů zápisu.
- 2) Schválení programu
- 3) Volba starosty a místostarosty
- 3a) Určení počtu místostarostů
- 3b) určení, které funkce budou členové zastupitelstva vykonávat jako dlouhodobě uvolnění/neuvolnění
- 3c) Určení způsobu volby starosty a místostarosty
- 3d) Volba starosty
- 3e) Volba místostarosty
- 4) Zřízení kontrolního a finančního výboru, určení počtu členů výborů, volba předsedů a členů výboru
- 5) Rozhodnutí o odměnách za výkon neuvolněných členů zastupitelstva
- 6) Zrušení usnesení č.65 zápisu č.13/2019 ze dne 17.10.2019
- 7) Diskuse

Protinávrh žádný.

Tento návrh byl schválen (hlasování 4 PRO, 0 PROTI, 0 ZDRŽEL).

USNESENÍ č.3

Program ustavujícího ZZ byl změněn dle návrhu výše.

Bod 3) : Volba starosty a místostarosty.

3a) Počet volených místostarostů.

Ing. Müller navrhl variantu jednoho místostarosty. Žádný protinávrh.

Tento návrh byl zastupiteli schválen (hlasování 4 PRO, 0 PROTI, 0 ZDRŽEL).

USNESENÍ č.4

Počet volených místostarostů pro obec Hlincová Hora bude 1.

3b) Určení, které funkce budou členové zastupitelstva vykonávat jako uvolnění/neuvolnění.

Ing. Müller navrhl ustanovit všechny funkce zastupitelů jako neuvolněné. Žádný protinávrh.

Tento návrh byl schválen (hlasování 4 PRO, 0 PROTI, 0 ZDRŽEL).

USNESENÍ č.5

Všechny funkce členů zastupitelstva budou neuvolněné.

 85'

3c) Určení způsobu volby starosty a místostarosty.

Ing. Müller navrhl volbu veřejnou. Žádný protinávrh.

Tento návrh byl schválen (hlasování 4 PRO, 0 PROTI, 0 ZDRŽEL).

USNESENÍ č.6

Volba starosty a místostarosty bude veřejná.

3d) Volba starosty.

Ing. Müller navrhl na pozici starosty obce RNDr. Josefa Petráška.

Žádný protinávrh.

Návrh byl schválen (hlasování 4 PRO, 0 PROTI, 0 ZDRŽEL).

USNESENÍ č.7

Starostou obce Hlincová Hora byl zvolen RNDr. Josef Petrášek.

Řízení ustavujícího ZZ se ujal nový starosta RNDr. Josef Petrášek.

3e) Volba místostarosty.

RNDr. Josef Petrášek navrhl na pozici místostarostky obce Mgr. Ilonu Bláhovou.

Protinávrh žádný.

Návrh byl schválen (hlasování 4 PRO, 0 PROTI, 0 ZDRŽEL).

USNESENÍ č.8

Místostarostkou obce Hlincová Hora byla zvolena Mgr. Ilona Bláhová.

Bod 4) Zřízení kontrolního a finančního výboru, určení počtu členů výborů, volba předsedů a členů výboru.

RNDr. Josef Petrášek navrhl: zřízení finančního výboru a kontrolního výboru, počet členů finančního výboru 3, počet členů kontrolního výboru 3, předsedu kontrolního výboru Ing. Jiřího Müllera, členy kontrolního výboru Jaroslava Petrů a Zdeňka Zunta, předsedu finančního výboru Bc. Jana Havelku, členy finančního výboru Michala Konýčka a Ivu Mitkovou.
Protinávrh žádný.

Návrh byl schválen (hlasování 4 PRO, 0 PROTI, 0 ZDRŽEL).

USNESENÍ č.9

Byly zřízeny kontrolní a finanční výbor, oba výbory tříčlenné. Kontrolní výbor: předseda Ing. Jiří Müller, členové Jaroslav Petrů a Zdeněk Zunt. Finanční výbor: předseda Bc. Jan Havelka, členové Michal Konýček a Iva Mit'ková.

Bod 5) Rozhodnutí o odměnách za výkon neuvolněných členů zastupitelstva.

RNDr. Petrášek navrhl odměny za výkon funkce neuvolněných členů zastupitelstva takto: starosta 28000 Kč, místostarostka 25000 Kč, předseda výboru 2800 Kč, člen výboru 2000 Kč, člen zastupitelstva 1400 Kč. Protinávrh žádný.

Návrh byl schválen (hlasování 4 PRO, 0 PROTI, 0 ZDRŽEL).

USNESENÍ č.10

Odměny pro neuvolněné funkce zastupitelů byly schváleny následovně: starosta 28000 Kč, místostarostka 25000 Kč, předseda výboru 2800 Kč, člen výboru 2000 Kč, člen zastupitelstva 1400 Kč.

Bod 6) Zrušení usnesení č.65 zápisu č.13/2019 ze dne 17.10.2019.

Bc. Havelka přednesl návrh na zrušení usnesení č. 65 zápisu č.13/2019 ze dne 17.10.2019 o výpovědi smlouvy o nájmu sportovního areálu ze dne 15.9.2008 a o odstoupení od smlouvy o spolupráci mezi obcí a sportovním klubem SK Hlincovka. Důvodem je získání časového prostoru pro dořešení smluvních nesrovnalostí a udržení stávajících smluv. Protinávrh žádný.

Návrh byl schválen (hlasování 4 PRO, 0 PROTI, 0 ZDRŽEL).

USNESENÍ č.11

Usnesení č. 65 zápisu č.13/2019 ze dne 17.10.2019 bylo zrušeno.

Bod 7) Diskuse.

V rámci diskuse požádal starosta Petrášek, aby bylo do zápisu uvedeno, že se zastupitelé opakovaně neúspěšně snažili po ukončení videokonference kontaktovat telefonicky Ing. Fouska (bývalý starosta) a Ing. Stroleného (bývalý místostarosta) ve věci nesrovnalostí průběhu ustanovujícího ZZ formou videokonference, dále ohledně uskutečnění svých podpisů zastupitelů, kteří složili slib, a dále k doložení faktických a hmatatelných písemných rezignací na posty náhradníků za sdružení SNK.

Zasedání zastupitelstva bylo ukončeno v 11:40.

Termín příštího zasedání zastupitelstva bude oznámen formou pozvánky.

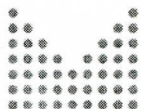
Starosta: RNDr. Josef Petrášek

Ověřovatelé: Ing. Jiří Müller

Bc. Jan Havelka

Zapisovatel: Mgr. Ilona Bláhová

Příloha č.5

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

MVCRX05185JL
prvotní identifikátor

odbor veřejné správy, dozoru a kontroly
náměstí Hrdinů 1634/3
140 21 Praha 4

Č. j. MV- 69942-8/ODK-2020

Praha 26. května 2020

Přílohy: 1

Vážený pan
RNDr. Josef Petrášek

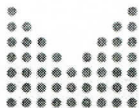
E-mail: josef.petrasek@volny.cz

Ustavující zasedání zastupitelstva - vyřízení věci

Ministerstvo vnitra obdrželo Vaši elektronickou žádost ze dne 29. dubna 2020 (včetně jejího doplnění ze dne 30. dubna 2020) o stanovisko k průběhu ustavujícího zasedání zastupitelstva obce Hlincová Hora. Jak vyplývá z Vašeho popisu a z přiložených příloh, zasedání provázely nejasnosti související primárně s určením skutečného počtu zastupitelů v den konání zasedání – a tedy i s rozsahem pravomocí zastupitelstva. Rovněž jste zmínil způsob vedení zasedání ze strany starosty obce Ing. Fouska a také technickou kvalitu videokonference.

Byť byla žádost koncipována spíše jako dotaz k výkladu zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obcích“), vzhledem k namítaným nedostatkům a možné nezákonnosti či neplatnosti přijímaných usnesení jsme ji vyhodnotili jako podnět k výkonu dozoru a kontroly ve smyslu § 123 a násl. a § 129 a násl. zákona o obcích. Obrátili jsme se proto naším dopisem č. j. MV-69942-3/ODK-2020 na obec Hlincová Lhota (resp. na dosavadního starostu Ing. Fouska) s žádostí o zaslání relevantních dokumentů (především kopií rezignací jednotlivých členů zastupitelstva a jejich náhradníků a rovněž i o kopii případného audio či videozáznamu z ustavujícího zasedání). Rovněž jsme Ing. Fouska požádali o jeho vyjádření k celé záležitosti. Vyjádření Ing. Fouska ze dne 15. května 2020, včetně jeho příloh (především kopie podaných rezignací), obdržel náš odbor dne 18. května 2020. Kopii samotného vyjádření Ing. Fouska Vám zasíláme v příloze tohoto dopisu, není proto na tomto místě nutné tlumočit jeho konkrétní reakce na vytýkaná pochybení. Po prostudování zaslání vyjádření a jeho příloh Vám tak k celé věci sdělujeme následující stanovisko:

Jak vyplynulo z Vaší žádosti i z následné reakce Ing. Fouska, klíčovou otázkou pro posouzení zákonnosti ustavujícího zasedání je především určení toho, kolik členů mělo zastupitelstvo obce dne 28. dubna 2020, kdy se ustavující zasedání

konalo. Jádrem sporu je totiž především to, zda 4 členové zastupitelstva (konkrétně RNDr. Petrášek, Ing. Müller a Bc. Havelka z kandidátní listiny HLINCOVKA SPOLU a Mgr. Bláhová z kandidátní listiny KODETKA SPOLU) měli právo na tomto zasedání zvolit nové vedení obce, resp. zda naopak bylo k tomuto dni zastupitelstvo již pouze čtyřčlenné – a tedy s omezenými pravomocemi dle § 90 zákona o obcích. Pokud by totiž k tomuto dni mělo zastupitelstvo méně než 5 členů, nemohlo by zastupitelstvo – mimo jiné – rozhodovat ani o volbě nového vedení obce a v jejím čele by tak i nadále zůstal dosavadní starosta Ing. Fousek a dosavadní místostarosta Ing. Strolený.

V reakci na výzvu našeho odboru nám Ing. Fousek zaslal kopie rezignací všech osmi osob, kandidujících na kandidátní listině nazvané Sdružení nezávislých kandidátů Hlincová Hora. Aby však bylo možné konkrétní rezignaci člena zastupitelstva (a stejně tak i náhradníka) považovat za platnou, musí taková rezignace splňovat náležitosti předepsané zákonem č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „volební zákon“). Mandát člena zastupitelstva zaniká dle § 55 odst. 2 písm. b) volebního zákona dnem, kdy starosta obdrží písemnou rezignaci člena zastupitelstva obce na jeho mandát. Podobně i postavení náhradníka zaniká dle § 57 volebního zákona dnem, kdy starosta obdrží písemnou rezignaci na postavení náhradníka.

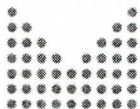
Z kopií zaslaných rezignací vyplynulo, že všech osm osob (tři zastupitelé + pět náhradníků) podalo rezignace dne 23. dubna 2020, resp. že tento den byly tyto rezignace doručeny starostovi obce. Zatímco text rezignací tří zastupitelů (Fousek, Strolený, Hanus) byl jednoznačně v souladu s volebním zákonem, text zbývajících pěti rezignací (Jírka, Bárta, Fejfar, Ratajová, Kos – všechny rezignace byly po textové stránce totožné) již takto jednoznačný nebyl. Každá z těchto rezignací byla nadepsána následujícím textem:

REZIGNACE NA POSTAVENÍ NÁHRADNÍKA ZASTUPITELE podle § 55 odst. 2 písm. b) zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí.

Poté obsahovaly rezignační listiny tento text:

Já, níže podepsaný (*jméno a příjmení rezignujícího*), tímto rezignuji na mandát zastupitele obce Hlincová Hora.

Rezignační listiny tak v sobě „míchaly“ postavení zastupitele s postavením náhradníka. Vzhledem k této obsahové nejednoznačnosti proto náš odbor požádal o vyjádření Odbor voleb, který je v rámci Ministerstva vnitra gestorem volebního zákona. Z jeho vyjádření přitom vyplynulo, že jako platnou lze považovat rezignaci pouze těch osob, které v daný den byly členy zastupitelstva obce (tedy pánové Fousek, Hanus a Strolený). Zbylé osoby nemohly v ten samý den rezignovat na

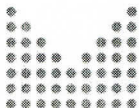

mandát člena zastupitelstva obce (jak je u všech v rezignačním prohlášení uváděno), neboť mandátem člena zastupitelstva obce doposud nedisponovaly (tři z pěti náhradníků – v pořadí Jirka, Bárta a Fejfar – mohli nabýt mandát člena zastupitelstva obce podle zákona až den následující po dni rezignace pánů Fouska, Hanuse a Stroleného). Volební zákon jednoznačně rozlišuje mezi postavením náhradníka a postavením člena zastupitelstva obce a tomu je třeba rezignaci uzpůsobit. **Na posouzení nemá vliv to, že rezignační dokument je nadepsán tak, že směřuje k rezignaci na postavení náhradníka, neboť jak odkazované ustanovení [§ 55 odst. 2 písm. b) volebního zákona], tak zejména rezignační prohlášení (které je klíčové) směřuje k rezignaci na mandát člena zastupitelstva obce.**

Z vyjádření Ing. Fouska je zřejmé, že on sám i zbývajících 7 osob z jejich kandidátní listiny mají za to, že jejich rezignace jsou platné a v souladu s volebním zákonem a že všechny tyto osoby měly v úmyslu se dne 23. dubna 2020 vzdát svých mandátů (resp. postavení náhradníka). Tomu ostatně nasvědčuje i samotný průběh ustavujícího zasedání a jednání Ing. Fouska, který toto jednání (alespoň zpočátku) řídil. **Jak však vyplývá z výše uvedeného, Ministerstvo vnitra zastává názor, že forma, jakou se výše uvedených 5 náhradníků vzdávalo svého postavení náhradníka, nesplňuje požadavky předepsané volebním zákonem. Proto je nutné takové rezignace požadovat za neplatné. Vzhledem k těmto neplatným rezignacím je tedy zastupitelstvo obce i nadále sedmičlenné. Současnými zastupiteli za stranu Sdružení nezávislých kandidátů Hlincová Hora jsou i v současné době pánové Jirka, Bárta a Fejfar (nedošlo-li v mezidobí k zániku mandátu z jiných důvodů).**

Další část Vaší žádosti se týkala posouzení samotné technické stránky konání ustavujícího zasedání, které mělo (v souvislosti s panujícími omezeními vyplývajícími z nouzového stavu) podobu on-line zasedání. K tomuto je třeba v první řadě konstatovat, že v danou dobu bylo možné konat zasedání zastupitelstva jak „klasickou“ formou s osobní přítomností zastupitelů a veřejnosti (ovšem za dodržení určitých hygienických podmínek, především rozestupů mezi účastníky zasedání), tak i on-line formou. Volba konkrétního způsobu přítomnosti byla na rozhodnutí dosavadního starosty, případně zastupitelstva. Samotné rozhodnutí Ing. Fouska konat zasedání on-line formou tak nebyla nijak v rozporu se zákonem o obcích a to i přes žádosti čtyř členů zastupitelstva o změnu formy tohoto zasedání (zřejmě právě na klasické zasedání s osobní účastí).

Z konaného zasedání (resp. alespoň z jeho začátku, kdy jej řídil Ing. Fousek) byl pořízen videozáznam, který je k dispozici na internetových stránkách obce (<https://www.hlincovahora.cz/zapisy-zo-rok-2018-2019-2020/jednani-zastupitelstva-28-04-2020-zaznam.html>). Ze záznamu je zřetelný projev Ing. Fouska, co se pak týče projevů čtyř zastupitelů, těmto je po zvukové stránce velmi špatně rozumět. Lze však přisvědčit Ing. Fouskovi v tom, že zastupitelé jeho slova očividně slyšeli

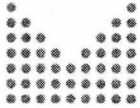

a v případech, kdy Ing. Fouskovi nebylo dobře rozumět, byl z jeho strany konkrétní nesrozumitelný text zastupitelům přečten opakovaně. Poté následovalo složení slibu čtyř zastupitelů. Až potud lze přitom postup Ing. Fouska (i přes zjevné problémy technického charakteru související se slyšitelností přihlášených zastupitelů) hodnotit jako souladný se zákonem o obcích.

Poté ovšem Ing. Fousek upozornil přihlášené zastupitele na rezignace sebe a svých kolegů z kandidátní listiny a rovněž na to, že došlo k poklesu počtu členů zastupitelstva pod 5, informoval o omezených pravomocech zastupitelstva i o tom, že i nadále povede obec on a Ing. Strolený jakožto dosavadní starosta s místostarostou a následně ukončil zasedání. K tomuto ukončení došlo i přesto, že z pořizovaného záznamu je patrné, že jeden ze zastupitelů požadoval předložení (ukázání) podaných rezignací. Následně však záznam prakticky v půli věty končí.

K tomuto je třeba konstatovat, že byť je obvyklé, že zasedání vede (moderuje) starosta obce a stejně tak jej tento starosta zpravidla i ukončuje, není možné akceptovat jako zákonný postup, jaký v konkrétním výše popsáném případě použil Ing. Fousek. Ze záznamu je zřejmé, že přihlášení čtyři zastupitelé o rezignacích svých protějšků dopředu nevěděli a zcela logicky v takové situaci požadovali po Ing. Fouskovi bližší vysvětlení – minimálně alespoň ono předložení podaných rezignací (jak to zaznělo v závěru videozáznamu), aby bylo možné posoudit, kolik členů má zastupitelstvo v den konání ustavujícího zasedání. Navíc připomínáme, že i kdyby se čtyři přihlášení zastupitelé „smířili“ s tím, že zastupitelstvo je již pouze čtyřčlenné – a nelze tak přistoupit k obvyklým následujícím bodům programu, jako je volba vedení obce, ustavení výborů, rozhodnutí o odměnách atd. – zastupitelům nic nebránilo v tom v zasedání pokračovat a rozhodovat o jiných záležitostech (srov. § 90 zákona o obcích). K ničemu takovému však tito zastupitelé nedostali vůbec příležitost, neboť zasedání (resp. jeho on-line podoba) bylo jednostranně ukončeno Ing. Fouskem.

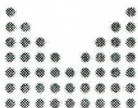
Za „normálních“ okolností (tj. při osobní účasti všech zastupitelů, starosty i veřejnosti v jedné místnosti) by takové jednání starosty zřejmě nezpůsobilo problém, neboť by se přítomní zastupitelé či veřejnost mohli ohradit, mohla by k celé záležitosti proběhnout debata a případně by zasedání mohlo pokračovat. Ing. Fousek však autoritativně ukončil on-line zasedání, čímž fakticky postavil zastupitele i veřejnost „před hotovou věc“ bez toho, aby jim umožnil jakkoliv zareagovat na pro ně překvapivou a pro obec navýsost důležitou informaci o poklesu počtu zastupitelů. Takové jednání starosty tak je vzhledem k panujícím okolnostem nutné považovat za porušení zákona o obcích, konkrétně pak za porušení § 93 odst. 3 zákona o obcích, dle něž je zasedání zastupitelstva veřejné. Jednostranným ukončením on-line přenosu totiž prakticky znemožnil případné zapojení veřejnosti do tohoto zasedání, resp. do následného jednání čtyř zastupitelů, viz níže.

Jak vyplynulo z dostupného „alternativního“ zápisu (zpracovaného oněmi čtyřmi zastupiteli), po ukončení on-line přenosu Ing. Fouskem měli tito zastupitelé pochybnosti o existenci požadovaných informací a stejně tak i o tom, zda došlo k rezignacím jen zastupitelů, nebo i jejich náhradníků. Vzhledem k výše uvedenému a k tomu, že tito čtyři zastupitelé byli osobně přítomni v budově obecního úřadu, rozhodli se k informacím Ing. Fouska nepřihlížet a v zasedání pokračovat – zastupitelstvo totiž bylo usnášeníschopné ve smyslu § 87 zákona o obcích, neboť byla přítomna nadpoloviční většina všech zastupitelů. V rámci tohoto pokračování pak zastupitelé zvolili nové vedení obce (starosta Petrášek, místostarostka Bláhová), zvolili výbory, rozhodli o odměnách členů zastupitelstva a výborů a nakonec rozhodli o zrušení staršího usnesení zastupitelstva ze dne 17. října 2019 (dle tohoto usnesení měla obec vypovědět nájemní smlouvu o sportovním areálu a smlouvu o spolupráci se sportovním klubem SK Hlincovka).

Z tohoto zápisu je zřejmé, že v době konání tohoto „pokračujícího“ zasedání byli v budově obecního úřadu fakticky přítomni pouze tito čtyři zastupitelé bez účasti veřejnosti. Tato veřejnost měla být přítomna pouze on-line formou v první části zasedání – tedy pouze do doby, než Ing. Fousek on-line přenos ukončil. Je tak zřejmé, že v této druhé části zasedání nebyla v plné míře zajištěna jeho veřejnost ve smyslu § 93 odst. 3 zákona o obcích. Dle našeho názoru je však v tomto mimořádném případě nutno přihlídnout zejména k okolnosti, že tato nepřítomnost veřejnosti nebyla způsobena pochybením na straně těchto čtyř zastupitelů. Jak již je uvedeno výše, faktickou nemožnost veřejnosti zapojit se nějakým způsobem do zasedání byla způsobena primárně tím, že došlo k jednostrannému ukončení on-line zasedání i přes to, že zastupitelé zjevně měli zájem pokračovat. Navíc nelze odhlédnout ani od tehdy platných opatření souvisejících s nouzovým stavem, kdy neúčast veřejnosti přímo na místě zasedání (resp. její účast pouze on-line formou) byla zcela v souladu s hygienickými předpisy upravujícími zasedání zastupitelstev. Jinak řečeno, není nijak neobvyklé, že v tomto období byli všichni zástupci veřejnosti přítomni pouze on-line formou (která byla následně znemožněna Ing. Fouskem) a že tedy nebyl při pokračování zasedání v budově obecního úřadu přítomen nikdo jiný, než tito čtyři zastupitelé.

Za těchto okolností tak není dle názoru našeho odboru možné těmto čtyřem zastupitelům „vyčítat“ pokračování zasedání a to i přesto, že se tohoto zasedání nemohla zúčastnit veřejnost. Pokračování tohoto zasedání tak náš odbor vyhodnotil jako akceptovatelné z hlediska zákona o obcích. Co se pak týče přijatých usnesení, všechna z nich byla přijata hlasy všech čtyř přítomných zastupitelů, tj. nadpoloviční většinou ve smyslu § 87 zákona o obcích. Tato usnesení je tak nutno považovat za platná. A vzhledem k výše uvedenému – tedy tomu, že rezignace podané pěti výše uvedenými náhradníky jsou neplatné a zastupitelstvo obce tak bylo dne 28. dubna 2020 stále sedmičlenné – se na přijímání usnesení nevztahovala ani omezení vyplývající

z § 90 zákona o obcích. Jinak řečeno, zastupitelé měli právo rozhodovat i o záležitostech jako je volba nového vedení obce, výborů či stanovení odměn. Přijatá usnesení tak lze považovat nejen za platná, ale i za zákonná.

Vše výše uvedené tak lze shrnout, že v současné době (pokud samozřejmě nebyly v mezidobí podány jiné rezignace, o nichž by náš odbor nebyl informován) je zastupitelstvo obce i nadále sedmičlenné, a to v následujícím složení: Petrášek, Bláhová, Müller, Havelka, Jirka, Bárta, Fejfar. S účinností od 28. dubna 2020 tedy je novým starostou obce RNDr. Petrášek, místostarostkou pak Mgr. Bláhová. Vzhledem k těmto okolnostem by tedy bylo vhodné, aby co nejdříve došlo k navázání komunikace mezi Ing. Fouskem a RNDr. Petráškem v souvislosti s protokolárním předáním obce novému starostovi, který by se tak mohl naplno ujmout řízení obce. Vzhledem ke všemu výše uvedenému pak tento dopis zasíláme na vědomí i do datové schránky obce Hlincová Hora (tj. zatím k rukám Ing. Fouska), aby i jemu byl znám právní názor Ministerstva vnitra na současnou situaci v obci.

Zároveň upozorňujeme, že vzhledem k tomu, že je zastupitelstvo obce i nadále sedmičlenné, není v tuto chvíli dán důvod pro vyhlášení nových voleb v obci. Pokud by však následně došlo k řádným rezignacím těch osob, jejichž rezignace byly výše vyhodnoceny jako neplatné (Jirka, Bárta, Fejfar, Ratajová, Kos), upozorňujeme nového starostu RNDr. Petráška na jeho povinnost dle § 58 odst. 4 volebního zákona („Nastane-li důvod pro konání nových voleb podle odstavce 1, zašle prostřednictvím krajského úřadu starosta dotčené obce návrh na vyhlášení nových voleb do zastupitelstva obce Ministerstvu vnitra do 30 dnů ode dne, ve kterém tento důvod vznikl. Obdobně postupuje primátor hlavního města Prahy, který zasílá návrh Ministerstvu vnitra. Nové volby vyhlásí ministr vnitra do 30 dnů po obdržení návrhu podle věty první.“).

Ing. Marie Kostruhová
ředitelka odboru

Na vědomí (bez přílohy):

Obec Hlincová Hora
Hlincová Hora 5
373 71 Hlincová Hora
ID DS: qysa9q4
(k rukám Ing. Karla Fouska)

Vyřizuje: Mgr. Martin Vašica
tel. č.: 974 816 485
e-mail: posta@mvcr.cz

USNESENÍ

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Michala Hájka, Ph.D., a soudců JUDr. Marie Trnkové a Mgr. et Mgr. Bc. Petra Jiříka, ve věci

žalobců:

a) Obec Hlincová Hora

se sídlem Hlincová Hora 5, 373 71 Hlincová Hora

b) Ing. Karel Fousek, nar. 13. 1. 1960

bytem Hlincová Hora 50, 373 71 Hlincová Hora

c) Ing. Karel Strolený, nar. 14. 8. 1955

bytem Kodetka Okružní 84, 373 71 Hlincová Hora

d) Bc. Pavel Petrželka, nar. 4. 5. 1980

bytem Ke Hřišti 205, 373 71 Hlincová Hora

e) Mgr. Aleš Fejfar, Ph.D., nar. 6. 1. 1967

bytem Hlincová Hora 39, 373 71 Hlincová Hora

všichni zastoupení advokátem JUDr. Milošem Tuháčkem
se sídlem Převrátilská 330/15, 390 01 Tábor

proti

žalovanému:

Zastupitelstvo obce Hlincová Hora

se sídlem Hlincová Hora 5, 373 71 Hlincová Hora

v řízení o žalobě proti usnesením žalovaného ze dne 28. 4. 2020, č. 7, 8, 9, 10 a 11,

takto:

I. Žaloba se odmítá.

II. Účastníci řízení nemají právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobou ze dne 1. 7. 2020 se žalobci domáhali zrušení usnesení žalovaného ze dne 28. 4. 2020, č. 7, 8, 9, 10 a 11 přijatých na ustavujícím zasedání. Těmito usneseními žalovaný zvolil nového starostu a místostarostku obce Hlincová Hora (usnesení č. 7 a 8), zřídil kontrolní a finanční výbor a zvolil jeho členy (usnesení č. 9), rozhodl o výši odměn zastupitelů a dalších funkcionářů (usnesení č. 10) a zrušil své usnesení ze dne 17. 10. 2019, č. 65, o výpovědi smlouvy o nájmu sportovního areálu ze dne 15. 9. 2009 a odstoupení od smlouvy o spolupráci mezi obcí Hlincová Hora a SK Hlincovka (usnesení č. 11).

2. Součástí žaloby byl též návrh na přiznání jejího odkladného účinku a vydání předběžného opatření spočívajícího v tom, aby krajský soud uložil žalovanému zdržet se jakéhokoli rozhodování dle § 84 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení).

II. Právní hodnocení krajského soudu

3. Krajský soud se nejprve zabýval otázkou splnění podmínek řízení; dospěl přitom k závěru, že postrádá pravomoc ve věci rozhodovat, resp. jedná se o žalobu podanou osobami zjevně neoprávněnými.
4. Dle § 4 s. ř. s. platí, že soudy ve správním soudnictví rozhodují o „*žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy*“. Dále správní soudy rozhodují o ochraně proti nečinnosti správního orgánu, ochraně před nezákonným zásahem správního orgánu, kompetenčních žalobách a dále ve věcech volebních a ve věcech místního a krajského referenda, ve věcech politických stran a politických hnutí a o zrušení opatření obecné povahy nebo jeho částí pro rozpor se zákonem.
5. Žalobou napadená usnesení žalovaného však svou povahou nespádají ani do jedné z uvedených kategorií.
6. Žalobci své podání koncipovali jako žalobu proti rozhodnutí správního orgánu ve smyslu § 65 s. ř. s. Usnesení zastupitelstva obce (žalovaného) však nepředstavují rozhodnutí správního orgánu v oblasti veřejné správy, tj. vrchnostenské rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob. Jedná se totiž o projev kreační pravomoci samosprávného orgánu, tj. tvorbu orgánů obce (usnesení č. 7 až 9), resp. tvorbu vůle ve vztahu k nakládání s finančními prostředky obce (usnesení č. 10) či závazkovým vztahům obce a dalších subjektů (usnesení č. 11).
7. Na věc pak nedopadá ani § 67, dle něhož se ustanovení o řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu přiměřeně použijí též v případě, kdy zvláštní zákon (v posuzované věci by připadalo v úvahu shora citované obecní zřízení) svěřuje „*a) správnímu úřadu pravomoc podat žalobu proti usnesení nebo opatření orgánu územního samosprávného celku v samostatné působnosti, b) orgánu územního samosprávného celku oprávnění podat žalobu proti rozhodnutí o rozpuštění zastupitelstva*“. Žalobci nejsou správním úřadem, jež by byl oprávněn podat žalobu ve smyslu písm. a). V posuzované věci pak žalobci nevystupují ani coby orgán územního samosprávného celku v řízení proti rozhodnutí o rozpuštění zastupitelstva dle písm. b).
8. Pokud by tedy krajský soud vycházel z vůle žalobců napadnout usnesení žalovaného žalobou dle § 65 s. ř. s., postrádal by pravomoc v takovéto věci rozhodnout. Pokud by krajský soud případně jejich žalobu dle obsahu posoudil jako podání ve smyslu § 67 s. ř. s., jednalo by se o návrh podaný osobami k tomu zjevně neoprávněnými. V obou případech by však krajský soud žalobu nemohl věcně projednat.

III. Závěr a náklady řízení

9. Jelikož pro shora uvedený nedostatek podmínky řízení není možné v řízení pokračovat, neboť absencí pravomoci soudu, potažmo podání žaloby osobami zjevně neoprávněnými nelze žádným způsobem zhojit, krajský soud žalobu podle § 46 odst. 1 písm. a) a c) s. ř. s. odmítl.
10. O nákladech řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 3 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li žaloba odmítnuta.
11. Jelikož krajský soud bez zbytečných odkladů rozhodl ve věci samé, nebylo již zapotřebí samostatně rozhodovat o akcesorických návrzích na přiznání odkladného účinku žaloby a vydání předběžného opatření.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Českých Budějovicích 8. července 2020

JUDr. Michal Hájek, Ph.D., v. r.
předseda senátu

Jaroslava
Máchová Digitálně
podepsal
Jaroslava Máchová
Datum: 2020.07.09
11:31:06 +02'00'

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Michala Hájka, Ph.D., a soudců Mgr. Heleny Nutilové a Mgr. et Mgr. Bc. Petra Jiříka, ve věci

žalobců: **b) Ing. Karel Fousek**

c) Ing. Karel Strolený;

d) Bc. Pavel Petrželka.

e) Mgr. Aleš Fejfar, Ph.D.

všichni zastoupení advokátem JUDr. Milošem Tuháčkem
se sídlem Převrátilská 330/15, 390 01 Tábor

proti

žalovanému:

Zastupitelstvo obce Hlincová Hora

se sídlem Hlincová Hora 5, 373 71 Hlincová Hora

zastoupenému advokátem Mgr. Lukášem Kučerou

se sídlem Lipenská 869/17, 370 01 České Budějovice

v řízení o žalobě žalobce b) na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného spočívajícím v přijetí usnesení ze dne 28. 4. 2020, č. 7, jímž zvolil nového starostu obce Hlincová Hora, o žalobě žalobce c) na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného spočívajícím v přijetí usnesení ze dne 28. 4. 2020, č. 8, jímž zvolil novou místostarostku

obce Hlincová Hora, a o žalobě žalobců b), c), d) a e) na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného spočívajícím v přijetí usnesení ze dne 28. 4. 2020, č. 9, jímž zřídil kontrolní a finanční výbor obce Hlincová Hora a zvolil jejich členy,

takto:

- I. Žaloba žalobce b) na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného spočívajícím v přijetí usnesení ze dne 28. 4. 2020, č. 7, jímž zvolil nového starostu obce Hlincová Hora, **se zamítá.**
- II. Žaloba žalobce c) na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného spočívajícím v přijetí usnesení ze dne 28. 4. 2020, č. 8, jímž zvolil novou místostarostku obce Hlincová Hora, **se zamítá.**
- III. Žaloba žalobců b), c), d) a e) na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného spočívajícím v přijetí usnesení ze dne 28. 4. 2020, č. 9, jímž zřídil kontrolní a finanční výbor obce Hlincová Hora a zvolil jejich členy, **se zamítá.**
- IV. Žalobci jsou **povinni** společně a nerozdílně zaplatit žalovanému na náhradě nákladů řízení částku **20 570 Kč** do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a průběh dosavadního řízení

1. Žalobou ze dne 1. 7. 2020 se žalobci dle § 65 s. ř. s. domáhali zrušení usnesení žalovaného ze dne 28. 4. 2020, č. 7, 8, 9, 10 a 11 přijatých na ustavujícím zasedání. Těmito usneseními žalovaný zvolil nového starostu a místostarostku obce Hlincová Hora (usnesení č. 7 a 8), zřídil kontrolní a finanční výbor a zvolil jejich členy (usnesení č. 9), rozhodl o výši odměn zastupitelů a dalších funkcionářů (usnesení č. 10) a zrušil své usnesení ze dne 17. 10. 2019, č. 65, o výpovědi smlouvy o nájmu sportovního areálu ze dne 15. 9. 2009 a odstoupení od smlouvy o spolupráci mezi obcí Hlincová Hora a SK Hlincovka (usnesení č. 11).
2. Krajský soud usnesením ze dne 8. 7. 2020, čj. 61 A 19/2020-38, žalobu ve vztahu ke všem žalobcům odmítl. O kasační stížnosti proti tomuto usnesení rozhodl Nejvyšší správní soud svým rozsudkem ze dne 14. 12. 2020, čj. 6 As 233/2020-60, tak, že žalobu žalobkyně a) – obec Hlincová Hora – odmítl a ve vztahu k žalobcům b), c), d) a e) usnesení zdejšího soudu ze dne 8. 7. 2020 zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Pro přehlednost krajský soud nadále zachovává původní označení žalobců b), c), d) a e).
3. Na základě závěrů obsažených v citovaném rozsudku Nejvyššího správního soudu krajský soud žalobce b), c), d) a e) usnesením ze dne 27. 1. 2021, čj. 61 A 19/2020-63, vyzval k úpravě žalobního typu, popřípadě ke sdělení, že na druhu žalobního typu trvají.
4. Dne 8. 2. 2021 obdržel krajský soud podání žalobců b), c), d) a e), jehož obsah posoudil jako částečné zpětvzetí žaloby podle § 37 odst. 4 s. ř. s., a to konkrétně jako zpětvzetí žaloby proti usnesením č. 10 a č. 11 žalobci b), c), d) a e), dále jako zpětvzetí žaloby proti usnesení č. 7 žalobci c), d) a e) a nakonec jako zpětvzetí žaloby proti usnesení č. 8 žalobci b) d) a e). Usnesením ze dne 25. 2. 2021, čj. 61 A 19/2020-83, krajský soud řízení v rozsahu usnesení č. 10 a 11 zastavil a dále vzal na vědomí zpětvzetí žaloby žalobci c), d) a e) v rozsahu usnesení č. 7 a zpětvzetí žaloby žalobci b), d) a e) v rozsahu usnesení č. 8. Řízení tak nadále pokračuje

ve vztahu k žalobě žalobce b) proti usnesení č. 7, žalobě žalobce c) proti usnesení č. 8 a žalobcům b), c), d) a e) proti usnesení č. 9.

5. Součástí podání ze dne 8. 2. 2021 byl též návrh žalobců na změnu žalobního typu. Žalobce b) nadále požaduje, aby krajský soud určil, že usnesení č. 7 bylo nezákonným zásahem do jeho práva vykonávat pravomoci starosty ode dne voleb do zastupitelstva obce do zvolení nového starosty, a aby žalovanému zakázal pokračovat v odpírání možnosti žalobce b) vykonávat pravomoci starosty. Žalobce c) nadále požaduje, aby krajský soud určil, že usnesení č. 8 bylo nezákonným zásahem do jeho práva vykonávat pravomoci místostarosty ode dne voleb do zastupitelstva obce do zvolení nového místostarosty, a aby žalovanému zakázal pokračovat v odpírání možnosti žalobce c) vykonávat pravomoci místostarosty. Všichni žalobci pak požadují, aby krajský soud určil, že usnesení č. 9 bylo nezákonným zásahem do jejich práv ucházet se o funkce v kontrolním a finančním výboru.
6. Krajský soud usnesením ze dne 4. 3. 2021, čj. 61 A 19/2020-100, změnu žalobního typu připustil.

II. Shrnutí žalobní argumentace

7. Níže krajský soud stručně reprodukuje jednak relevantní argumentaci žalobců uvedenou v původní žalobě, a jednak i argumentaci obsaženou v jejím doplnění, jímž změnili původně navrhaný žalobní petit.
8. Žalobci souhrnně k věci uvedli, že dne 14. 3. 2020 se uskutečnily volby do zastupitelstva obce Hlincová Hora, přičemž za volební stranu Sdružení nezávislých kandidátů Hlincová Hora získali v sedmičlenném zastupitelstvu mandát člena zastupitelstva obce žalobci b) a c) a dále Ing. Václav Hanus (náhradníky byli Ing. Jiří Jirka, Ing. Luděk Bárta, Mgr. Aleš Fejfar, Ph.D., Jana Ratajová a Ing. Jan Kos). Dne 23. 4. 2020 jmenované osoby na mandát zastupitele, resp. náhradníka rezignovali. Platnost rezignací dle názoru žalobců potvrdil Krajský úřad Jihočeského kraje přípisem ze dne 1. 6. 2020.
9. Zastupitelé, kteří na ustavující schůzi složili slib (Mgr. Ilona Bláhová, RNDr. Josef Petrášek, Bc. Jan Havelka a Ing. Jirí Müller), uvedené rezignace neuznali a nerespektovali zákonný postup žalobce b), který prohlásil, že není možné pokračovat v dalším jednání z důvodu poklesu počtu zastupitelů pod pět, a upozornil, že zastupitelstvo bude dále pracovat s omezenými pravomocemi až do vyhlášení předčasných voleb Ministerstvem vnitra. Uvedení zastupitelé přesto pokračovali v jednání a přijali mimo jiné usnesení napadená touto žalobou. V tomto postupu, který je rozporný s § 90 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), žalobci spatřují zásah do svých veřejných subjektivních práv.
10. V případě žalobců b) a c) se jedná o zásah do práva na svobodný výkon mandátu zastupitele a výkonu funkce starosty, resp. místostarosty (oba byli usneseními č. 7, resp. č. 8 zkráceni i na svém ústavním právu na rovný přístup k voleným a jiným veřejným funkcím podle čl. 21 odst. 4 Listiny základních práv a svobod). Dle § 107 obecního zřízení totiž měli své funkce vykonávat ode dne voleb do zastupitelstva obce do zvolení nového starosty nebo místostarosty. Pokud byl nový starosta a místostarosta zvolen nezákonně, je zásah do práv dosavadního starosty a dosavadního místostarosty zjevný.
11. Žalobci b), c), d) a e) byli usnesením č. 9 zkráceni na svém aktivním i pasivním volebním právu, neboť všichni občané obce mají právo ucházet se o tyto funkce před zastupitelstvem obce, které k tomu bude oprávněno, tj. které nebude rozhodovat v rozporu s § 90 obecního zřízení.
12. Žalobci uvedli, že se proti „alternativnímu“ výkladu, dle něhož nejsou rezignace náhradníků platné, taktéž bránili žalobou. Proti zamítavému rozsudku Městského soudu v Praze ze dne

10. 12. 2020, čj. 11 A 69/2020-74, pak podali kasační stížnost. Náhradníci za volební stranu Sdružení nezávislých kandidátů Hlincová Hora dne 23. 4. 2020 prohlásili, že rezignují na mandát zastupitele obce Hlincová Hora, čímž jasně vyjádřili svou vůli nenastoupit do funkcí zastupitelů obce. Vyvozovat z dílčích nepřesností neplatnost rezignací (spočívající zejména v nesouladu projevu vůle), je v rozporu se základními právními zásadami. Pro formalistický výklad projevů vůle náhradníků není žádný důvod, neboť nikdo jiný nemá právo na to, aby zvolené osoby funkce vykonávaly, jinými slovy, nemůže je do výkonu funkcí „nutit“. Je naopak třeba volit výklad upřednostňující autonomii vůle (srov. například rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 21. 3. 2019, sp. zn. Cdo 1141/2017-111). Přepjatý formalismus pak nemá místo ani v oblasti veřejného práva (k tomu žalobci odkázali na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 9. 2008, čj. 1 As 30/2008-49, č. 1746/2009 Sb. NSS). V tomto případě byl projev vůle jednoznačný, a to rezignace na mandát. Za situace, kdy došlo již k rezignaci na mandát zastupitelů, je potřeba ostatní rezignace vyhodnotit tak, že ostatní rezignovali na post náhradníka. I kdyby bylo nutno posoudit situaci tak, že došlo k rezignaci na post zastupitele, pak by taková rezignace nabyla na účinnosti okamžikem uplynutí předmětné zákonem stanovené lhůty pro zánik mandátu zastupitele, tj. dnem následujícím po rezignaci zastupitele.

13. Žalobci poukázali na skutečnost, že obdobným způsobem postupovali zastupitelé obce Hlincová Hora (RNDr. Josef Petrášek, Mgr. Ilona Bláhová, Bc. Jan Havelka) a jejich náhradníci (Zdeněk Zunt, Jaroslav Petřů, Pavel Filip, Milena Bergerová, Michal Bumba a Michal Konýček), kteří podali rezignace dne 13. 8. 2019. V důsledku těchto rezignací byly následně vyhlášeny nové volby. Krajský úřad Jihočeského kraje stejně vyhodnotil i rezignace ze dne 23. 4. 2020. Postupoval tak v souladu se zásadami právní jistoty a legitimního očekávání ve smyslu § 2 odst. 4 správního řádu (k tomu žalobci poukázali na nález Ústavního soudu ze dne 27. 3. 2003 sp. zn. IV. ÚS 690/01). Na uvedeném nic nemění ani sdělení Ministerstva vnitra ze dne 17. 4. 2020, čj. MV-61787-2/OV-2020, dle něhož je třeba vždy pečlivě vážit, v jakém právním postavení se osoba, která nechce být členem zastupitelstva obce, nachází.
14. Žalobci považují za platné již původní rezignace ze dne 23. 4. 2020, přičemž vlastnoručně psané rezignace ze dne 24. 4. 2020 a 27. 4. 2020 měly za cíl pouze napravení případných nedostatků. Nepostačují pak pouhé subjektivní pochybnosti, že tyto rezignace nebyly včas vyhotoveny a doručeny žalobci b), tj. původnímu starostovi. Žalobce e), jakož i Jiří Jírka a Luděk Bárta jsou však přesto na webových stránkách obce uvedeni jako zastupitelé. Například Luděk Bárta pak i výslovně odmítl pozvání na jednání zastupitelstva právě s odkazem na svou rezignaci.
15. Žalobci odmítli, že by se v případě podaných rezignací jednalo o zneužití práva. Zopakovali přitom, že k výkonu volené funkce nemůže být nikdo „nucen“, přičemž pro závěr o zneužití práva nesvědčí ani žádné zcela mimořádné okolnosti (např. opakované rezignace po nových volbách) ve smyslu nálezu Ústavního soudu 4. 5. 2011, sp. zn. Pl. ÚS 6/11. Cílem rezignací nebylo poškodit jiného či získání vlastních výhod a nemělo ani žádný nedovolený důsledek. Tvrzení žalovaného o údajných ekonomických zájmech žalobců b) a c) i ekonomických zájmech třetích osob není ničím podloženo. S odkazem na komentářovou literaturu žalobci uvedli, že institut zneužití práva má být aplikován restriktivně, přičemž dle judikatury se jedná o prostředek *ultima ratio* (k tomu žalobci poukázali na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 5. 2010, čj. 1 As 70/2008-74, č. 2099/2010 Sb. NSS). Za zneužití práva lze naopak považovat postup zastupitelstva, které v rozporu s rezignacemi kandidátů Sdružení nezávislých kandidátů Hlincová Hora přijímá usnesení o věcech, o kterých nemá dle § 90 obecního zřízení pravomoc rozhodovat.
16. Žalobci navrhli provést důkaz zápisem o výsledku voleb do zastupitelstva obce Hlincová Hora ze dne 14. 3. 2020, rezignacemi žalobců b), c) a e) a dále Václava Hanuse, Jiřího Jírky, Luděka

Bárty, Jany Ratajové a Jana Kose na mandát zastupitele, resp. náhradníka zastupitele ze dne 23. 4. 2020, zápisem z ustavujícího zasedání zastupitelstva obce Hlincová Hora konaného dne 28. 4. 2020 podepsaným žalobcem c), zápisem z ustavujícího zasedání zastupitelstva obce Hlincová Hora konaného dne 28. 4. 2020 podepsaným zastupiteli Petráškem, Müllerem, Havelkou a Bláhovou, rezignacemi Luďka Bárty, Jany Ratajové, Jana Kosa a Jiřího Jirky na mandát zastupitele ze dne 24. a 27. 4. 2020, protokolem Krajského úřadu Jihočeského kraje o ústním podání ze dne 3. 6. 2020, žalobou podanou dne 30. 6. 2020 k Městskému soudu v Praze, dopisem žalobce b) Ministerstvu vnitra prostřednictvím Krajského úřadu Jihočeského kraje ze dne 21. 5. 2020, žádostí o doplnění návrhu na vyhlášení nových voleb do zastupitelstva obce Hlincová Hora ze dne 1. 6. 2020, obsahem webové stránky <https://www.hlincovahora.cz/obec/zastupitelstvo/>, výtiskem e-mailu Luďka Bárty ze dne 25. 6. 2020 adresovaném RNDr. Josefu Petráškoví, zápisem ze zasedání zastupitelstva obce Hlincová Hora ze dne 21. 12. 2020, č. 6N/2020, a dopisem žalobce b) Ministerstvu vnitra prostřednictvím Krajského úřadu Jihočeského kraje ze dne 10. 9. 2019, s podanými rezignacemi na mandát zastupitele a rezignacemi na postavená náhradníka zastupitele ze dne 11. a 12. 8. 2019.

17. Žalobci navrhují, aby krajský soud rozhodl, jak je uvedeno shora v odstavci 5.

III. Shrnutí vyjádření žalovaného a repliky žalobců

18. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že se ztotožňuje se stanoviskem Ministerstva vnitra ze dne 26. 5. 2020 vydaným k žádosti RNDr. Josefa Petráška, dle něhož pokud žalobci b) a c) a Václav Hanus rezignovali na mandát zastupitele dne 23. 4. 2020, pak náhradníkům vznikl tento mandát dne 24. 4. 2020. Až v tento den pak původní náhradníci mohli rezignovat na mandát zastupitele. Jejich rezignace na mandát zastupitele ze dne 23. 4. 2020 jsou tudíž neplatné.
19. Tento výklad žalovaný nepovažuje za příliš formalistický, neboť § 56 odst. 1 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů (dále jen „volební zákon“), zcela jednoznačně stanovuje, kdy mandát náhradníkům vzniká. Jakkoli měli náhradníci možnost podat rezignaci kdykoli od 24. 4. 2020 k rukám starosty RNDr. Josefa Petráška, neučinili tak (pokud se takto rozhodli, zasedání zastupitelstva se neúčastní a vyčkávají na výsledek soudního řízení, je to jejich rozhodnutím). Žalobci b) přitom Ministerstvo vnitra zaslalo ještě před učiněním rezignací sdělení ze dne 17. 4. 2020, dle něhož je třeba pečlivě zvážit, v jakém právním postavení se osoba, která nechce být členem zastupitelstva, nachází, zda je již členem zastupitelstva nebo v postavení náhradníka.
20. Dle žalovaného je pak zřejmé, že další rezignace náhradníků za kandidátku Sdružení nezávislých kandidátů byly učiněny až dodatečně a byly antedatovány (nebyly tedy učiněny ve dnech 24. 4. a 27. 4. 2020). Žalobce b) je totiž předložil Krajskému úřadu Jihočeského kraje až po vydání stanoviska Ministerstva vnitra, a to dne 3. 6. 2020. Do té doby se tyto dodatečné rezignace nikde neobjevily.
21. V případě žalobce b) pak nebylo postupováno v souladu s § 55 odst. 2 písm. b) volebního zákona, dle něhož je starosta povinen podat rezignaci na zasedání zastupitelstva obce; k tomu ovšem nedošlo. Naopak je zřejmé, že žalobce b) podal *de facto* stejnou rezignaci jako další dva členové zastupitelstva za kandidátku Sdružení nezávislých kandidátů Hlincová Hora a tuto doručil žalobci c) jako tehdejšímu místostarostovi obce. Na zasedání zastupitelstva pak pouze oznámil, že již před zasedáním rezignoval spolu s ostatními. K témuž závěru ostatně dospěl i Městský soud v Praze v rozsudku ze dne 10. 12. 2020, čj. 11 A 69/2020-74.
22. Ve vztahu k otázce zneužití práva žalovaný uvedl, že jediným účelem rezignací všech členů opoziční kandidátky bylo udržet žalobce b) a c) ve vedení obce. Rezignace byly učiněny

okamžitě po výsledku voleb, který byl pro rezignující nepříznivý a poté, kdy rezignující neuspěli s žalobou na neplatnost voleb. Důvodem tohoto postupu byly kromě snahy obejít tímto způsobem demokratický výsledek voleb do zastupitelstva obce i ekonomické zájmy žalobců b) a c), kteří svým obchodním společnostem zadávali za obec Hlincová Hora různé zakázky. Rezignace tak sledovaly cíl, který není souladný se zákonem. Dle názoru žalovaného jsou z důvodu zneužití práva neplatné rezignace náhradníků, nýbrž i samotných členů zastupitelstva.

23. V případě rezignací členů zastupitelstva a náhradníků sdružení KODETKA SPOLU a HLINCOVKA SPOLU v roce 2019 se jednalo o jinou situaci, neboť tito zastupitelé na své mandáty rezignovali až v průběhu svého volebního období cca 10 měsíců po předchozích volbách, a to z důvodů, že měli zásadní námitky proti způsobu vedení obce ze strany zejména žalobce b) a žalobce c) a že jim nebylo umožněno se žádným způsobem na samosprávě obce podílet. Žádná správní praxe se tedy v daném ohledu ani nevytvořila.
24. Žalovaný dále uvedl, že žalobce b) jednostranným ukončením ustavujícího zasedání zastupitelstva dne 28. 4. 2020 bez možnosti zastupitelů reagovat na jím učiněné přednesy a možnosti zapojení veřejnosti do jednání porušil § 93 odst. 3 obecního zřízení.
25. Nelze taktéž přehlédnout, že žalobci b) a c) vykonávali v rozhodné době své funkce starosty a místostarosty dle § 107 obecního zřízení již pouze provizorně za účelem předání řízení obce novým funkcionářům dle výsledku voleb. Svým postupem tak nejenže zneužili právo rezignovat na mandát zastupitele, nýbrž i své právo vykonávat dočasné a provizorně funkci starosty a místostarosty, aby obešli výsledek voleb.
26. Žalovaný navrhl, aby krajský soud žalobu zamítl, a požaduje též náhradu nákladů řízení.
27. Žalobci v replice k vyjádření žalovaného uvedli, že právní podstatou sporu je nerespektování jednoznačně projevené vůle zvolených zastupitelů a náhradníků za volební stranu Sdružení nezávislých kandidátů Hlincová Hora rezignovat na jejich postavení, a to na základě formalistického přístupu Ministerstva vnitra, který aproboval též Městský soud v Praze shora citovaným rozsudkem čj. 11 A 69/2020-74. Žalobci dále vyjádřili pochybnost, zda lze vůbec v souvislosti s rezignací na mandát zastupitele obce, resp. na postavení náhradníka, vůbec pojmově hovořit o možnosti zneužití práva. Nikdo totiž nemůže být nucen vykonávat volenou funkci, a to ani „krátký čas“. Zastupitelé a náhradníci za volební stranu Sdružení nezávislých kandidátů Hlincová Hora nemohli být nuceni setrvat ve svých pozicích „alespoň chvíli“, aby 4 zástupci jiných stran v sedmičlenném zastupitelstvu mohli zvolit nového starostu a místostarostu a ujmout se „vlády“ v obci. Tvrzení žalovaného o ekonomických zájmech žalobců b) a c) označili žalobci za nepodložená a difamující; nemají však pro posouzení věci žádný význam.

IV. Průběh jednání a shrnutí provedeného dokazování

28. Žalovaný při jednání konaném dne 28. 4. 2021 zevrubně shrnul svou dřívější argumentaci a setrval na svém procesním stanovisku. Žalobci, ani jejich zástupce se k jednání bez omluvy nedostavili. Krajský soud usnesením rozhodl tak, že bude jednat v jejich nepřítomnosti.
29. Krajský soud při jednání provedl k návrhu účastníků důkaz dále uvedenými listinami, které se pojí s projednávanými částmi žaloby, z nichž učinil níže popsaná skutková zjištění.
30. Ze zápisu o výsledku voleb do zastupitelstva obce Hlincová Hora ze dne 14. 3. 2020 vyplývá, že do zastupitelstva byli zvoleni Mgr. Ilona Bláhová za stranu KODETKA SPOLU, žalobci b) a c) a Ing. Václav Hanus za Sdružení nezávislých kandidátů Hlincová Hora a RNDr. Josef Petrášek, Bc. Jan Havelka a Ing. Jiří Müller za stranu HLINCOVKA SPOLU. Náhradníky

za Sdružení nezávislých kandidátů Hlincová Hora byli Ing. Jiří Jirka, Ing. Luděk Bárta, Mgr. Aleš Fejfar, Ph.D., Jana Ratajová a Ing. Jan Kos.

31. V listinách ze dne 23. 4. 2020 nadepsaných jako „REZIGNACE NA MANDÁT ZASTUPITELE“ [vždy s odkazem na § 55 odst. 2 písm. c) volebního zákona] žalobci a), b) a e) a dále Ing. Václav Hanus, Ing. Jiří Jirka, Ing. Luděk Bárta, Jana Ratajová a Ing. Jan Kos každý samostatně uvedli, že rezignují „na mandát zastupitele obce Hlincová Hora“. Uvedené listiny obsahují vlastnoruční podpisy jmenovaných osob. Na rezignační listině žalobce b) je uvedeno, že ji dne 23. 4. 2020 převzal žalobce c), což stvrdil svým podpisem. Na ostatních listinách je uvedeno, že je dne 23. 4. 2020 převzal žalobce b), což taktéž stvrdil svým podpisem. V ručně psaných listinách ze dne 24. 4. 2020 a 27. 4. 2020 Ing. Jiří Jirka, Ing. Luděk Bárta, Jana Ratajová a Ing. Jan Kos znovu uvedli, že rezignují na mandát zastupitele obce Hlincová Hora. Listiny v den jejich vyhotovení 24. 4. 2020, resp. 27. 4. 2020 převzal žalobce b), což stvrdil svým podpisem.
32. Ze zápisu z ustavujícího zasedání zastupitelstva obce Hlincová Hora ze dne 28. 4. 2020 podepsaného žalobcem c) vyplývá, že toto zasedání se konalo formou videokonference z důvodu krizových opatření přijatých vládou České republiky v souvislosti s koronavirovou epidemií. Ustavujícímu zasedání předsedal a řídil jej žalobce b) - původní starosta obce. Zapisovatelem byl určen žalobce e) a ověřovateli zápisu žalobce c) a Ing. Václav Hanus. Žalobce b) konstatoval usnášeníschopnost zastupitelstva, neboť byla přítomna nadpoloviční většina ze sedmi nově zvolených zastupitelů obce. Čtyři zastupitelé (konkrétně Mgr. Ilona Bláhová, RNDr. Josef Petrášek, Bc. Jan Havelka a Ing. Jiří Müller) následně složili slib zastupitele. Předsedající žalobce b) dále oznámil, že tři zbývající zastupitelé [konkrétně žalobci b), c) a Ing. Václav Hanus – všichni za Sdružení nezávislých kandidátů Hlincová Hora] a rovněž všichni náhradníci zvolení za tuto volební stranu rezignovali na své mandáty ještě před ustavujícím zasedáním zastupitelstva. Žalobce b) upozornil, že z tohoto důvodu poklesl počet zastupitelů pod 5, není možné pokračovat v jednání a že zastupitelstvo obce má s ohledem na tuto skutečnost omezené pravomoci, jejichž rozsah vyplývá z § 90 obecního zřízení, a to až do vyhlášení nových voleb. Do té doby budou obec ve funkcích starosty a místostarosty nadále řídit žalobce b) a žalobce c). Žalobce b) poté ukončil ustavující zasedání zastupitelstva po 9 minutách od jeho zahájení.
33. Shora popsany průběh počátku jednání ustavujícího zasedání zastupitelstva je shodně popsán také v zápise z ustavujícího zasedání zastupitelstva obce Hlincová Hora dne 28. 4. 2020 podepsaném RNDr. Josefem Petráškem (s označením funkce „starosta“), Ing. Jiřím Müllerem a Bc. Janem Havelkou (označenými jako „ověřovatelé“) a Mgr. Ilonou Bláhovou (označenou jako „zapisovatelka“). Dále je v tomto zápisu uvedeno, že uvedení čtyři zastupitelé, kteří složili slib, byli na zasedání osobně přítomni v prostorách obecního úřadu a byli prostřednictvím videokonference propojeni se třemi zbývajícími zastupiteli včetně předsedajícího žalobce b). Videokonferenci měl žalobce b) ukončit bez možnosti ostatních přítomných zastupitelů vyjádřit se k uvedeným sdělením. Čtyři zastupitelé, kteří složili slib a kteří byli fyzicky přítomni v budově obecního úřadu, zpochybnili rezignaci náhradníků členů zastupitelstva, přičemž se domnívali, že zastupitelstvo lze náhradníky doplnit. Z jejich pohledu proto ustavující zasedání zastupitelstva řádně pokračovalo. Předsedajícím byl zvolen nejstarší zastupitel obce a určení byli rovněž zapisovatelka a ověřovatelé zápisu. Tito čtyři zastupitelé obce poté přijali (vždy jednomyslně) mimo jiné usnesení následujícího znění:

Usnesení č. 7: „Starostou obce Hlincová Hora byl zvolen RNDr. Josef Petrášek.“

Usnesení č. 8: „Místostarostkou obce Hlincová Hora byla zvolena Mgr. Ilona Bláhová.“

Usnesení č. 9: „Byly zřízeny kontrolní a finanční výbor, oba výbory tříčlenné. Kontrolní výbor: předseda Ing. Jan Müller, členové Jaroslav Petráš a Zdeněk Zunt. Finanční výbor: předseda Bc. Jan Havelka, členové Michal Konjček a Iva Mit'ková.“

34. Z § 7 odst. 4 písm. d) jednacího řádu zasedání žalovaného ze dne 5. 12. 2006 vyplývá, že po zahájení zasedání starosta určí dva členy zastupitelstva za ověřovatele zápisu.
35. Ministerstvo vnitra ve vyjádření ze dne 26. 5. 2020 vydaného k žádosti RNDr. Josefa Petráška uvedlo, že považuje rezignace náhradníků za Sdružení nezávislých kandidátů Hlincová Hora za formálně vadné, neboť je v nich uvedeno, že tito rezignují na mandát zastupitele, ačkoli ke dni rezignace byli stále ještě v pozici náhradníků. Zastupitelstvo obce Hlincová Hora je tak dle názoru ministerstva stále sedmičlenné a za Sdružení nezávislých kandidátů Hlincová Hora jsou zastupiteli Ing. Jiří Jirka, Ing. Luděk Bárta a žalobce e). Usnesení přijatá na jednání zastupitelstva dne 28. 4. 2020 jsou tudíž platná.
36. Z e-mailu ze dne 22. 6. 2020 dále vyplývá, že RNDr. Josef Petrášek pozval na jednání zastupitelstva konané dne 29. 6. 2020 mimo jiné žalobce e) a Ing. Ludka Bártu (ten v odpovědi ze dne 25. 6. 2020 pozvání s poukazem na svou dřívější rezignaci na funkci zastupitele odmítl).
37. Dle zápisu ze zasedání žalovaného dne 29. 6. 2020 žalovaný přijal usnesení č. 7 následujícího znění: „*Zastupitelstvo obce souhlasí se změnou složení kontrolního výboru. Novým členem kontrolního výboru je p. Aleš Fejfar a složení kontrolního výboru je: předseda Jiří Müller, členové výboru Zdeněk Zunt a Aleš Fejfar.*“
38. Dle zápisu ze zasedání žalovaného dne 7. 9. 2020 mělo být jedním z bodů tohoto jednání složení slibů nových členů zastupitelstva. Dle bodu č. 1 tohoto zápisu RNDr. Josef Petrášek (s označením funkce „starosta“) konstatoval, že s ohledem na neúčast zastupitelů, jichž se složení slibu týká, je výzva ke složení slibu bezpředmětná. K dotazu paní Petráškové dále uvedl, že se jedná o žalobce e) a Ing. Jiřího Jirku a Ing. Ludka Bártu. Taktéž dle zápisu ze zasedání žalovaného dne 21. 12. 2020, č. 6N/2020, mělo být jedním z bodů tohoto jednání složení slibů nových členů zastupitelstva. Dle bodu č. 1 tohoto zápisu RNDr. Josef Petrášek (s označením funkce „starosta“) konstatoval, že sliby nových členů zastupitelstva složit nelze, neboť žalobce e) a Ing. Jiří Jirka, Ing. Luděk Bárta nejsou jednání přítomni.
39. Žalobce b) spolu s podáním ze dne 21. 5. 2020 postoupil rezignace shora uvedených osob Ministerstvu vnitra prostřednictvím Krajského úřadu Jihočeského kraje. Ten přípisem ze dne 1. 6. 2020 žalobci b) sdělil, že jeho podání vyhodnotil jako návrh na vyhlášení nových voleb, k němuž jsou přiloženy rezignace na mandát zastupitelů a jejich náhradníků a dále vyzval žalobce b) k předložení kopie hlasovacího lístku a zápisu o provedení voleb.
40. Obdobně žalobce b) postupoval již v roce 2019, kdy spolu s podáním ze dne 10. 9. 2019 předložil Ministerstvu vnitra prostřednictvím Krajského úřadu Jihočeského kraje rezignační listiny ze dne 11. a 12. 8. 2019, jimiž na funkci zastupitele rezignovali RNDr. Josef Petrášek, Mgr. Ilona Bláhová, Bc. Jan Havelka, Zdeněk Zunt, Jaroslav Petrů, Pavel Filip, Milena Bergerová, Michal Bumba a Michal Konýček.
41. Z protokolu Krajského úřadu Jihočeského kraje o ústním podání ze dne 3. 6. 2020 se podává, že žalobce b) ústně do protokolu uvedl, že na základě iniciativy žalobce e) převzal od žalobce e), Jiřího Jirky, Ludka Bártu, Jany Ratajové a Jana Kose jejich rezignace vyhotovené vlastnoručně. Žalobce b) spolu s právním zástupcem obce Mgr. Pixou konstatoval, že již rezignace ze dne 23. 4. 2020 jsou platné, přičemž bylo postupováno stejně jako při podávání rezignací v srpnu 2019, na jejichž základě byly vyhlášeny nové volby.
42. Z výtisku webových stránek obce Hlincová Hora ze dne 8. 2. 2021 plyne, že jsou na nich uvedeni coby starosta RNDr. Josef Petrášek, místostarostka Mgr. Ilona Bláhová a členové zastupitelstva žalobce e), Ing. Luděk Bárta, Bc. Jan Havelka, Ing. Jiří Jirka a Ing. Jiří Müller.
43. Krajský soud usnesením zamítl důkazní návrh žalobou obce Hlincová Hora, žalobce b) a Hany Maxové na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu ze dne 30. 6. 2020,

neboť sama skutečnost, že se žalobci bránili proti postupu Ministerstva vnitra správní žalobou, nemá na posouzení nynější věci, jejímž předmětem je přezkum zcela jiného zásahu, jakýkoli vliv.

44. Pouze pro úplnost krajský soud poznamenává, že neprováděl dokazování nájemní smlouvou ze dne 15. 9. 2008 uzavřenou mezi obcí Hlincová Hora a Sportovním klubem Hlincovka, o. s., neboť tento důkazní návrh se týkal návrhu na přiznání odkladného účinku, a navíc se vztahoval pouze k té části žaloby, kterou žalobci vzali zpět.

V. Právní hodnocení krajského soudu

45. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů. Vycházel přitom s ohledem na navrhovaný žalobní petit ze skutkového a právního stavu ke dni svého rozhodnutí (§ 87 odst. 1 s. ř. s.).
46. Žaloba není důvodná.
47. Žalobu na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem či donucením správního orgánu vymezuje § 82 s. ř. s., dle něhož „*kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen „zásah“) správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.*“
48. Při posuzování důvodnosti žaloby na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu lze vycházet z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 3. 2005, čj. 2 Aps 1/2005-65, č. 603/2005 Sb. NSS, který deklaruje, že ochrana „*podle § 82 a násl. s. ř. s. je důvodná tehdy, jsou-li - a to kumulativně, tedy zároveň - splněny podmínky: Žalobce musí být přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením (zásahem správního orgánu v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka), a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka), přičemž „zásah“ v širším smyslu nebo jeho důsledky musí trvat nebo musí hrozit opakování „zásahu“ (6. podmínka). Nemá-li být jen jediná z uvedených podmínek splněna, nelze ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout.*“ S účinností novely soudního řádu správního č. 303/2011 Sb. a zavedením možnosti správních soudů rozhodovat také o již skončeném zásahu tzv. akademickým výrokem se 6. podmínka stala obsoletní.
49. S přihlédnutím k závěrům obsaženým ve shora citovaném rozsudku Nejvyššího správního soudu čj. 6 As 233/2020-60 krajský soud shledal, že ve vztahu ke shora uvedeným tvrzeným zásahům spočívajícím ve vydání usnesení č. 7, 8 a 9 jsou podmínky 1., 2., 4. a 5. u jednotlivých žalobců splněny. Blíže se proto krajský soud zabýval splněním podmínky 3., tj. nezákonností tvrzených zásahů.
50. Podstata posuzované věci spočívá v zodpovězení otázky, zda zastupitelé a jejich náhradníci za Sdružení nezávislých kandidátů Hlincová Hora účinně rezignovali na své funkce, čímž mělo dojít k poklesu počtu členů zastupitelstva obce Hlincová Hora pod pět a k omezení pravomocí zastupitelstva ve smyslu § 90 obecního zřízení. Právě od této skutečnosti pak žalobci odvozují shora uvedené nezákonné zásahy spočívající ve vydání usnesení č. 7, 8 a 9, jimiž žalovaný zvolil nového starostu, novou místostarostku a zřídil kontrolní a finanční výbor a zvolil jejich členy.

V.A Posouzení formální stránky podaných rezignací

51. Krajský soud se nejprve zabýval naplněním formálněprávních náležitostí podaných rezignací.

52. Dle § 55 odst. 1 volebního zákona „[m]andát člena zastupitelstva obce vzniká zvolením; ke zvolení dojde ukončením hlasování.“ Dle § 55 odst. 2 písm. b) volebního zákona pak mandát zaniká „dnem, kdy starosta nebo primátor a v hlavním městě Praze primátor hlavního města Prahy nebo starosta městské části obdrží písemnou rezignaci člena zastupitelstva obce na jeho mandát; dnem, kdy starosta nebo primátor a v hlavním městě Praze primátor hlavního města Prahy nebo starosta městské části podá rezignaci na zasedání zastupitelstva obce; rezignaci nelze vzít zpět“.
53. Předně krajský soud v této souvislosti poznamenává, že žalovaným namítané antedatování podaných rezignací z obsahu spisu nikterak nevyplývá a představuje pouhé spekulativní tvrzení. Krajský soud proto vycházel z toho, že rezignace byly podány tak, jak je v nich uvedeno.
54. Ze shora uvedeného je zřejmé, že žalobci b) a c) a Ing. Václav Hanus byli ke dni 14. 3. 2020 zvoleni zastupiteli obce Hlincová Hora. Pokud tedy žalobce c) a Ing. Václav Hanus předali dne 23. 4. 2020 rezignaci na tyto mandáty žalobci b), který v této době bezpochyby stále vykonával funkci starosty dle § 107 obecního zřízení; jejich rezignacím tedy z formálního hlediska nelze nic vytknout. Na tomto posouzení nic nemění ani skutečnost, že žalobce c) a Ing. Václav Hanus jsou uvedeni coby ověřovatelé zápisu ze zasedání žalovaného ze dne 28. 4. 2020 podepsaného žalobcem b). Jakkoli dle jednacího řádu žalovaného mohou být ověřovateli zápisu pouze zastupitelé, uvedená skutečnost by mohla způsobit nanejvýš to, že by tento zápis nebyl řádně ověřen. Platnost rezignací žalobce c) a Ing. Václava Hanuse však neovlivňuje.
55. Jiná je však situace v případě rezignace samotného žalobce b), jež je specifická právě tím, že v dané době nadále zastával funkci starosty. Žalobce b) tak měl svou rezignaci adresovat žalovanému v průběhu jeho zasedání. Dle zápisu z ustavujícího zasedání zastupitelstva obce Hlincová Hora ze dne 28. 4. 2020 podepsaného žalobcem c) však žalobce b) při zasedání pouze oznámil „že všichni zastupitelé a jejich náhradníci za Sdružení nezávislých kandidátů Hlincová Hora rezignovali na mandáty dle § 55 odst. 2 písm. b) zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí **ještě před** ustavujícím zasedáním obce Hlincová Hora“ (důraz doplněn). V podstatě nic více není uvedeno ani v zápisu z ustavujícího zasedání zastupitelstva obce Hlincová Hora dne 28. 4. 2020 podepsaného RNDr. Josefem Petráškem, Ing. Jiřím Müllerem, Bc. Janem Havelkou a Mgr. Ilonou Bláhovou. Na samotné rezignaci žalobce b) je pak uvedeno, že ji dne 23. 4. 2020 převzal žalobce c) vykonávající v té době funkci místostarosty dle § 107 obecního zřízení. Z ničeho tedy nevyplývá, že by žalobce b) dostal díky § 55 odst. 2 písm. b) volebního zákona a podal rezignaci na zasedání zastupitelstva obce (tj. žalovaného). Žalobci ostatně opak ani netvrdí, a tím spíše jej ani nedokládají. Žalobci dokonce opakovaně zdůrazňují, že za platné považují již (všechny) rezignace ze dne 23. 4. 2020.
56. Nejedná se přitom o pouhé formální pochybení, které by bylo možné zhojit výkladem skutečné vůle žalobce b), neboť pokud se rezignace zákonným způsobem vůbec nedostala do dispozice orgánu, který jediné je způsobilý ji přijmout, pak nelze vůbec hovořit o tom, že by takové právní jednání mohlo vyvolávat jakékoli právní účinky. Takovéto pochybení pak z podstaty věci nelze překlenout tím, že rezignaci žalobce b) coby starosty převzal žalobce c) v pozici místostarosty. V opačném případě by se příslušná část § 55 odst. 2 písm. b) volebního zákona stala zcela nadbytečnou, čímž by byla popřena výslovná vůle zákonodárce odlišit proces rezignace „běžných“ členů zastupitelstva a zastupitele, který je zároveň starostou.
57. K obdobnému závěru přitom dospěl též Městský soud v Praze ve shora citovaném rozsudku čj. 11 A 69/2020-74, dle něhož v daném ohledu „[n]epostačí osobní doručení na podatelnu obecního úřadu ani doručení místostarostovi obce. K takto učiněné rezignaci nelze přiblížnout.“ S tímto závěrem se krajský soud zcela ztotožnil.
58. Poukaz žalobců na přípis ze dne 1. 6. 2020, kterým Krajský úřad Jihočeského kraje vyzval žalobce b) k doložení potřebných příloh, je přitom zavádějící. Z tohoto přípisu neplyne, že by

snad krajský úřad platnost rezignací jakkoli posuzoval, resp. že by snad jejich platnost tímto přípisem dokonce ztvrzoval, jak se žalobci domnívají. Krajský úřad pouze uvedl, že tyto rezignace jsou přílohou podání žalobce b). Ani existence případné správní praxe založené údajně postupem ve vztahu k rezignacím zastupitelů obce Hlincová Hora v roce 2019 by pak nedokázala zhojit skutečnost, že žalobce b) svou rezignací řádně neuplatnil u příslušného orgánu.

59. Za této situace ovšem nelze uzavřít, že by počet zastupitelů v obci Hlincová Hora poklesl pod pět osob, což by vedlo k omezení pravomocí zastupitelstva ve smyslu § 90 obecního zřízení. Jelikož přitom právě údajný pokles členů zastupitelstva pod pět je základem veškeré žalobní argumentace, pak již z tohoto důvodu nelze žalobám vyhovět. Tvrzeňé zásahy do práv žalobců totiž nebyly nezákonné.
60. Žaloba žalobce e) je pak nedůvodná též proto, že byl na zasedání žalovaného dne 29. 6. 2020 zvolen členem kontrolního výboru. Tvrdí-li žalobce e), že měl být usnesením žalovaného ze dne 28. 4. 2020, č. 9, zkrácen na svém právu ucházet se o funkci ve výborech, pak se tato argumentace ukázala být zcela lichá.
61. V podstatě již nad rámec nutného pak krajský soud poznamenává, že se neztotožnil s hodnocením Městského soudu v Praze (potažmo Ministerstva vnitra), který ve shora citovaném rozsudku čj. 11 A 69/2020-74 považoval rezignace náhradníků za neúčinné, jelikož tato podání obsahovala text „*tímto rezignuji na mandát zastupitele obce Hlincová Hora*“ a náhradníci je žalobci b) předali již dne 23. 4. 2020, ačkoli se zastupiteli mohli stát až dne 24. 4. 2020. Krajský soud považuje takový přístup skutečně za příliš formalistický, neboť pomíjí zcela jednoznačně vyjádřenou vůli náhradníků funkci zastupitele nevykonávat. Je přitom lhostejno, zda takovouto vůli vyjádřili ještě v pozici náhradníka či již coby zastupitelé, neboť výsledek je stále tentýž. Smyslem institutu náhradníka je totiž právě to, aby náhradník v případě zániku mandátu zastupitele na toto místo nastoupil. Pokud tedy náhradník ještě před zánikem funkce zvoleného zastupitele výslovně prohlásí, že se této funkce nezhodí, pak není důvod hodnotit takovýto projev vůle jinak než právě jako rezignaci na funkci náhradníka. Na tom nic nemění ani formálně chybný poukaz na § 55 odst. 2 písm. b) namísto § 57 písm. b) volebního zákona.

V.B Posouzení otázky zneužití práva rezignovat na funkci zastupitele, resp. náhradníka

62. Jakkoli již shora uvedené vede nepochybně k zamítnutí posuzovaných žalob, krajský soud přesto považuje za vhodné pozastavit se též nad otázkou možného zneužití práva v souvislosti s rezignací členů Sdružení nezávislých kandidátů Hlincová Hora na mandáty zastupitelů, resp. jejich zástupců. Jedná se totiž o otázku značného významu, která se dotýká samé podstaty demokratického procesu tvorby a fungování zastupitelstva obce coby voleného orgánu.
63. Výkladem institutu zneužití práva se opakovaně zabýval i Nejvyšší správní soud, který například již v rozsudku ze dne 10. 11. 2005, čj. 1 Afs 107/2004-48, č. 869/2006 Sb. NSS, obecně v této souvislosti uvedl, že „[z]neužitím práva je situace, kdy někdo vykoná své subjektivní právo k neodůvodněné újmě někoho jiného nebo společnosti; takovéto chování, jímž se dosahuje výsledku nedovoleného, je jenom zdánlivě dovolené. O chování toliko zdánlivě dovolené jde z toho důvodu, že objektivní právo nezná chování zároveň dovolené a zároveň nedovolené; vzhledem k tomu, že ze zásady *lex specialis derogat legi generali* vyplývá, že záka zneužití práva je silnější, než dovolení dané právem, není takové chování výkonem práva, ale protiprávním jednáním (viz: Knapp, V.: *Teorie práva*. C. H. Beck, Praha, 1995, s. 184-185). Výkonu práva, který je vlastně jeho zneužitím, proto soud neposkytne ochranu.

Právo je jedním ze společenských normativních systémů; je tedy nerozlučně spjata s existencí společnosti, kterou svým regulativním působením významně ovlivňuje. Úkolem práva jako společenského normativního systému je zabezpečit reprodukci společnosti a tedy i vůbec její řádné fungování. Aby společnost nebyla pouhým souhrnem autonomních individuí, sledujících výlučně své vlastní zájmy, potřeby a toliko svůj prospěch, a nerespektujících

zájmy, potřeby a prospěch ostatních, resp. celku, musí ve společnosti existovat i určitá shoda ohledně základních hodnot a pravidel vzájemného soužití. Z tohoto pohledu je evidentní, že právní řád nemůže být hodnotově neutrální, ale musí obsahovat, chránit a prosazovat alespoň hodnoty, které umožňují bezporuchové soužití jednoho člověka s lidmi dalšími, tedy život člověka jako člena společnosti.

V tomto svém regulativním působení musí právo předkládat svým adresátům racionální vzorce chování, tedy takové vzorce, které slouží k rozumnému uspořádání společenských vztahů. To je příkaz nejen pro zákonodárce, ale i pro adresáty právních norem a orgány, které tyto právní normy autoritativně interpretují a aplikují; smyslu práva jako takového odpovídá pouze takový výklad textu právního předpisu, který takové uspořádání vztahů ve společnosti respektuje.“

64. Ve shora citovaném usnesení rozšířeného senátu čj. 1 As 70/2008-74 pak Nejvyšší správní soud dále dovodil, že „zákaz zneužití práva je pravidlo českého vnitrostátního práva, včetně práva veřejného, které vyplývá z povahy České republiky jako materiálního právního státu založeného na určitých vědeckých hodnotách, k nimž vedle úcty ke svobodě jednotlivce a ochraně lidské důstojnosti patří mimo jiné i úcta k harmonickému sociálnímu řádu tvořenému právem a odepření ochrany jednání, které práva vědomé a záměrně využívá v rozporu s jeho smyslem a účelem. Nejvyšší správní soud podotýká, že zákaz zneužití práva je v jistém smyslu ultima ratio, a proto musí být uplatňován nanejvýš restriktivně a za pečlivého poměření s jinými obdobně důležitými principy vlastního právního řádu, zejména principem právní jistoty, s nímž se – zcela logicky – nejvíce střetává.“

65. V nyní posuzované věci nelze přehlédnout především skutečnost, že na svůj mandát zastupitele či náhradníka rezignovali všichni členové Sdružení nezávislých kandidátů Hlincová Hora [vyjma žalobce b), který svou rezignaci neadresoval k tomu zákonem stanovenému orgánu, nicméně i v jeho případě byl však úmysl rezignovat zřejmý], a to krátce poté, co byl znám definitivní výsledek voleb, a ještě před ustavující schůzí zastupitelstva obce. Jelikož tyto osoby podaly své rezignace současně a v prakticky totožné formě (veškeré rezignační listiny používají shodné formulace a mají i totožnou vizuální úpravu), je zcela jednoznačné, že se jednalo o organizovaný či přinejmenším koordinovaný postup. Nešlo tedy zjevně o rezignace podané na základě individuální úvahy jednotlivých zastupitelů či náhradníků opřené o jejich vlastní specifické důvody. Podstatná je pak též skutečnost, že se členové Sdružení nezávislých kandidátů Hlincová Hora ani nepokusili o jakoukoli spolupráci v rámci nově zvoleného zastupitelstva. Za této situace ovšem nelze takto podaným rezignacím přičíst jiný smysl než v reakci na výsledek voleb zcela zamezit fungování zastupitelstva a vyvolat volby nové, což ostatně dokládá i následná aktivita žalobce b). Sekundárně pak postup rezignujících zastupitelů a jejich náhradníků sloužil nepochybně k tomu, že by na funkcích starosty a místostarosty v režimu § 107 obecního zřízení setrvali žalobci b) a c).

66. Krajský soud proto nepřisvědčil argumentaci žalobců, dle níž zastupitelé a jejich náhradníci svým jednáním nesledovali nedovolený či zákonem nepředpokládaný cíl, neboť § 55 až § 58 volebního zákona v žádném případě nepočítají s tím, že by hromadné rezignace učiněné bezprostředně po vyhlášení volebních výsledků měly sloužit coby legitimní nástroj politického boje vedoucí k vyvolání opakovaných voleb. V prostředí zastupitelské demokracie je naopak z podstaty věci smyslem všech volebních zákonů, aby došlo k ustanovení relativně stabilně fungujícího voleného orgánu reprezentujícího vůli voličů. V tomto duchu tudíž musí být vykládána a aplikována i ustanovení upravující zánik mandátu. Tato ustanovení proto nemohou představovat pouhá technicistní pravidla oproštěná od hodnotového rámce volebního systému, jehož základem je i v případě voleb do zastupitelstva obce vztah voličů a volených zástupců (srov. čl. 102 odst. 1 Ústavy).

67. Stejně tak krajský soud neuvěřil tvrzení žalobců, dle něhož cílem rezignací nebylo uškodit jinému, neboť je evidentní, že jejich účelem bylo zmařit činnost zastupitelstva, případně též zajistit kontinuitu výkonu funkce žalobců b) a c). Nejedná se tedy pouze o „újmu“ zbylým

zastupitelům, nýbrž v podstatě všem obyvatelům obce, jejíž správa by účelovým podáním rezignací krátce po vyhlášení výsledku voleb byla v podstatě paralyzována.

68. Má-li „právo předkládat svým adresátům racionální vzorce chování, tedy takové vzorce, které slouží k rozumnému uspořádání společenských vztahů“, pak takovýto vzorec nelze spatřovat v aprobaci postupu opozičních zastupitelů a jejich náhradníků, kteří v reakci na volební výsledek ihned na své funkce rezignují, aniž by se alespoň pokusili svůj mandát řádně vykonávat. Pouhá skutečnost, že zvolení kandidáti, kteří se v důsledku volebního výsledku ocitli v opozici, nechťejí za této situace v zastupitelstvu působit, nemůže hromadné podání rezignací legitimizovat. Takovýto lehkovážné nakládání s mandátem, který je bezprostředním projevem důvěry voličů, nelze považovat za řádný výkon práva.
69. Jakkoli přitom k výkonu veřejné funkce – obecně vzato – nelze samozřejmě nikoho nutit, neznamena to zároveň, že by účelové podání rezignací zároveň zasluhovalo soudní ochranu v podobě konstatování nezákonnosti shora specifikovaných zásahů a na ně navázaných pokynů k nápravě ve smyslu § 87 odst. 2 s. ř. s. V opačném případě by se otevírala cesta absurdnímu a potenciálně nekonečnému řetězci opakovaných voleb a bezprostředních rezignací kandidátů, kteří by s volebním výsledkem nebyli spokojeni, čímž by se zcela vytratila podstata voleb jako takových spočívající mimo jiné v rozložení politických sil na základě voličské vůle, a to na dobu omezenou primárně délkou funkčního období voleného orgánu. Prakticky by pak byl i znemožněn výkon obecní samosprávy jako takové.
70. Při těsném rozložení sil v zastupitelstvu by tato cesta vedla potenciálně i k tomu, že by žalobci b) a c) stále působili ve funkcích starosty a místostarosty, a to do značné míry bez ohledu na výsledek opakovaných voleb, neboť kdykoli by v sedmičlenném zastupitelstvu získali alespoň tři mandáty, mohli by zvolení nového starosty a místostarosty podáním rezignací všech zastupitelů a náhradníků zvolených za jejich hnutí úspěšně blokovat. Tím by došlo k porušení jedné ze základních zásad demokratického právního státu, kterým je princip vlády na čas, který prostřednictvím pevně stanoveného funkčního období výkon veřejné moci omezuje.
71. Přes vědomí výjimečnosti takového postupu je proto v dané věci zcela namístě zatáhnout za pomyslnou „brzdu“ a konstatovat, že posuzované rezignace členů Sdružení nezávislých kandidátů Hlincová Hora představovaly zneužití práva. Žalobcům, kteří na základě těchto rezignací dovozují nezákonnost následných kroků žalovaného, proto v daném ohledu nelze v nynějším řízení o tzv. zásahové žalobě poskytnout soudní ochranu, neboť v opačném případě by krajský soud shora popsany nekalý postup rezignujících zastupitelů a jejich náhradníků v podstatě legitimizoval. Z týchž důvodů se pak žalobci nemohou účinně dovolávat ani hypotetického porušení zásady právní jistoty či legitimního očekávání.
72. Krajský soud v daném ohledu již nepovažoval za nutné zabývat se tvrzeným ekonomickým prospěchem žalobců b) a c) plynoucím z jejich setrvání ve funkcích starosty a místostarosty, neboť tato otázka již výsledné posouzení věci nemůže ovlivnit.

VI. Závěr a náklady řízení

73. Na základě shora uvedeného dospěl krajský soud k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji podle § 87 odst. 3 s. ř. s. zamítl.
74. O náhradě nákladů řízení rozhodl krajský soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s.
75. Žalobci neměli v řízení úspěch, a proto nemají právo na náhradu nákladů řízení.
76. Pokud jde o procesně úspěšného žalovaného, v jeho případě jsou náklady řízení představovány odměnou advokáta za zastupování v řízení před soudem ve výši $5 \times 3 \times 100$ Kč za pět úkonů právní služby (převzetí a příprava zastoupení, sepsání vyjádření k žalobě, sepsání

dvou vyjádření ke kasační stížnosti žalobců a účast na jednání) dle § 7 bodu 5., § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d) a g) a § 13 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), a paušální náhradou hotových výdajů 5 × 300 Kč, celkem tedy 17 000 Kč. Jelikož je zástupce žalovaného plátcem DPH, je nutno navýšit odměnu a náhradu hotových výdajů o sazbu této daně na částku 20 570 Kč, kterou jsou žalobci povinni společně a nerozdílně zaplatit žalovanému do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce. Krajský soud žalovanému nepřiznal náhradu nákladů za úkon spočívající v písemném podání, které advokát soudu předal při jednání, neboť obsah tohoto podání v podstatě jen shrnuje dosavadní argumentaci žalovaného a odpovídá i ústnímu přednesu advokáta v průběhu jednání.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Českých Budějovicích 28. dubna 2021

JUDr. Michal Hájek, Ph.D. v. r.
předseda senátu

Gabriela
Korešová

Digitálně podepsal
Gabriela Korešová
Datum: 2021.05.12
08:26:38 -0200

Datovou schránkou
Nejvyšší správní soud
Moravské náměstí 6
657 40 Brno

ke sp. zn.: 61 A 19/2020

V Táboře dne 25. 5. 2021

Žalobci:

b) **Ing. Karel Fousek**

c) **Ing. Karel Strolený**

d) **Bc. Pavel Petrželka**

všichni zastoupeni: **JUDr. Milošem Tuháčkem**, advokátem Advokátní kanceláře Korbel, Tuháček & partneři, s. r. o., se sídlem Převrátilská 330, 390 01 Tábor

Žalovaný:

Zastupitelstvo obce Hlincová Hora
se sídlem Hlincová Hora 5, 373 71 Hlincová Hora

zastoupen:

Mgr. Lukášem Kučerou

Kasační stížnost proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích
č. j. 61 A 19/2020 – 153 ze dne 28. 4. 2021

Žádost o přednostní projednání věci

Přílohy:

1. *Metodické doporučení Ministerstva vnitra k činnosti územních samosprávných celků*
2. *Vyjádření Ministerstva vnitra ke kasační stížnosti ve vazbě na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 10. prosince 2020, č. j. 11 A 69/2020 – 74 (č.j. MV- 89138- 14/OV-2020 ze dne 18. února 2021)*
3. *Výtisk internetové stránky ze dne 19. 11. 2018 o nových volbách v obcích Přeštěnice, Rodná a Malšín*
4. *Jaroš, B., Balík, S. (2018). Nové komunální volby v ČR 2002-2017: blokující menšiny? Acta Politologica, Vol. 10, No. 1*
5. *Žádost obce Hlincová Hora jednající starostou Ing. Karlem Fouskem na Ministerstvo financí o návratnou finanční výpomoc (ze dne 29. 10. 2019)*

I.**Napadený rozsudek a průběh dosavadního řízení**

Dne 28. 4. 2021 vydal Krajský soud v Českých Budějovicích nadepsaný rozsudek, který byl právnímu zástupci žalobců [a rovněž žalobci e)] doručen dne 12. 5. 2021. Napadeným rozsudkem byly žaloby všech žalobců na ochranu před nezákonným zásahem spočívajícím v přijetí usnesení žalovaného ze dne 28. 4. 2020, č. 7, 8 a 9, zamítnuty a žalobcům byla uložena povinnost uhradit náhradu nákladů řízení.

Krajský soud rozhodoval ve věci podruhé, když jeho předchozí usnesení č. j. 61 A 19/2020 – 38 ze dne 8. 7. 2020 bylo zrušeno rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 12. 2020, č. j. 6 As 233/2020-60 a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení o žalobě žalobců b), c), d) a e). Na základě úpravy žalobního typu a částečného zpětvzetí žaloby rozhodoval Krajský soud ve věci výše vymezené.

Vzhledem k tomu, že zamítnutí žaloby žalobce e) Mgr. Aleše Fejfara, Ph.D. se vedle důvodů shodných pro všechny žalobce opíralo ještě o samostatný důvod, který není sporován, podávají kasační stížnost pouze žalobci b), c) a d) (dále též „stěžovatelé“).

II.**Kasační stížnost, její rozsah a důvody**

Stěžovatelé napadají rozsudek v celém rozsahu touto včasnou kasační stížností, a to z důvodu **nezákonnosti** spočívající v **nesprávném posouzení právní otázky** krajským soudem [§ 103 odst. 1 písm. a) s.ř.s.] a dále vady řízení spočívající v tom, že **skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu** [§ 103 odst. 1 písm. b) s.ř.s.].

III.**Odůvodnění kasační stížnosti****1. Posouzení platnosti rezignace žalobce b) – dosavadního starosty a opětovně zvoleného zástupitele**

Stěžovatelé předesílají, že Krajský soud **dal za pravdu jejich argumentaci v klíčové sporné otázce platnosti rezignací náhradníků** za volební stranu Sdružení nezávislých kandidátů Hlincová Hora a neztotožnil se s příliš formalistickým hodnocením Městského soudu v Praze (potažmo Ministerstva vnitra) obsaženým v rozsudku ze dne 10. 12. 2020, č. j. 11 A 69/2020-74, který v souvisejícím soudním sporu na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu spočívajícím v nevyhlášení nových voleb do zastupitelstva obce napadli stěžovatelé b) a c) kasační stížností vedenou Nejvyšším správním soudem pod sp. zn. 4 As 403/2020.

Krajský soud však, v tomto případě shodně jako Městský soud v Praze, posoudil jako neplatnou rezignaci stěžovatele b), tj. dosavadního starosty, jež se stal zároveň nově zvoleným zástupitelem obce, když dospěl k tomu, že **(dosavadní) starosta musí rezignovat na zasedání zastupitelstva obce [§ 55 odst. 2 písm. b) volebního zákona]**. Postup stěžovatele b), tj. podání rezignace na podatelnu obecního úřadu a její předání

dosavadnímu místostarostovi [stěžovateli c)] spolu s ústním sdělením o rezignaci při ustavujícím zasedání zastupitelstva, byl Krajským soudem hodnocen jako nedostatečný.

Stěžovatelé považují **posouzení právní otázky podání rezignace dosavadním starostou, který byl opětovně zvolen členem zastupitelstva obce, za nesprávné, a to z těchto důvodů:**

Právní názor Krajského soudu je v naprostém rozporu s teleologickým a systematickým výkladem zákona o obcích, z něhož vychází i dlouholetá výkladová praxe Ministerstva vnitra, jehož METODICKÉ DOPORUČENÍ K ČINNOSTI ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ 6.2 *Správa obce v době mezi konáním zastupitelstva obce a zvolením nových obecních orgánů (včetně pravidel pro svolání nově zvoleného zastupitelstva obce)* v kapitole 6. ZÁNIK MANDÁTU ČLENA ZASTUPITELSTVA OBCE, podkapitole 6.1 *Problematika zániku mandátu z důvodu rezignace člena zastupitelstva obce*, na straně 66 v poznámce pod čarou 13 uvádí následující:

„Starosta obce podává rezignaci na zasedání zastupitelstva obce. To se však samozřejmě netýká, dosavadního starosty, který nemůže na výkon svých pravomocí rezignovat, neboť se jedná o výkon zákonem uložené povinnosti. Pokud by dosavadní starosta obce byl zvolen členem nového zastupitelstva obce, pak by na svůj mandát mohl rezignovat písemnou rezignací, nemusel by předkládat na zasedání zastupitelstva obce, neboť v daném období není starostou obce (pouze ze zákona vykonává jeho pravomoci). I kdyby však na svůj mandát rezignoval, přesto bude dále povinen vykonávat pravomoci dosavadního starosty obce.“ (zvýraznili stěžovatelé)

Platnost této své metodiky, jíž se řídil i stěžovatel b), potvrdilo Ministerstvo vnitra i ve vyjádření ke kasační stížnosti ve vazbě na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 10. prosince 2020, č. j. 11 A 69/2020 - 74 (přípis č. j. MV- 89138- 14/OV-2020 ze dne 18. února 2021), když uvedlo, že posoudilo rezignaci stěžovatele b) ze dne 23. dubna 2020 jako platnou, neboť dosavadní starosta obce vystupoval v tomto případě jako řadový člen zastupitelstva obce, byť v rozhodné době plnil právě i úkoly starosty obce.

Stěžovatelé považují výše citovaný výklad smyslu ustanovení § 55 odst. 2 písm. b) volebního zákona ze strany Ministerstva vnitra a tedy zdůvodnění, proč úprava postupu při rezignaci starosty nedopadá na dosavadního starostu, který byl opětovně zvolen členem zastupitelstva obce, za velmi přesvědčivé a ztotožňují se s ním.

Důkazy:

- *Metodickým doporučením Ministerstva vnitra k činnosti územních samosprávných celků*
- *Vyjádřením Ministerstva vnitra ke kasační stížnosti ve vazbě na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 10. prosince 2020, č. j. 11 A 69/2020 - 74*

Pro úplnost stěžovatelé dodávají, že **ani žalovaný nepovažoval rezignaci stěžovatele b) za neplatnou, tj. nikdy s ním jako se zastupitelem nejednal** – na rozdíl od tří náhradníků za volební stranu Sdružení nezávislých kandidátů Hlincová Hora, pánů Aleše Fejfara, Jiřího Jirky a Lud'ka Bárty, jejichž rezignace považuje za neplatné, jej neuvádí na webových stránkách obce Hlincová Hora jako člena zastupitelstva, nezasílá mu pozvánky na zasedání zastupitelstva obce atd.

Závěr Krajského soudu, že v důsledku neplatnosti rezignace stěžovatele b) nepoklesl počet členů zastupitelstva obce Hlincová Hora pod pět osob, což by vedlo k omezení pravomocí zastupitelstva ve

smyslu § 90 obecního zřízení, je tedy podle stěžovatelů nesprávný. Podmínku nezákonnosti zásahu do veřejných subjektivních práv stěžovatelů je vzhledem k výše uvedenému třeba považovat za splněnou. Ostatní podmínky pro poskytnutí ochrany před nezákonným zásahem spočívajícím ve vydání usnesení žalovaného č. 7, 8 a 9 shledal Krajský soud splněnými, s výjimkou žalobce e), který není stěžovatelem.

2. Posouzení otázky zneužití práva rezignovat na funkci zastupitele, resp. náhradníka

Krajský soud věnoval značnou pozornost otázce zneužití práva rezignovat na funkci zastupitele, resp. náhradníka, a přes příznávanou výjimečnost aplikace zásady zákazu zneužití práva dovedl, že „posuzované rezignace členů Sdružení nezávislých kandidátů Hlincová Hora představovaly zneužití práva“, a dokonce označil postup rezignujících zastupitelů a jejich náhradníků za „nekalý“.

Stěžovatelé s tímto hodnocením zásadně nesouhlasí. Nedomnívají se, že postup všech tří zastupitelů zvolených za volební stranu Sdružení nezávislých kandidátů Hlincová Hora [mezi nimi stěžovatele a) jako dosavadního starosty a stěžovatele b) jako dosavadního místostarosty] a postup všech pěti náhradníků za tuto volební stranu (Jany Ratajové, Aleše Fejfara, Jiřího Jirky, Luďka Bárty, Jana Kose) lze označit za „lehkovážné nakládání s mandátem“ a zneužití práva jen proto, že rezignovali na své pozice současně ještě před ustavující schůzí zastupitelstva.

Za prvé, závěr o zneužití práva se podle judikatury musí opírat o prokázané mimořádné skutkové okolnosti výkonu jinak dovoleného jednání (zde: rezignovat na výkon veřejné funkce). Stěžovatelé uváděli, že nejsou dány žádné zcela mimořádné okolnosti (představit si možná lze opakované rezignace týchž osob, resp. kandidátů týchž volebních stran po nových volbách), které by svědčily o jednání v rozporu s dobrými mravy. Poukazovali na to, že žalovaným odkazovaná judikatura Ústavního soudu svědčí o tom, o jak „nekalé praktiky“ se musí jednat, aby přicházelo v úvahu zneužití práva (např. „v období tří týdnů před konáním voleb L. Z., kandidát jedné z volebních stran a nájemce bytu v hotelu Džbán v Karlově studánce, přihlásil k trvalému pobytu do tohoto bytu celkem 34 osob, přičemž jde o byt 2+0 o velikosti 48 m², kolaudovaný v srpnu v roce konání voleb; jmenovaný také organizoval docházení těchto osob do volební místnosti, kde navíc prohlašovaly, že jdou volit pana K. a právě pana Z.“ - nález sp. zn. Pl. ÚS 6/11).

Krajský soud se s těmito argumenty nijak nevypořádal, a naopak v podstatě obecně dovedl, že „rezignace opozičních zastupitelů a jejich náhradníků, aniž by se pokusili svůj mandát řádně vykonávat“, je nelegitimním počínáním. Takový závěr, zejména je-li činěn bez přihlédnutí k předchozím zkušenostem dotčených osob ze spolupráce při samosprávě obce a bez zvážení důsledků, které má neposkytnutí právní ochrany stěžovatelům pro samosprávu obce v konkrétním případě, je podle názoru stěžovatelů nepřijatelný.

Krajský soud dokonce spekuluje o „absurdním a potenciálně nekonečném řetězci opakovaných voleb a bezprostředních rezignací kandidátů, kteří by s volebním výsledkem nebyli spokojeni“ a o tom, že by „žalobci b) a c) stále působili ve funkcích starosty a místostarosty, a to do značné míry bez ohledu na výsledek opakovaných voleb, neboť kdykoli by v sedmičlenném zastupitelstvu získali alespoň tři mandáty, mohli by zvolení nového starosty a místostarosty podáním rezignací všech zastupitelů a náhradníků zvolených za jejich hnutí úspěšně blokovat“, aniž by se skutkové okolnosti takové situaci jakkoli blížily. Lze jistě připustit, že opakované nové volby z důvodu personálních a programových nesouladů v zastupitelstvech malých obcí jsou nežádoucí,

v praxi ovšem k takovým situacím dochází, tj. dosud nebyl aplikován přístup, že rezignace na mandát zastupitele či postavení náhradníka jsou zneužitím práva, a to dokonce ani opakované. Odborná studie k této problematice uvádí, že např. v obci Zdobnice se v letech 2011 až 2013 konaly hned troje nové volby.

Důkaz:

- Jaroš, B., Balík, S. (2018). *Nové komunální volby v ČR 2002-2017: blokující menšiny? Acta Politologica, Vol. 10, No. 1*

O tom, že se podobné případy, tj. nutnost konání nových voleb, protože v důsledku odstoupení zastupitelů i náhradníků poklesl počet zastupitelů pod zákonný limit pěti, v Jihočeském kraji ve stejném období pravděpodobně vyskytly i v jiných obcích, svědčí odkaz na link:

<https://www.jcted.cz/tri-obce-v-kraji-budou-mit-nove-volby-prestence-rodna-a-malsin/?discussion-paginator-page=3&liveMode=1>

Důkaz:

- *Výtiskem internetové stránky ze dne 19. 11. 2018 o nových volbách v obcích Přeštěnice, Rodná a Malšín*

Obecný náhled Krajského soudu vede naopak k tomu, že **je fakticky soudně chráněn stav, který je v rozporu s objektivním právem, tj. stav, kdy je obec dlouhodobě spravována pouze 4-členným zastupitelstvem a nekonají se nové volby.**

Za druhé, k úvaze Krajského soudu, že se jednalo o organizovaný či přinejmenším koordinovaný postup členů Sdružení nezávislých kandidátů Hlincová Hora, stěžovatelé podotýkají, že to podle jejich názoru není samo o sobě nic závadného či nelogického, nic, co by svědčilo např. o „přemlouvání“ nebo dokonce manipulaci jednotlivých zastupitelů či náhradníků určitým „lídrem“ (např. dosavadním starostou), aby všichni rezignovali, přestože by jinak někteří z nich byli ochotni pokusit se o spolupráci v rámci nově zvoleného zastupitelstva. (K otázce svobody vůle při právním úkonu rezignace srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 1. 2013, č.j. 1 AOS 2/2012 – 29). Předkládá-li kandidaturu sdružení nezávislých kandidátů, je logické, že jejich postoje, postupy, názory a myšlenky budou víceméně podobné. Nelze se proto divit, že pokud – na základě předchozích zkušeností s počínáním zastupitelů tvořících novou těsnou většinu – vyhodnotí situaci tak, že by neměli možnost efektivně se podílet na samosprávě, tj. alespoň určitým způsobem prosazovat své myšlenky, zájmy a cíle, využijí práva rezignovat s cílem přesvědčit voliče v předčasných volbách o jiném volebním výsledku.

Zkušenosti stěžovatelů s jednáním zastupitelů zvolených za volební strany HLINCOVKA SPOLU a KODETKA SPOLU (pány Josefem Petráškem a Janem Havelkou a paní Ilonou Bláhovou) z předchozí spolupráce v zastupitelstvu obce byly krajně negativní, a ty rozhodly o Krajským soudem kritizovaném podání společných rezignací zastupitelů i náhradníků zvolených za volební stranu Sdružení nezávislých kandidátů Hlincová Hora ve volbách do zastupitelstva obce konaných dne 14. 3. 2020.

Konkrétně se jednalo o to, že když tito tři tehdejší i současní zastupitelé Josef Petrášek, Jan Havelka a Ilona Bláhová nezískali na ustavujícím zasedání zastupitelstva obce po volbách konaných v roce 2018 žádné funkce (byli přehlasováni těsnou čtyřčlennou většinou), sice formálně nerezignovali ihned, jejich další cca 10 měsíců trvající působení v zastupitelstvu se však rozhodně nedalo označit jako snaha o spolupráci a řádný výkon

mandátu. Jejich příznivci prováděli dehonestující kampaň na sociálních sítích, směřovanou hlavně na osobu tehdejšího starosty a místostarosty obce, tj. stěžovatelů b) a c). Pan Jan Havelka podal na osobu stěžovatele b) celkem 5 trestních oznámení za smyšlené trestné činy, jichž se měl dopustit při výkonu funkce starosty obce.

Rezignace tito zastupitelé podali spolu s rezignacemi všech náhradníků za sdružení HLINCOVKA SPOLU a KODETKA SPOLU v okamžiku (13. 8. 2019), kdy to bylo pro chod obce velmi nevýhodné a problémové (administrace dotačního titulu s čerpáním překlenovacího úvěru).

Důkaz:

- *Žádosti obce Hlincová Hora jednající starostou Ing. Karlem Fouskem na Ministerstvo financí o návratnou finanční výpomoc (ze dne 29. 10. 2019)*

Zmiňovaní Josef Petrášek, Jan Havelka a Ilona Bláhová pokračovali ve své dehonestující kampani proti tehdejšímu vedení obce až do předčasných voleb. Vzhledem k tomu, že volby konané dne 14. 3. 2020 vygenerovaly stejná jména, bylo zřejmé, že spolupráce s těmito osobami je zcela nemožná, proto bylo rozhodnutí o rezignaci zastupitelů i náhradníků zvolených za volební stranu Sdružení nezávislých kandidátů Hlincová Hora jednomyslné.

Stěžovatelé podotýkají, že výše uvedené skutečnosti dokládající rozpory mezi zastupiteli zvolenými ve volbách do zastupitelstva obce konaných dne 14. 3. 2020 za volební stranu Sdružení nezávislých kandidátů Hlincová Hora (a logicky i náhradníky za tuto volební stranu) na straně jedné a zastupiteli zvolenými za volební strany HLINCOVKA SPOLU a KODETKA SPOLU na straně druhé, a to rozpory takové intenzity, že vylučovaly jakoukoli povolební spolupráci, v zásadě nejsou mezi stěžovateli a žalovaným sporné, bez ohledu na to, kdo má z věcného hlediska „pravdu“.

Konečně stěžovatelé poznamenávají, že Sdružení nezávislých kandidátů Hlincová Hora bylo ve volbách konaných dne 14. 3. 2020 vítěznou stranou co do počtu odevzdaných hlasů, a přesto se nijak neobávají nových voleb, v nichž vůbec nemusí být zvoleni, naopak se jejich vyhlášení zatím marně domáhají.

IV.

Žádost o přednostní projednání věci

Podle § 56 odst. 1 s. ř. s. soud projednává a rozhoduje věci podle pořadí, v jakém k němu došly; to neplatí, jsou-li u věci dány závažné důvody pro přednostní projednávání a rozhodování věci. Podle § 56 odst. 3 s. ř. s. soud projednává a rozhoduje přednostně mj. žaloby proti nezákonnému zásahu. Stěžovatelé jsou si vědomi aktuální přetíženosti Nejvyššího správního soudu, z níž vyplývá, že přestože má být zásahová žaloba projednána přednostně, i tak její projednání může trvat minimálně mnoho měsíců. Za takové situace však může nastat právně neúnosný stav, kdy není zřejmé, zda je zastupitelstvo obce Hlincová Hora t. č. usnášeníschopné a zda jím vydávaná rozhodnutí nejsou neplatná z důvodu, že počet zastupitelů klesl pod zákonem stanovený stav. Tím může vzniknout zcela nežádoucí situace, kdy mohou být zpochybněny jak soukromoprávní úkony obce, tak případně jí vydávaná veřejnoprávní rozhodnutí a jiné akty. Je zřejmé, že v důsledku takového nežádoucího

právního stavu může vzniknout škoda jak obci, tak třetím subjektům. Z tohoto důvodu si stěžovatelé dovolují požádat o přednostní projednání věci.

V.
Závěrečný návrh

Na základě výše uvedeného stěžovatelé navrhují, aby Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 28. 4. 2021, č. j. 61 A 19/2020 - 153 z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) s. ř. s.

Ing. Karel Fousek
Ing. Karel Strolený
Bc. Pavel Petrželka

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Tomáše Langáška, soudce JUDr. Filipa Dienstbiera a soudkyně zpravodáikv Mgr. Veroniky Juříčkové v právní věci žalobců: **b) Ing. Karel Fousek,** **c) Ing. Karel Strolený,** **d) Bc. Pavel Petrželka,** **e) Mgr. Aleš Fejfar, Ph.D.,** všichni zastoupeni JUDr. Milošem Tuháčkem, advokátem, sídlem Převrátilská 330/15, Tábor, proti žalovanému: **Zastupitelstvo obce Hlincová Hora,** sídlem Hlincová Hora 5, zastoupeno Mgr. Lukášem Kučerou, advokátem, sídlem Lipenská 869/17, České Budějovice, týkající se žaloby žalobce b) na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného spočívajícím v přijetí usnesení ze dne 28. 4. 2020, č. 7, žaloby žalobce c) na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného spočívajícím v přijetí usnesení ze dne 28. 4. 2020, č. 8, žaloby žalobců b), c), d) a e) na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného spočívajícím v přijetí usnesení ze dne 28. 4. 2020, č. 9, o kasační stížnosti žalobců b), c) a d) proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 28. 4. 2021, č. j. 61 A 19/2020 - 153,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobců b), c) a d) **s e z a m í t á .**
- II. Žalobci b), c) a d) **n e m a j í** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalobci b), c) a d) jsou **p o v i n n i** zaplatit žalovanému náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ve výši **4 114 Kč** do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalovaného Mgr. Lukáše Kučery, advokáta, sídlem Lipenská 869/17, České Budějovice.

O d ů v o d n ě n í :**I. Vymezení případu**

[1] Dne 28. 4. 2020 se konalo ustavující zasedání Zastupitelstva obce Hlincová Hora formou videokonference z důvodu krizových opatření přijatých vládou České republiky v souvislosti s koronavirovou epidemií. Ustavujícímu zasedání předsedal a řídil jej žalobce b) - původní starosta obce. Konstatoval usnášeníschopnost, neboť byla přítomna nadpoloviční většina

ze sedmi nově zvolených zastupitelů obce. Čtyři zastupitelé (konkrétně Mgr. Ilona Bláhová, RNDr. Josef Petrášek, Bc. Jan Havelka a Ing. Jiří Müller) následně složili slib zastupitele. Přesedající žalobce b) dále oznámil, že tři zbývající zastupitelé, včetně jeho samého (konkrétně tedy Ing. Karel Fousek, Václav Hanus a Ing. Karel Strolený - všichni za Sdružení nezávislých kandidátů Hlincová Hora), a rovněž všichni náhradníci zvolení za tuto volební stranu rezignovali na své mandáty ještě před ustavujícím zasedáním zastupitelstva. Žalobce b) sdělil, že z tohoto důvodu poklesl počet zastupitelů pod pět, není možné pokračovat v zasedání a zastupitelstvo obce má s ohledem na tuto skutečnost omezené pravomoci, jejichž rozsah vyplývá z § 90 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), a to až do vyhlášení nových voleb. Do té doby budou obec ve funkcích starosta a místostarosta nadále řídit žalobce b) a žalobce c). Žalobce b) poté ukončil ustavující zasedání zastupitelstva po 9 minutách od jeho zahájení. Tyto skutečnosti vyplývají ze „Zápisu z ustavujícího zasedání zastupitelstva obce Hlincová Hora ze dne 28. 4. 2020“ podepsaného žalobcem c) - původním místostarostou, který je jako příloha žaloby založen v soudním spisu Krajského soudu v Českých Budějovicích (dále jen „krajský soud“).

[2] Shora popsany průběh počátku jednání ustavujícího zasedání zastupitelstva je shodně popsán také v „Zápis z ustavujícího zasedání zastupitelstva obce Hlincová Hora dne 28. 4. 2020“, podepsaném RNDr. Josefem Petráškem (s označením funkce „starosta“), Ing. Jiří Müllerem a Bc. Janem Havelkou (označenými jako „ověřovatelé“) a Mgr. Ilonou Bláhovou (označenou jako „zapisovatelka“), který je jako příloha žaloby rovněž součástí soudního spisu krajského soudu. K výše popsaným skutečnostem tento zápis dále doplňuje, že uvedení čtyři zastupitelé, kteří složili slib, byli na zasedání osobně přítomni v prostorách obecního úřadu a byli prostřednictvím videokonference propojeni se třemi zbývajícími zastupiteli, včetně předsedajícího žalobce b). K dalšímu sledu událostí tento zápis uvádí následující. Videokonferenci měl žalobce b) ukončit bez možnosti ostatních přítomných zastupitelů vyjádřit se k uvedeným sdělením. Čtyři zastupitelé, kteří složili slib a kteří byli fyzicky přítomni v budově obecního úřadu, zpochybnili rezignaci náhradníků členů zastupitelstva, přičemž se domnívali, že zastupitelstvo lze náhradníky doplnit. Z jejich pohledu proto ustavující zasedání zastupitelstva řádně pokračovalo. Předsedajícím byl zvolen nejstarší zastupitel obce, určení byli rovněž zapisovatelka a ověřovatelé zápisu. Jmenovaní čtyři zastupitelé obce poté přijali (vždy jednomyslně) žalobou napadená usnesení následujícího znění:

Usnesení č. 7: „Starostou obce Hlincová Hora byl zvolen RNDr. Josef Petrášek.“

Usnesení č. 8: „Místostarostkou obce Hlincová Hora byla zvolena Mgr. Ilona Bláhová.“

Usnesení č. 9: „Byly zřízeny kontrolní a finanční výbor, oba výbory tříčlenné. Kontrolní výbor: předseda Ing. Jan Müller, členové Jaroslav Petrů a Zdeněk Zunt. Finanční výbor: předseda Bc. Jan Havelka, členové Michal Konýček a Iva Mitková.“

[3] Tato usnesení žalobci napadli u krajského soudu. Nejvyšší správní soud na tomto místě poznamenává, že označení žalobců b), c), d) a e) odpovídá jejich původnímu označení v předchozím řízení [žaloba žalobkyně a) – obce Hlincová Hora – byla odmítnuta výrokem II rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 12. 2020, č. j. 6 As 233/2020 - 60]; a pro přehlednost Nejvyšší správní soud (stejně jako v předchozím řízení krajský soud) původní označení žalobců zachovává i v tomto řízení. Poté, co krajský soud v návaznosti na závazný právní názor obsažený v předchozím rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 6 As 233/2020 - 60 v řízení vyjasnil otázku správnosti zvoleného žalobního typu, projednal žaloby proti tvrzeným nezákonným zásahům spočívajícím v přijetí výše citovaných usnesení žalovaného, jimiž mělo být zasaženo do veřejných subjektivních práv žalobců. Nezákonost

pokračování

tvrzených zásahů žalobci spatřovali v tom, že k přijetí sporných usnesení, jimiž byli zvoleni starosta a místostarostka obce a členové kontrolního a finančního výboru, došlo v situaci, kdy v sedmičlenném zastupitelstvu obce došlo k poklesu jeho členů pod pět, a zastupitelstvo tak nebylo oprávněno rozhodovat o záležitostech řešených napadenými usneseními (§ 90 zákona o obcích).

[4] Krajský soud žaloby na ochranu před nezákonnými zásahy zamítl. Za rozhodující otázku považoval účinnost rezignací zastupitelů za Sdružení nezávislých kandidátů Hlincová Hora a náhradníků zvolených za tuto volební stranu, neboť pouze v případě účinné rezignace všech těchto osob by počet členů zastupitelstva poklesl pod pět, pravomoci žalovaného zastupitelstva by byly omezeny, a přijetí žalobou napadených usnesení by tak bylo v rozporu se zákonem o obcích.

[5] Krajský soud se podrobněji nezabýval námitkami žalovaného vztahujícími se k rezignaci náhradníků, včetně tvrzeného antedatování jejich sekundárních rezignací, kterými se zabýval Městský soud v Praze v rozsudku ze dne 10. 12. 2020, č. j. 11 A 69/2020 - 74 (bod 59), v soudním řízení týkajícím se namítaného nezákonného zásahu Ministerstva vnitra, jehož se mělo dopustit tím, že v obci nevyhlásilo nové volby. Kasační stížnost směřující proti tomuto rozsudku je u Nejvyššího správního soudu vedena pod sp. zn. 4 As 403/2020.

[6] V souzené věci se krajský soud podrobně zaměřil na otázku účinnosti rezignace žalobce b) jako původního starosty obce. Dospěl k závěru, že v souladu s § 55 odst. 2 písm. b) zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů (dále jen „volební zákon“), měl žalobce b) rezignaci adresovat žalovanému zastupitelstvu na jeho ustavujícím zasedání, nikoli ji ještě před tímto zasedáním předat žalobci c) (původnímu místostarostovi obce). Z důvodu nesplnění zákonného požadavku spočívajícího v podání rezignace na zasedání zastupitelstva obce, které jediné bylo způsobilým adresátem této rezignace, krajský soud dovodil, že popsané jednání žalobce b) nevyvolalo předpokládané právní účinky. Počet zastupitelů žalovaného tak v den konání ustavujícího zasedání zastupitelstva obce nepoklesl pod 5 osob, a proto nebyly jeho pravomoci nijak omezeny a přijetí žalobou napadených usnesení proběhlo v souladu se zákonem. Nemohlo se tedy jednat o nezákonný zásah do práv žalobců.

[7] Druhým důvodem, který krajský soud vedl k zamítnutí žalob všech žalobců, bylo odmítnutí poskytnout soudní ochranu jednání spočívajícímu v hromadném podání rezignací všech zastupitelů a náhradníků Sdružení nezávislých kandidátů Hlincová Hora bezprostředně po volbách, které soud označil za účelové zneužití práva. V této souvislosti krajský soud poukázal na skutečnost, že na mandát zastupitele či náhradníka rezignovali všichni zástupci uvedené volební strany současně, prakticky v totožné formě, a to krátce poté, co byl znám definitivní volební výsledek, avšak ještě před konáním ustavujícího zasedání zastupitelstva obce. Jednalo se tak o organizovaný či přinejmenším koordinovaný postup, jehož jediným smyslem a cílem bylo v reakci na výsledek voleb zamezit fungování nového zastupitelstva obce, vyvolat nové volby a udržet ve výkonu funkce dosavadního starostu a místostarostu obce [žalobce b) a c)]. Krajský soud označil hromadnou rezignaci učiněnou bezprostředně po vyhlášení volebních výsledků za nelegitimní nástroj politického boje zvolených kandidátů, kteří by se nově ocitli v opozici. Dle jeho názoru je smyslem volebních zákonů ustavení relativně stabilního, funkčního orgánu reprezentujícího vůli voličů. Z hlediska tohoto smyslu tedy musejí být vykládána rovněž ustanovení zákona upravující zánik mandátu. Hromadnou rezignaci všech zastupitelů a jejich náhradníků jedné z volebních stran krajský soud hodnotil jako snahu zmařit činnost zastupitelstva obce a zajistit kontinuitu výkonu funkce původního starosty a místostarosty. Krajský soud uvedl, že k výkonu funkce zastupitele samozřejmě nelze nikoho nutit. To však neznamená, že by účelové podání hromadné rezignace zasluhovalo soudní ochranu v podobě konstatování

nezákonnosti zásahů - žalobou napadených usnesení přijatých na ustavujícím zasedání nového zastupitelstva obce. Naopak poskytnutím soudní ochrany takovému jednání by se otvírala cesta nekonečnému řetězci opakovaných voleb a bezprostředních rezignací kandidátů nespokojených s jejich výsledkem, což krajský soud označil za absurdní, neboť by se vytratila podstata voleb spočívající v rozložení politických sil na základě projevené vůle voličů. Při těsném rozložení sil v zastupitelstvu by dle krajského soudu tato cesta vedla k tomu, že by žalobci b) a c) nadále působili ve funkcích starosty a místostarosty bez ohledu na výsledky opakovaných voleb, pokud by v sedmičlenném zastupitelstvu získala jejich volební strana vždy alespoň tři mandáty. Takto by byl ohrožen rovněž princip vlády na čas jako jeden ze základních principů demokratického právního státu. Z popsanych důvodů proto krajský soud považoval hromadnou rezignaci za zneužití práva, které nemůže požívat právní ochrany.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[8] Žalobci b), c), d) (dále též „stěžovatelé“) podali proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost. Neztotožnili se se závěrem krajského soudu o nedostatečnosti podání rezignace stěžovatele b) - původního starosty do rukou stěžovatele c) - původního místostarosty. Poukázali na vyslovený právní názor Ministerstva vnitra, dle kterého původní starosta obce zvolený za člena nového zastupitelstva obce může rezignovat na svůj mandát zastupitele mimo zasedání zastupitelstva obce, neboť v takovém případě vystupuje „pouze“ jako řadový člen nově zvoleného zastupitelstva obce, byť v rozhodné době plní rovněž úkoly starosty. Stěžovatelé se ve shodě s ministerstvem domnívali, že právní úprava rezignace starosty na mandát člena zastupitelstva obce nedopadá na původního starostu, který byl opět zvolen zastupitelem obce. V této souvislosti odkázali na příslušnou pasáž *Metodického doporučení k činnosti územních samosprávných celků 6.2 Správa obce v době mezi konáním zastupitelstva obce a zvolením nových obecních orgánů* (dále jen „metodické doporučení“) a dále upozornili na skutečnost, že ani žalovaný nepovažoval rezignaci stěžovatele b) za neplatnou a jako se zastupitelem s ním nejednal.

[9] Stěžovatelé nesouhlasili ani s hodnocením krajského soudu, který rezignace zastupitelů a náhradníků Sdružení nezávislých kandidátů Hlincová Hora pokládal za zneužití práva. Zneužití práva se dle stěžovatelů musí opírat o prokázané mimořádné skutkové okolnosti výkonu jinak dovoleného jednání, přičemž stěžovatelé žádné takové mimořádné okolnosti v dané věci nespátřují. Poukázali na předchozí zkušenosti členů sdružení ze spolupráce při samosprávě obce v minulosti, z čehož dovozovali, že po nich nebylo spravedlivé požadovat, aby se mandát nově zvolených zastupitelů pokusili vykonávat. Připustili, že opakované nové volby z důvodu vnitřních neshod v malých obcích představují nežádoucí jev, avšak v praxi k nim dochází, aniž by rezignace na mandáty zastupitele (včetně postavení náhradníka) byly považovány za zneužití práva. Úvahy krajského soudu o potenciálním nekonečném řetězci opakovaných voleb a rezignací nespokojených kandidátů stěžovatelé označili za spekulativní. Dle jejich názoru je výsledkem rozsudku krajského soudu situace, kdy je obec dlouhodobě spravována pouze čtyřčlenným zastupitelstvem a nekonají se nové volby. Na koordinaci postupu členů sdružení při podání rezignací neshledávají nic závadného, dle jejich názoru nic nenasvědčuje tomu, že by některý z členů sdružení ostatní manipuloval, či přemlouval k rezignaci. Kandiduje-li ve volbách sdružení nezávislých kandidátů, je dle stěžovatelů logické, že jejich postupy, postoje a názory budou víceméně podobné. Stěžovatelé také upozornili na opačnou situaci, k níž došlo po volbách v roce 2018, kdy byli v menšině představitelé dnešní většiny. Ti sice vzápětí po volbách nerezovali, avšak učinili tak po 10 měsících, přičemž jejich tehdejší působení nebylo možno označit za snahu o spolupráci. Stěžovatelé poukázali na negativní kampaň vedenou na sociálních sítích, na trestní oznámení namířené proti stěžovateli b), jakož i na skutečnost, že zastupitelé a všichni náhradníci opozičního sdružení rezignovali v době, kdy to pro obec nebylo výhodné s ohledem na administraci dotačního titulu a čerpání překlenuvacího úvěru. Spolupráce s těmito

pokračování

osobami proto nebyla pro členy Sdružení nezávislých kandidátů Hlincová Hora možná pro zásadní rozpory.

[10] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti zabýval zejména otázkou zneužití práva. K neplatnosti rezignace stěžovatele b) vykonávajícího pravomoci starosty obce žalovaný uvedl, že se ztotožňuje se závěrem krajského soudu v souzené věci (a rovněž se závěry Městského soudu v Praze vyslovenými v související věci sp. zn. 11 A 69/2020). Žalovaný se vyjádřil také k rezignacím náhradníků, které však stěžovatelé nečinili předmětem řízení o kasační stížnosti, neboť nepředstavují nosné důvody rozsudku krajského soudu. Jeho vyjádření k této otázce lze tedy stručně shrnout do závěru, že žalovaný nepovažoval za účinné ani rezignace náhradníků.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[11] Nejvyšší správní soud kasační stížnost posoudil a dospěl k závěru, že není důvodná.

[12] V projednávané věci je mezi účastníky řízení veden spor o to, zda stěžovatel b) - jako původní starosta obce vykonávající ve smyslu § 107 zákona o obcích pravomoci starosty - účinně rezignoval na svůj mandát nově zvoleného člena zastupitelstva obce (s následkem zániku tohoto mandátu), a to k okamžiku předcházejícímu přijetí napadených usnesení žalovaného č. 7, č. 8 a č. 9, v nichž stěžovatelé spatřují nezákonný zásah do veřejných subjektivních práv.

[13] Podle § 107 zákona o obcích (ve znění účinném pro projednávanou věc) *dosavadní starosta v období ode dne voleb do zastupitelstva obce do zvolení nového starosty nebo místostarosty vykonává pravomoci starosty podle § 103; v tomto období vykonává své pravomoci též dosavadní místostarosta. Z důvodové zprávy k zákonu č. 298/2008 Sb., jímž byl novelizován zákon o obcích včetně citovaného ustanovení (viz sněmovní tisk 519/0, 2008, digitální repozitář Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, www.psp.cz), vyplývá, že hovoří-li novelizovaná právní úprava o „výkonu pravomocí starosty“ (nikoli o setrvání ve funkci starosty), činí tak za účelem zdůraznění, že tento prozatímní výkon pravomocí starosty v období ode dne nových voleb do zastupitelstva do zvolení starosty nového je zákonem uloženou povinností, na kterou nelze rezignovat. Dosavadní starosta je tak povinen nezávisle na své vůli tyto pravomoci vykonávat. Dle důvodové zprávy je cílem této konstrukce zajistit fungování obce, přičemž výkon daných pravomocí dosavadním starostou se děje ve veřejném zájmu a za tímto účelem. Pokud jde o obsah vykonávaných pravomocí, nejsou jakkoli kráceny. Jak v této souvislosti vyslovil Ústavní soud již v nálezu ze dne 2. 11. 2009, sp. zn. II. ÚS 2048/09 (bod 26): „Pro eliminaci oprávnění starosty v přechodném období nesvědčí žádný účel.“ Přestože se citovaný nálezn zabýval ještě právní úpravou před výše uvedenou novelizací, která připouštěla možný odlišný jazykový výklad dřívějšího znění § 107 zákona o obcích (který však Ústavní soud již tehdy odmítl), Nejvyšší správní soud doplňuje, že současné znění vykládaného ustanovení je jednoznačné a vyplývá z něj, že postavení dosavadního starosty se nijak neliší od jeho předchozího postavení, a tedy vykonává všechny zákonem svěřené pravomoci uvedené v § 103 zákona o obcích [a skrze odst. 4 písm. h) tohoto ustanovení zákona rovněž další úkoly svěřené mu zákonem o obcích, či jiným zvláštním zákonem]. Obdobné závěry lze vztáhnout také na postavení dosavadního místostarosty.*

[14] Podle § 55 odst. 2 písm. b) volebního zákona zaniká mandát člena zastupitelstva obce dnem, kdy starosta nebo primátor a v hlavního města Prahy primátor hlavního města Prahy nebo starosta městské části obdrží písemnou rezignaci člena zastupitelstva obce na jeho mandát; dnem, kdy starosta nebo primátor a v hlavního města Prahy primátor hlavního města Prahy nebo starosta městské části podá rezignaci na zasedání zastupitelstva obce (pozn.: zvýraznění podtržením - zde i dále v textu - doplnil Nejvyšší správní soud).

[15] Zánik mandátu člena zastupitelstva obce představuje důležitou právní skutečnost, od níž se odvíjejí následky významné pro celou obec a její fungování (nejedná se pouze o nástup náhradníka do uvolněné funkce zastupitele podle § 56 zákona o obcích, ale rovněž o možné vyhlášení nových voleb v případech předvídaných v § 58 téhož zákona, případně právě o „paralýzu“ zastupitelstva obce v případech předvídaných v § 90 zákona o obcích). Z tohoto důvodu volební zákon v citovaném § 55 odst. 2 písm. b) přesně vymezuje podobu rezignace vedoucí k zániku funkce zastupitele, včetně okamžiku, kdy nastupují účinky tohoto právního jednání osoby vykonávající funkci zastupitele. Zákon předepisuje odlišný způsob rezignace zastupitele vykonávajícího současně funkci starosty (resp. primátora) a způsob rezignace ostatních zastupitelů. Přestože důvodová zpráva k citovanému ustanovení nic bližšího k rezignaci zastupitelů nevysvětluje, lze dle Nejvyššího správního soudu dovodit, že existují přinejmenším dva důvody pro odlišný způsob rezignace zastupitele vykonávajícího funkci starosty a ostatních zastupitelů. Prvním důvodem je potřeba nastolení právní jistoty o okamžiku podané rezignace. V případě „ostatních“ zastupitelů platí, že tyto skládají (písemné) rezignace „do rukou“ starosty (a tedy také dosavadního starosty ve smyslu § 107 zákona o obcích). Z hlediska požadavku právní jistoty ohledně podání rezignace je tedy v této souvislosti obtížně představitelné, že by starosta obce měl podávat písemnou rezignaci neveřejně, nadto sám sobě (do svých rukou). Z tohoto důvodu zákonodárce logicky zvolil konstrukci podání rezignace veřejně na zasedání zastupitelstva, byť může být *de lege ferenda* myslitelná rovněž varianta jiná (např. podání rezignace starosty na mandát zastupitele „do rukou“ místostarosty). Zákonodárcem zvolená právní úprava však sleduje ještě jiný účel - jeví se jako vhodné a potřebné, aby zastupitel vykonávající zároveň tak zásadní funkci s rozsáhlými pravomocemi rezignoval na mandát zastupitele veřejně a na zasedání orgánu obce, jemuž je za výkon této funkce odpovědný (§ 103 odst. 2 zákona o obcích).

[16] Nejvyšší správní soud proto neshledal žádný racionální důvod odchýlit se od zákonem předepsaného postupu pro rezignaci zastupitele vykonávajícího zároveň funkci starosty v případě rezignace zastupitele, který je souběžně dosavadním (dosluhujícím) starostou ve smyslu § 107 zákona o obcích. Postavení dosavadního (dosluhujícího) starosty se, jak bylo předestřeno výše, nijak neliší od běžného výkonu funkce starosty. Ostatně skutečnost, že se v případě rezignace na mandát člena zastupitelstva upravené v § 55 odst. 2 písm. b) zákona o volbách *starostou* rozumí též starosta dosavadní, lze dovodit rovněž z toho, že ve volbách nově zvolení členové zastupitelstva podávají v mezidobí ode dne voleb do zvolení nového starosty písemné rezignace do rukou starosty dosavadního. Neexistuje tedy žádný legitimní důvod, pro který by shodným způsobem neměl být pojem *starosta* vykládán i v následující větě za středníkem § 55 odst. 2 písm. b) volebního zákona; a pro který by tedy dosavadní (dosluhující) starosta mohl jako běžný člen zastupitelstva podávat rezignaci neveřejně (do rukou sám sobě), neboť takový způsob rezignace by narážel na požadavek právní jistoty o učiněné rezignaci. Stejně tak není dán legitimní důvod, pro který by v rozporu s jednoznačným textem zákona bylo nezbytné dotvářet právo a konstruovat pro tyto případy podání rezignace dosavadního starosty do rukou dosavadního místostarosty, či jiného orgánu obce než právě zastupitelstva, jemuž je starosta odpovědný. Oprávnění dosavadního místostarosty k přijetí rezignace dosavadního starosty, jak k němu došlo v souzené věci, nevyplývá z žádného ustanovení zákona o obcích, ani ze zákona o volbách. Místostarosta (a tedy i dosavadní místostarosta ve smyslu § 107 zákona o obcích) v souladu s § 104 zákona o obcích toliko zastupuje starostu v době jeho nepřítomnosti, spolupodepisuje právní předpisy obce a vykonává konkrétní zastupitelstvem mu svěřené úkoly.

[17] Ze shora uvedených důvodů se proto Nejvyšší správní soud neztotožnil s názorem stěžovatelů a přisvědčil závěru krajského soudu, dle kterého může dosavadní starosta písemně rezignovat na mandát nově zvoleného zastupitele mimo zasedání zastupitelstva obce. Není totiž zřejmé, kdo by měl být při takto vykládaném způsobu rezignace adresátem tohoto právního

pokračování

jednání. Přestože neexistuje přímá vazba mezi funkcí nově zvoleného zastupitele a dosavadního starosty (u kterého je výkon funkce starosty odvozen od členství v předcházejícím zastupitelstvu obce), je i v tomto případě nutno považovat za zásadní právě výkon rozsáhlých pravomocí dosavadního starosty a jejich povahu, včetně odpovědnosti výhradně zastupitelstvu. Dojde-li proto ke kumulaci funkce nově zvoleného zastupitele a dosavadního starosty, může tato osoba rezignovat na mandát člena zastupitelstva pouze veřejně na zasedání zastupitelstva.

[18] V souzeném případě přitom nelze z žádné části projevu stěžovatele b) v roli dosavadního starosty předsedajícího ustavujícímu zasedání zastupitelstva obce dne 28. 4. 2020 dovodit, že by na tomto zasedání rezignaci podal, a tím současně zhojil nedostatek předchozí neúčinné rezignace do rukou místostarosty obce. Z obou existujících zápisů z ustavujícího zasedání zastupitelstva shodně vyplývá, že stěžovatel b) přítomným zastupitelům oznámil, že všichni nově zvolení zastupitelé a jejich náhradníci volební strany Sdružení nezávislých kandidátů Hlincová Hora *rezignovali před ustavujícím zasedáním zastupitelstva obce*. Z takto zachyceného obsahu lze nepochybně dovodit záměr stěžovatele b) oznámit na ustavujícím zasedání zastupitelstva průběh dřívějších událostí (podání rezignací v minulosti), nikoli však již záměr učinit na tomto zasedání vlastní akt rezignace.

[19] Dovolával-li se stěžovatel b) v kasační stížnosti obsahu metodického doporučení Ministerstva vnitra (dle kterého dosavadní starosta nemusí rezignaci na svůj mandát zastupitele předkládat na zasedání zastupitelstva) a v této souvislosti poukazoval na porušení principu legitimního očekávání, Nejvyšší správní soud k tomu konstatuje, že i kdyby hypoteticky připustil, že stěžovatel - nebýt veden metodickým doporučením - by býval rezignoval na ustavujícím zasedání, resp. že na ustavujícím zasedání zastupitelstva dokonce k aktu rezignace skutečně došlo, nic z uvedeného by na výsledku řízení před krajským soudem nemohlo změnit.

[20] Je tomu tak z toho důvodu, že pokud mandát zastupitele vykonávajícího zároveň funkci starosty zaniká *dnem*, kdy podá rezignaci na zasedání zastupitelstva, k vlastnímu zániku mandátu dochází až uplynutím toho dne, kdy se zasedání uskutečnilo. Pokud tedy stěžovatel b) zvolil cestu rezignace na mandát nově zvoleného člena zastupitelstva dle § 55 odst. 2 písm. b) volebního zákona, v době přijetí všech usnesení žalovaného, v nichž stěžovatelé spatřují nezákonný zásah do svých práv, počet členů žalovaného nemohl poklesnout pod 5 osob, neboť stěžovatel b) v tento den bezesporu ještě byl členem nového zastupitelstva, a to i v tom případě, že by na mandát rezignoval na ustavujícím zasedání zastupitelstva obce. S tím koresponduje znění § 56 odst. 1 volebního zákona, upravujícího nastupování náhradníků, dle kterého platí, že *uprázdní-li se mandát v zastupitelstvu obce, nastupuje za člena tohoto zastupitelstva náhradník z kandidátní listiny téže volební strany v pořadí podle § 45 odst. 5, a to až dnem následujícím po dni, kdy došlo k zániku mandátu*. S ohledem na výsledky voleb do zastupitelstva obce Hlincová Hora tak stěžovatel b) shora popsaným způsobem nemohl zamezit konání ustavujícího zasedání zastupitelstva, na kterém došlo k řádnému přijetí napadených usnesení, jimiž byl zvolen nový starosta, místostarostka a členové obou výborů.

[21] S ohledem na výše učiněné závěry je dle Nejvyššího správního soudu nadbytečné zabývat se blíže druhým z důvodů, pro který krajský soud žalobu stěžovatelů zamítl, kdy odmítl poskytnout soudní ochranu právnímu jednání stěžovatelů (a jeho důsledkům), v němž spatřoval zneužití práva.

[22] Krajský soud tak v napadeném rozsudku dospěl ke správnému právnímu závěru, že v den konání ustavujícího zasedání zastupitelstva obce (žalovaného) neklesl počet jeho členů pod pět osob. Rezignace stěžovatele b) předaná stěžovateli c) nemohla vyvolat zamýšlené právní účinky,

neboť stěžovatel b) mohl účinně rezignovat na mandát zastupitele jediné veřejně na zasedání zastupitelstva obce.

IV. Závěr a náklady řízení

[23] Na základě výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 poslední věty s. ř. s. zamítl.

[24] O nákladech řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelé [žalobci b), c) a d)] neměli ve věci úspěch, nemají proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. V případě žalobce e), který kasační stížnost nepodal, nepřichází posuzování procesního úspěchu ve věci do úvahy. Žalovaný měl ve věci plný úspěch, a proto mu Nejvyšší správní soud přiznal náhradu nákladů řízení, kterou jsou stěžovatelé b), c), d), tvořící samostatné společenství účastníků (§ 33 odst. 8 ve spojení s § 120 s. ř. s.), povinni žalovanému zaplatit rovným dílem. Přestože je žalovaný orgánem územního samosprávného celku (veřejnoprávní korporace), Nejvyšší správní soud zohlednil, že se v projednávané věci nejednalo o běžnou agendu obce. S přihlédnutím k velikosti obce Hlincová Hora lze konstatovat, že uvedená obec ani její orgány nedisponují potřebným odborným personálem, ani dostatečnými finančními zdroji pro vedení složitého soudního řízení. Proto Nejvyšší správní soud žalovanému náhradu nákladů řízení v podobě nákladů na zastoupení advokátem výjimečně přiznal jako náhradu nákladů důvodně (účelně) vynaložených (obdobně usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014 - 47, č. 3228/2015 Sb. NSS, bod [29]).

[25] Žalovaný prostřednictvím svého zástupce podal vyjádření ke kasační stížnosti. Podání vyjádření představuje úkon právní služby podle § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). Odměna za jeden úkon právní služby činí podle § 7 bodu 5, aplikovaného na základě § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu, částku 3 100 Kč a podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu je třeba k ní připočítat paušální náhradu hotových výdajů ve výši 300 Kč. Odměnu a paušální náhradu hotových výdajů za úkon právní služby spočívající v převzetí a přípravě právního zastoupení Nejvyšší správní soud žalovanému nepřiznal, neboť jmenovaný advokát zastupuje žalovaného v soudním řízení od počátku a za tento úkon právní služby mu již přiznal odměnu a náhradu hotových výdajů krajský soud. Protože je advokát plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se celková výše odměny a náhrady hotových výdajů (3 400 Kč) o částku 714 Kč odpovídající této dani. Žalovanému tedy Nejvyšší správní soud přiznal náhradu nákladů řízení v celkové výši 4 114 Kč. K zaplacení této částky byla stěžovatelům b), c), d) stanovena přiměřená lhůta v délce třiceti dnů.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. října 2021

JUDr. Tomáš Langášek v. r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Ivana Krejčí

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Hany Veberové a soudců
Mgr. Marka Bedřicha a JUDr. Jitky Hroudové v právní věci

žalobců:

1. obec Hlincová Hora,
jednající prostřednictvím Ing. Karla Fouska,
se sídlem Hlincová Hora 5,

2. Ing. Karel Fousek,

3. Hana Maxová,

všichni zastoupeni JUDr. Milošem Tuháčkem, advokátem
se sídlem Převrátilská 330, Tábor

proti

žalovanému:

Ministr vnitra České republiky

za účasti osoby zúčastněné na řízení:

obec Hlincová Hora,
jednající prostřednictvím RNDr. Josefa Petráška,
zastoupena Mgr. Lukášem Kučerou, advokátem
se sídlem Lipenská 869/17, České Budějovice

v řízení o žalobě na ochranu proti nezákonnému zásahu správního orgánu

takto:

- I. Žaloba obce Hlincová Hora, jednající prostřednictvím Ing. Karla Fouska **se odmítá**.
- II. Žaloba Ing. Karla Fouska a Hany Maxové **se zamítá**.
- III. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- IV. Žalobci obec Hlincová Hora, jednající prostřednictvím Ing. Karla Fouska **se vrací** soudní poplatek ve výši 2.000 Kč zaplacený z podané žaloby v kolcích. Částka 2.000 Kč bude vyplacena z účtu Městského soudu v Praze ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku k rukám zástupce tohoto žalobce JUDr. Miloše Tuháčka, advokáta.

Odůvodnění:*Žaloba*

1. Žalobci podali u Městského soudu v Praze žalobu na ochranu proti nezákonnému zásahu, který spatřují v tom, že žalovaný nevyhlásil nové volby do zastupitelstva obce Hlincová Hora. Žalobci v podané žalobě uvedli, že dne 14.3.2020 se uskutečnily volby do zastupitelstva obce Hlincová Hora, za volební stranu KODETKA SPOLU získala mandát do zastupitelstva Ilona Bláhová, za volební stranu HLINCOVKA SPOLU získali mandát Josef Petrášek, Jan Havelka, Jiří Müller. Za volební stranu Sdružení nezávislých kandidátů Hlincová Hora získali mandát člena zastupitelstva obce Karel Fousek, Václav Hanus a Karel Strolený, náhradníky za tuto volební stranu byli Jiří Jirka, Luděk Bárta, Aleš Fejfar, Jana Ratajová a Jan Kos. Z celkem sedmi zvolených zastupitelů podali tři z nich Karel Fousek, Václav Hanus a Karel Strolený (všichni za Sdružení nezávislých kandidátů Hlincová Hora – dále též „nezávislí kandidáti“), a to dne 23.4.2020 rezignaci na mandát zastupitele. Téhož dne rezignovali na postavení náhradníka zastupitele, a to výše jmenovaní náhradníci za nezávislé kandidáty (Jiří Jirka, Luděk Bláha, Aleš Fejfar, Jana Ratajová a Jiří Kos - dále též náhradníci za nezávislé kandidáty“).
2. Žalobci uvedli, že dne 28.4.2020 se konalo ustavující zasedání zastupitelstva obce, a to formou videokonference, jednání předsedal dosavadní starosta obce Karel Fousek, v průběhu jednání složili slib zastupitelé Josef Petrášek, Jan Havelka, Jiří Müller a Ilona Bláhová. Poté starosta konstatoval, že všichni zastupitelé a jejich náhradníci za nezávislé kandidáty rezignovali na mandáty podle § 55 odst. 2 písm. b) zákona č. 491/2001 Sb. ještě před ustavujícím jednáním zastupitelstva. Starosta obce prohlásil, že není možné pokračovat v dalším jednání z důvodu poklesu zastupitelů pod pět a upozornil, že zastupitelstvo bude dále pracovat v omezených pravomocích podle § 84 odst. 2 a § 85 zákona o obcích až do vyhlášení předčasných voleb Ministerstvem vnitra, poté zasedání ukončil.
3. Rezignace zastupitelů a náhradníků za nezávislé kandidáty byly předloženy žalobcem č. 2 Krajskému úřadu Jihočeského kraje, který požadoval doplnění návrhu vyhlášení nových voleb do zastupitelstva obce, přičemž při osobní návštěvě bylo žalobci č. 2 sděleno, že rezignace jsou platné a byly postoupeny žalovanému.

Shodu s prvopisem potvrzuje: Marta Vyhnalová

4. Zastupitelé Petrášek, Müller, Bláhová a Havelka nerespektovali zákonný postup starosty Fouska, neuznali odstoupení náhradníků za nezávislé kandidáty a zpochybnili též odstoupení zastupitelů a pokračovali v jednání bez odstoupivších zastupitelů, zvolili orgány obce a přijali řadu dalších usnesení.
5. Žalobci mají za to, že s ohledem na odstoupení tří zastupitelů a všech náhradníků za nezávislé kandidáty, nešlo o platná usnesení, starostou obce zůstal i nadále dosavadní starosta Ing. Fousek (žalobce č. 2). Snížením počtu zastupitelů pod hranici pět osob a absencí náhradníků nastal důvod pro konání nových voleb podle § 58 odst. 1 písm. b) zákona č. 491/2001 Sb. Žalobce č. 2 jako dosavadní starosta obce zaslal prostřednictvím Krajského úřadu Jihočeského kraje žalovanému návrh na vyhlášení nových voleb, ze žádosti krajského úřadu o doplnění návrhu je patrné, že neměl pochybnosti, že jde o návrh na vyhlášení nových voleb do zastupitelstva obce.
6. Z dosavadního postupu a přípisů žalovaného však vyplývá, že žalovaný nové volby vyhlásit nehodlá. Právě v této nečinnosti shledávají žalobci protiprávní zásah, kterým je zasaženo do jejich subjektivních veřejných práv. Žalobci uvedli, že dne 26.5.2020 žalovaný pod sp.zn. MV-69942-8/ODK-2020 vydal vyjádření, adresované panu RNDr. Josefu Petráškoví, tedy jednomu ze zastupitelů, který ze své funkce neodstoupil a považuje se v rozporu s právem za starostou obce, ve kterém ministerstvo dospělo k závěru, že : *„forma, jakou se výše uvedených 5 náhradníků vzdávalo svého postavení náhradníka, nesplňuje požadavky předepsané volebním zákonem. Proto je nutné takové rezignace považovat za neplatné. Vzhledem k těmto neplatným rezignacím je tedy zastupitelstvo obce i nadále sedmičlenné. Současnými zastupiteli ze strany Sdružení nezávislých kandidátů Hlincová Hora jsou i v současné době pánové Jírka, Bárta a Fejfar (nedošlo-li v mezidobích k zániku mandátu z jiných důvodů)“*. V závěru uvedeného přípisu ministerstvo uvedlo, že není dán důvod pro vyhlášení nových voleb v obci s upozorněním novému starostovi RNDr. Petráškoví na jeho povinnost zaslat, nastane-li důvod pro konání nových voleb, návrh na jejich vyhlášení.
7. Žalobci 1 a č. 2 se pokoušeli proti protiprávnímu zásahu žalovaného bránit, zaslali Vyjádření k namítaným nedostatkům ustavujícího zasedání zastupitelstva obce Hlincová Hora, jejich právní zástupce po seznámení se se stanoviskem ministerstva ze dne 26.5.2020 zaslal „Stanovisko k ustavujícímu zasedání zastupitelstva Hlincová Hora – výzva k přehodnocené stanoviska,“ ve kterém upozornil na přepjatý formalismus při hodnocení rezignace náhradníků. Zastupitelé a náhradníci nezávislých kandidátů považují za starostu nadále Ing. Karla Fouska, a to proto, že své první rezignace z 23.4.2020 považují za platné. Přesto z důvodu zamezení sporů o právoplatnost volby nového vedení obce i dalších usnesení přijímaných zbývajících čtyřmi členy zastupitelstva obce vlastnoručně sepsali a podepsali nové rezignace, které odevzdali starostovi obce Ing. Karlu Fouskovi a to dne 24.4. a 27.4.2020. K těmto v pořadí druhým rezignacím se pak vztahuje Protokol o ústním jednání ze dne 3.6.2020 sepsaný u krajského úřadu, v němž je konstatováno, že k návrhu na vyhlášení nových voleb byly předloženy rezignace členů zastupitelstva za nezávislé kandidáty.
8. Žalovaný však ve svém sdělení ze dne 5.6.2020 k návrhu, který mu byl krajským úřadem předložen uvedl: *„vzhledem k tomu, že návrh na vyhlášení nových voleb ze dne 21. května 2020 byl adresován Ministerstvu vnitra panem Karlem Fouskem, tedy osobou, která v souladu s platným usnesením z ustavujícího zasedání zastupitelstva obce není starostou obce, nelze k němu ve vztahu k případnému vyhlášení nových voleb přiblížit“*. Dále vyjádřil žalovaný pochybnosti o tom, že druhé rezignace byly předány starostovi obce před 28. dubnem 2020.
9. Žalobci poukázali na ustanovení § 58 odst. 1 písm. b) zákona o volbách do zastupitelstev obcí s tím, že právě v daném případě, kdy počet zastupitelů klesl pod minimální hranici pěti, byly dány podmínky pro vyhlášení nových voleb. Namítli, že žalovaný interpretuje ustanovení § 55 a § 57 zákona o volbách do zastupitelstev obcí nepřipustně formalisticky, poukázali na rozsudek Nejvyššího soudu čj: 33 Cdo 1141/2017-111 o nutnosti respektovat autonomii vůli jedince v případě výkladu určitého úkonu. V daném případě byl projev jednoznačný, a to rezignace na

mandát. Rezignaci náhradníků je nutno vykládat tak, že rezignovali na post náhradníka. I kdyby bylo trváno na tom, že došlo k rezignaci na post zastupitele, pak by taková rezignace nabyla účinnosti okamžikem uplynutí lhůty pro zánik mandátu zastupitele, tedy dnem následujícím po rezignaci zastupitele. Nelze úkon vykládat, že nemá žádný účinek pouze z toho důvodu, že není správně označen.

10. Žalobci namítli, že výklad žalovaného je v rozporu s jeho předchozí praxí, kdy shodně formulované rezignace zastupitelů i náhradníků byly žalovaným vyhodnoceny v roce 2019 jako platné. V důsledku těchto rezignací pak byly vyhlášeny opakovaně volby stejně, jako tomu bylo v daném případě. Poukázaly na hodnoty právního státu, vyjádřené i Ústavním soudem v rozhodnutí pod sp. zn. IV. ÚS 690/01 s tím, že pokud by soud přes výše uvedené dospěl k závěru, že rezignace členů podané kandidáty dne 23.4.2020 neměly všechny náležitosti, pak tyto nedostatky byly zhojeny vlastnoručně psanými rezignacemi, předanými krajskému úřadu.
11. Žalobci mají za to, že jde o trvajících nezákonný zásah, žalovaný k návrhu dosavadního starosty Ing. Fouska na vyhlášení voleb nepřihlíží. Následky nezákonného zásahu by nebyly zhojeny ani tím, kdyby RNDr. Petrášek, kterého žalovaný považuje za nového starostu, podal návrh na vyhlášení nových voleb, pokud by rezignace náhradníků ze dne 23.4.2020 nebyly považovány za platné a ti byli nuceni podat nové rezignace, tentokrát člena zastupitelstva obce. Jednak nelze spoléhat na to, že by povinnost postupovat podle § 58 odst. 4 zákona č. 491/2001 Sb., byla RNDr. Petráškem splněna, navíc by došlo k nedůvodnému oddálení konání nových voleb. Zejména je nutno poukázat na to, že tím, že žalovaný nepovažuje rezignace náhradníků ze dne 23.4.2020 za platné, považuje za platné usnesení nezákonně přijatá zbývajícími 4 zastupiteli na ustavujícím zasedání zastupitelstva obce dne 28.4.2020. Tato usnesení, zejména zvolení nového starosty, jsou zcela zjevně závažným zásahem do práv všech třech žalobců. Žalovaný měl proti těmto usnesením postupovat v souladu se svými dozorovými kompetencemi podle § 124 zákona č. 128/2000 Sb., tím že tak nečiní, dopouští se nezákonné nečinnosti. Z důvodů uvedených v žalobě žalobci navrhli, aby soud rozhodl tak, že žalovanému se přikazuje, aby do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku vyhlásil nové volby do zastupitelstva obce Hlincová Hora.

Vyjádření žalovaného

12. Žalovaný ve vyjádření k podané žalobě uvedl, že dne 3.6.2020 obdržel prostřednictvím Krajského úřadu Jihočeského kraje návrh ze dne 21.5.2020 na vyhlášení nových voleb, který byl podán Ing. Karlem Fouskem. Ministerstvo vnitra tento návrh neakceptovalo, protože nebyl podán k tomu oprávněným volebním orgánem, a to starostou obce. Do dnešního dne žalovaný žádný návrh na vyhlášení voleb podaný starostou obce neobdrženo. Skutečnost, že návrh na vyhlášení nových voleb podává starosta vyplývá výslovně z ustanovení § 58 odst. 4 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o volbách“, „volební zákon“). Žalovanému je z úřední činnosti známo, že starostou obce se stal dne 28.4.2020 RNDr. Josef Petrášek, který byl zvolen usnesením č. 7 zastupitelstva obce Hlincová Hora ze dne 28.4.2020. Toto usnesení nebylo zpochybněno a používá tedy presumpce správnosti aktu orgánu veřejné moci. Protože ministerstvo neobdrželo návrh na vyhlášení nových voleb od starosty obce, když Ing. Karel Fousek ke dni podání návrhu již nebyl starostou obce, nelze k tomuto návrhu přihlížet. Nelze ani souhlasit s „domněnkou“ žalobců, že ministerstvo nové volby nehodlá vyhlásit. Ministr vnitra je povinen nové volby vyhlásit v souladu s volebním zákonem ve chvíli, kdy obdrží návrh, který bude splňovat jak formální, tak materiální podmínky pro vyhlášení nových voleb. To se dosud nestalo. Poukázal i na pochybnosti ohledně oprávnění Ing. Josefa Fouska jednat za obec Hlincová Hora při podání žaloby k soudu.
13. K otázce podaných rezignací členů zastupitelstva obce poukázal na obsah metodické pomoci se zdůrazněním, že zákon o volbách rozlišuje zánik mandátu člena zastupitelstva obce a zánik postavení náhradníka. Z rezignace musí být zřejmé, že se určitá osoba hodlá vzdát právě funkci člena zastupitelstva obce nebo právě postavení náhradníka, když postavení, které v okamžiku

podání rezignace nezastává, se vzdávat platně nemůže. Nejde o formalistický přístup, žalovaný nesouhlasí s bagatelizujícími závěry uvedenými v posledním odstavci na straně 7, které neodpovídají textu zákona a jsou nepodstatné. Žalovaný uvedl, že rezignační listy pánů Fouska, Stroleného a Hanuše byly vyhodnoceny jako souhlasné s volebním zákonem, rezignační listy pánů Kose, Jirky, Fejfara, Bárty a paní Ratajové, které byly předány stejného dne 23.4.2020, trpěly zásadní vadou, když samotné rezignační prohlášení směřovalo k zániku funkce člena zastupitelstva, přitom ani jedna z těchto osob být členem zastupitelstva ke dni 23.4.2020 nemohla. Přílehlavé není ani tvrzení, že jednali žalobci v důvěře v postup ministerstva z podzimu 2019, kdy se správnou obce nebyly spojeny současné sporné okolnosti. Žalobci opomíjí, že k rukám Ing. Karla Fouska bylo na jeho žádost doručeno dne 17.4.2020 stanovisko, ve kterém žalovaný s odkazem na ustanovení § 55 odst. 2 a 3 a § 57 volebního zákona uvedl, že je vždy nutno vážit, v jakém právním postavení se osoba, která nechce být členem zastupitelstva obce, nachází, tedy zda již je členem zastupitelstva (pak se postupuje podle § 55 volebního zákona) nebo je v postavení náhradníka (pak se postupuje podle § 57 volebního zákona). Žalovaný tedy jednoznačně upozornil Ing. Fouska, který v té době vykonával povinnosti tzv. dosavadního starosty podle ustanovení § 107 obecního zřízení a lídra kandidátní listiny nezávislých kandidátů, že je podstatné rozlišovat právní postavení osob, které hodlají rezignovat. Tento přípis v podané žalobě není zmíněn, neboť značně relativizuje obsah prvního odstavce na straně 8 žaloby. K „nově objevené rezignaci“ žalovaný uvedl, že s ohledem na posloupnost událostí v obci od 23. dubna 2020 do dnešního dne má žalovaný důvodné pochybnosti o dataci těchto rezignací před dnem 28. dubna 2012. Závěrem zdůraznil, že pro samotnou věc je zásadní skutečností to, že návrh nebyl podán k tomu oprávněným volebním orgánem. Navrhl zamítnutí podané žaloby.

Osoba zúčastněná na řízení

14. Právo osoby zúčastněné na řízení uplatnila obec Hlincová Hora, jednající prostřednictvím RNDr. Josefa Petráška, který byl zvolen na zasedání zastupitelstva dne 28.4.2020 starostou obce. Osoba zúčastněná na řízení uvedla, že jak rezignace členů zastupitelstva, tak i neplatné rezignace náhradníků na členství zastupitelstvu obce za kandidátku Sdružení nezávislých kandidátů Hlincová Hora, je třeba považovat za zneužití práva rezignovat na mandát, neboť jediným cílem bylo umožnit, aby Ing. Fousek a Karel Strolený vykonávali i nadále funkce starosty a místostarosty, zabránit zvolení vedení obce a obejít výsledek demokratických voleb do zastupitelstva obce, když kandidátka Sdružení nezávislých kandidátů Hlincová Hora nezískala potřebný mandát pro vytvoření většiny v zastupitelstvu obce. Dále poukázala na neúspěšný návrh na neplatnost voleb, který k soudu podala manželka místostarosty paní Zuzana Strolená, tento návrh byl zamítnut usnesením Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 14.4.2020 čj: 52 A 1/2020-49. Posléze se žalobce č. 2 pokoušel ukončit ustavující zasedání zastupitelstva dne 28.4.2020 s tím, že po sdělení uvedených rezignací a se slovy, že se nic nemění a že tedy on a Karel Strolený zůstávají nadále ve svých funkcích. Osoba zúčastněná na řízení má za to, že při podání rezignace na člena zastupitelstva šlo o takový výkon práva, který směřuje k účelu, který příslušné právní ustanovení nepředpokládá. Zjevné zneužití práva nepoužívá právní ochrany. Dále poukázala na to, že na straně žalobců vystupují fakticky pouze žalobce č. 2, obec Hlincová Hora, kterou již žalobce č. 2 není oprávněn jednat a žalobkyně č. 3, která je partnerkou syna žalobce č. 2. Dále poukázala na usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 8.7.2020 čj: 61 A 19/2020-38, kterým byla odmítnuta žaloba podaná žalobcem č. 2 a dalšími 3 fyzickými osobami proti usnesení, která byla přijata na zasedání zastupitelstva a obce Hlincová Hora dne 28.4.2020.
15. Osoba zúčastněná na řízení dále uvedla, že pokud žalobci poukazují na shodnou situaci ve volebním období předcházejícím, kdy na své mandáty rezignovali zastupitelé sdružení KODETKA SPOLU a HLINCOVKA SPOLU, pak se nejedná o shodnou situaci, neboť tito zastupitelé na své mandáty rezignovali až v průběhu volebního období cca 10 měsíců po předchozích volbách proto, že měli zásadní námitky proti způsobu vedení obce zejména ze strany

Shodu s prvopisem potvrzuje: Marta Vyhnalová

žalobce č. 2 jako starosty a Karla Stroleného jako místostarosty, když jim nebylo umožněno se žádným způsobem podílet na samosprávě obce. Dále uvedla, že rezignace náhradníků na členství v zastupitelstvu obce za kandidátku Sdružení nezávislých kandidátů Hlincová Hora ze dne 23.4.2020 považuje za neplatné, neboť rezignovali na funkci, kterou dosud nezastávali a zastávat nemohli. Pokud jde o další rezignace, má za to, že ty byly antيداتovány poté, kdy se žalobci č. 2 dozvěděl o stanovisku žalovaného a neplatnosti rezignace ze dne 23.4.2020. Dle názoru osoby zúčastněné na řízení je zastupitelstvo obce nadále sedmičlenné, když žádná písemná rezignace novému starostovi doručena nebyla.

Repliky

16. Žalobci v replice ze dne 21.9.2020 se k tvrzení osoby zúčastněné na řízení o zneužití práva uvedli, že s tímto stanoviskem nesouhlasí, podat rezignaci je právem každého zastupitele, není-li jinak v rozporu s dobrými mravy. Odstoupení nemělo žádný nedovolený důsledek, jeho důsledkem mělo být po právu vyhlášení nových voleb, tvrzení osoby zúčastněné na řízení, že cílem bylo umožnit dosavadnímu starostovi zůstat ve funkci je absurdní, neboť on a další žalobci se domáhají nových voleb, ve kterých nemusí být vůbec zvoleni. Výklad o neplatnosti rezignace náhradníků na členství v zastupitelstvu s odkazem na podanou žalobu považují žalobci za nepřijatelný formalismus. Závěr o antيداتování rezignací, které byly předloženy krajskému úřadu dne 3.6.2020 není ničím podložen.
17. Osoba zúčastněná na řízení ve vyjádření ze dne 24.9.2020 uvedla, že se ztotožňuje s vyjádřením žalovaného, návrh na vyhlášení nových voleb v obci je oprávněn podat starosta obce, kterým je RNDr. Josef Petrášek, pro podání návrhu není zákonný důvod, protože jmenovanému nebyly doručeny žádné písemné rezignace členů zastupitelstva obce, v důsledku toho nedošlo k poklesu počtu členů zastupitelstva pod 5 osob.
18. V podání ze dne 30.10.2017 se vyjádřila osoba zúčastněná na řízení k replice žalobců, poukázala na nálezy Ústavního soudu sp.zn. Pl. ÚS 6/11 a sp.zn. Pl. ÚS 52/10, ve kterých se Ústavní soud zabýval otázkou zneužití práva, resp. obcházení volebního zákona. Ačkoliv šlo skutkově o jiné situace, má za to, že v daném případě je nutno pečlivě zkoumat, zda hromadná rezignace všech členů opoziční kandidátky s ohledem na specifika dané obce (počet členů zastupitelstva, které může vést v určitém poměru nemožnosti zvolit nového starostu obce a k vyvolání nových voleb) nebyl právě zneužitím práva, jehož jediným cílem bylo v rozporu s výsledkem voleb ovlivnit obsazení starosty a místostarosty a tím udržet správu obce i nadále v rukou kandidátky, která by nadále, nebyť rezignací, již správu obce s ohledem na projevenou vůli voličů neobdržela. V daném případě rezignace jiný cíl nesledovaly. Poukázala na propojenost vedení obce s firmami, na nichž se podílí i dřívější starosta a místostarosta. Osoba zúčastněná na řízení je připravena vést dokazování jak k uvedeným skutečnostem, tak ve vztahu k otázce nájmu areálu SK HLINCOVKA, kdy je snaha využít areál pro komerční účely třetích osob.

Obsah spisu

19. Z obsahu spisového materiálu vyplývá, že v obci Hlincová Hora proběhly dne 14.3.2020 volby do zastupitelstva obce. Volební strana KODETKA SPOLU získala 1 mandát, Sdružení nezávislých kandidátů Hlincová Hora 3 mandáty a HLINCOVKA SPOLU rovněž 3 mandáty.
20. Dne 28.4.2020 se konalo ustavující zasedání zastupitelstva obce Hlincová Hora, o kterém byly sepsány dva zápisy. Jednak je to zápis, ve kterém dosavadní starosta Ing. Karel Fousek konstatoval, že ze členů zastupitelstva je přítomna nadpoloviční většina členů, takže zastupitelstvo je usnášení schopné, byl určen zapisovatel (Fejfar) první a druhý ověřovatel zápisu (Hanus, Strolený). Před schválením programu jednání předsedající vyzval zastupitele ke složení slíby, který složili pan Petrášek, Havelka a Müller a paní Bláhová. V zápisu je pak dále uvedeno, že všichni zastupitelé a jejich náhradníci za Sdružení nezávislých kandidátů Hlincová Hora

Shodu s prvopisem potvrzuje: Marta Vyhnalová

rezignovali na mandáty podle § 55 odst. 2 písm. b) zákona č. 491/2001 Sb. ještě před ustavujícím zasedáním zastupitelstva obce. Z těchto důvodů není možno pokračovat v dalším jednání, neboť počet zastupitelů klesl pod zákonem stanovený počet 5, předsedající upozornil, že zastupitelstvo bude dále pokračovat v omezených pravomocech podle § 84 odst. 2 a § 85 zákona o obcích až do vyhlášení předčasných voleb Ministerstvem vnitra a konstatoval, že do předčasných voleb obec budou řídit nadále stávající místostarosta Karel Strolený a starosta Karel Fousek. Tímto bylo zasedání formou videokonference ukončeno v 10.09 hodin. Druhý zápis z ustavujícího zasedání zastupitelstva obce Hlincová Hora ze dne 18.4.2020 byl podepsán Josefem Petráškem, Jiřím Müllerem, Janem Havelkou a Ilonou Bláhovou. V něm jsou jednak konstatovány výhrady ke konání zastupitelstva formou videokonference, bylo konstatováno, že zastupitelé zvolení za sdružení KODETKA SPOLU a HLINCOVKA SPOLU se rozhodli pro osobní účast a společné on-line připojení z prostor obecního úřadu, ostatní zastupitelé za Sdružení nezávislých kandidátů byli připojeni on-line samostatně. Bylo poukázáno na technické problémy se zvukem, bylo konstatováno složení slibu čtyř zastupitelů. Pro zbylé zastupitele zvolené za Sdružení nezávislých kandidátů nedošlo k výzvě slibu, starosta oznámil, že tito zastupitelé odmítli slib složit a uvedl, že všichni náhradníci kandidátů uvedeného sdružení rezignovali na své pozice náhradníků. Poté uvedl, že v nastávajícím stavu se nic nemění, obec řídí dosavadní starosta a místostarosta a ukončil videokonferenci. Dále je z tohoto zápisu patrné, že nebyl podán obrazový ani fyzický důkaz o existenci rezignací a protože zvolení zastupitelé se jednotlivě nevyjádřili odmítnutím slibu, když snahy o kontakt s výzvou k doložení předmětných dokumentů byly ignorovány, bylo odnětí postu náhradníků považováno za bezpředmětné a zastupitelé se rozhodli v zasedání pokračovat, neboť zastupitelstvo je i nadále usnášení schopné. Následně bylo přijato 10 usnesení. Usnesením č. 7 byl zvolen starostou obce RNDr. Josef Petrášek, usnesením č. 8 byla místostarostkou obce zvolena Mgr. Ilona Bláhová.

21. Ve spise je dále založena korespondence mezi Ing. Fouskem, RNDr. Petráškem a advokátem Mgr. Pixou na straně jedné a Ministerstvem vnitra na straně druhé.
22. Z této korespondence vyplývá, že dne 16.4.2020 učinil Ing. Karel Fousek dotaz k Ministerstvu vnitra, ve kterém uvedl, že dne 14.3.2020 proběhly volby a mělo by (po zamítnutí návrhu na neplatnost voleb) proběhnout zasedání zastupitelstva obce. Vzhledem k avizovanému odmítnutí mandátu (resp. nesložení volebního slibu) tří členů zastupitelstva, včetně současného místostarosty a starosty, činí dotaz, kdy dojde k poklesu zastupitelů pod povinných pět členů zastupitelstva ještě před samotným zvolením orgánu obce.
23. Na tento dotaz odpověděl odbor voleb, oddělení právního a metodického řízení voleb Ministerstva vnitra dopisem ze dne 17.4.2020, čj: MV-61787-2/OV-2020, ve kterém bylo poukázáno na ustanovení § 58 odst. 1 písm. b) a odst. 4 tohoto ustanovení zákona o volbách do zastupitelstev obcí s tím, že volební zákon stanoví možnosti zániku mandátu člena zastupitelstva obce v ustanovení § 55 odst. 2 a odst. 3 a způsoby zániku postavení náhradníka v ustanovení § 57. Je třeba vždy pečlivě vážit v jakém právním postavení se osoba, která nechce být členem zastupitelstva obce, nachází, tedy zda již členem zastupitelstva je (pak se postupuje podle § 55 volebního zákona) nebo je v postavení náhradníka (pak se postupuje podle § 57 volebního zákona). Důsledky poklesu členů zastupitelstva před ustavujícím zasedáním zastupitelstva upravuje primárně zákon o obcích, který je v gesci odboru veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra, proto ve stručnosti bylo odkázáno na ustanovení § 107 a § 90 tohoto zákona. S upozorněním, že nejde o právně závazné stanovisko, neboť právně závazný výklad ve vztahu ke konkrétní skutkové situaci může podávat jen příslušný soud.
24. Žádost o stanovisko k posouzení průběhu ustavujícího zasedání zastupitelstva obce ze dne 28.4.2020 podal k Ministerstvu vnitra RNDr. Josef Petrášek podáním ze dne 29.4.2020, které bylo doplněno podáním z 30.4.2020 a 21.5.2020. Podání RNDr. Josefa Petráška byla vyřízena sdělením odboru veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra ze dne 26.5.2020 čj: MV-69942-8/ODK-2020.

Shodu s prvopisem potvrzuje: Marta Vyhnalová

25. Před vyhotovením tohoto sdělení se žalovaný správní orgán obrátil na obec Hlincová Hora, resp. dosavadního starostu Ing. Josefa Fouska se žádostí o vyjádření se k celé záležitosti a předložení příslušných dokladů (dopis Ministerstva vnitra ze dne 5.5.2020 čj: MV-69942-4/ODK-2020).
26. Ze spisového materiálu vyplývá, že obec se prostřednictvím Ing. Karla Fouska a Ing. Karla Stroleného vyjádřila k namítaným nedostatkům ustavujícího zasedání zastupitelstva obce dopisem ze dne 15.5.2020. V něm je konstatováno, že forma konání zastupitelstva prostřednictvím videokonference byla v souladu s nařízením vlády č. 388 o přijetí krizového opatření, o průběhu zasedání byl pořízen audiozáznam i zápis. Oba dokumenty se shodují, nesouhlasí s výtkou o nesrozumitelnosti záznamu. Zastupitelé, kteří složili slib, byli následně informováni, že zastupitelé a jejich náhradníci za Sdružení nezávislých kandidátů Hlincová Hora rezignovali podle § 55 odst. 2 písm. b) zákona na své mandáty, zastupitelé i nastoupivší náhradníci rezignovali dne 23.4.2020 k rukám dosavadního starosty, starosta k rukám dosavadního místostarosty, a to prostřednictvím podatelny obecního úřadu, včetně záznamu v elektronické knize podatelny. Rezignace jsou přílohou v kopii. Není pravdou, že by zastupitelé Sdružení nezávislých kandidátů odmítli složit slib, neboť ti se vzali svého mandátu před konáním ustavujícího zasedání. Žádná taková informace o odmítnutí slibu v průběhu jednání nezazněla a není ani zaznamenána v audiozáznamu. Protože došlo k poklesu počtu zastupitelů pod pět osob, nemohlo být doplněno ani náhradníky, nemohlo zastupitelstvo s výjimkou stanovených otázek rozhodovat. Zastupitelé byli poučeni o tom, že z tohoto důvodu nelze pokračovat v dalším jednání ustavující schůze. Pokud přes toto poučení pokračovali zastupitelé obce za sdružení HLINCOVKA SPOLU a KODETKA SPOLU v jednání zastupitelstva a přijali usnesení, která jsou zaznamenána v zápise, jde o usnesení neplatná. Přílohou odpovědi obce ze dne 5.5.2020 byly rezignace osmi osob. Ve třech případech byla podána rezignace na mandát zastupitele podle § 55 odst. 2 písm. b) zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí, a to rezignace Ing. Karla Fouska, Ing. Václava Hanuse a Ing. Karla Stroleného. Všechny rezignace nesou datum 23.4.2020, téhož dne byly doručeny do podatelny obce s tím, že rezignace Ing. Karla Fouska převzal místostarosta Ing. Karel Strolený, rezignace zbývajících dvou zastupitelů převzal starosta Ing. Karel Fousek. Dále byly předloženy „rezignace na postavení náhradníka zastupitele“ podle § 55 odst. 2 písm. b) zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí, v nichž Ing. Jiří Jírka, Ing. Luděk Bárta, Mgr. Aleš Fejfar PhD., Jana Ratajová a Ing. Jan Kos sdělují, že tímto rezignují na mandát zastupitele obce Hlincová Hora. Všechny tyto rezignace nesou datum 23.4.2020, téhož dne byly předány podatelně obce s poznámkou, že rezignace převzal Karel Fousek.
27. Jak bylo výše uvedeno, žádost RNDr. Josefa Petráška byla vyřízena odborem veřejné správy, dozoru a kontroly ministerstva sdělením ze dne 26.5.2020 čj: MV-69942-8/ODK-2020, ve kterém tento odbor, po vyjádření odboru voleb, uvedl, že rezignační listiny náhradníků v sobě „míchaly“ postavení zastupitele s postavením náhradníka. Z vyjádření odboru voleb vyplývá, že jako platnou lze považovat rezignaci pouze těch osob, které byly v dané den, tedy 23.4.2020, členy zastupitelstva (pánové Fousek, Hanus, Strolený). Zbylé osoby nemohly ve stejný den rezignovat na mandát člena zastupitelstva obce, jak je u všech rezignačních prohlášení uváděno, neboť mandátem člena zastupitelstva obce dosud nedisponovaly. Mandát mohli tři z pěti náhradníků v pořadí Jírka, Bárta a Fejfar nabýt až den následující po rezignaci pánů Fouska, Hanuse a Stroleného. Dále bylo konstatováno, že volební zákon jednoznačně rozlišuje mezi postavením náhradníka a postavením člena zastupitelstva a tomu je třeba rezignaci uzpůsobit. Na posouzení nemá vliv to, že rezignační dokument je nadepsán tak, že směřuje k rezignaci na postavení náhradníka, když jak odkazované ustanovení § 55 odst. 2 písm. b) volebního zákona, tak zejména rezignační prohlášení, které je klíčové, směřuje k rezignaci na mandát člena zastupitelstva obce. Forma, jakou se pět náhradníků vzdávalo svého postavení náhradníka, nespĺňuje požadavky předepsané volebním zákonem, proto je nutno takové rezignaci považovat za neplatné. Vzhledem k neplatným rezignacím je zastupitelstvo obce i nadále sedmičlenné, zastupitelé za stranu Sdružení nezávislých kandidátů Hlincová Hora jsou i v současné době

pánové Jirka, Bárta a Fejfar (nedošlo-li v mezidobích k zániku mandátu z jiných důvodů). Dále se ministerstvo vyjádřilo k průběhu ustavujícího zasedání se závěrem, že jednostranné ukončení zasedání, jednostranné ukončení on-line přenosu, je porušením ustanovení § 93 odst. 3 zákona o obcích, neboť tím bylo znemožněno případné zapojení veřejnosti do tohoto zasedání, resp. do následného jednání čtyř zastupitelů. S přihlédnutím ke všem okolnostem bylo pokračování zasedání zastupitelstva vyhodnoceno jako akceptovatelné z hlediska zákona o obcích, všechna usnesení byla přijata hlasy všech čtyř přítomných zastupitelů, tedy nadpoloviční většinou ve smyslu § 87 zákona o obcích. Tato usnesení je tak nutno považovat za platná. Protože rezignace podaná pěti náhradníky jsou neplatné, zastupitelstvo obce bylo dne 28.4.2020 sedmičlenné a na přijímání usnesení se nevztahovala ani omezení vyplývající z § 90 zákona o obcích. Závěrem bylo shrnuto, že v současné době zastupitelstvo obce i nadále sedmičlenné, s účinností od 28.4.2020 je novým starostou obce RNDr. Petrášek a místostarostkou Mgr. Bláhová (pokud v mezidobí nebyly podány jiné rezignace, o nichž nebyla podána informace). Protože je zastupitelstvo obce sedmičlenné, není dán důvod pro vyhlášení nových voleb v obci. Pokud by došlo následně k řádným rezignacím osob, jejich rezignace byly hodnoceny jako neplatné, upozorňuje ministerstvo nového starostu RNDr. Petráška na jeho povinnost vyplývající z § 58 odst. 4 volebního zákona.

28. Spis dále obsahuje korespondenci mezi zástupcem obce Hlincová Hora Mgr. Martinem Pixou a žalovaným správním orgánem. Podáním bez data Mgr. Martin Pixa požádal o přehodnocení stanoviska k ustavujícímu zasedání zastupitelstva Hlincová Hora. Pokud jde o závěr o neplatnosti rezignací náhradníků, když z těchto rezignací je patrné, že je jedná označena jako rezignace náhradníka, z textu pak vyplývá, že se tyto osoby vzdávají postu zastupitele. Nelze klást formální nárok na zastupitele, resp. náhradníka tak, aby správně označil předmětná ustanovení zákona a do textu správně uvedl označení svého postu za situace, kdy mu nemusí být známo, kdy zastupitel, na jehož místo by měl nastoupit na svůj post, rezignoval. Postoj ministerstva považuje za přepjatý formalismus. Přitom shodné rezignace podali v roce 2019 jak zastupitelé, tak náhradníci na post zastupitele, tyto rezignace byly akceptovány. K tomuto podání odbor veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra uvedl, že neshledal důvody k přehodnocení stanoviska, poukázal na rozlišení rezignace na mandát člena zastupitelstva a rezignace na postavení náhradníka člena zastupitelstva obce podle § 55 a § 57 volebního zákona. V odkazu na loňskou situaci ministerstvo uvedlo, že předchozí postup vycházel ze zásady procesní ekonomie, když bylo zřejmé, že vady návrhu by byly obratem odstraněny, přitom práva jiných osob zůstala úsporným postupem nedotčena. Současná situace je odlišná, posouzení daných rezignací má tentokrát zásadní význam i pro další skutečnosti, např. pro úsudek, kdo je oprávněn vykonávat úkoly starosty obce, nikoliv pouze pro posouzení podmínek pro vyhlášení nových voleb. Byla odmítnuta argumentace legitimního očekávání, když Ing. Karel Fousek byl přípisem ze dne 17.4.2020 čj: MV-61787-2/OV-2020 informován, jakým způsobem mají být rezignace ve vazbě na příslušná ustanovení volebního zákona podány. Setrvává proto na stanovisku ze dne 26.5.2020 o tom, že zastupitelstvo bylo dne 28.4.2020 stále sedmičlenné, volba nového starosty i místostarosty byla platná a v čele obce tak stojí RNDr. Petrášek jako starosta a Mgr. Bláhová jako místostarostka.
29. Obsahem spisového materiálu je dále dopis obce Hlincová Hora, podepsán Ing. Karlem Fouskem jako starostou obce, který je adresován Ministerstvu vnitra prostřednictvím Krajského úřadu Jihočeského kraje ze dne 21.5.2020. V tomto dopise Ing. Karel Fousek sděluje, že postupuje podle § 55 odst. 2 písm. b) zákona č. 491/2001, o volbách do zastupitelstev obcí rezignaci na mandát zastupitele obce Hlincová Hora, jmenovitě Karel Fousek, Václav Hanus, Karel Strolený (chybně opakovaně uveden Karel Fousek), včetně rezignace na postavení náhradníka zastupitele, jmenovitě: Jan Kos, Jiří Jirka, Jana Ratajová, Luděk Bárta, Aleš Fejfar. Jmenovaní rezignovali dne 23.4.2020, a to k rukám dosavadního starosty, starosta pak k rukám dosavadního místostarosty, a to prostřednictvím podatelny Obecního úřadu Hlincová Hora včetně záznamu v elektronické knize podatelny. Jednotlivé rezignace byly opatřeny prezenčními

razítky obce Hlincová Hora a jsou přílohou tohoto oznamovacího dopisu. Přílohou tohoto dopisu jsou rezignace výše jmenovaných ze dne 24.3.2020.

30. Krajský úřad Jihočeského kraje návrhem ze dne 2.6.2020 čj: KÚJCK 67345/2020 adresovalo Ministerstvu vnitra, odboru voleb návrh ředitele krajského úřadu na vyhlášení nových voleb do zastupitelstva obce Hlincová Hora s přípisem, že v nových volbách bylo zvoleno sedmičlenné zastupitelstvo obce Hlincová Hora. Dne 23. dubna 2020 (ještě před konáním ustavujícího zasedání) rezignovali na mandát člena zastupitelstva Ing. Karel Fousek, Ing. Václav Hanus a Ing. Karel Strolený, všichni z volební strany Sdružení nezávislých kandidátů Hlincová Hora. Téhož dne rezignovali i všichni náhradníci z téže volební strany Ing. Jiří Jirka, Ing. Luděk Bárta, Mgr. Aleš Fejfar, Ph.D., Jana Ratajová a Ing. Jan Kos. Vzhledem k tomu, že v současné době má zastupitelstvo obce pouze čtyři členy a nejsou již žádní náhradníci z volební strany Sdružení nezávislých kandidátů Hlincová Hora, je splněna podmínka pro vyhlášení nových voleb podle § 58 odst. 1 písm. b) zákona o volbách do zastupitelstev obcí.
31. Ve spise je založen protokol o ústním jednání ze dne 3.6.2020 čj: KÚJCK 68248/20 vyhotovený Krajským úřadem pro Jihočeský kraj, odborem legislativy a vnitřních věcí, oddělení správní, ve kterém se uvádí, že se dostavil Ing. Karel Fousek, bývalý starosta obce Hlincová Hora, který k návrhu na vyhlášení nových voleb do zastupitelstva obce předložil rezignace členů zastupitelstva Jiřího Jirky, Ludka Bárty, Aleše Fejfara, Jany Ratajové a Jana Kose. K těmto rezignacím uvedl, že na základě iniciativy pana Fejfara, který trval na podání rezignace vlastní rukou, přijal od výše jmenovaných jejich rezignace, které donesl pan Fejfar se žádostí o převzetí, které převzal a založil do desek s tím, že jsme konstatovali s právním zástupcem obce Mgr. Pixou, že podané rezignace z 23.4.2020 (jak zastupitelů, tak náhradníků) jsou platné. Při podávání rezignací bylo postupováno obdobně shodně jako při podávání rezignací v srpnu 2019, na základě kterých byly vyhlášeny nové volby. A v příloze jsou vlastnoručně sepsané rezignace adresované k rukám starosty obce na mandát zastupitelstva obce Hlincová Hora, a to rezignace Jiřího Jirky, Aleše Fejfara a Ludka Bárty ze dne 24.4.2020, které převzal Karel Fousek dne 24.4.2020 a rezignace Jana Kose a Jany Ratajové ze dne 27.4.2020, rovněž adresované k rukám starosty obce, rovněž jde o rezignace na mandát zastupitele obce, tyto rezignace převzal Karel Fousek dne 27.4.2020. Všech pět rezignací je opatřeno razítkem obce Hlincová Hora.
32. Návrhem ze dne 3.6.2020 podal ředitel Krajského úřadu pro Jihočeský kraj k Ministerstvu vnitra návrh na vyhlášení nových voleb do zastupitelstva obce Hlincová Hora ve formě dodatku s tím, že po odeslání návrhu na vyhlášení nových voleb se dostavil bývalý starosta obce Hlincová Hora Ing. Karel Fousek, který učinil do protokolu ústní podání a předal rezignace na mandát člena zastupitele Jiřího Jirky, Ludka Bárty, Aleše Fejfara, Jany Ratajové a Jana Kose, všichni z volební strany Sdružení nezávislých kandidátů. Tyto rezignace převzal bývalý starosta dne 24.4. a 27.4.2020 ještě před konáním ustavujícího zasedání zastupitelstva obce.
33. K tomuto návrhu odbor voleb Ministerstva vnitra sdělením ze dne 5.6.2020 čj: MV-89138-2/OV-2020 sdělilo, že situace v obci Hlincová Hora je odboru voleb z úřední činnosti známa. Vzhledem k tomu, že návrh na vyhlášení nových voleb ze dne 21.5.2020 byl adresován Ministerstvu vnitra panem Karlem Fouskem, tedy osobou, která není v souladu s platným usnesením z ustavujícího zasedání zastupitelstva obce starostou obce, nelze k němu ve vztahu k případnému vyhlášení nových voleb přihlížet. Za pozornost stojí nově se objevivší rezignaci členů zastupitelstva obce a jejich náhradníků, které vašemu úřadu předal opět pan Karel Fousek a jež jste zaslali 4.6.2020. V zájmu sjednocení postupů úřadů žádá, aby při posuzování podkladů pro vyhlášení nových voleb důsledně bylo dbáno na to, aby podání bylo učiněno starostou obce. S ohledem na posloupnost událostí v obci od 23.4.2020 do dnešního dne, má zdejší odbor důvodné pochybnosti o tom, že tyto rezignace byly předány starostovi obce Hlincová Hora před 28. dubnem 2020 (den ustavujícího zasedání).

Shodu s prvopisem potvrzuje: Marta Vyhnalová

34. Ve spise je založeno usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 14.4.2020 čj: 52 A 1/2020-49, kterým byl zamítnut návrh Sdružení nezávislých kandidátů Hlincová Hora na vyslovení neplatnosti voleb do zastupitelstva obce Hlincová Hora, konaných dne 14.3.2020 a usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 8.7.2020 čj: 61 A 19/2020-38, kterým byla odmítnuta žaloba obce Hlincová Hora, Ing. Karla Fouska, Ing. Karla Stroleného, Bc. Pavla Petrželky a Mgr. Aleše Fejfara Ph.D., kterou se žalobci domáhali zrušení usnesení žalovaného zastupitelstva obce Hlincová Hora ze dne 28.4.2020 – mimo jiné – č. 7 a 8, kterými byl zvolen nový starosta a místostarostka obce. O kasační stížnosti, kterou žalobci podali proti tomuto usnesení, nebylo Nejvyšším správním soudem rozhodnuto.

Posouzení věci soudem

35. Jak již bylo uvedeno, žalobci se domáhají ochrany proti nezákonnému zásahu, který spatřují v tom, že žalované Ministerstvo vnitra nevyhlásilo nové volby do zastupitelstva obce Hlincová Hora, ačkoliv dle názoru žalobců byly podány jak členy zastupitelstva, tak náhradníky za volební stranu Sdružení nezávislých kandidátů Hlincová Hora platnou rezignací. Tím byly splněny podmínky pro vypsání nových voleb, protože počet zastupitelů klesl pod pět osob.
36. Postup a rozhodování soudu o žalobách o ochraně před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu je upraven v ustanoveních § 82-87 soudního řádu správního. Podle § 82 každý, kdo tvrdí, že byl zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen „zásah“) správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení, že zásah byl nezákonný. Z tohoto ustanovení vyplývá, že zásahem je neformální úkon správního orgánu, který není rozhodnutím, přesto přímo zasahuje do právního postavení žalobce. Zásah může spočívat jak v aktivním konání, tak v pasivitě správního orgánu, tedy v nekonání.
37. Žalobci sice označili jako žalovaného Ministerstvo vnitra, ačkoliv povinným vyhlásit volby je ministr (§ 58 odst.4 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů), nicméně soudu je z žaloby zřejmý předmět řízení a samotná skutečnost, že žalovaným měl být přímo vedoucí označeného správního orgánu, nepovažoval za překážku projednání žaloby.

A. Aktivní legitimace žalobců

38. Ještě před tím, než se soud zabýval věcně důvodností podané žaloby, zabýval se otázkou aktivní legitimace žalobců.
39. Jako žalobce č. 1 vystupuje obec Hlincová Hora, jednající prostřednictvím Ing. Karla Fouska, který do voleb vykonával funkci starosty obce. Podle § 103 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o obcích“) zastupuje obec navenek starosta. Podle § 107 zákona o obcích dosavadní starosta v období ode dne voleb do zastupitelstva do zvolení nového starosty nebo místostarosty vykonává pravomoci starosty podle § 103. Soud se zabýval otázkou, zda Ing. Karel Fousek byl oprávněn v době podání žaloby obec Hlincová Hora zastupovat jako starosta. Po posouzení věci dospěl k závěru, že tomu tak není. Jak vyplývá z výše uvedeného obsahu spisového materiálu, dne 14.3.2020 proběhly v obci volby do zastupitelstva, dne 28.4.2020 se konalo ustavující obecní zastupitelstvo. Usnesením č. 7 ze dne 28.4.2020 byl zvolen starostou RNDr. Josef Petrášek, toto usnesení nebylo k dnešnímu dni zrušeno. Je tedy třeba vycházet z toho, že starostou obce je RNDr. Josef Petrášek nikoliv Ing. Karel Fousek, který za obec při podání žaloby jednal. Z tohoto důvodu má soud za to, že obec Hlincová Hora jednající prostřednictvím Ing. Karla Fouska je osobou neoprávněnou k podání žaloby. Soud přitom dospěl k závěru, že jde o osobu k tomu zjevně neoprávněnou, když je zřejmé, že Ing. Karel Fousek není ve funkci starosty obce a není tedy oprávněn za obec jednat. Soud proto žalobu obce Hlincová Hora, která byla podána Ing. Karlem Fouskem, odmítl podle

§ 46 odst. 1 písm. c) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále „s.ř.s.“), když dospěl k závěru, že jde o návrh, který byl podán osobou k tomu zjevně neoprávněnou.

40. Pokud jde o aktivní legitimaci žalobců č. 2 a č. 3, tedy Ing. Karla Fouska a Hany Maxové, jde o fyzické osoby, které mají bydliště v obci Hlincová Hora, jsou tedy osobami, které jsou oprávněny k volebnímu právu v obci a otázka vyhlášení či nevyhlášení nových voleb se dotýká jejich veřejných subjektivních práv. Tyto dvě fyzické osoby shledal soud za osoby, které jsou aktivně legitimovány k podání žaloby. Na základě jejich žaloby se soud zabýval důvodností žaloby.

B. Důvodnost žaloby

41. V daném případě žalobci tvrdí, že zásahem do jejich práv je skutečnost, že ministr vnitra nevyhlásil nové volby do zastupitelstva obce Hlincová Hora, ačkoliv pro vypsání voleb jsou splněny zákonem stanovené podmínky, neboť v důsledku rezignace zastupitelů, resp. náhradníků za Sdružení nezávislých kandidátů Hlincová Hora došlo k poklesu zastupitelů obce pod pět osob.
42. Pro posouzení důvodnosti podané žaloby je nutno zabývat se otázkou, zda došlo k poklesu počtu zastupitelů pod zákonem stanovenou hranici, tedy otázkou platnosti či neplatnosti rezignace jak členů zastupitelstva obce, tak náhradníků za politickou stranu Sdružení nezávislých kandidátů Hlincová Hora.
43. Vznik a zánik mandátu člena zastupitelstva obce upravuje zákon č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o volbách“, „volební zákon“). Podle § 55 odst. 1 tohoto zákona mandát člena zastupitelstva obce vzniká zvolením, ke zvolení dojde ukončením hlasování. Podle § 55 odst. 2 písm. b) zákona o volbách mandát člena zastupitelstva obce zaniká dnem, kdy starosta obdrží písemnou rezignaci člena zastupitelstva obce na jeho mandát a dnem, kdy starosta podá rezignaci na zasedání zastupitelstva obce. Rezignaci nelze vzít zpět. Podle § 56 odst. 1 zákona o volbách uprázdní-li mandát v zastupitelstvu obce, nastupuje za člena tohoto zastupitelstva náhradník z kandidátní listiny téže volební strany v pořadí podle § 45 odst. 5, a to dnem následujícím po dni, kdy došlo k zániku mandátu. Podle § 56 odst. 3 zákona o volbách není-li náhradník, zůstane mandát uprázdněn do konce funkčního období zastupitelstva obce.
44. Podle § 57 zákona o volbách postavení náhradníka zaniká – mimo jiné – dnem, kdy starosta obdrží písemnou rezignaci na postavení náhradníka, rezignaci nelze vzít zpět (písm. b) tohoto ustanovení). Podle § 58 odst. 1 písm. b) zákona o volbách se nové volby do zastupitelstva obce podle tohoto zákona konají, jestliže se počet členů zastupitelstva obce sníží pod hranici pět a nejsou-li náhradníci podle § 56. Podle § 58 odst. 4 zákona o volbách nastane-li důvod pro konání nových voleb podle odstavce 1, zašle prostřednictvím krajského úřadu starosta dotčené obce návrh na vyhlášení nových voleb do zastupitelstva obce Ministerstvu vnitra do 30 dnů ode dne, ve kterém tento důvod vznikl. Nové volby vyhlásí ministr vnitra do 30 dnů po obdržení návrhu podle věty první tohoto ustanovení.
45. Pokud jde o rezignace zastupitelů, tj. Karla Fouska, Václava Hanuse a Karla Stroleného, je zřejmé, že jmenovaní podali rezignaci s odkazem na ustanovení § 55 odst. 2 písm. b) zákona o volbách a vyjádřili vůli rezignovat na mandát zastupitele obce Hlincová Hora. Rezignační prohlášení všech tří osob nese datum 23.4.2020, téhož dne tato rezignační prohlášení byla doručena na podatelnu obce a téhož dne rezignaci Václava Hanuse a Karla Stroleného převzal Karel Fousek (dosavadní starosta), rezignaci Karla Fouska převzal Karel Strolený (dosavadní místostarosta).
46. Při posuzování otázky účinnosti podaných rezignací jmenovaných zastupitelů je nutno vycházet z toho, že dosavadnímu starostovi zůstalo i po volbách do zastupitelstva obce zachováno postavení starosty do doby zvolení nového starosty, a to s přihlédnutím k ustanovení § 107

zákona č. 128/2020 Sb. o obcích, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o obcích“), podle něhož dosavadní starosta v období ode dne voleb do zastupitelstva do zvolení nového starosty nebo místostarosty vykonává sice omezené pravomoci podle § 103 zákona o obcích, ale postavení starosty mu zůstává po výše uvedenou přechodnou dobu zachováno. Lze tedy vycházet z toho, že nově zvolený člen zastupitelstva obce může rezignovat v mezidobí od nových voleb do ustavujícího zasedání zastupitelstva, resp. do zvolení nového starosty, do rukou dosavadního starosty.

47. Pokud jde o rezignaci Václava Hanuse a Karla Stroleného, lze konstatovat, že jejich mandát zanikl podle ustanovení § 55 odst. 2 písm. b) zákona o volbách dnem, kdy dosavadní starosta (Karel Fousek) obdržel písemnou rezignaci těchto jmenovaných členů na mandát v zastupitelstvu obce.
48. Jestliže při posuzování rezignací Václava Hanuse a Karla Stroleného soud vycházel z toho, že Karlu Fouskovi zůstalo, byť po přechodnou dobu, zachováno postavení starosty, pak je nutno toto postavení respektovat i při posuzování jeho vlastní rezignace.
49. Pak ovšem vznikají důvodné pochybnosti o tom, zda v případě rezignace Karla Fouska (dosavadní starosta) bylo postupováno podle uvedeného ustanovení § 55 odst. 2 písm. d) zákona o volbách. Podle uvedeného ustanovení k zániku mandátu člena zastupitelstva obce, který je současně starostou, dojde dnem, kdy starosta podá rezignaci na zasedání zastupitelstva obce. V daném případě však není ze spisového materiálu patrné, že by Karel Fousek rezignaci na mandát člena zastupitelstva obce na zasedání zastupitelstva obce podal. Z jeho rezignace je patrné, že tato rezignace byla doručena úřadu obce na podatelnu a byla předána Karlu Strolenému, dosavadnímu místostarostovi obce. Karel Fousek (žalobce č. 2) ostatně ani v podané žalobě netvrdí, že by v rezignaci na mandát člena zastupitelstva podal na zastupitelstvu obce, naopak poukazuje na to, že svoji rezignaci podal jednak na podatelnu, jednak ji doručil místostarostovi. Skutečnost, že by dosavadní starosta obce Karel Fousek rezignoval na mandát člena zastupitelstva není patrna ani ze zápisu z ustavujícího zasedání zastupitelstva obce ze dne 28.4.2020, v té části, která proběhla formou videokonference od 10.00 hodin do 10.09 hodin. Z obsahu tohoto zápisu vyplývá naopak, že dosavadní starosta obce Karel Fousek jako předsedající konstatoval, že všichni zastupitelé a jejich náhradníci za Sdružení nezávislých kandidátů Hlincová Hora rezignovali na mandáty podle § 55 odst. 2 písm. b) zákona o volbách ještě před ustavujícím zasedání zastupitelstva Hlincová Hora. Žádné prohlášení dosavadního starosty Karla Fouska k samotnému zastupitelstvu obce o podání rezignace na mandát zastupitele v tomto zápise uveden není. Ostatně žalobci ani v podané žalobě netvrdí, že by dosavadní starosta obce Karel Fousek podal rezignaci na zasedání zastupitelstva, naopak poukazují na to, že dosavadní starosta jako předsedající ustavujícímu zasedání zastupitelstva obce dne 28.4.2020 konstatoval podání rezignací zastupitelů a náhradníků za Sdružení nezávislých kandidátů ještě před ustavujícím zasedání zastupitelstva (bod IV. žaloby).
50. Z ustanovení § 55 odst. 2 písm. b) zákona o volbách vyplývá, že mandát zastupitele, který vykonává funkci starosty, zaniká dnem, kdy podá rezignaci na zasedání zastupitelstva, za okamžik zániku zastupitele se pak pokládá den, kdy se toto zasedání zastupitelstva obce uskutečnilo. Nepostačí osobní doručení na podatelnu obecního úřadu ani doručení místostarostovi obce. K takto učiněné rezignaci nelze přihlídnout. Pak by ovšem nedošlo k poklesu počtu zastupitelů pod pět osob.
51. Pokud jde o rezignace náhradníků za nezávislé kandidáty ze dne 23.4.2020 Jany Ratajové, Aleše Fejfara, Jiřího Jirky, Luďka Bárty, Jana Kose je zřejmé, že jmenovaní svá podání nazvali jako rezignaci na postavení náhradníka zastupitele, odkázali na § 55 odst. 2 písm. b) zákona o volbách do zastupitelstvech obcí s tím, že prohlašují, že : „ *tímto rezignuji na mandát zastupitele obce Hlincová Hora*“.

52. Podstatné pro posouzení platnosti těchto rezignací je text samotného rezignačního prohlášení a nikoli označení podání (rezignace na postavení náhradníka zastupitele), rozhodující není ani nesprávný odkaz na ustanovení § 55 zákona o volbách, ačkoliv náhradní zastupitelé mohou podávat rezignaci podle § 57 tohoto zákona. Pro posouzení je rozhodující samotný obsah rezignačního prohlášení.
53. Jak bylo uvedeno, rezignační prohlášení zní tak, že: „*tímto rezignuji na mandát zastupitele obce Hlincová Hora*“. To znamená, že je zde jednoznačně a výslovně uvedeno, že pisatel rezignuje na mandát zastupitele a nikoli na postavení náhradníka zastupitele.
54. Tato rezignační prohlášení byla doručena dosavadnímu starostovi obce Karlu Fouskovi dne 23.4.2020. Podle § 56 zákona o volbách se však náhradník stane členem zastupitelstva až dnem následujícím po dni, kdy došlo k zániku mandátu člena zastupitelstva obce. K zániku mandátu zastupitelů došlo doručením jejich rezignací dne 23.4.2020, a to ještě s výhradou pochybností o rezignaci dosavadního starosty. To znamená, že výše jmenovaní náhradníci se mohli stát členy zastupitelstva obce až dne 24.4.2020 a teprve od tohoto dne se mohli případně svého mandátu člena zastupitelstva vzdát. K rezignacím náhradníků zastupitelů ze dne 23.4.2020 nelze přihlídnout.
55. I kdyby se soud přiklonil k tomu, že rezignace všech třech zastupitelů byly podány účinně, nic by to neměnilo na závěru o tom, že k rezignaci na postavení náhradníka zastupitele nelze přihlídnout. To ve svém důsledku znamená, že postavení náhradníků zůstalo zachováno a došlo k situaci, která je upravena v ustanovení § 56 odst. 1 zákona o volbách, podle něhož, uprázdní-li mandát v zastupitelstvu obce, nastupuje za člena tohoto zastupitelstva náhradník z kandidátní listiny téže volební strany v pořadí podle § 45 odst. 5, a to dnem následujícím po dni, kdy došlo k zániku mandátu. Dnem následujícím po dni rezignace zastupitelů nastoupili na jejich místa náhradníci ze sdružení nezávislých kandidátů.
56. Z výše uvedených důvodů soud neshledal důvodnou námitku, v níž žalobci poukazují na skutečnost, že došlo k poklesu počtu zastupitelů pod minimální hranici pěti osob a že jsou splněny podmínky pro vyhlášení nových voleb. Důvodnou neshledal soud ani námitku o tom, že žalovaný interpretuje ustanovení § 55 a § 57 zákona o volbách týkající se odstupování zastupitelů a náhradníků nepřipustně formalisticky. Zejména pokud jde o rezignace náhradníků, je nutno zopakovat, že pro posouzení otázky, na jaký post náhradníci rezignovali je nutno vycházet ze samotného rezignačního prohlášení a nikoliv z označení tohoto dokumentu. Pisatelé rezignací zcela jednoznačně uvedli, že rezignují na mandát zastupitele obce a nikoliv na post náhradníka.
57. Důvodnou nebyla shledána ani námitka, v níž žalobci dovozují, že i kdyby bylo trváno na tom, že došlo k rezignaci na post zastupitele, pak by taková rezignace dosavadních náhradníků nabyla účinnosti okamžikem uplynutí zákonem stanovené lhůty pro zánik mandátu zastupitele, tedy následujícím dnem po rezignaci zastupitele. Rezignovat lze vždy na ten mandát, který určitá fyzická osoba zastává. Z ustanovení § 56 odst. 1 přitom zcela jednoznačně vyplývá, že za člena zastupitelstva zastupuje náhradník dnem následujícím po dni, kdy došlo k zániku mandátu člena zastupitelstva. To znamená, že náhradníci mohli podat rezignaci na mandát v zastupitelstvu obce nejdříve dne 24.4.2020. Důvodnou nebyla shledána ani námitka, v níž žalobci uvádějí, že není možné vykládat předmětný úkon (rezignace náhradníků ze dne 23.4.2020) tak, že nemá žádný účinek pouze proto, že není správně označen. Jak již bylo konstatováno, označení úkonu náhradníků je správné, nesprávný je samotný projev vůle, který je vyjádřen výše uvedenými slovy „*tímto rezignuji za mandát zastupitele obce Hlincová Hora*“.
58. Pokud žalobci poukazují na postup při hodnocení rezignací, které byly podány v roce 2019, je nutno konstatovat, že jde o obecné tvrzení, které není doloženo konkrétními okolnostmi. Je však nutno konstatovat, že žalovaný ve svém sdělení ze dne 17.4.2020 čj: MV-61787-2/OV-2020, které bylo adresováno k rukám Ing. Karla Fouska (žalobce č. 2) bylo k jeho žádosti sděleno s odkazem na ustanovení § 55 odst. 2 a 3 a § 57 zákona o volbách, že je vždy pečlivě třeba vážit,

v jakém právním postavení se osoba, která nechce být členem zastupitelstva obce, nachází, zda je již členem zastupitelstva (pak se postupuje podle § 55 zákona) nebo v postavení náhradníka (pak se postupuje podle § 57 zákona). To znamená, že dosavadní starosta obce byl informován o rozdílném postavení členů zastupitelstva a náhradníků, byl upozorněn na příslušná ustanovení zákona o volbách, takže se nyní nemůže úspěšně dovolávat zásady legitimního očekávání.

59. Důvodnou nebyla shledána ani námitka, v níž žalobci namítají, že v případě, že by soud dospěl k závěru, že rezignace ze dne 23.4.2020 neměly všechny náležitosti, pak tyto nedostatky byly zhojeny vlastnoručně psanými rezignacemi náhradníků ze dne 24.4. a 27.4.2020. Soud sdílí pochybnosti žalovaného o tom, že rezignace náhradníků ze dne 24.4.2020 a ze dne 27.4.2020 byly doručeny dosavadnímu starostovi obce Ing. Karlu Fouskovi před konáním ustavujícího zasedání zastupitelstva dne 28.4.2020. Je nutno poukázat na vyjádření samotného dosavadního starosty obce ze dne 15.5.2020, ve kterém se vyjadřoval k namítaným nedostatkům ustavujícího zasedání zastupitelstva obce a ve kterém výslovně uvedl: „*Zastupitelé jako i nastoupivší náhradníci rezignovali dne 23.4.2020*“, a to k rukám starosty a prostřednictvím podatelny, včetně záznamů v elektronické knize podatelny. Také v návrhu ze dne 21.5.2020, který byl adresován Ministerstvu vnitra prostřednictvím Krajského úřadu Jihočeského kraje, který je rovněž podepsán Ing. Karlem Fouskem jako dosavadním starostou se uvádí, že postupuje podle § 55 odst. 2 písm. b) zákona č. 491/2001 Sb., rezignaci Karla Fouska, Václava Hanuse, Karla Stroleného (chybně uveden znovu Karel Fousek), včetně rezignace na postavení náhradníka zastupitele Jana Kose, Jiřího Jirky, Jany Ratajové, Luďka Bárty a Aleše Fejfara s tím, že: „*jmenování rezignovali dne 23.4.2020 k rukám dosavadního starosty a místostarosty*“ a také prostřednictvím podatelny, včetně záznamů v elektronické knize podatelny. Ing. Karel Fousek jako žalobce č. 2 žádným způsobem konkrétně nevysvětluje, proč v obou těchto podáních z května 2020 vůbec rezignace ze dne 24.4. a 27.4.2020 nezmiňuje..
60. Pokud žalobci v podané žalobě poukazují na to, že k návrhu dosavadního starosty Ing. Fouska na vyhlášení nových voleb nebylo přihlédnuto, je nutno uvést, že z obsahu spisového materiálu vyplývá, že tomu tak je proto, že žalovaný s přihlédnutím k platnému usnesení zastupitelstva ze dne 28.4.2020 považuje za starostu RNDr. Petráška a nikoliv žalobce. Funkci dosavadního starosty mohl Ing. Fousek vykonávat pouze do doby, než došlo k volbě nového starosty. To se stalo právě na ustavujícím zasedání zastupitelstva obce.
61. Uvedené usnesení je platné, nebylo zákonem předepsaným způsobem zrušeno, proto ani soud neshledává žádné důvody pro to, aby z tohoto usnesení nevycházel. Usnesení přijatá na ustavujícím zasedání zastupitelstva obce dne 28.4.2020 nejsou předmětem této žaloby, proto se jimi soud blíže nezabýval. Obdobně to platí i o tvrzené nutnosti využít žalovaným dozorové kompetence podle § 124 zákona o obcích.
62. V replice setrvali žalobci na svých tvrzeních, neuvedli žádné nové skutečnosti, proto se obsahem repliky soud nezabýval. Pokud jde o stanovisko osoby zúčastněné na řízení, je nutno ve stručnosti konstatovat, že v podstatě sdílí stanovisko žalovaného o tom, že nejsou splněny zákonem stanovené podmínky pro vyhlášení nových voleb. Pokud bylo poukazováno na aktivity členů předcházejícího zastupitelstva obce, jde o skutečnosti, které s předmětem řízení v této věci bezprostředně nesouvisí.
63. Ze všech výše uvedených důvodů soud žalobců Ing. Karla Fouska a Hany Maxové neshledal důvodnou, proto žalobu podle § 87 odst. 3 s.ř.s. zamítl.

Náklady řízení

64. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s.ř.s., žalobci Ing. Karel Fousek a Hana Maxová neměli ve věci úspěch, proto jim právo na náhradu nákladů řízení nepřísluší. Podle § 60 odst. 3 s.ř.s. pak nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení ani tehdy, byla-li žaloba odmítnuta (žalobce č.1). Pokud jde o osobu zúčastněnou na řízení, soud

nerozhodoval samostatně o náhradě nákladů řízení ve vztahu k této osobě, neboť náhradu nákladů řízení nepožadovala. Přesto považuje soud za potřebné poukázat na ustanovení § 60 odst. 5 s.ř.s., podle něhož má osoba zúčastněná na řízení právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil. Protože v daném případě osobě zúčastněné na řízení, soud žádné povinnosti neukládal, právo na náhradu nákladů řízení osobě zúčastněné na řízení nepřísluší.

65. Výrok o vrácení poplatku žalobci č. 1 je odůvodněn ustanovením § 10 odst. 3 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, podle něhož soud vrátí z účtu soudu zaplacený poplatek v případě, byl-li návrh na zahájení řízení odmítnut před prvním jednáním. Protože v daném případě jednání nebylo nařízeno, jsou splněny podmínky pro vrácení soudního poplatku uvedenému žalobci.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 10. prosince 2020

JUDr. Hana Veberová v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje: Marta Vyhnalová

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Petry Weissové a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobců: **a) obec Hlincová Hora**, se sídlem Hlincová Hora 5, jednající prostřednictvím Ing. Karla Fouska, **b) Ing. Karel Fousek**,
c) **Hana Maxová**,
zast. JUDr. Milošem Tuháčkem, advokátem, se sídlem Převrátilská 330/15, Tábor, proti žalovanému: **ministr vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, za účasti osoby zúčastněné na řízení: obec Hlincová Hora, se sídlem Hlincová Hora 5, jednající prostřednictvím RNDr. Josefa Petráška, zast. Mgr. Lukášem Kučerou, advokátem, se sídlem Lipenská 869/17, České Budějovice, proti nezákonnému zásahu žalovaného, v řízení o kasační stížnosti žalobců proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 10. 12. 2020, č. j. 11 A 69/2020 - 74,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnosti žalobců a), b) a c) **s e z a m í t a j í**.
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Osoba zúčastněná na řízení **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Žalobci se žalobou u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“) domáhali ochrany před nezákonným zásahem žalovaného. Ten podle žalobců spočíval ve skutečnosti, že žalovaný nevyhlásil nové volby do zastupitelstva obce Hlincová Hora i přes splnění zákonem stanovených podmínek. Podle žalobců totiž v důsledku rezignace tří zastupitelů, resp. pěti náhradníků zvolených za Sdružení nezávislých kandidátů Hlincová Hora (dále jen „Sdružení nezávislých“), došlo k poklesu počtu zastupitelů obce pod pět členů.

II.

[2] Městský soud v záhlaví uvedeným rozsudkem (dále jen „napadený rozsudek“) odmítl žalobu vůči žalobci a) podle § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s., neboť dospěl k závěru, že obec Hlincová

Hora jednala prostřednictvím žalobce b), jenž však k takovému jednání nebyl oprávněn, neboť v době podání žaloby již nebyl starostou obce. Podle Usnesení č. 7 ustavujícího obecního zastupitelstva ze dne 28. 4. 2020 byl totiž starostou obce zvolen RNDr. Josef Petrášek a v době podání žaloby tomu nebylo jinak. Usnesení č. 7 přijaté zastupitelstvem obce nebylo doposud zrušeno.

[3] Zároveň napadeným rozsudkem městský soud zamítl žalobu vůči žalobcům b) a c) jako nedůvodnou.

[4] Městský soud se nejprve zabýval otázkou, zda došlo k poklesu počtu členů zastupitelů zastupitelstva obce Hlincová Hora pod zákonem stanovenou hranici pěti členů, a dospěl k závěru, že se tak nestalo a počet členů v zastupitelstvu pod pět neklesl.

[5] Městský soud totiž ve vztahu k platnosti rezignace členů zastupitelstva obce zvolených za politickou stranu Sdružení nezávislých kandidátů Hlincová Hora, konkrétně žalobce b), Ing. Václava Hanuse a Ing. Karla Stroleného, uzavřel, že podali rezignaci s odkazem na ustanovení § 55 odst. 2 písm. b) zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí (dále jen „zákon o volbách“), dne 23. 4. 2020. Rezignaci Ing. Václava Hanuse a Ing. Karla Stroleného převzal žalobce b), jakožto dosavadní starosta a jeho rezignaci převzal Ing. Karel Strolený z pozice dosavadního místostarosty. Jelikož bylo žalobci b) zachováno postavení starosty do doby zvolení nového starosty, a to s přihlédnutím k § 107 zákona č. 128/2020 Sb., o obcích (dále jen „zákon o obcích“), měl pravomoc přijmout rezignace dalších členů zastupitelstva Ing. Václava Hanuse a Ing. Karla Stroleného, kterým tudíž mandát zanikl podle § 55 odst. 2 písm. b) zákona o volbách dnem, kdy žalobce b) obdržel jejich rezignace (23. 4. 2020).

[6] Ve vztahu k rezignaci žalobce b) městský soud dovodil, že tento žalobce byl v době předložení své rezignace do rukou místostarosty v postavení dosavadního starosty. Podle § 55 odst. 2 písm. d) zákona o volbách mohlo k rezignaci žalobce b) dojít pouze podáním rezignace na zasedání zastupitelstva obce. Takto však žalobce b) svoji rezignaci neučinil a osobní doručení rezignace na podatelnu a místostarostovi obce nepostačuje. K uvedené rezignaci tak nebylo podle městského soudu možné přihlídnout. K poklesu členů zastupitelstva pod pět členů tudíž nedošlo.

[7] K rezignaci náhradníků za politickou stranu Sdružení nezávislých kandidátů Hlincová Hora ze dne 23. 4. 2020, Jany Ratajové, Mgr. Aleše Fejfara Ph. D., Ing. Jiřího Jirky, Ing. Luďka Bárty a Ing. Jana Kose (dále také souhrnně jako „náhradníci“) městský soud uvedl, že se k nim nepřihlíží. Podle obsahu jimi podaných rezignací totiž uvedení náhradníci rezignovali na mandát zastupitele, nikoliv na postavení náhradníků, které v době rezignace zastávali. Z uvedeného důvodu dne 23. 4. 2020 na mandát zastupitele náhradníci rezignovat nemohli. Náhradníci se stali členy zastupitelstva až den po rezignaci dvou zastupitelů Ing. Václava Hanuse a Ing. Karla Stroleného na jejich mandát, tj. 24. 4. 2020. Teprve tímto dnem nastoupili náhradníci podle § 56 odst. 1 zákona o volbách na uvolněná místa zastupitelů, a to v pořadí podle § 45 odst. 5 zákona o volbách. Teprve uvedeného dne tudíž mohli předložit své rezignace na mandát zastupitelů.

[8] Nedůvodným shledal městský soud i odkaz žalobců na odlišné hodnocení rezignací, které žalovaný provedl v obdobné situaci a v téže obci v roce 2019. Městský soud totiž shledal uvedené tvrzení žalobců obecným a nepodloženým. Nadto žalovaný ve svém sdělení ze dne 17. 4. 2020, č. j. MV-61787-2/OV-2020, adresovaném žalobci b), vysvětlil, že je nutno pečlivě zvážit, v jakém právním postavení se osoba, která nechce být členem zastupitelstva a hodlá rezignovat, nachází,

pokračování

a podle toho se v takovém případě postupuje buď podle § 55 zákona o volbách (v případě rezignace na mandát zastupitele) či podle § 57 téhož zákona (v případě rezignace na postavení náhradníka).

[9] Závěrem se městský soud zabýval vlastnoručně psanými rezignacemi náhradníků, které tito měli učinit ve dnech 24. 4. 2020 a 27. 4. 2020, a uzavřel, že má pochybnosti o doručení těchto rezignací do rukou žalobce b) v době před konáním ustavujícího zasedání zastupitelstva dne 28. 4. 2020. Poukázal na skutečnost, že v žádném z vyjádření, které žalobce b) učinil v souvislosti s posuzovanými rezignacemi v průběhu května 2020, tyto rezignace ze dne 24. 4. 2020 a 27. 4. 2020 nezmínil, naopak vždy odkazoval výlučně na rezignace náhradníků ze dne 23. 4. 2020. Tudíž ani na základě uvedených dodatečných rezignací podle městského soudu k zániku postavení náhradníka nedošlo.

[10] Nakonec městský soud uzavřel, že k návrhu žalobce b) na vyhlášení nových voleb nemohl žalovaný přihlížet, neboť starostou obce Hlincová Hora byl RNDr. Josef Petrášek. Ten návrh na vyhlášení nových voleb neučinil. Podle městského soudu se tudíž žalovaný nedopustil nezákonného zásahu tím, že nové volby do zastupitelstva obce Hlincová Hora nevyhlásil.

III.

[11] Žalobci a), b) i c) [dále jen „stěžovatelé a), b), c)“ nebo společně také jen „stěžovatelé“] nyní brojí proti napadenému rozsudku kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b), d) a e) s. ř. s. Navrhují napadený rozsudek ve výrocích I. až III. zrušit a věc vrátit městskému soudu k dalšímu řízení.

[12] Shodně jako v žalobě stěžovatelé opakují, že žalovaný měl vyhlásit nové volby do zastupitelstva obce Hlincová Hora, neboť byly podány platné rezignace členů zastupitelstva i náhradníků a počet zastupitelů v obci klesl pod pět členů. Stěžovatel b) byl oprávněn v době podání žaloby zastupovat obec Hlincová Hora jako starosta. Usnesení č. 7, podle kterého byl zvolen starostou obce RNDr. Josef Petrášek, nebylo přijato platně, tudíž žalobce b) byl také oprávněn k podání žaloby za obec Hlincová Hora.

[13] Stěžovatelé rozporují i závěry týkající se rezignace stěžovatele b) na funkci zastupitele. Jsou si vědomi § 55 odst. 2 písm. b) zákona o volbách, avšak výklad uvedeného ustanovení podaný městským soudem považují za příliš formalistický. Užitý výraz „podá rezignaci“ není možno vykládat tak úzce, jak k věci přistoupil městský soud. Podání rezignace stěžovatele b) na podatelnu obecního úřadu a následně do rukou místostarosty obce nebylo v rozporu s tím, že tato rezignace byla podána na zasedání zastupitelstva obce. Stěžovatel b) na ustavujícím zasedání zastupitelstva obce sdělil, že rezignoval z funkce člena zastupitelstva obce. K ústnímu sdělení o rezignaci při ustavujícím zasedání zastupitelstva tudíž ze strany stěžovatele b) došlo. Městský soud pochybil i v tom, že nepodal výklad, jak by měla vypadat správná rezignace na mandát zastupitele na zastupitelstvu konaném v režimu on-line, jak tomu bylo v dané věci, a nesprávně vyhodnotil, že není možné podat rezignaci v režimu on-line ústní formou.

[14] Za nezákonné považují stěžovatelé posouzení otázky týkající se rezignace náhradníků ze dne 23. 4. 2020. Výklad městského soudu je i v tomto případě extrémně formalistický. Pokud náhradníci v této listině prohlásili, že rezignují na mandát zastupitele obce Hlincová Hora, vyjádřili zcela zjevně svou vůli nenastoupit do funkcí zastupitelů obce. Náhradníci jako právní laici netušili, jaký význam může mít nesprávné vyjádření projevu jejich vůle, pokud v rezignaci uvedli, že rezignují na funkci člena zastupitelstva, nikoliv na postavení náhradníka. Nesprávná textace však není podle stěžovatelů důvodem pro pochybnosti o jejich skutečné vůli. Cíle,

kterého chtěli nesporně všichni nově zvolení zastupitelé či náhradníci za Sdružení nezávislých kandidátů Hlincová Hora dosáhnout, bylo nadále nevykonávat funkci zastupitelů obce. Nikdo nemá právo „nutit“ zvolené osoby, aby funkci vykonávali.

[15] Úvahy městského soudu o vlastnoručně psaných rezignacích náhradníků ze dne 24. 4. 2020 a 27. 4. 2020 považují stěžovatelé taktéž za nesprávné. Při výkonu veřejné moci není možné posuzovat přijaté postupy na základě subjektivních domněnek, jak k věci přistoupil městský soud. Ten bez existence jakéhokoliv důkazu dovedl závěr o nepravosti těchto listin obsahujících rezignace členů zastupitelstva, dřívějších náhradníků. Stěžovatel b) dříve v pořadí druhé rezignace náhradníků nezmiňoval, neboť stále vycházel z platnosti rezignací, které náhradníci učinili již dne 23. 4. 2020.

[16] Stěžovatelé namítají též nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku pro nedostatek důvodů. Městský soud se nevypořádal s žalobními body, v nichž stěžovatelé poukazovali na nutnost upřednostnění autonomie vůle (ve vztahu k rezignacím náhradníků) s odkazem na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 21. 3. 2019, č. j. 33 Cdo 1141/2017 - 111.

[17] Stěžovatelé se dovolávají i rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích (dále jen „krajský soud“) ze dne 28. 4. 2021, č. j. 61 A 19/2020 - 153, v němž uvedený soud dospěl k závěru o platnosti odstoupení stěžovatele b) z funkce zastupitele, a ztotožňují se s úvahami uvedenými v tomto rozsudku. Tento rozsudek současně navrhuje jako důkaz.

[18] V replice k vyjádření žalovaného stěžovatelé nad rámec kasační stížnosti dodávají, že dovozuje-li žalovaný neplatnost rezignací náhradníků, obhájuje tak jen svůj postup, kterým zasáhl do legitimního očekávání stěžovatelů. Změnu svého dříve zastávaného právního názoru sdělil žalovaný stěžovateli b) až dopisem ze dne 26. 5. 2020. V době rezignací byli tudíž stěžovatelé v dobré víře, že veškeré kroky související s rezignacemi zastupitelů a náhradníků obce Hlincová Hora jsou právně konformní, a také, že stěžovatel b) je stále starostou obce Hlincová Hora. Zároveň RNDr. Josef Petrášek nemohl až do 26. 5. 2020 tušit, že bude považován za starostu obce.

IV.

[19] Žalovaný ve svém vyjádření navrhuje kasační stížnost zamítnout jako nedůvodnou. Ztotožňuje se s napadeným rozsudkem a setrvává na svém závěru o nesplnění formálních a materiálních předpokladů pro vyhlášení nových voleb v obci Hlincová Hora. Žalovaný tudíž návrh na vyhlášení nových voleb do zastupitelstva obce Hlincová Hora neakceptoval, neboť stěžovatel b) nebyl osobou oprávněnou k podání takového návrhu. Oprávněn byl pouze nově zvolený starosta RNDr. Josef Petrášek, který byl zvolen starostou obce na ustavujícím zasedání zastupitelstva obce. Usnesení o zvolení nového starosty nebylo žádným zákonem předepsaným způsobem zrušeno. Jiný návrh na vyhlášení nových voleb do zastupitelstva obce Hlincová Hora žalovaný neobdržel.

[20] Podle žalovaného nedošlo k poklesu počtů členů zastupitelstva obce pod hranici pěti členů, neboť rezignace náhradníků směřovaly k mandátům zastupitelů, nikoliv k rezignacím na postavení náhradníků. Zákon o volbách však rozlišuje mezi rezignací na mandát člena zastupitelstva obce a mezi rezignací na postavení náhradníka. Nelze akceptovat názor stěžovatelů, že osoby ucházející se ve volbách o vedení obce, nemusí být schopni elementárního rozlišení postavení, ve kterém se nacházejí a jehož se chtějí rezignací vzdát.

pokračování

[21] Žalovaný však nesouhlasí s názorem městského soudu, že dosavadní starosta obce, který byl opětovně zvolen členem zastupitelstva obce, musí na svůj mandát rezignovat na zasedání zastupitelstva. Praxe žalovaného je v této otázce odlišná a žalovaný proto považuje rezignaci stěžovatele b) ze dne 23. 4. 2020 za platnou. Stěžovatel b) vystupoval v tomto případě jako řadový člen zastupitelstva, byť v rozhodné době plnil i úkoly starosty obce. Z § 107 zákona o obcích nelze dovozovat tzv. statusové dopady. Městský soud pomínil smysl ustanovení § 55 odst. 2 písm. b) zákona o volbách, neboť pokud na mandát zastupitele rezignuje zastupitel, který je současně starostou obce, zaniká mu ze zákona i funkce starosty obce, tudíž je žádoucí, aby starosta obce podal rezignaci přímo na zasedání zastupitelstva obce, tj. nejvyššího orgánu obce, který je oprávněn mimo jiné volit starostu obce. V případě osoby, která vykonává na základě zákona dočasně pravomoci starosty obce, tento aspekt odpadá, neboť s rezignací na mandát zastupitele není nijak spojen zánik zákonné povinnosti vyplývající z § 107 zákona o obcích.

[22] Závěrem žalovaný vyjadřuje nesouhlas s námitkou, podle níž městský soud pochybil, neboť v napadeném rozsudku dovodil, že starosta obce nemůže podat rezignaci na zasedání zastupitelstva obce ústně. Uvedený závěr obsahem napadeného rozsudku není.

V.

[23] Osoba zúčastněná na řízení souhlasí se závěry městského soudu a tyto ve svém vyjádření blíže rekapituluje. Nad rámec napadeného rozsudku poukazuje na skutečnost, že se ze strany stěžovatele b), Ing. Václava Hanuse, Ing. Karla Stroleného a náhradníků jednalo o zneužití práva rezignovat na mandát podle § 55 odst. 2 písm. b) zákona o volbách. I z tohoto důvodu jsou rezignace právě jmenovaných zastupitelů a náhradníků neplatné. Stěžovateli b) a Ing. Karlovi Strolenému jde pouze o setrvání ve svých funkcích starosty a místostarosty, nikoliv o snahu nevykonávat mandát zastupitelů.

[24] K rukám nynějšího starosty RNDr. Josefa Petráška nebyly podle osoby zúčastněné na řízení doručeny žádné platné písemné rezignace členů zastupitelstva, a nebyl proto naplněn zákonný předpoklad pro podání návrhu na vyhlášení nových voleb v obci Hlincová Hora.

[25] Osoba zúčastněná na řízení poukazuje i na rozsudek krajského soudu č. j. 61 A 19/2020 - 153, kterým byla potvrzena platnost volby nového vedení obce. Krajský soud se v něm ztotožnil s argumentací osoby zúčastněné na řízení týkající se zneužití práva ze strany stěžovatele b) a Ing. Václava Hanuse, Ing. Karla Stroleného i náhradníků. Krajský soud v něm dospěl shodně s městským soudem v nynější věci k závěru o neplatnosti rezignace stěžovatele b), který postupoval v rozporu s § 55 odst. 2 písm. b) zákona o volbách. S dalšími závěry obsaženými v citovaném rozsudku se však již osoba zúčastněná na řízení neztotožňuje.

VI.

[26] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů, zkoumajе přitom, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[27] Kasační stížnost není důvodná.

[28] Nejvyšší správní soud předesílá, že stěžovatelé koncipovali kasační námitky společně, aniž rozlišili, které konkrétní závěry městského soudu ten který stěžovatel rozporuje. Je však nepochybné, že stěžovatel a), ve vztahu k němuž městský soud výrokem I. napadeného rozsudku (majícím fakticky povahu usnesení) žalobu odmítl podle § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s., mohl

v kasační stížnosti uplatnit námitky právě a jen proti tomuto výroku (a na něm závislému výroku o nákladech řízení mezi ním a žalovaným). Důvodem, který tak tento stěžovatel mohl vůči napadenému rozsudku uplatnit, je výlučně kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Stěžovatelé b) a c) naopak uvedený kasační důvod uplatňovat nemohli, neboť o jejich žalobách městský soud rozhodl meritorně. Ve vztahu k nim tudíž bude kasační soud v dalším posuzovat námitky spadající pod kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

[29] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkami stěžovatelů b) a c) směřujícími k nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku pro nedostatek důvodů. Bylo by totiž předčasné, aby se zabýval zbylými kasačními důvody, pokud by napadený rozsudek uvedenou vadu nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů vykazoval. Jedná se totiž o natolik závažnou vadu rozhodnutí soudu, že se jí Nejvyšší správní soud zabývá i tehdy, pokud ji stěžovatel nenamítá, tedy z úřední povinnosti (srov. § 109 odst. 4 s. ř. s.).

[30] Stěžovatelé b) a c) namítají, že je odůvodnění napadeného rozsudku nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, neboť se městský soud nelyžoval s žalobními body, ve kterých stěžovatelé poukazovali na nutnost upřednostnění výkladu akcentujícího autonomii vůle náhradníků při posouzení projevu jejich vůle v podaných rezignacích s odkazem na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 21. 3. 2019, č. j. 33 Cdo 1141/2017 - 111.

[31] Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je podle judikatury Nejvyššího správního soudu dána především tehdy, opřel-li soud rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem, nebo pokud zcela opomenul vypořádat některou z námitek uplatněných v žalobě (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 - 73, či ze dne 8. 4. 2004, č. j. 4 Azs 27/2004 - 74 a ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75). Současně však kasační soud setrvale vychází z toho, že soudy nemají povinnost reagovat na každou dílčí žalobní argumentaci a tu obsáhle vyvrátit. Jejich úkolem je vypořádat se s obsahem a smyslem žalobní argumentace (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2014, č. j. 7 As 126/2013 - 19). Podstatné je, aby se správní soud ve svém rozhodnutí věnoval všem stěžejním námitkám účastníka řízení, což může v některých případech konzumovat i vypořádání některých dílčích a souvisejících námitek (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 4. 2014, č. j. 7 Afs 85/2013 - 33).

[32] Městský soud v odst. 56. napadeného rozsudku uzavřel, že „[d]ůvodnou neshledal soud ani námitku o tom, že žalovaný interpretuje ustanovení § 55 a § 57 zákona o volbách týkající se odstupování zastupitelů a náhradníků nepřipustně formalisticky. Zejména pokud jde o rezignace náhradníků, je nutno zapomenout, že pro posouzení otázky, na jaký post náhradníci rezignovali je nutno vycházet ze samotného rezignačního prohlášení a nikoliv z označení tohoto dokumentu. Pisatelé rezignací zcela jednoznačně uvedli, že rezignují na mandát zastupitele obce a nikoliv na post náhradníka.“ Tyto závěry městský soud doplnil tak, že rezignovat lze vždy pouze na mandát, který určitá fyzická osoba zastává.

[33] V podrobnostech pak shora citované závěry městský soud rozvedl v odstavcích 52. až 57. napadeného rozsudku. V nich městský soud rozvedl, na základě jakých skutečností dospěl k uvedenému závěru o posouzení projevu vůle náhradníků spočívajícím v jejich rezignaci. Napadený rozsudek tudíž kritériím přezkoumatelnosti vyhověl. Městský soud v něm dostatečně objasnil, z jakého skutkového stavu vyšel a jak jej následně právně posoudil. Vypořádal se dostatečně s jednotlivými námitkami uplatněnými v žalobě a komplexně vysvětlil, proč je shledal nedůvodné a proč přisvědčil právním závěrům, k nimž dospěl před ním i žalovaný. O správnosti úvah přijatých městským soudem pojedná kasační soud dále.

pokračování

[34] Nejvyšší správní soud tak pro úplnost připomíná, že nepřezkoumatelnost rozsudku není projevem nenaplněné subjektivní představy stěžovatelů o tom, jak podrobně by měl být rozsudek odůvodněn, ale objektivní překážkou, která kasačnímu soudu znemožňuje přezkoumat napadený rozsudek (stov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2017, č. j. 3 Azs 69/2016 - 24).

[35] Námitka týkající se nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku pro nedostatek důvodů proto není opodstatněná a kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. není naplněn.

[36] Stěžovatelé b) a c) napadají rozsudek městského soudu také z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Blíže však neuvádí, v čem spatřují naplnění tohoto kasačního důvodu. Jak ale vyplývá například z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 1. 2004, č. j. 2 Afs 7/2003 - 50, nebo též z usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 3. 2004, č. j. 1 As 7/2004 - 47, stěžovatelé jsou povinni kromě označení kasačních důvodů též uvést konkrétní kasační námitky, v nichž spatřují naplnění těch kterých kasačních důvodů. To stěžovatelé v případě kasačního důvodu podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. neučinili, a Nejvyšší správní soud tudíž pouze v míře obecnosti odpovídající námitce stěžovatelů uzavírá, že neshledal nedostatky při zjišťování skutkového stavu ze strany žalovaného, jež by zakládaly naplnění uvedeného kasačního důvodu.

[37] Nejvyšší správní soud se tudíž mohl zabývat námitkami směřujícími k nesprávnému posouzení věci městským soudem, tedy námitkami spadajícími pod kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

[38] Nejprve posoudil platnost rezignace stěžovatele b) z funkce člena zastupitelstva. Odpověď na uvedenou otázku je mj. stěžejní i pro posouzení závěrů městského soudu ve vztahu k žalobě stěžovatele a). O tom kasační soud pojedná závěrem tohoto rozsudku.

[39] Stěžovatelé b) a c) nesouhlasí s výkladem § 55 odst. 2 písm. b) zákona o volbách podaným městským soudem pro jeho přílišný formalismus. Zdůrazňují, že užitý výraz „podá rezignaci“ není možno vykládat tak úzce, jak učinil městský soud. Mají za to, že postačí ústní sdělení o rezignaci při ustavujícím zasedání zastupitelstva, k čemuž ze strany stěžovatele b) došlo, a tudíž jeho rezignace na funkci člena zastupitelstva byla platná.

[40] Totožnou otázkou týkající se téhož skutkového stavu v obci Hlincová Hora (pouze na základě zásahové žaloby brojící proti přijetí usnesení zastupitelstva této obce přijatých na ustavujícím zasedání zastupitelstva dne 28. 4. 2020) se zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 12. 1. 2021, č. j. 6 As 163/2021 - 34. V něm k uvedené sporné právní otázce uzavřel, že se „nezotožnil s názorem stěžovatelů a přisvědčil závěru krajského soudu, dle kterého může dosavadní starosta písemně rezignovat na mandát nově zvoleného zastupitele mimo zasedání zastupitelstva obce. Není totiž zřejmé, kdo by měl být při takto vykládaném způsobu rezignace adresátem tohoto právního jednání. Přestože neexistuje přímá vazba mezi funkcí nově zvoleného zastupitele a dosavadního starosty (u kterého je výkon funkce starosty odvozen od členství v předcházejícím zastupitelstvu obce), je i v tomto případě nutno považovat za zásadní právě výkon rozsáhlých pravomocí dosavadního starosty a jejich povahu, včetně odpovědnosti výběrně zastupitelstvu. Dojde-li proto ke kumulaci funkce nově zvoleného zastupitele a dosavadního starosty, může tato osoba rezignovat na mandát člena zastupitelstva pouze veřejně na zasedání zastupitelstva.

[18] V souzeném případě přitom nelze z žádné části projevů stěžovatele b) v roli dosavadního starosty předsedajícího ustavujícímu zasedání zastupitelstva obce dne 28. 4. 2020 dovodit, že by na tomto zasedání rezignaci podal, a tím současně zhojil nedostatek předchozí neúčinné rezignace do rukou místostarosty obce. Z obou existujících zápisů z ustavujícího zasedání zastupitelstva shodně vyplývá, že stěžovatel b) přítomným

zastupitelům oznámil, že všichni nově zvolení zastupitelé a jejich náhradníci volební strany Sdružení nezávislých kandidátů Hlincová Hora rezignovali před ustavujícím zasedáním zastupitelstva obce [důraz nyní přidán]. Z takto zachyceného obsahu lze nepochybně dovodit záměr stěžovatele b) oznámit na ustavujícím zasedání zastupitelstva průběh dřívějších událostí (podání rezignací v minulosti), nikoli však již záměr učinit na tomto zasedání vlastní akt rezignace (...). Krajský soud tak v napadeném rozsudku dospěl ke správnému právnímu závěru, že v den konání ustavujícího zasedání zastupitelstva obce (žalovaného) neklesl počet jeho členů pod pět osob.“

[41] Nejvyšší správní soud přitom neshledává žádné důvody, pro které by se měl od těchto závěrů šestého senátu odchýlit. Jak již uvedeno, v rozsudku šestého senátu byla předmětem posouzení stejná sporná právní otázka jako v nynější věci, která se týkala stejné obce a téhož jednání souvisejícího s výsledky voleb do obecního zastupitelstva a ustavující schůze zastupitelstva obce Hlincová Hora dne 28. 4. 2020, pokud jde o účinnost rezignace na mandát zastupitele ze strany stěžovatele b). Pro stručnost i přehlednost tak lze v podrobnostech odkázat na závěry šestého senátu v citovaném rozsudku. V nynější věci lze shrnout, že rezignaci stěžovatele b) na mandát člena zastupitelstva nelze považovat za účinně provedenou. K zániku jeho mandátu tudíž nedošlo.

[42] Vytýkali-li stěžovatelé b) a c) městskému soudu skutečnost, že nepodal výklad toho, jak by měla vypadat rezignace na zastupitelstvu konaném v režimu on-line, kasační soud uvádí, že v dosavadním průběhu řízení nikdo tuto skutečnost nenamítal a nebyla předmětem posouzení městským soudem. Úvahy městského soudu o rezignaci stěžovatele b) nevycházely ze skutečnosti, že ustavující schůze zastupitelstva obce Hlincová Hora dne 28. 4. 2020 proběhla částečně on-line formou. Městský soud v napadeném rozsudku také nevyslovil, že v případě konání ustavující schůze zastupitelstva v režimu on-line nemohlo dojít k ústní rezignaci. Svoje závěry založil na tom, že stěžovatel b) na ustavující schůzi zastupitelstva vůbec neprojevil vůli rezignovat na mandát zastupitele obce, nýbrž tento projev učinil dříve, před konání této ustavující schůze, a neučinil jej tak způsobem, jakým byl povinen jej učinit, tedy právě na schůzi zastupitelstva. Ke stejnému závěru ostatně dospěl i šestý senát v rozsudku citovaném výše (srov. odst. [40]). Tato námitka je tudíž nedůvodná.

[43] Poté, co byla vyřešena otázka rezignace stěžovatele b) na mandát člena zastupitelstva, se Nejvyšší správní soud dále zabýval otázkou účinků rezignace náhradníků.

[44] Ze správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že se v obci Hlincová Hora konaly dne 14. 3. 2020 volby do zastupitelstva obce. Dne 16. 4. 2020 se informoval stěžovatel b) u Ministerstva vnitra, jak postupovat v případě poklesu počtu zastupitelů v obci pod zákonem stanovený počet pěti členů, a naznačoval, že uvedená obec směřuje k předčasným volbám.

[45] Dne 23. 4. 2020 rezignoval na pozici zastupitele za Sdružení nezávislých kandidátů Hlincová Hora stěžovatel b) a dále Ing. Václav Hanus a Ing. Karel Strolený. Posledně dva zmínění rezignovali do rukou stěžovatele b), ten pak do rukou tehdejšího místostarosty Ing. Karla Stroleného. V jejich rezignačních listinách, jež byly označeny jako „REZIGNACE NA MANDÁT ZASTUPITELE podle § 55 odst. 2 písm. a) zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí“ byl obsažen projev vůle každého ze jmenovaných následujícího znění: „Já níže podepsaný (...) tímto rezignuji na mandát zastupitele obce Hlincová Hora“. Každá listina byla datována dnem 23. 4. 2020 a vlastnoručně podepsána. Současně v případě stěžovatele b) obsahovala údaj o tom, že ji převzal místostarosta Ing. Karel Strolený, který její převzetí stvrdil svým podpisem, v případě dalších dvou zastupitelů byly listiny předány k rukám stěžovatele b), který jejich převzetí dne 23. 4. 2020 také stvrdil svým podpisem.

pokračování

[46] Téhož dne podali rezignaci do rukou stěžovatele b) i Ing. Jan Kos, Ing. Jiří Jirka, Jana Ratajová, Ing. Luděk Bárta, Mgr. Aleš Fejfar, Ph. D., kteří se stali podle zápisu o výsledku voleb ze dne 14. 3. 2020, náhradníky Sdružení nezávislých kandidátů Hlincová Hora. Jejich rezignační listiny byly označeny jako „REZIGNACE NA POSTAVENÍ NÁHRADNÍKA ZASTUPITELE podle § 55 odst. 2 písm. b) zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí“. Obsahem těchto listin byl projev vůle každého ze jmenovaných náhradníků ve znění: „*Já níže podepsaný (...) tímto rezignuji na mandát zastupitele obce Hlincová Hora*“. Listiny opět byly datovány dnem 23. 4. 2020 a obsahovaly vlastnoruční podpisy osob činících prohlášení a také potvrzení jejich převzetí stěžovatelem b) jako starostou obce.

[47] Dne 28. 4. 2020 se konala ustavující schůze zastupitelstva obce Hlincová Hora, na které se zbylí čtyři členové zastupitelstva obce zvolení za jiné politické strany, shodli na tom, že nepovažují uvedené rezignace ze dne 23. 4. 2020 za platné a zvolili mimo jiné usneseními č. 7 a č. 8 nového starostu (RNDr. Josefa Petráška) i místostarostku obce.

[48] Stěžovatel b) dne 15. 5. 2020 ve svém vyjádření na základě žádosti Ministerstva vnitra, mimo jiné sdělil, že „*[z]astupitelé jako i nastoupivší náhradníci rezignovali dne 23. 4. 2020 a to k rukám dosavadního starosty*“. Stěžovatel b) postoupil dne 21. 5. 2020 Ministerstvu vnitra prostřednictvím Krajského úřadu Jihočeského kraje (dále jen „krajský úřad“) rezignace zastupitelů a náhradníků obce Hlincová Hora. Ve sdělení opět uvedl, že „*[j]menovaní rezignovali dne 23. 4. 2020 a to k rukám dosavadního starosty*“. Krajský úřad o těchto skutečnostech informoval Ministerstvo vnitra dopisem ze dne 2. 6. 2020. Následně se dne 3. 6. 2020 dostavil na krajský úřad stěžovatel b) a předložil zde rukou psané rezignace náhradníků Ing. Jiřího Jirky, Mgr. Aleše Fejfara Ph. D., Ludka Bárty ze dne 24. 4. 2020 a Jany Ratajové, Ing. Jana Kosa ze dne 27. 4. 2020, a doplnil, že rezignace ze dne 23. 4. 2020 jsou platné. Tyto pozdější rezignace ze dnů 24. 4. 2020 a 27. 4. 2020 jsou psány vlastní rukou a obsahují vyjádření jednotlivých náhradníků, že „*tímto rezignuji na mandát zastupitelstva obce Hlincová Hora*“. Ručně psané rezignace převzal podle uvedeného data a podpisu stěžovatel b).

[49] Podle § 55 odst. 2 písm. b) zákona o volbách, *mandát zaniká dnem, kdy starosta nebo primátor a v hlavním městě Praze primátor hlavního města Prahy nebo starosta městské části obdrží písemnou rezignaci člena zastupitelstva obce na jeho mandát; dnem, kdy starosta nebo primátor a v hlavním městě Praze primátor hlavního města Prahy nebo starosta městské části podá rezignaci na zasedání zastupitelstva obce; rezignaci nelze vzít zpět.*

[50] Podle § 56 odst. 1 zákona o volbách, *uprázdní-li se mandát v zastupitelstvu obce, nastupuje za člena tohoto zastupitelstva náhradník z kandidátní listiny téže volební strany v pořadí podle § 45 odst. 5, a to dnem následujícím po dni, kdy došlo k zániku mandátu.*

[51] Podle § 57 písm. b) zákona o volbách, *postavení náhradníka zaniká dnem, kdy starosta nebo primátor obdrží písemnou rezignaci na postavení náhradníka; rezignaci nelze vzít zpět.*

[52] Podstatné pro závěr o tom, zda došlo k zániku funkce náhradníků zastupitelů podáním jejich rezignací ze dne 23. 4. 2020, bylo posouzení projevu jejich vůle obsaženého v rezignačních listinách (k jejich obsahu viz výše).

[53] Nejvyšší správní soud se přitom již v rozsudku ze dne 8. 8. 2012, č. j. 8 As 84/2011 - 208, zabýval jednotlivými náležitostmi právního úkonu, kterým došlo ke vzdání se mandátu zastupitele či náhradníka, byť za účinnosti zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku. Podstatné však

je že i v uvedeném rozsudku osmý senát účinky projevené vůle posuzoval podle požadavků na projevení vůle vyplývajících právě z občanského zákoníku. V citovaném rozsudku tak Nejvyšší správní soud potvrdil, že při posouzení projevu vůle, kterým je vzdání se mandátu, se použije právě uvedená norma soukromého práva, byť na situaci, jež se projevuje v právu veřejném. Také čtvrtý senát zastává názor, že na projev vůle spočívající v rezignaci náhradníků v nynější věci je třeba při jeho hodnocení použít občanský zákoník, byť v daném případě je to již zákon č. 89/2012 Sb., tedy nový občanský zákoník (dále již jen „občanský zákoník“).

[54] Podle § 553 odst. 1 občanského zákoníku, *o právní jednání nejde, nelze-li pro neurčitost nebo nesrozumitelnost zjistit jeho obsah ani výkladem.*

[55] Podle § 554 občanského zákoníku, *ke zdanlivému právnímu jednání se nepřiblíží.*

[56] Podle § 555 odst. 1 občanského zákoníku, *právní jednání se posuzuje podle svého obsahu.*

[57] Jak již výše uvedeno, obsah rezignačních listin náhradníků ze dne 23. 4. 2020 nebyl jednoznačný. Byl totiž nadepsán tak, že jde o rezignaci na postavení náhradníka zastupitele, že je činěn podle § 55 odst. 2 písm. b) zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstva obcí, a v textu bylo uvedeno prohlášení, že náhradník rezignuje na mandát zastupitele obce Hlincová Hora.

[58] Z takto projevené vůle však nelze seznat, čeho jednající hodlá dosáhnout. Nelze přitom souhlasit s dílčí úvahou městského soudu o tom, že nelze přihlížet k nadpisu a odkazu na § 55 odst. 2 písm. b) zákona o volbách (viz odst. 52. napadeného rozsudku), nýbrž že je rozhodný samotný text rezignačního prohlášení. Má-li být podle § 555 odst. 1 občanského zákoníku právní jednání posouzeno podle obsahu, pak tímto obsahem není jen vlastní text rezignačního prohlášení, jak dovozuje městský soud, ale celý obsah uvedené listiny, tedy včetně nadpisu a všech dalších údajů v něm uvedených. V daném případě je však zjevné, že nadpis a vlastní text prohlášení jsou ve zřejmém rozporu. Náhradníci sice v nadpisu listiny uvádějí, že rezignaci činí na postavení náhradníka zastupitele, v zápětí však odkazují na ustanovení upravující rezignaci na mandát zastupitele. V textu vlastního prohlášení pak náhradníci uvádějí, že rezignují na mandát zastupitele. Tím však, jak již výše uvedeno, v době, kdy tento projev vůle učinili, nebyl žádný z nich.

[59] Podle Nejvyššího správního soudu jsou všechny rezignační listiny náhradníků vnitřně rozporné, aniž je možno provést posouzení takto projevené vůle podle obsahu a výkladem dospět k závěru o tom, co náhradníci projevili. Naopak, Nejvyšší správní soud má za to, že v daném případě o právní jednání náhradníků nejde, neboť svoji vůli projevili nesrozumitelně, a obsah takto projevené vůle nelze zjistit ani výkladem. Nelze určit, která část textu má přednost, neboť jak již uvedeno, obsahem, jenž má být podroben výkladu, je třeba rozumět nejen vlastní text rezignačního prohlášení, ale celý obsah rezignační listiny, včetně nadpisu. Pro právě uvedené tudíž Nejvyšší správní soud shledal, že takto projevená vůle, tedy právní jednání náhradníků, je jednáním, k němuž nelze ve smyslu § 554 občanského zákoníku přihlížet. V uvedeném tudíž Nejvyšší správní soud dílem korigoval závěry městského soudu, který nejprve provedl výklad právního jednání náhradníků a poté uvedl, že k němu nelze přihlížet. V daném případě obsah právního jednání náhradníků nebylo možno zjistit ani výkladem.

[60] Stěžovateli b) a c) namítaná skutečnost, že náhradníci jsou právními laiky a jejich cílem bylo nevykonávat funkci zastupitele obce a s ohledem na uvedené se mělo přistoupit k posouzení

pokračování

projevu jejich vůle, nemůže na této skutečnosti ničeho změnit. Zákon o volbách rozlišuje rezignaci na mandát zastupitele obce a rezignaci na postavení náhradníka, jak správně uvedl i městský soud. To mělo a muselo být náhradníkům známo, byť mohou být právními laiky.

[61] Úvahy městského soudu o rezignacích náhradníků ze dne 24. 4. 2020 a 27. 4. 2020 považují stěžovatelé taktéž za nesprávné, neboť městský soud na základě subjektivního názoru a bez existence jakéhokoliv důkazu rozhodl o nepravosti těchto listin.

[62] S uvedenou výtkou se Nejvyšší správní soud neztotožňuje. Z výše popsaného popisu skutkového děje, který vyplývá se správního spisu, lze závěr o tom, že uvedené listiny byly vyhotoveny dodatečně a v době před konáním ustavující schůze zastupitelstva dne 28. 4. 2020 nebyly stěžovateli b) k dispozici, je zcela zjevná, neboť takto se sám opakovaně stěžovatel b) vyjádřil (dne 15. 5. 2020 a poté i dne 21. 5. 2020) ve svých podáních adresovaných Ministerstvu vnitra. Mělo-li dojít k platným rezignacím náhradníků již dne 23. 4. 2020, nebyl zde žádný racionální důvod, aby náhradníci opětovně činili tytéž rezignace ještě před konáním ustavující schůze zastupitelstva v následujících dnech 24. 4. 2020 a 27. 4. 2020. Městský soud ke svému závěru o tom, že má pochyby o doručení těchto pozdějších rezignací k rukám stěžovatele b) ještě před konáním zastupitelstva dne 28. 4. 2020 dospěl na základě logických úvah vyplývajících ze zjištěného skutkového stavu. Neopodstatněnou se tak jeví stížnostní námitka, podle níž je tento závěr ničím nepodložená subjektivní úvaha městského soudu.

[63] Nejvyšší správní soud nad rámec uvedeného hodnocení věci městským soudem dodává, že otázka platnosti rezignací náhradníků je v dané věci nerozhodná za situace, kdy rezignace stěžovatele b) na mandát zastupitele byla shledána neplatnou. Tudiž nehledě na rezignace náhradníků bylo zastupitelstvo obce v den konání ustavující schůze usnášeníschopné, jelikož počet jeho členů neklesl pod pět.

[64] Namítali-li stěžovatelé b) a c), že krajský soud dospěl v rozsudku č. j. 61 A 19/2020 - 153 k opačnému závěru o platnosti rezignace stěžovatele b), Nejvyšší správní soud odkazuje na výše již citované závěry, které k uvedené otázce vyslovil šestý senát v rámci přezkumu citovaného rozsudku krajského soudu. Nejvyšší správní soud nadto není závěry krajského soudu nikterak vázán.

[65] Stěžovatelé b) a c) v kasační stížnosti rozporují i další dílčí závěr městského soudu týkající se legitimního očekávání stěžovatelů. Namítají, že v době podání rezignací nebyl stěžovatelům znám nový právní názor žalovaného, podle něž nemohl být stěžovatel b) starostou obce Hlincová Hora. Stěžovatelé spoléhali na postup žalovaného, který zaujal při hodnocení obdobných rezignací provedených v roce 2019. Právě to u stěžovatelů mělo vyvolat legitimní očekávání, že veškeré kroky související s rezignacemi zastupitelů a náhradníků obce Hlincová Hora byly právně konformní a že stěžovatel b) je stále starostou obce Hlincová Hora.

[66] Ani této námitce však Nejvyšší správní soud nemůže přisvědčit. Městský soud se otázkou možného vzniku legitimního očekávání zabýval a dovedl, že uvedené tvrzení stěžovatelů je zcela obecné a není doloženo konkrétními okolnostmi. S tímto závěrem se Nejvyšší správní soud ztotožňuje a dodává k němu následující.

[67] V nejtypičtější podobě se ochrana legitimního očekávání upíná k vázanosti správních orgánů vlastní ustálenou správní praxí, ustáleným výkladem procesních i hmotných právních pravidel, veřejně deklarovanou politikou v mezích správního uvážení, interní výkladovou či aplikační směrnici, anebo k závaznosti konkrétního a kvalifikovaného ujištění o právu

či procesním postupu, poskytnutého orgánem veřejné moci adresátu jeho správy. V platné právní úpravě se výslovně o ochraně legitimního očekávání sice nehovoří, tento princip je však základem některých specifických forem činnosti veřejné správy (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 4. 2017, č. j. 4 As 86/2016 - 38).

[68] Klíčový právní názor ohledně ochrany legitimního očekávání ve veřejném právu formuloval rozšířený senát v usnesení ze dne 21. 7. 2009, č. j. 6 Ads 88/2006 - 132. V něm dovedl, že „[t]o, zda mohlo vzniknout legitimní očekávání, je pak zcela evidentně otázkou skutkovou. Určit, zda existovalo určité očekávání a zda takové očekávání bylo legitimní, vyžaduje zjišťovat mnoho skutečností. Jasná (pochybnosti nevzbuzující) slova zákona samozřejmě předčí (překonají) jakékoliv očekávání, ať už vzniklo jakkoliv (...). Obecně mohou být očekávání rozdělena do dvou skupin. Za prvé se jedná o očekávání procedurálního charakteru, kdy je přislíben určitý procedurální postup, který jinak není povinný. Druhým případem legitimního očekávání je očekávání meritorního či příznivého rozhodnutí orgánu veřejné moci. Procedurální očekávání jsou chráněna tím, že je vyžadováno, aby byl přislíbený postup dodržován. Očekávání týkající se meritorního rozhodnutí jsou spravidla chráněna procesně např. tím, že je dotčené osobě rozšířena možnost vznést námitky, než je její očekávání vyvráceno. Dotčené osoby tedy nemají nárok na příznivé rozhodnutí, ale musí být ochráněna jejich důvěra v to, že rozhodující orgán dostojí svým povinnostem.“ Tyto závěry sice byly vyřčeny obecně k činnosti správních orgánů, Nejvyšší správní soud má za to, že je lze *mutatis mutandis* použít i v nyní souzené věci.

[69] Stěžovatelé b) a c) tvrdili, že jim legitimní očekávání vzniklo na základě postupu žalovaného při hodnocení rezignací zastupitelů a náhradníků obce Hlincová Hora v roce 2019. Žalovaný však prokazatelně nečinil vůči stěžovatelům takové procedurální kroky ve smyslu výše citovaných judikатурních závěrů, které by u nich mohly vyvolat jakékoliv legitimní očekávání. Žalovaný naopak stěžovatelé b) sdělil dopisem ze dne 17. 4. 2020, č. j. MV-61787-2/OV-2020, tudíž před podáním rezignací (23. 4. 2020), že je potřeba činit rozdíly mezi postavením zastupitele a náhradníka (pro stručnost v tomto směru odkazuje Nejvyšší správní soud na odst. 23 napadeného rozsudku, ve kterém je zcela správně popsán obsah tohoto sdělení). Stěžovatelům b) a c) tudíž nemohlo vzniknout legitimní očekávání, že rezignace, jak byly následně učiněny dne 23. 4. 2020, budou považovány za platné. Závěrům městského soudu v tomto směru nelze ničeho vytknout a uvedená stížnostní námitka není opodstatněná.

[70] Nejvyšší správní soud uzavírá, že zastupitelstvo obce Hlincová Hora bylo na ustavující schůzi dne 28. 4. 2020 i přes platnou rezignaci dvou zastupitelů Ing. Václava Hanuse a Ing. Karla Stroleného usnášeníschopné, neboť rezignace stěžovatele b) na mandát zastupitele byla neplatná, a počet zastupitelů tedy neklesl pod pět. Nadto k rezignaci náhradníků nebylo možnost přihlížet.

[71] Nakonec přistoupil kasační soud k zodpovězení sporné otázky, zda městský soud správně odmítl žalobu stěžovatele a) jako podanou osobou k tomu neoprávněnou. Jak již uvedeno, tato námitka, kterou vznesl stěžovatel a), je námitkou podřaditelnou pod kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

[72] Je-li kasační stížnost podávána z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., je Nejvyšší správní soud oprávněn zkoumat pouze zákonnost důvodů pro odmítnutí žaloby a to, zda se městský soud nedopustil procesních pochybení v řízení předcházejícím tomuto rozhodnutí. Není naopak oprávněn se zabývat věcí samou. Právě tak je tomu v případě kasační stížnosti stěžovatele a).

pokračování

[73] Stěžovatel a) zpochybnil úvahu městského soudu, že stěžovatel b), jenž jménem stěžovatele a) žalobu podal, nebyl osobou oprávněnou za stěžovatele a) jednat, neboť v době podání žaloby již nebyl starostou obce Hlincová Hora.

[74] Kasační soud se v této otázce zcela ztotožňuje s úvahami městského soudu obsaženými především v odst. 39 napadeného rozsudku. Pro stručnost na ně tudíž odkazuje. Usnesení č. 7 přijaté zastupitelstvem obce Hlincová Hora dne 28. 4. 2020, podle něž byl zvolen nový starosta, bylo platné a v době podání žaloby (30. 6. 2020) již stěžovatel b) nebyl starostou obce. Nemohl za ni jednat, tudíž ani podat správní žalobu. V době konání ustavující schůze bylo zastupitelstvo usnášeníschopné, jak Nejvyšší správní soud shora vyložil, a opačná stížnostní námitka nebyla posouzena jako opodstatněná. Městský soud nepochybil, pokud žalobu stěžovatele a) odmítl podle § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s.

[75] Závěrem Nejvyšší správní soud shrnuje, že žalovaný nebyl povinen vyhlásit nové volby do zastupitelstva obce Hlincová Hora, a nedopustil se tedy nezákonného zásahu.

[76] Podle § 58 odst. 4 zákona o volbách, *nastane-li důvod pro konání nových voleb podle odstavce 1, zašle prostřednictvím krajského úřadu starosta dotčené obce návrh na vyhlášení nových voleb do zastupitelstva obce Ministerstvu vnitra do 30 dnů ode dne, ve kterém tento důvod vznikl. Obdobně postupuje primátor hlavního města Prahy, který zašle návrh Ministerstvu vnitra. Nové volby vyhlásí ministr vnitra do 30 dnů po obdržení návrhu podle věty první.*

[77] Vzhledem ke skutečnosti, že funkci starosty obce Hlincová Hora zastává ode dne následujícího po ustavující schůzi zastupitelstva obce (29. 4. 2020) RNDr. Josef Petrášek, který prokazatelně návrh na vyhlášení nových voleb do zastupitelstva obce neučinil, neboť pro jejich konání nenastal důvod, neměl žalovaný povinnost nové volby vyhlásit. Městský soud nepochybil, dospěl-li k závěru o nedůvodnosti žaloby na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného.

[78] Pro úplnost Nejvyšší správní soud dodává, že navrhovali-li stěžovatelé jako důkaz rozsudek krajského soudu č. j. 61 A 19/2020 - 153, pak tento důkazní návrh považuje čtvrtý senát za nadbytečný. V rozhodných právních otázkách významných i pro nynější věc totiž vyšel čtvrtý senát z rozsudku šestého senátu, který přezkoumával zákonnost právě uvedeného rozsudku krajského soudu, jak výše uvedeno.

VII.

[79] Kasační stížnost není pro právě uvedené důvodná, a proto ji Nejvyšší správní soud ve smyslu § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl, když pouze z části korigoval závěry městského soudu v otázce posouzení projevu vůle náhradníků při rezignaci ze dne 23. 4. 2020, aniž to však mělo vliv na posouzení zákonnosti napadeného rozsudku.

[80] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 téhož zákona. Stěžovatelé neměli ve věci úspěch, nemají proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný byl ve věci účastníkem úspěšným, nevznikly mu však žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti. Nejvyšší správní soud proto rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů tohoto řízení.

[81] O nákladech řízení osoby zúčastněné na řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 5 s. ř. s. ve spojení s § 120 téhož zákona. Kasační soud si byl vědom obecně formulovaného návrhu osoby zúčastněné na řízení na přiznání nároku na náhradu nákladů řízení, avšak osobě zúčastněné na řízení nebyla uložena žádná povinnost, v souvislosti s níž by jí vznikly

náklady řízení. Nejsou zde prokazatelně ani žádné další náklady, které by jí bylo možno přiznat podle věty druhé téhož ustanovení z důvodů zvláštního zřetele hodných, osoba zúčastněná na řízení takové náklady netvrdila ani nevyčíslila. Osoba zúčastněná na řízení proto nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti přesto, že její právní zástupce tyto náklady uplatnil.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. října 2021

JUDr. Jiří Palla v. r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Jana Desenská

Místo konání: Obecní úřad Hlincová Hora – zasedací místnost OÚ

Začátek zasedání: 18:27 hod.

Zasedání řídil: Josef Petrášek – starosta obce

Přítomní: Jiří Müller, Jan Havelka, Josef Petrášek, Ilona Bláhová – přiložena prezenční listina

Nepřítomní: Luděk Bárta, Aleš Fejfar, Jiří Jirka

Hosté: dle přiložené prezenční listiny

Starosta obce zahájil zasedání zastupitelstva a přivítal přítomné zastupitele. Sdělil, že zasedání zastupitelstva bylo řádně svoláno Podle prezenční listiny jsou přítomni 4 zastupitelé ze 7, tudíž starosta konstatoval, že zastupitelstvo je **usnášeníschopné**.

Starosta navrhl zapisovatele a ověřovatele zápisu ze ZZO

Zapisovatel: Ilona Bláhová, ověřovatelé: Jiří Müller, Jan Havelka. Protinávrh žádný.

Návrh byl schválen (hlasování 4 PRO, 0 PROTI, 0 ZDRŽEL)

Zápis z minulého ZZO byl ověřen a řádně vyvěšen. Dotaz, zda ze strany kontrolního výboru jsou námítky či připomínky k zápisu z minulého ZZO. Námítky nejsou.

Starosta informoval, že program ZZO byl řádně a v termínu před konáním vyvěšen na webu a úředních deskách.

Vyvěšený návrh programu zasedání:

- 1) Složení slibu nových členů zastupitelstva
- 2) Obecně závazné vyhlášky
- 3) Rozpočtová opatření
- 4) Ostatní, různé

Starosta vyzval přítomné zastupitele, zda mají k vyvěšenému programu případné návrhy na jeho změnu. Návrhy na změnu programu žádné nejsou.

Návrh programu byl schválen (hlasování 4 PRO, 0 PROTI, 0 ZDRŽEL).

Programu zasedání:

- 1) Složení slibu nových členů zastupitelstva
- 2) Obecně závazné vyhlášky
- 3) Rozpočtová opatření
- 4) Ostatní, různé

BOD Č. 1) Složení slibu nových členů zastupitelstva

Starosta konstatoval, že s ohledem na neúčast zastupitelů, kterých se složení slibu týká (Aleš Fejfar, Jiří Jirka a Luděk Bárta), je výzva k jeho složení bezpředmětná. Konstatováno, že pokud by se některý z těchto zastupitelů dostavil v průběhu zasedání, bude ke složení slibu vyzván.

BOD Č. 2) Obecně závazné vyhlášky

Jednání se bude týkat OZV o stanovení místního koeficientu (případně dalších koeficientů) u daně z nemovitostí a OZV Platná vyhláška o místním koeficientu 2012. Momentálně v obci máme stanoven z minulých let již dlouhodobě koeficient 3. Podle nového zákona o dani z nemovitých věcí, lze koeficient nastavovat po desetínách (od 1 výše), na rozdíl od minulých let, kdy koeficient mohl nabývat jen hodnot 2,3,4 a 5. Tuto změnu koeficientu, pokud by se na ní zastupitelstvo shodlo, je třeba odhlasovat v tento den, aby byla splněna zákonná lhůta 15 denního vyvěšení a následně aby byla OZV od 1.10.2021 platná (s účinností od 1.1.2022).

Starosta vyzval ostatní zastupitele k diskusi o této záležitosti. Připomenul, že stávající koeficient 3 je pro naši obec již takto nastaven dlouhodobě, což je z hlediska příjmu obce výhodné a jde o významnou hodnotu příjmu, ale občané platí vyšší daň než např. v obcích v okolí (kde byl koeficient nastaven na nižší hodnotu).

Po diskusi a projednání možnosti změny místního koeficientu pro výpočet daně z nemovitosti se zastupitelstvo obce rozhodlo novou OZV nevydat a ponechat tak pro příští rok koeficient stejný jako v předchozích letech.

Návrh usnesení č. 69: (žádný protinávrh)

Zastupitelstvo obce rozhodlo novou OZV o stanovení místního koeficientu pro výpočet daně z nemovitých věcí nevydat.

Návrh byl schválen (hlasování 4 PRO, 0 PROTI, 0 ZDRŽEL)

Usnesení č. 69

Zastupitelstvo obce rozhodlo novou OZV o stanovení místního koeficientu pro výpočet daně z nemovitých věcí nevydat.

Dále ZO informováno OZV o systému sběru odpadu. S ohledem na novou legislativu musí být tato OZV vydána tak, aby platila od 1.1.2022. Tato OZV bude předložena k projednání na dalším ZZO.

BOD Č. 3) Rozpočtová opatření

Starosta vyzval účetní obce p. Christelbauerovou, aby přítomné zastupitele seznámila s rozpočtovými opatřeními. Na straně příjmů se jedná např. o poplatky za odpad (nově přihlášení trv.pobytu), příjem z daně z příjmu právnických osob, vyšší příjem z hazardních her, kompenzační bonusy za Covid, neinvestiční přijatý transfer dotace na úroky z úvěrů a z POV, příjmy za pronájem areálu SK Hlincovka, poplatky za sečení pozemků, bonus od ECO KOM za třídění odpadu. Na straně výdajů např. náklady na komunální služby a techniku, kulturní akce, na dlouhodobý drobný majetek- lavice, výdaje na finanční podporu obcím po tornádu a podpora HZS, na pořízení IT právního softwaru CODEXIS. Rozpočtové opatření bude přílohou zápisu.

BOD Č. 4) Ostatní, různé

Umístění boxu (Z-BOX – Zásilkovna s.r.o.) - Starosta seznámil zastupitele, že jednáním s firmou Zásilkovna s.r.o. se podařilo dohodnout umístění v naší obci tzv. Z-BOXu (box firmy Zásilkovna s.r.o.), ačkoliv v obci naší velikosti to tak běžné není (jen větší obce). Starosta předložil zastupitelům k projednání a odsouhlasení smlouvu proto, že firmě Zásilkovna by tak obec měla pronajmout plochu na umístění Z-boxu (něco přes 1 m²), a pronájem pozemku musí schválit zastupitelstvo. Pro instalaci boxu není nutné připojení elektřiny, box má svůj solární panel a baterii. Zastupitelé se shodli, že umístění boxu je jistě přínosem pro obyvatele a návrh v rámci diskuse podpořili. Smlouva bude uzavřena na dobu neurčitou a lze ji vypovědět bez udání důvodu. Součástí smlouvy je ujednání, že pokud bude obec požadovat po firmě poplatek za využití veřejného prostranství, bude tento na obec přefakturován. Vzhledem k přínosu boxu pro obec není dle zastupitelů toto překážkou pro instalaci Z-boxu.

Návrh usnesení č. 70: (žádný protinávrh)

Zastupitelstvo obce projednalo smlouvu o umístění Z-BOXu firmy Zásilkovna s.r.o. a schválilo přenechání do užívání plochy o výměře 1,36 m² na parcele 1532/8 v kat.území Hlincová Hora firmě Zásilkovna s.r.o.

Návrh byl schválen (hlasování 4 PRO, 0 PROTI, 0 ZDRŽEL)

USNESENÍ Č. 70

Z Zastupitelstvo obce projednalo smlouvu o umístění Z-BOXu firmy Zásilkovna s.r.o. a schválilo přenechání do užívání plochy o výměře 1,36 m² na parcele 1532/8 v kat.území Hlincová Hora firmě Zásilkovna s.r.o.

Pronájem/půjčení obecního materiálu a techniky občanům – Starosta informoval zastupitele o záměru umožnit občanům obce (s trvalým pobytem v obci) zdarma či za poplatek krátkodobý pronájem předem vyjmenované techniky nebo materiálu, kterou obec vlastní a často nevyužívá (v tuto chvíli se jedná o sety stůl+lavice, stany, přívěs za auto, dobíječka auto baterie). Půjčení bude poskytované oproti složené finanční kauci. Pověřený pracovník obce bude zodpovídat za převzetí a za kontrolu vráceného předmětu výpůjčky. V případě poškození propadne složená kauce či její část obci na opravu věci a bude-li míra poškození přesahovat složenou kauci, bude vypůjčitel povinen tento rozdíl doplatit. Starosta předložil vzor výpůjční smlouvy a návrh vnitřního předpisu č. 1/2021 včetně seznamu materiálu a techniky (a návrhu ceníku v možné variantě půjčení za poplatek). Zastupitelé se shodli půjčovat techniku a materiál za drobný poplatek, aby vypůjčitelé cítili vyšší odpovědnost za půjčený předmět. Při půjčení bude vždy mezi vypůjčitelem a obcí sepsána smlouva o výpůjčce a protokol o vrácení. Uvedené dokumenty budou přílohou zápisu.

Návrh usnesení č. 71: (žádný protinávrh)

Zastupitelstvo obce bere na vědomí navržený vnitřní předpis (směrnici) č. 1/2021 o výpůjčce materiálu a techniky občany Hlincové Hory a schvaluje jeho přílohu č. 1 „Seznam materiálu a techniky k zapůjčení a ceník“.

Návrh byl schválen (hlasování 4 PRO, 0 PROTI, 0 ZDRŽEL)

USNESENÍ Č. 71

Zastupitelstvo obce bere na vědomí navržený vnitřní předpis (směrnici) č. 1/2021 o výpůjčce materiálu a techniky občany Hlincové Hory a schvaluje jeho přílohu č. 1 „Seznam materiálu a techniky k zapůjčení a ceník“.

Prodej pozemku (Vláškovi) – souhlas ZO s prodejem pozemku. Zastupitelstvo obce schválilo tento prodej sice již v roce 2019 (usnesení č. ZZO dne 26.3.2019), ale po konzultaci s právníkem nebyl dodržen správný postup (nejdříve měl být schválen a vyvěšen záměr a potom schválen samotný prodej). Záměr byl totiž zveřejněn až 27.3.2019, tedy den až po

termínu schválení prodeje. Z tohoto důvodu raději nyní ZZO schválí prodej pozemku znovu. Původní dokumenty z r.2019 budou přílohou zápisu.

Návrh usnesení č. 72: (žádný protinávrh)

Zastupitelstvo obce projednalo a opakovaně schvaluje prodej pozemku č. 1260/3 o rozměru 28m2 zájemcům Vláškovým z důvodu dodržení řádné časové posloupnosti celého procesu.

Návrh byl schválen (hlasování 4 PRO, 0 PROTI, 0 ZDRŽEL)

USNESENÍ č. 72

Zastupitelstvo obce projednalo a opakovaně schvaluje prodej pozemku č. 1260/3 o rozměru 28m2 zájemcům Vláškovým z důvodu dodržení řádné časové posloupnosti celého procesu.

Rozpočtové opatření č. 2/2021 ještě projde schválením zastupitelstva.

Návrh usnesení č. 73: (žádný protinávrh)

Zastupitelstvo obce schválilo rozpočtové opatření č.2/2021.

Návrh byl schválen (hlasování 4 PRO, 0 PROTI, 0 ZDRŽEL)

USNESENÍ č. 73

Zastupitelstvo obce schválilo rozpočtové opatření č.2/2021.

Vánoční strom – Starosta informoval o tom, že p. Janowiaková nabídla obci darem strom ze své zahrady (jako vánoční strom). Obec tento dar ráda přijme.

Dopravní situace v obci (rychlost) – Bylo dojednáno, že zařízení k získání statistiky o provozu vozidel (viz minulá ZZO) bude instalováno v nejbližším možném termínu, jakmile se uvolní (je obcím zapůjčeno dočasně k získání podkladů pro zjištění skutečného stavu dopravy). Přesný termín zatím neznámý.

Cvičení pro občany – Místostarostka Bláhová informovala, že paní Kohoutová (občanka obce) oslovila obecní úřad s nabídkou vedení lekcí jógy pro občany. Paní Kohoutová je certifikovanou lektorkou. Po dohodě s nájemci restaurace manželé Opekarovými by jóga mohla být provozována v sále restaurace každé pondělí. Obec by ráda tuto aktivitu podpořila a bude hradit náklady na pondělní vytápění v sále (podle vedené evidence spotřeby).

Zahrádkáři – Zastupitel Havelka informoval, že se na něj obrátili zahrádkáři s žádostí, zda by bylo možné teď na podzim zajistit kontejner na bio odpad. Z diskuze a aktuálních možností vyplynulo, že dlouhodobější přistavení možné nebude, ale bylo by možné v průběhu října 1x-(max. 2x) kontejner jednorázově krátkodobě (např. na určený den nebo víkend) přistavit. Další možností by bylo nabídnout zahrádkářům přistavení (opakované či delší) kontejneru za cenu stanovenou vyúčtováním reálných nákladů. Zastupitel Havelka bude zahrádkáře o těchto možnostech informovat.

Zasedání zastupitelstva bylo ukončeno ve 20:53 hod.

Termín příštího zasedání bude oznámen pozvánkou a vyvěšen.

OBEC HLINCOVÁ HORA

Hlincová Hora 5 (1)
373 71 Hlincová Hora
IČ: 005 81 321

Starosta obce :

Zapisovatel :

Ověřovatel :

Ověřovatel :

Zkratky:

ZZO=zasedání zastupitelstva obce

ZO=zastupitelstvo obce

HH=Hlincová Hora

OZV=obecně závazná vyhláška

RO=rozpočtové opatření

Vyvěšeno : 23.9.2021

Sejmuto:

Rezignace zastupitelů

Dne 3.11.2021 byla doručena písemná rezignace p. Jiřího Jirky na mandát zastupitele obce Hlincová Hora.
Dne 3.11.2021 byla doručena písemná rezignace p. Karla Fouska na mandát zastupitele obce Hlincová Hora
Dne 4.11.2021 byla doručena písemná rezignace p. Ludka Barty na mandát zastupitele obce Hlincová Hora.
Dne 9.11.2021 byla doručena písemná rezignace p. Aleše Fejgara na mandát zastupitele obce Hlincová Hora.
Dne 10.11.2021 byla doručena písemná rezignace p. Jana Kosa na mandát zastupitele obce Hlincová Hora.
Dne 11.11.2021 byla doručena písemná rezignace p. Jany Ratajové na mandát zastupitele obce Hlincová Hora.

RNDr. Josef Petrášek
starosta obce

Platný od: 11.11.2021

Hlincová Hora
Oficiální stránky obce

ÚŘAD - informace občanům obce

Menu

- OBEC
- ÚŘAD
- Informace občanům obce**
- Úřední hodiny
- Úřední deska
- Kontakt
- Povinné informace
- Obecně závazné vyhlášky
- e-Podatelna
- Odpad
- COVID-19 koronavirus
- Odpovědi na dotazy občanů dle Zákona 106/99 Sb.
- ŽIVOT V OBCI
- FOTO, VIDEO
- AKCE V OKOLÍ
- EVIDENCE PSŮ
- SYSTÉM B.L.I.C.

Rezignace zastupitelů

Dne 3.11.2021 byla doručena písemná rezignace p. Jiřího Jirky na mandát zastupitele obce Hlincová Hora
Dne 3.11.2021 byla doručena písemná rezignace p. Karla Fouska na mandát zastupitele obce Hlincová Hora
Dne 4.11.2021 byla doručena písemná rezignace p. Ludka Barty na mandát zastupitele obce Hlincová Hora
Dne 9.11.2021 byla doručena písemná rezignace p. Aleše Fejgara na mandát zastupitele obce Hlincová Hora
Dne 10.11.2021 byla doručena písemná rezignace p. Jana Kosa na mandát zastupitele obce Hlincová Hora
Dne 11.11.2021 byla doručena písemná rezignace p. Jany Ratajové na mandát zastupitele obce Hlincová Hora.

RNDr. Josef Petrášek
starosta obce

Aktuality

- 31.3.2022
Mag.m.Č.Budějovice - rozhodnutí veřejné vyhlášky
více
- 31.3.2022
EGD přerušeni dodávky el.energie
více
- 28.3.2022
Známky - komunální odpad
více
- 28.3.2022
Rozhodnutí hejmana č.1/2022
více
- 23.3.2022
HZS - pálení
více
- 22.3.2022
MŠ Hlincová Hora - zápis dětí
více
- 21.3.2022
ZŠ Rudolfov - zápis žáků
více

Místo konání: Obecní úřad Hlincová Hora – zasedací místnost OÚ

Začátek zasedání: 18:10 hod.

Zasedání řídil: Josef Petrášek – starosta obce

Přítomní: Jiří Müller, Jan Havelka, Josef Petrášek, Ilona Bláhová – přiložena prezenční listina

Nepřítomní:

Hosté: K.Strolený, K.Fousek (dle přiložené prezenční listiny)

Starosta obce zahájil zasedání zastupitelstva a přivítal přítomné zastupitele a hosty. Sdělil, že zasedání zastupitelstva bylo řádně svoláno. Podle prezenční listiny jsou přítomni 4 zastupitelé. Informoval o podaných rezignacích na mandáty zastupitelů a náhradníků, které obdržel v průběhu několika minulých dnů. Tímto je složení zastupitelstva 4-členné kompletní a **usnášeníschopné**. Poklesem počtu zastupitelů pod 5 je ZO funkční v omezeném režimu dle §84 ods.2 a §85 Zákona o obcích.

Starosta navrhl zapisovatele a ověřovatele zápisu ze ZZO

Zapisovatel: Ilona Bláhová, ověřovatelé: Jiří Müller, Jan Havelka. Protinávrh žádný.

Návrh byl schválen (hlasování 4 PRO, 0 PROTI, 0 ZDRŽEL)

Zápis z minulého ZZO byl ověřen a řádně vyvěšen. Dotaz, zda ze strany kontrolního výboru jsou námítky či připomínky k zápisu z minulého ZZO. Námítky nejsou.

Starosta informoval, že program ZZO byl řádně a v termínu před konáním vyvěšen na webu a úředních deskách.

Vyvěšený návrh programu zasedání:

- 1) Návrh cen za vodné a stočné pro rok 2022- ČEVAK
- 2) Dopravní podnik města ČB
- 3) Obecně závazné vyhlášky
- 4) Ostatní, různé

Starosta vyzval přítomné zastupitele, zda mají k vyvěšenému programu případné návrhy na jeho změnu. Návrhy na změnu programu žádné nejsou.

Návrh programu byl schválen (hlasování 4 PRO, 0 PROTI, 0 ZDRŽEL).

Programu zasedání:

- 1) Návrh cen za vodné a stočné pro rok 2022- ČEVAK
- 2) Dopravní podnik města ČB
- 3) Obecně závazné vyhlášky
- 4) Ostatní, různé

BOD Č. 1) Návrh cen za vodné a stočné pro rok 2022- ČEVAK

Veškeré podklady ke schválení návrhu cen vodného a stočného byly zaslány s předstihem mailem k prostudování. Starosta informoval, že minulý týden jednal o návrhu detailně s p. Ing. Součkovou (ČEVAK). Zmínil, že v cenách se nachází navýšení položky (pitná voda) stanovené Českým vodárenským svazem - jedná se o položku, kterou nelze měnit ani ze strany ČEVAKu. Dále se v návrhu promítají ceny energií (cca 15-17%) a zvýšení mzdových nákladů (cca 3,5%) v souvislosti s inflací. Cena za vodné vzroste dle návrhu cca o 4,5% a voda odpadní (stočné) o cca 1,5%. Pro občana navýšení představuje zdražení cca o 100 Kč za rok (cca 8 Kč za měsíc). Průměrná spotřeba na osobu se pohybuje okolo 36 m³ rok.

Starosta informoval o možnostech, jaké jako obec máme – v případě neschválení, pokud by se v průběhu roku rozpočet (u ČEVAKu) vyčerpal, bylo by nutné přistoupit k novému jednání s ČEVAKem. Jde o navýšení cen, s ohledem na narůstající ceny energií a vzrůstající inflaci.

Po diskuzi vyzval starosta k hlasování o schválení návrhu.

Návrh Usnesení č. 74: (žádný proti návrh)

ZO projednalo a schválilo návrh cen vodného a stočného pro rok 2022 (ČEVAK)

Návrh byl schválen (hlasování 4 PRO, 0 PROTI, 0 ZDRŽEL).

Usnesení č. 74

ZO projednalo a schválilo návrh cen vodného a stočného pro rok 2022 (ČEVAK).

BOD Č. 2) Dopravní podnik města ČB -závazek veřejné služby v přepravě cestujících

Starosta informoval, že dne 11.11.2021 byla doručena na úřad obce informace o výši kompenzace závazku veřejné služby, s tím, že v nejbližších dnech bude doručen oficiální návrh „Smlouvy o závazku veřejné služby v přepravě cestujících pro rok 2022 pro obec Hlincová Hora“. Bohužel k dnešnímu dni tento návrh ještě obec neobdržela. Takže nyní jen k projednání. Výše kompenzace (tedy ještě nepodložená návrhem smlouvy) by měla činit 252000 Kč za rok 2022. V minulém roce se jednalo přibližně o částku 247 000 Kč. S ohledem na covidový režim zajištění veřejné služby (dopravy MHD) v roce 2019 i 2020 dojde k vrácení části platby. Pokud s ohledem na koronarovirovou situaci opět dojde k omezení poskytovaných a smluvně dohodnutých služeb i v roce následném, dá se předpokládat opět nějaká návratnost poukázaných financí. Tím, že návrh smlouvy ještě nebyl doručen, bude schválení smlouvy zařazeno na příští jednání zastupitelstva (až přijdou návrhy smluv).

BOD Č. 3) Obecně závazné vyhlášky

Starosta úvodem informoval o skutečnosti, že ač byly následující vyhlášky delší dobu připravovány, s ohledem na pokles zastupitelů pod 5 nelze schvalovat nové OZV. Nicméně nové OZV k odpadovému hospodářství mají být k 1.1.2022 platné a schváleny, a proto bude zadáno právnímu zástupci obce, aby prověřil správný postup v této situaci.

Starosta tedy jen informoval o vyhláškách, které jsou připraveny pro schválení. Jedná se o OZV o obecním systému odpadového hospodářství a o OZV o místním poplatku za obecní systém odpadového hospodářství. Obě vyhlášky jsou zpracovány dle doporučených vzorů a zkontrolovány oborem dozoru a kontroly MV ČR.

Starosta upozornil na odlišnosti, které obsahují nové OZV v porovnání s těmi předešlými. Patří sem například možnosti pořádání sbírek - nakládání s movitými věcmi pro předcházení vzniku odpadu. V souvislosti s tím místostarostka připomněla Sbirku pro Diakonii Broumov, která se bude konat v obci dne 7.12.2021. OZV o obecním odpadovém hospodářství nahrazuje dvě předchozí OZV o stanovení systému sběru obecního odpadu (1/2015) a OZV o komunitním kompostování (1/2014).

Druhá OZV o místním poplatku za obecní systém odpadového hospodářství se týká poplatku za odpad. V předchozích letech byl stanovován jednotně z hlediska trvale hlášené osoby, či kolaudované stavby, či jednotky bytu. Nyní dle nové legislativy lze zohlednit množství vyprodukovaného odpadu na poplatníka, ale k tomu je nutné mít možnost odpad při svozu měřit/vážit, což není. Současně tedy poplatek bude stále vázán na trvalý pobyt osob, popř. na nemovitost - byt či dům v obci.

Tento bod byl pro zastupitele tedy s ohledem na omezený režim zastupitelstva jen jako informativní. Dále bude zjištěno jak postupovat za stávající situace.

BOD Č. 4) Ostatní, různé

ČEVAK – oprava čerpadle a elektropilíře v staré části obce HH - Starosta informoval o stavu elektropilíře a části výtlačné kanalizace, kde často dochází k opravám a poruchám. Stav si vyžaduje opravu. Pan J.Vodička z ČEVAKU zaslal vyčíslení nákladů na opravu (přemístění a výměnu elektropilíře, osazení šoupěte a kolen v potrubí). Kalkulace opravy činí dohromady 360 000 Kč (bez DPH). V případě souhlasu ČEVAK připraví k cen.návrhu smlouvu o dílo. Zastupitelé se vyjádřili k opravě souhlasně.

Návrh usnesení č. 75: (žádný protinávrh)

ZO projednalo a schválilo cenovou nabídku ČEVAK na opravu elektropilíře a části kanalizace ve staré části obce HH.

Návrh byl schválen (hlasování 4 PRO, 0 PROTI, 0 ZDRŽEL)

USNESENÍ Č. 75

ZO projednalo a schválilo cenovou nabídku ČEVAK na opravu elektropilíře a části kanalizace ve staré části obce HH.

Doprava v obci – V průběhu října proběhlo měření dopravy v obci (statistika průjezdů, rychlosti, počtu vozidel,...). Výsledky nejsou pro úplně překvapující. Rychlost v obci dodržuje pouze 30% projíždějících řidičů. Na základě výsledků měření se nabízí pořízení vizuálních měřičů rychlosti, které by mohly umírnit rychlost projíždějících řidičů. Na tato zařízení lze i čerpat dotace. Opět ale vzhledem k omezeným pravomocem ZO nelze jednat a schvalovat žádosti o dotace. S ohledem na nově vzniklou situaci starosta ověří s právníkem možnosti řešení a sdělí na příštích zastupitelstvech. Řešení této záležitosti zůstává otevřená. Místostarostka Bláhová zmínila potřebu zvýšit dopravní bezpečnost v obci i s ohledem na školku. Dále zmínila, že v obci již byly instalovány dopravní značky upozorňující na přebíhající zvěř a také bylo zřízeno parkovací místo pro invalidy před OÚ.

Žádost Hospice S.K. Neumanna o příspěvek – stejnou věc řešilo ZO i vloni, nyní nová žádost. Zatím jednání odloženo, bude zjištěno, zda lze darovat a do jaké výše v omezeném režimu ZO (v souvislosti s letošním větším darem obcím postiženým tornádem).

Rozpočtová opatření – Účetní p. Christelbauerová informovala o návrhu rozpočtového opatření č.3/2021. Rozpočtové opatření se týká následujících bodů:

- příjmy: správní poplatky; pronájem hřiště; navýšení příjmů (623 000 Kč) + příjem na volby parlament (30000 Kč)
 - výdaje: výdaje spojené se zajištěním voleb v říjnu; nákup drobného hmotného majetku; osvětlení a výzdoba vánoční; ochranné pracovní pomůcky pro zaměstnance (zimní 1x za 3 roky + nový zaměstnanec); vyšší spotřeba pohonných hmot (v Kč); spotřeba plynu a elektrické energie (v Kč); nákup stroje na čištění a zimní údržba
- Projednáno, prodiskutováno.

Návrh usnesení č. 76: (žádný protinávrh)

Zastupitelstvo obce projednálo a schválilo rozpočtové opatření č. 3/2021.

Návrh byl schválen (hlasování 4 PRO, 0 PROTI, 0 ZDRŽEL)

USNESENÍ Č. 76

Zastupitelstvo obce projednálo a schválilo rozpočtové opatření č. 3/2021.

Osloveni zastupitelé a hosté k návrhům dalších bodů k projednání v části „Ostatní, různé“.

Host K. Fousek se (mimo dotazu v osobní rovině na vyplacení odchodného) dotázal na stav řešení záležitosti ohledně zřízení obslužnosti sítí Starnet. Zmínil původně domluvenou částku (cca 470 000 Kč) za uložení chráničky optického kabelu stanovenou na základě sazebníku za věcná břemena. Pan Fousek zmínil, že si je vědom, že smlouva či smlouva o smlouvě budoucí nebyla s firmou Starnet podepsána. Na základě odmítavého postoje firmy Starnet uhradit tuto částku byl vznesen za minulého vedení obce podnět na stavební úřad k odstranění stavby.

Starosta odpověděl, že současné ZO se chtělo s firmou Starnet domluvit a věc řešit. Cílem obce není chráničku a budoucí připojení opt.kabelem odstranit, chce aby občané tuto službu mohli využívat, a návrh na odstranění stavby byl proto ze strany obce pozastaven, s tím, že se přistoupilo k vyjednávání. Bohužel (i přes původně ústně odsouhlasenou sumu) firma Starnet odmítá v této výši částku uhradit. Odvolává se na nové právní předpisy (sazebníky) dle telekomunikačního zákona, které jsou v částkách diametrálně odlišné. V jednání zmiňují i možnost vyvlastnění. Momentálně se celou záležitostí zabývají právníci obou stran Snahou je momentálně získat odborný posudek a odhad, který argumentačně podloží náš požadavek na proplacení domluvené částky. Starosta zmínil, že bohužel je celá záležitost nepříjemným důsledkem neuzavřené smlouvy či smlouvy o smlouvě budoucí v začátku jednání s firmou Starnet (při výstavbě nového chodníku v obci).

Host K. Strolený vznesl dotaz p.Müllera (předsedu KV ZO). Pan Strolený zmínil pověření kontrolního výboru z 29.června 2020 k řešení záležitosti Starnetu, SK Hlincovka a chodníku mezi Kodetkou a silnicí. Pan Strolený požaduje od předsedy KV informaci, v jaké fázi je tato věc. Předseda KV p. Müller sdělil, že se seznámil s touto záležitostí a sešel se se všemi zainteresovanými stranami a bohužel věc není dořešena z důvodu neshody. Starosta doplnil připomínky ze strany p. Bumby st. ke špatném spádu chodníku, který odvádí vodu na pozemek p. Bumby. Dále při jednání s projektantem p. Lukšem bylo uvedeno, že ke stavebnímu řízení a uzavření tak celé záležitosti je zapotřebí souhlas vlastníků přilehlých pozemků (těmi jsou p. Bendík a p. Keřka) s SHL, kteří však s ohledem na vyhrocené vztahy SHL nechtějí udělit souhlas. Stav celé záležitosti je tedy v jednáních pozastaven. Starosta opět zdůraznil, že podobně jako v případě chráničky optického kabelu i zde není zájem obce (a občanů) chodník zrušit, a bohužel obec doplácí na nesprávný a nezákonný postup při stavbě chodníku v předchozích letech. V souvislosti s touto černou stavbou je nutné rovněž dořešit i špatné umístění osvětlení, které v rámci stavby chodníku bylo umístěno tak, že svým ochranným pásmem zasahuje do pozemku p. Bumby a tím ho omezuje k stavebním úpravám, a věc nebyla s p. Bumbou před stavbou a při stavbě řešena (souhlas byl udělen jen pro stavbu chodníku u silnice). Pan Strolený uvedl, že celá záležitost byla postoupena ze stav.úřadu Rudolfovo na Magistrát ČB a že proběhlo s přítomností zainteresovaných stran jednání ještě v době minulého vedení. Na základě tohoto jednání byl prý domluven postup posunutí chodníku dále od pozemku pana Bumby. Starosta zmínil, že nicméně by i přes zmíněnou dohodu k tomuto řízení chyběly souhlasy vlastníků přilehlých pozemků (viz výše). Starosta přislíbil, že se pokusí opětovně vyvolat jednání všech zainteresovaných stran, vč. majitelů přilehlých pozemků, kteří se staví ke stavbě odmítavě. Bohužel víc v celé věci není schopen konat. Navíc majitel dotčeného pozemku p. Bumba st. v letošním roce bohužel zemřel a nemáme informaci, zda již proběhlo dědické řízení a kdo bude v jednání tedy pokračovat. Diskutována byla i možnost v rámci stavební úpravy chodníku přesunout umístění osvětlení na druhou stranu a zvýšit lem obrubníku pro odvod vody z chodníku. Pan Fousek však argumentoval, že ale takové umístění mohlo být problémem pro SHL či budoucí majitele pozemků a možnosti zástavby. Starosta však namítnul, že pozemky SHL z druhé strany chodníku nejsou určeny k zástavbě, snad pouze pro volnočasové aktivity a jako biokoridor.

Na závěr starosta využil přítomnosti p. Stroleného a p. Fouska k dotazu, kde se fyzicky nachází kronika obce, na kterou existuje doklad o převzetí (p. Stroleným od p. Bumby st.), ale bohužel nebyla na úřadu dohledána. P. Strolený i p. Fousek se vyjádřili, že byla umístěna do archivu. Starosta však zmínil, že i přes snahu kroniku nalézt tato stále nebyla dohledána.

Zasedání zastupitelstva bylo ukončeno ve 20:07 hod.

Termín příštího zasedání bude oznámen pozvánkou a vyvěšen.

OBEC HLINCOVÁ HORA

Hlincová Hora 5 (1)
373 71 Hlincová Hora
IČ: 005 81 321

Starosta obce :

Zapisovatel :

Ověřovatel :

Ověřovatel :

Zkratky:

ZZO=zasedání zastupitelstva obce

ZO=zastupitelstvo obce

HH=Hlincová Hora

OZV=obecně závazná vyhláška

RO=rozpočtové opatření

Vyvěšeno : 2.12.2021

Sejmuto:

Stanovisko k počtu členů zastupitelstva obce Hlincová Hora

Toto právní stanovisko je vyhotoveno na základě žádosti obce Hlincová Hora, resp. zastupitelstva obce Hlincová Hora a jeho předmětem je posouzení, zda v důsledku rezignací členů zastupitelstva a náhradníků za Sdružení nezávislých kandidátů Hlincová Hora poklesl počet členů zastupitelstva pod pět osob.

Obci Hlincová Hora byly doručeny následující rezignace členů a náhradníků Sdružení nezávislých kandidátů Hlincová Hora:

- rezignace člena zastupitelstva Ing. Karla Fouska ze dne 1.11. 2021, doručena dne 3.11. 2021
- rezignace náhradníka PhDr. Aleše Fejřara, PhD. ze dne 4.11. 2021, doručena dne 9.11. 2021
- rezignace náhradníka Ing. Jiřího Jirky ze dne 2.11. 2021, doručena dne 3.11. 2021
- rezignace náhradníka Ing. Lud'ka Bárty ze dne 3.11. 2021, doručena dne 4.11. 2021
- rezignace náhradníka Jany Ratajové ze dne 5.11. 2021, doručena dne 11.11. 2021
- rezignace náhradníka Ing. Jana Kose ze dne 8.11. 2021, doručena dne 10.11. 2021

Předmětem tohoto právního stanoviska je posoudit, zda v důsledku těchto rezignací poklesl počet členů zastupitelstva pod 5 osob dle us. § 90 zákona o volbách do zastupitelstev obcí, dle něhož poklesne-li počet členů zastupitelstva obce pod 5 osob a zastupitelstvo obce nemůže být doplněno z náhradníků, oznámí obecní úřad neprodleně tuto skutečnost krajskému úřadu. V takovém případě nemůže zastupitelstvo rozhodovat o záležitostech podle § 84 odst. 2 a § 85 zákona o obcích, s výjimkou přijímání rozpočtových opatření a stanovení pravidel rozpočtového provizoria.

Nejprve je nutné uvést, že učinění uvedených rezignací předcházelo učinění rezignací zastupiteli a náhradníky za Sdružení nezávislých kandidátů Hlincová Hora a to rezignací na mandát zastupitele, které učinili dne 23.4. 2020 za Sdružení nezávislých kandidátů Hlincová Hora zastupitelé Ing. Karel Fousek, Ing. Karel Strolený a Ing. Václav Hanus a dále rezignace náhradníků za Sdružení nezávislých kandidátů Hlincová Hora, které měli učinit náhradníci PhDr. Aleš Fejřar, PhD., Ing. Jiří Jirka, Ing. Luděk Bárta, Jana Ratajová a Ing. Jan Kos nejprve dne 23.4. 2020, a poté tyto rezignace měly být učiněny opětovně ve dnech 24.4. a 27.4. 2020.

Ve věci mimo jiné i těchto rezignací pak bylo vedeno soudní řízení u Krajského soudu v Českých Budějovicích pod č.j. 61 A 19/2020 a to mezi některými z uvedených rezignujících Ing. Karlem Fouskem, Ing. Karlem Stroleným, PhDr. Alešem Fejřarem, PhD. jako žalobci společně s dalším žalobcem Bc. Pavlem Petrželkou a Zastupitelstvem obce Hlincová Hora jako žalovaným.

V tomto soudním řízení se uvedení žalobci domáhali vůči žalovanému Zastupitelstvu obce Hlincová Hora ochrany před nezákonným zásahem žalovaného spočívajícím v přijetí usnesení ze dne 28.4. 2020 č. 7, jímž zvolil nového starostu obce Hlincová Hora, dále ochrany před nezákonným zásahem žalovaného spočívajícím v přijetí usnesení ze dne 28.4. 2020, č.8., jímž zvolil nového místostarostu obce Hlincová Hora a dále ochrany před nezákonným zásahem žalovaného spočívajícím v přijetí usnesení ze dne 28.4. 2020, č. 9 jímž zřídil kontrolní a finanční výbor obce Hlincová Hora a zvolil jejich členy.

Je nadbytečné se v tomto stanovisku zabývat okolnostmi a průběhem tohoto soudního řízení. Pro předmět tohoto stanoviska je však podstatné, že Krajský soud v Českých Budějovicích rozsudkem č.j. 61 A 19/2020-153 ze dne 28.4. 2021 rozhodl tak, že žalobu mimo jiné uvedených rezignujících zamítl a kasační stížnost podaná rezignujícími Ing. Karlem Fouskem, Ing. Karlem Stroleným a Bc. Pavlem Petrželkou proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích byla rozsudkem Nejvyššího správního soudu č.j. 6 As 163/2021-34 ze dne 12.10. 2021 zamítnuta.

V odůvodnění uvedeného rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích č.j. 61 A 19/2020-153 ze dne 28.4. 2021 pak Krajský soud v Českých Budějovicích mimo jiné dospěl k závěru, že se v případě všech uvedených rezignujících a to rezignací učiněných dne 23.4. 2020 zastupiteli Ing. Karlem Fouskem, Ing. Karlem Stroleným a Ing. Václavem Hanusem a rezignací náhradníků PhDr. Aleše Fejfara, PhD., Ing. Jiřího Jirky, Ing. Ludka Bárty, Ing. Jana Kose a Jany Ratajové jednalo o zneužití práva rezignovat na mandát zastupitele, resp. náhradníka.

V odůvodnění tohoto rozsudku pak Krajský soud v Českých Budějovicích mimo jiné konstatoval, že v daném případě na svůj mandát rezignovali všichni členové Sdružení nezávislých kandidátů Hlincová Hora (vyjma žalobce b) Ing. Karla Fouska, který svou rezignaci neadresoval k tomu zákonem stanovenému orgánu, nicméně i v jeho případě byl úmysl rezignovat zřejmý) a to krátce poté, co byl znám definitivní výsledek voleb a ještě před ustavující schůzí zastupitelstva obce. Jelikož tyto osoby podaly své rezignace současně a prakticky v totožné formě (veškeré rezignační listiny používají shodné formulace a mají i totožnou vizuální úpravu), je zcela jednoznačné, že se jednalo o organizovaný či přinejmenším koordinovaný postup. Nešlo tedy zjevně o rezignace podané na základě individuální úvahy jednotlivých zastupitelů či náhradníků opřené o jejich vlastní specifické důvody. Podstatná je pak též skutečnost, že se členové Sdružení nezávislých kandidátů Hlincová Hora ani nepokusili o jakoukoliv spolupráci v rámci nově zvoleného zastupitelstva. Za této situace ovšem nelze takto podaným rezignacím přičíst jiný smysl než v reakci na výsledek voleb zcela zamezit fungování zastupitelstva a vyvolat volby nové, což ostatně dokládá i následná aktivita žalobce b) Ing. Karla Fouska. Dále pak z odůvodnění předmětného rozsudku vyplývá, že Krajský soud v Českých Budějovicích nepřisvědčil argumentaci žalobců, dle níž zastupitelé a jejich náhradníci svým jednáním nesledovali nedovolený či zákonem nepředpokládaný cíl, neboť § 55 až § 58 volebního zákona v žádném případě nepočítají s tím, že by hromadné rezignace učiněné bezprostředně po vyhlášení volebních výsledků měly sloužit coby legitimní nástroj politického boje vedoucí k vyvolání opakovaných voleb. Má-li právo předkládat svým adresátům racionální vzorec chování, tedy takové vzorce, které slouží k rozumnému uspořádání společenských vztahů pak takovýto vzorec nelze spatřovat v postupu opozičních zastupitelů a jejich náhradníků, kteří v reakci na volební výsledek ihned na své funkce rezignují, aniž by se alespoň pokusili svůj mandát řádně vykonávat. Pouhá skutečnost, že zvolení kandidáti, kteří se v důsledku volebního výsledku ocitli v opozici, nechtějí za této situace v zastupitelstvu působit, nemůže hromadné podání rezignací legitimizovat.

Z těchto důvodů tedy Krajský soud v Českých Budějovicích v uvedeném rozsudku konstatoval, že rezignace uvedených zastupitelů a náhradníků je nutné považovat ze zneužití práva, které nemůže požívat právní ochrany.

Dle ust. § 8 občanského zákoníku zjevné zneužití práva nepožívá právní ochrany.

Dle ust. § 580 odst. 1 občanského zákoníku neplatné je právní jednání, které se přičí dobrým mravům, jakož i právní jednání, které odporuje zákonu, pokud to smysl a účel zákona vyžaduje.

Dle ust. § 588 občanského zákoníku soud přihlédne i bez návrhu k neplatnosti právního jednání, které se zjevně přičí dobrým mravům anebo které odporuje zákonu a zjevně narušuje veřejný pořádek.

Uvedené rezignace zastupitelů a náhradníků Sdružení nezávislých kandidátů Hlincová Hora jsou tak nejen zneužitím práva, které nepožívá právní ochrany ve smyslu ust. § 8 občanského zákoníku, nýbrž jedná se i o neplatná právní jednání dle ust. § 580 odst. 1 a dle ust. § 588 občanského zákoníku.

Vzhledem k uvedenému je tedy nutné dovodit, že členy zastupitelstva obce Hlincová Hora nadále jsou zastupitelé za Sdružení nezávislých kandidátů Hlincová Hora Ing. Karel Strolený a Ing. Václav Hanus,

Mgr. Lukáš Kučera, advokát, č. ČAK 11686

jejichž rezignace ze dne 23.4. 2020 je nutné jako zneužití práva považovat za neplatné, a kteří do zastupitelstva obce nenastoupili a ani se nepokusili jakkoliv v zastupitelstvu obce působit a mandát řádně vykonávat a jak konstatuje v odůvodnění rozsudku Krajský soud v Českých Budějovicích, kteří těmito rezignacemi zjevně sledovali záměr zmařit s ohledem na výsledek voleb činnost nově zvoleného zastupitelstva.

Stejný závěr platí taktéž v případě zastupitele Ing. Karla Fouska, kdy v případě jeho rezignace ze dne 23.4. 2020 Krajský soud v Českých Budějovicích v uvedeném rozsudku shledal vedle uvedeného ještě formální důvod neplatnosti dle ust. § 55 odst. 2 písm. b) zákona o volbách do zastupitelstev obcí, jelikož nepodal rezignaci na zasedání zastupitelstva obce. Nicméně jak soud současně konstatoval, i Ing. Karel Fousek měl nepochybně stejný záměr zneužít svou rezignaci ke zmaření činnosti nově zvoleného zastupitelstva stejně jako Ing. Karel Strolený a Ing. Václav Hanus a závěr o zneužití práva rezignovat na mandát zastupitele je nutné tak vztáhnout jak na jeho rezignaci ze dne 23.4. 2020 tak na další jím učiněnou rezignaci ze dne 1.11. 2021, kdy i v případě této další rezignace se jednalo o stejný záměr zneužít práva rezignovat na mandát zastupitele a zmařit činnost nově zvoleného zastupitelstva.

K uvedenému je nutné ještě podotknout, že dva z uvedených rezignujících zastupitelů Ing. Karel Fousek a Ing. Karel Strolený byli i účastníky uvedeného soudního řízení, ve kterém Krajský soud v Českých Budějovicích vydal uvedený rozsudek a tento rozsudek je tak pro ně i přímo závazný. Pokud jde o Ing. Václava Hanuse, tento účastníkem soudního řízení nebyl a rozsudek pro něho závazný není, nicméně jeho rezignace je neplatná z uvedených důvodů stejně jako rezignace Ing. Karla Fouska a Ing. Karla Stroleného.

Pokud jde o rezignace náhradníků ze Sdružení nezávislých kandidátů Hlincová Hora, tyto je nutné považovat za zneužití práva rezignovat stejně jako v případě rezignací uvedených zastupitelů, jelikož nepochybně byly vedeni při učinění těchto rezignací stejným záměrem. Nicméně vzhledem k tomu, že mandáty zastupitelů Ing. Karla Fouska, Ing. Karla Stroleného a Ing. Václava Hanuse nezaknuly, jsou tyto další rezignace bezpředmětné.

Pokud tedy mandáty zastupitelů Ing. Karla Fouska, Ing. Karla Stroleného a Ing. Václava Hanuse z uvedených důvodů nezaknuly, počet členů zastupitelstva neklesl pod 5 osob a není důvod, aby zastupitelstvo obce nemohlo přijímat usnesení dle ust. § 84 odst. 2 a ust. § 85 zákona o obcích. Pokud tito zastupitelé odmítají v zastupitelstvu působit, nastoupit do zastupitelstva a začít řádně vykonávat mandát zastupitele, je to jejich rozhodnutím a nemohou být k tomu nijak nuceni. Na druhou stranu však i ve smyslu uvedeného judikátu nelze akceptovat, aby tímto způsobem mařili činnost nově zvoleného zastupitelstva pro svou nespokojenost s volebním výsledkem.

K uvedenému stanovisku je nutné ještě podotknout, že obec Hlincová Hora se po obdržení uvedených rezignací v listopadu 2021 obrátila se žádostí o stanovisko ve věci na Ministerstvo vnitra., které odpovědělo přípisem ze dne 24.2. 2022. Ze stanoviska Ministerstva vnitra vyplývá, že uvedený názor Krajského soudu v Českých Budějovicích nepovažuje za ustálený tak, že by takto mělo být postupováno ve všech případech hromadných rezignací, na druhou stranu však Ministerstvo vnitra nesporně závaznost daného judikátu pro konkrétní okolnosti daného případu a právo obce Hlincová Hora postupovat za daných okolností v souladu s tímto judikátem.

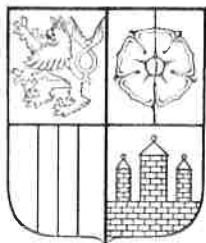
Mgr. Lukáš Kučera, advokát, č. ČAK 11686

V Českých Budějovicích dne 28.3. 2022

Kučera

Mgr. Lukáš Kučera
advokát, ev.č. 11686

Mgr. Lukáš Kučera
advokát, č. ČAK 11686
Lipenská 17, 370 01 České Budějovice
e-mail: lkucera@advokatkučera.cz
Tel. +420 387 780 130, fax +420 387 780 123
IČ 714 67 084, DIČ CZ71467084

KRAJSKÝ ÚŘAD

JIHOČESKÝ KRAJ

Odbor právní a krajský živnostenský úřad

Oddělení správní

U Zimního stadionu 1952/2

370 76 České Budějovice

KUCBX012Y8P6

16.

Naše č. j.: KUJCK 50220/2022
Sp. zn.: OPZU-správ. 40323/2022/vemar SO
Vyřizuje: Ing. Věra Marková
Telefon: 386 720 235
E-mail: markova@kraj-jihocesky.cz

Datum: 25. 4. 2022

Vyjádření k podané stížnosti na porušení zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí – Hlincová Hora

Vážená paní Strolená,

dne 13. 4. 2022 obdržel Krajský úřad Jihočeského kraje Vaši stížnost na porušení zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí, ve které popisujete fungování obecního úřadu a zmiňujete podané rezignace.

Krajský úřad k Vaší stížnosti uvádí, že nemůže zasahovat do samostatné působnosti obcí, konkrétně do fungování zastupitelstev obcí, a v případě neshod je nutné, aby ve věci rozhodoval soud.

Ke zmiňovaným rezignacím mimo jiné uvádíme, že starosta obce Hlincová Hora obdržel dne 4. 4. 2022 naše vyjádření k podaným rezignacím, kdy mu bylo sděleno, že dle stanoviska Ministerstva vnitra ČR, odboru voleb, č.j. MV – 89139-25/OV-2020 ze dne 24. 2. 2022 byly krajským úřadem vyhodnoceny rezignace podané v listopadu 2021 jako platné.

Z rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích č.j. 61 A 19/2020-153 bylo zjištěno, že rezignace podané dne 23. 4. 2020 panem Ing. Václavem Hanusem a panem Ing. Karlem Stroleným byly řádně podané a platné. Na základě shora uvedeného rozsudku zůstal členem zastupitelstva nadále Ing. Karel Fousek. Novými zastupiteli se stali Ing. Jiří Jirka a Ing. Luděk Bárta. Dne 3. 11. 2021 podali rezignace Ing. Karel Fousek a Ing. Jiří Jirka. Dne 4. 11. 2021 podal rezignaci Ing. Luděk Bárta. Podané rezignace byly podány v souladu se zákonem a byly tedy platné. Novými členy zastupitelstva se tedy stali dne 4. 11. 2021 Mgr. Aleš Fejfar, Jana Ratajová a dne 5. 11. 2021 Ing. Jan Kos. Dne 9. 11. 2021 však rezignaci podal Mgr. Aleš Fejfar, následně dne 10. 11. 2021 Ing. Jan Kos a dne 11. 11. 2021 Jana Ratajová. I tyto podané rezignace byly podány v souladu se zákonem.

Starosta RNDr. Josef Petrášek, po podání poslední rezignace, měl postupovat v souladu s ust. § 58 odst. 1 písm. b) zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, neboť podanými rezignacemi se snížil počet členů zastupitelstva obce pod hranici 5 a nebyli náhradníci podle ust. § 56 téhož zákona.

Dle našeho názoru může nyní Zastupitelstvo obce Hlincová Hora rozhodovat pouze omezeně, neboť počet členů zastupitelstva klesl pod hranici 5 a již tato skutečnost měla být v listopadu 2021 oznámena krajskému úřadu a následně Ministerstvu vnitra ČR, odboru voleb. Nyní již nemohou být vyhlášeny „nové volby“, neboť v září letošního roku se budou konat řádné volby do zastupitelstev obcí a podle ust. § 58 odst. 2 téhož zákona se v posledních 6 měsících funkčního období zastupitelstev obcí nové volby nekonají. Neobsazené mandáty tedy zůstanou neobsazené a nové zastupitelstvo bude zvoleno až v řádných komunálních volbách.

Ing. Věra Marková
referent státní správy na úseku voleb